

Seinäjoen
ammattikorkeakoulun
julkaisusarja

B

Elina Varamäki,
Tarja Heikkilä &
Marja Lautamaja

**Nuorten, aikuisten sekä
ylemmän tutkinnon
suorittaneiden sijoittuminen
työelämään – seuranta-
tutkimus Seinäjoen
ammattikorkeakoulusta
v. 2006–2008 valmistuneille**

Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja
B. Raportteja ja selvityksiä 49

Elina Varamäki, Tarja Heikkilä & Marja Lautamaja

**Nuorten, aikuisten sekä ylemmän
tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen
työelämään – seurantatutkimus
Seinäjoen ammattikorkeakoulusta
v. 2006–2008 valmistuneille**

Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja
Publications of Seinäjoki University of Applied Sciences

- A. Tutkimuksia Research reports
- B. Raportteja ja selvityksiä Reports
- C. Oppimateriaaleja Teaching materials
- D. Opinnäytetöitä Theses

Myynti:

Seinäjoen korkeakoulukirjasto
Keskuskatu 34 PL 97, 60101 Seinäjoki
puh. 020 124 5040 fax 020 124 5041
seamk.kirjasto@seamk.fi

ISBN 978-952-5863-11-6
ISSN 1456-1743

ISBN 978-952-5863-12-3 (verkkojulkaisu)
ISSN 1797-5573 (verkkojulkaisu)

ESIPUHE

SeAMK:n strategian 2015 visiona on olla menestyvä, kansainvälinen ja yrittäjähenkinen korkeakoulu. Ammattikorkeakoulujen tavoitteeksi kuluvalle Opetus- ja kulttuuriministeriön sopimuskaudella on määritelty työelämään ja alueellisiin tarpeisiin kytkeytyvän opetuksen ja yrittäjyyden vahvistaminen. Tavoitteena on, että ammattikorkeakoulu turvaa oman profiilinsa mukaisen työvoiman saatavuuden. Alueen ja työelämän muuttuviin tarpeisiin vastataan ensisijaisesti aikuiskoulutusta kehittämällä.

Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuu vuosittain noin 700 osaajaa eri alojen tehtäviin. Tässä tutkimuksessa on viidennen kerran selvitetty nuorten ja aikuisten (nyt myös ylempi AMK-tutkinto) sijoittumista työelämään pari vuotta valmistumisen jälkeen. Lisäksi on ensimmäistä kertaa tutkittu yli kymmenen vuotta sitten valmistuneiden sijoittumista työelämässä nykyisin. Tutkimusjohtaja Elina Varamäen, Tarja Heikkilän ja Marja Lautamajan raportti antaa monipuolisen kuvan valmistuneiden sijoittumisesta työelämään. Raportti antaa myös arvokasta palautetietoa ammattikorkeakoululle ja sen yksiköille valmistuneiden kokemuksista työuran alkuvaiheessa ja nyt ensimmäistä kertaa reilun kymmenen työelämävuoden jälkeen.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun toiminnan käynnistymisestä on tullut kuluneeksi lähes 20 vuotta. Opiskelijoiden hyvä sijoittuminen työelämään on parhaita koulutuksen vaikuttavuuden tuloksia: se kannustaa kehittämään ammattikorkeakoulua edelleen.

Seinäjoella 10.3.2011

Tapio Varmola
ammattikorkeakoulun rehtori

Sisällys

TIIVISTELMÄ	11
ABSTRACT	14
1 JOHDANTO	17
1.1 Seurantatutkimuksen taustaa ja tavoitteet.....	17
1.2 Tiedonkeruu ja tutkimusaineisto	19
1.3 Kyselylomake	21
1.4 Tutkimusaineiston käsittely.....	22
1.5 Tutkimusraportin rakenne	24
2 NUORTEN TUTKIMUSTULOKSET	25
2.1 Nuorten vastaajien taustatiedot	25
2.1.1 Nuorten valmistumisajankohta, sukupuoli ja ikä	25
2.1.2 Nuorten pohjakoulutus ennen amk-tutkintoa ja tutkinnot amkin jälkeen	26
2.2 Nuorten sijoittuminen työelämään	27
2.2.1 Nuorten asuinalue.....	27
2.2.2 Nuorten sijoittuminen tutkimushetkellä	29
2.2.2.1 Nuorten elämäntilanne	29
2.2.2.2 Nuorten kokemus työttömyys	31
2.2.2.3 Nuorten työnantajat	32
2.2.2.4 Nuorten työsuhteiden luonne ja työaika	36
2.2.2.5 Nuorten työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen ..	37
2.2.2.6 Kansainväliset tehtävät nuorilla	40
2.2.3 Rekrytoituminen.....	40
2.2.4 Nuorten ansiotaso.....	42
2.2.5 Nuorten tulevaisuuden näkymät.....	44
2.2.5.1 Nuorten etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä	44
2.2.5.2 Nuorten aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.....	45
2.2.5.3 Nuorten kiinnostus jatko-opintoihin	45
2.3 Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin nuorilla	46
2.3.1 Nuorten työelämävalmiudet	46
2.3.2 Opetusmenetelmien riittävyys	51
2.3.3 Ura- ja työnhakuneuvonnan tarjoaminen nuorille	52
2.3.4 Kansainvälisyyden ja yrittäjyyden huomiointi nuorten koulutuksessa	54
2.3.5 Nuorten arviot omasta käytännön ammattitaidostaan.....	55
2.4 Tutkinnon ja ammattikorkeakoulun imago nuorten näkökulmasta	57
2.4.1 Tutkinnon tunnettuus	57
2.4.2 Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago	58
3 AIKUISTEN TUTKIMUSTULOKSET	60
3.1 Aikuisten vastaajien taustatiedot	60
3.1.1 Aikuisten valmistumisajankohta, sukupuoli ja ikä	61
3.1.2 Aikuisten työskentely opintojen aikana.....	62
3.2 Aikuisten sijoittuminen työelämään.....	63
3.2.1 Asuinalue aikuisilla	63
3.2.2 Aikuisten sijoittuminen tutkimushetkellä.....	64
3.2.2.1 Aikuisten elämäntilanne	65
3.2.2.2 Aikuisten kokemus työttömyys	66
3.2.2.3 Aikuisten työnantajat.....	67
3.2.2.4 Aikuisten työsuhteiden luonne ja työaika	70
3.2.2.5 Aikuisten työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen	71
3.2.2.6 Kansainväliset tehtävät aikuisilla	73

3.2.3	Aikuisten ansiotaso	74
3.2.4	Aikuisten tulevaisuuden näkymät	75
3.2.4.1	Aikuisten etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä	75
3.2.4.2	Aikuisten aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä	76
3.2.4.3	Odotukset vs. toteuma amk-tutkinnon vaikutuksista	76
3.2.4.4	Aikuisten kiinnostus jatko-opintoihin	79
3.3	Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin aikuisilla	80
3.3.1	Aikuisten työelämävalmiudet.....	80
3.3.2	Opetusmenetelmien riittävyys aikuisilla	84
3.3.3	Kansainvälisyyden ja yrittäjyyden huomiointi aikuisten koulutuksessa	85
3.3.4	Aikuisten arviot omasta käytännön ammattitaidostaan	87
3.4	Tutkinnon ja ammattikorkeakoulun imago	87
3.4.1	Tutkinnon tunnettuus.....	87
3.4.2	Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago	88
4	YLEMMÄN TUTKINNON SUORITTANEIDEN TUTKIMUSTULOKSET	90
4.1	Ylemmän tutkinnon vastaajien taustatiedot.....	90
4.1.1	Ylemmän tutkinnon vastaajien valmistumisajankohta, sukupuoli ja ikä	90
4.1.2	Ylempi tutkinto suhteessa aikaisempaan tutkintoon	91
4.2	Ylemmän tutkinnon vastaajien sijoittuminen työelämään.....	92
4.2.1	Ylemmän tutkinnon vastaajien asuinalue	92
4.2.2	Ylemmän tutkinnon vastaajien sijoittuminen tutkimushetkellä.....	93
4.2.2.1	Ylemmän tutkinnon vastaajien elämäntilanne	93
4.2.2.2	Ylemmän tutkinnon vastaajien työnantajat	94
4.2.2.3	Ylemmän tutkinnon vastaajien työsuhteiden luonne ja työaika	95
4.2.2.4	Ylemmän tutkinnon vastaajien työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen	96
4.2.2.5	Kansainväliset tehtävät ylemmän tutkinnon vastaajilla.....	97
4.2.2.6	Ylemmän tutkinnon vastaajien ansiotaso	98
4.2.3	Ylemmän tutkinnon vastaajien tulevaisuuden näkymät	98
4.2.3.1	Ylemmän tutkinnon vastaajien etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä.....	99
4.2.3.2	Ylemmän tutkinnon vastaajien aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä.....	99
4.2.3.3	Odotukset vs. toteuma ylemmän tutkinnon vaikutuksista .	100
4.3	Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin ylemmän tutkinnon suorittaneilla	103
4.3.1	Ylemmän tutkinnon vastaajien työelämävalmiudet.....	103
4.3.2	Opetusmenetelmien arviointi ylemmässä tutkinnossa	110
4.3.3	Opinnäytetyön rooli ylemmässä tutkinnossa	111
4.4	Ylemmän tutkinnon tunnettuus	112
5	TULOSTEN VERTAILUA ERI ALUMNIRYHMIEN KESKEN.....	114
LIITE 1.	Nuorten 2006-2008 kyselylomake.....	125
LIITE 2.	Aikuisten 2006-2008 kyselylomake	131
LIITE 3.	Ylemmän tutkinnon suorittaneiden 2003-2008 kyselylomake.....	137
LIITE 4.	Nuorten 1997-2000 kyselylomake.....	142
LIITE 5.	Työelämävalmiuksien faktorointi	146
LIITE 6.	Nuorten tuloksia koulutusohjelmittain	147
LIITE 7.	Nuorten tuloksia	160
LIITE 8.	Aikuisten tuloksia	169

KUVIOT

KUVIO 1.	Nuorten vastaajien sukupuolijakauma.....	26
KUVIO 2.	Työssä olevien työsuhteen luonne viidessä tutkimuksessa.....	36
KUVIO 3.	Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus nuorilla viidessä tutkimuksessa	39
KUVIO 4.	Nuorten bruttopalkkojen keskiarvot viidessä tutkimuksessa yksiköittäin	43
KUVIO 5.	Nuorten arviot etenemismahdollisuuksistaan nykytyössään viidessä tutkimuksessa.....	44
KUVIO 6.	Mitä työelämävalmiuksia nuoret olisivat kaivanneet eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten?.....	50
KUVIO 7.	Opetusmenetelmien riittävyys nuorilla	51
KUVIO 8.	Ura- ja työnhakuneuvonnan riittävyys nuorilla.....	53
KUVIO 9.	Tuntevatko vastanneet itsensä oman alan käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi?	56
KUVIO 10.	Tutkinnon tunnettuus työelämässä nuorilla viidessä tutkimuksessa....	57
KUVIO 11.	Aikuisvastaajien sukupuolijakauma.....	61
KUVIO 12.	Työssä käynti opiskeluaikana aikuisvastaajilla.....	62
KUVIO 13.	Työssä olevien työsuhteen luonne aikuisilla kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.....	70
KUVIO 14.	Työtehtävien ja amk-tutkinnon vastaavuus aikuisilla.....	72
KUVIO 15.	Kokopäivätyössä työskentelevien aikuisten bruttopalkkojen keskiarvot kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.....	74
KUVIO 16.	Aikuisvastaajien arviot etenemismahdollisuuksistaan työssään kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.....	75
KUVIO 17.	Aikuisvastaajien etukäteisodotukset ammattikorkeakoulututkinnon suhteen ja odotusten toteutuminen	77
KUVIO 18.	Aikuisvastaajien kokonaistyytyväisyys ammattikorkeakoulututkinnon vaikutuksiin urakehitykselle	78
KUVIO 19.	Mitä työelämävalmiuksia aikuisvastaajat olisivat kaivanneet eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten?	83
KUVIO 20.	Ammattikorkeakouluopinnoissa käytettyjen opetusmenetelmien riittävyys aikuisvastaajien näkökulmasta	84
KUVIO 21.	Tuntevatko aikuisvastaajat itsensä oman alan käytännön osaajaksi? ..	87
KUVIO 22.	Aikuisvastaajien arviot tutkinnon tunnettuudesta työelämässä kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.....	88
KUVIO 23.	Ylempi tutkinto suhteessa aikaisempaan tutkintoon	92
KUVIO 24.	Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus ylemmän tutkinnon vastaajilla ...	97
KUVIO 25.	Ylemmän tutkinnon vastaajien palkat.....	98
KUVIO 26.	Ylemmän tutkinnon vastaajien etenemismahdollisuudet	99
KUVIO 27.	Ylemmän tutkinnon vastaajien odotukset vs. toteuma.....	101
KUVIO 28.	Ylemmän tutkinnon vastaajien kokonaistyytyväisyys tutkinnon vaikutuksista urakehitykselle.	103
KUVIO 29.	Ylemmän tutkinnon vastaajien kokemat työelämävalmiudet.....	104
KUVIO 30.	Eniten kehitettävät valmiudet ylemmässä tutkinnossa.....	108
KUVIO 31.	Ylemmän tutkinnon pedagogisten menetelmien arviointi	110
KUVIO 32.	Ylemmän tutkinnon tunnettuus	112
KUVIO 33.	Ylempi tutkinto vs. yliopiston maisteritutkinto	113
KUVIO 34.	Neljän alumniryhmän palkat	120
KUVIO 35.	Neljän alumniryhmän työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus	121
KUVIO 36.	Kolmen alumniryhmän tutkinnon tunnettuus.....	121

TAULUKOT

TAULUKKO 1.	Seurantatutkimuksen kohderyhmät ja vastaajat	20
TAULUKKO 2.	Nuorten valmistuneiden vastausprosentit yksiköittäin	25
TAULUKKO 3.	Nuorten pohjakoulutus ennen ammattikorkeakoulututkintoa	27
TAULUKKO 4.	Nuorten vastaajien asuinpaikka viidessä tutkimuksessa	28
TAULUKKO 5.	Nuorten vastaajien nykyinen asuinpaikka yksiköittäin	28
TAULUKKO 6.	Nuorten vastaajien päätoiminen toiminta viidessä tutkimuksessa.	29
TAULUKKO 7.	Nuorten vastaajien päätoiminen toiminta yksiköittäin	30
TAULUKKO 8.	Työttömyys ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen nuorilla	31
TAULUKKO 9.	Nuorten vastaajien työllistymistä vaikeuttaneet tekijät	32
TAULUKKO 10.	Nuorten työnantajat viidessä tutkimuksessa	33
TAULUKKO 11.	Nuorten vastaajien työnantajat yksiköittäin	34
TAULUKKO 12.	Yrityksessä toisen palveluksessa toimivien nuorten toimiala	34
TAULUKKO 13.	Nuorten työpaikkojen koko viidessä tutkimuksessa	35
TAULUKKO 14.	Nuorten työpaikkojen koko yksiköittäin	35
TAULUKKO 15.	Nuorten pääasialliset työtehtävät neljässä tutkimuksessa	37
TAULUKKO 16.	Nuorten pääasialliset työtehtävät yksiköittäin	38
TAULUKKO 17.	Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus nuorilla yksiköittäin	39
TAULUKKO 18.	Työn liittyminen kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen nuorilla	40
TAULUKKO 19.	Nuorten rekrytoitumiskanavat viidessä peräkkäisessä tutkimuksessa	41
TAULUKKO 20.	Nuorten rekrytoitumiskanavat yksiköittäin	42
TAULUKKO 21.	Nuorten bruttopalkkojen jakaumat sekä tunnusluvut yksiköittäin	43
TAULUKKO 22.	Nuorten aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä yksiköittäin	45
TAULUKKO 23.	Nuorten kiinnostus jatko-opintoihin yksiköittäin	46
TAULUKKO 24.	Nuorten kokemat työelämävalmiudet sekä keskiarvoerojen tilastolliset merkitsevyydet	48
TAULUKKO 25.	Nuorten työelämävalmiuksien tarkastelu asiakokonaisuuksina yksiköittäin	49
TAULUKKO 26.	Opetusmenetelmien riittävyys nuorilla yksiköittäin	52
TAULUKKO 27.	Ura- ja työnhakuneuvonnan riittävyys nuorilla yksiköittäin	53
TAULUKKO 28.	Kansainvälisyyden huomiointi SeAMKin nuorten koulutuksessa ..	54
TAULUKKO 29.	Yrittäjyyden huomiointi SeAMKin nuorten koulutuksessa	55
TAULUKKO 30.	Tuntevatko vastanneet itsensä oman alan käytännön osaajaksi/ ammattilaiseksi yksiköittäin	56
TAULUKKO 31.	Tutkinnon tunnettuus työelämässä nuorilla yksiköittäin	58
TAULUKKO 32.	Seinäjoen ammattikorkeakoulu imago nuorilla neljässä tutkimuksessa	59
TAULUKKO 33.	Seinäjoen ammattikorkeakoulu imago nuorilla yksiköittäin	59
TAULUKKO 34.	Aikuisvalmistuneiden vastausprosentit yksiköittäin	60
TAULUKKO 35.	Aikuisvastaajien lukumäärät yksiköittäin valmistumisajankohdan mukaan	61
TAULUKKO 36.	Aikuisvastaajien iän tunnuslukuja yksiköittäin	61
TAULUKKO 37.	Opiskeluaikana työssä käynti yksiköittäin	62
TAULUKKO 38.	Jos oli töissä opiskeluaikana, millä alalla työskenteli	63
TAULUKKO 39.	Aikuisvastaajien nykyinen asuinpaikka kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa	64
TAULUKKO 40.	Aikuisvastaajien nykyinen asuinpaikka yksiköittäin	64
TAULUKKO 41.	Vastanneiden päätoiminen toiminta kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa	65
TAULUKKO 42.	Aikuisvastaajien päätoiminen toiminta yksiköittäin	65
TAULUKKO 43.	Työttömyys ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen aikuisilla	66

TAULUKKO 44.	Ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen työttömänä olleiden työttömyyskuukausien vaihteluvälit, keskiarvot ja mediaanit	67
TAULUKKO 45.	Työssäkäyvien aikuisten työnantajat kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa	67
TAULUKKO 46.	Eri yksiköistä valmistuneiden aikuisten työssä olevien työnantajat	68
TAULUKKO 47.	Työssä olevien aikuisvastaajien työnantajat ja työtehtävät verrattuna ammatti korkeakoulututkinnon suorittamisen alun tilanteeseen	69
TAULUKKO 48.	Työssä olevien aikuisten työpaikan työntekijöiden määrä kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa	69
TAULUKKO 49.	Eri yksiköistä valmistuneiden aikuisten työssä olevien työpaikan työntekijöiden määrä	70
TAULUKKO 50.	Aikuisten pääasialliset työtehtävät kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa	71
TAULUKKO 51.	Aikuisten pääasialliset työtehtävät eri yksiköistä valmistuneilla	72
TAULUKKO 52.	Työtehtävien ja amk-tutkinnon vastaavuus eri yksiköistä valmistuvilla aikuisilla	73
TAULUKKO 53.	Onko työ liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen?	74
TAULUKKO 54.	Eri yksiköistä vastanneiden aikuisten arviot etenemismahdollisuuksistaan	76
TAULUKKO 55.	Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä yksiköittäin tarkasteltuna	76
TAULUKKO 56.	Aikuisvastaajien etukäteisodotukset ja toteutuma yksiköittäin keskiarvoina	78
TAULUKKO 57.	Aikuisvastaajien kiinnostus jatko-opintoihin kahdessa peräkkäisessä tutkimuksessa	79
TAULUKKO 58.	Aikuisvastaajien kiinnostus jatko-opintoihin yksiköittäin	79
TAULUKKO 59.	Aikuisten kokemat työelämävalmiudet sekä keskiarvoerojen tilastolliset merkitsevyydet	81
TAULUKKO 60.	Aikuisten työelämävalmiudet kokonaisuutena yksiköittäin	82
TAULUKKO 61.	Ammattikorkeakouluopinnoissa käytettyjen opetusmenetelmien riittävyys aikuisilla yksiköittäin	85
TAULUKKO 62.	Kansainvälisyyden huomiointi SeAMKin aikuisten koulutuksessa	86
TAULUKKO 63.	Yrittäjyyden huomiointi SeAMKin aikuisten koulutuksessa	86
TAULUKKO 64.	Aikuisvastaajien arviot tutkinnon tunnettuudesta työelämässä yksiköittäin	88
TAULUKKO 65.	Millainen on Seinäjoen ammattikorkeakoulu imago aikuisten mielestä?	89
TAULUKKO 66.	Vastanneet ylemmän tutkinnon valmistuneista	90
TAULUKKO 67.	Ylemmän tutkinnon vastanneiden valmistusajankohta	91
TAULUKKO 68.	Ylemmän tutkinnon suorittaneiden iän tunnuslukuja	91
TAULUKKO 69.	Ylemmän tutkinnon vastaajien asuinpaikka	93
TAULUKKO 70.	Ylemmän tutkinnon päätoiminen toiminta kyselyhetkellä	93
TAULUKKO 71.	Ylemmän tutkinnon vastaajien työpaikat	94
TAULUKKO 72.	Ylemmän tutkinnon vastaajien työpaikkojen koko	95
TAULUKKO 73.	Nykyinen työ vs. työ koulutuksen alkaessa	95
TAULUKKO 74.	Työtehtävien luonne ylemmän tutkinnon vastaajilla	96
TAULUKKO 75.	Työn liittyminen kansainvälisyyteen	97
TAULUKKO 76.	Ylemmän tutkinnon vastaajien aiheet työpaikan vaihtoon	100
TAULUKKO 77.	Odotukset vs. toteutuma eri koulutusaloilla	102
TAULUKKO 78.	Työelämävalmiudet koulutusaloittain ylemmässä tutkinnossa	106
TAULUKKO 79.	Ylemmän tutkinnon vastaajien työelämävalmiudet kokonaisuutena koulutusaloittain	107
TAULUKKO 80.	Eniten kehitettävät valmiudet koulutusaloittain	109
TAULUKKO 81.	Pedagogisten menetelmien arviointi koulutusaloittain	110
TAULUKKO 82.	Opinnäytetyön rooli ylemmässä tutkinnossa	111

TAULUKKO 83. Ylemmän tutkinnon vastaajien kiinnostus jatko-opintoihin.....	113
TAULUKKO 84. Neljän alumniryhmän asuinalueet	115
TAULUKKO 85. Neljän alumniryhmän elämäntilanne	115
TAULUKKO 86. Neljän alumniryhmän sivutoimiyrittäjyys.....	116
TAULUKKO 87. Neljän alumniryhmän kokemus työttömyydestä valmistumisen jälkeen	116
TAULUKKO 88. Neljän alumniryhmän työnantajat.....	117
TAULUKKO 89. Neljän alumniryhmän työpaikkojen koko.....	117
TAULUKKO 90. Neljän alumniryhmän työsuhteiden luonne	118
TAULUKKO 91. Neljän alumniryhmän pääasialliset työtehtävät	119
TAULUKKO 92. Neljän alumniryhmän työelämävalmiudet	123
TAULUKKO 93. SeAMKin imago kahden alumniryhmän näkemyksenä	124

TIIVISTELMÄ

Elina Varamäki, Tarja Heikkilä & Marja Lautamaja 2011. Nuorten, aikuisten sekä ylemmän tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään – seurantatutkimus Seinäjoen ammattikorkeakoulusta v. 2006–2008 valmistuneille. Seinäjoen ammattikorkeakoulun julkaisusarja B. Raportteja ja selvityksiä B 49, 179 s.

Monipuolinen arviointitoiminta on kiinteä osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun laadunvarmistusprosessia. Seinäjoen ammattikorkeakoulu on suomalaisten ammattikorkeakoulujen joukossa eräs aktiivisimmin ja systemaattisimmin valmistuneiden sijoittumisinformaatiota keräävä korkeakoulu. Ensimmäinen valmistuneiden seurantatutkimus toteutettiin vuonna 1999, ja nyt käsillä oleva tutkimus on viides SeAMKista valmistuneiden sijoittumista käsittelevä selvitys. Seurantatutkimuksen päätavoitteena oli selvittää, miten ja millaisiin työtehtäviin opiskelijat ovat sijoittuneet valmistumisensa jälkeen. Lisäksi alatavoitteina oli selvittää, miten koulutus on vastannut työelämän vaatimuksia sekä miten tulokset eroavat neljästi aiemmin tehtyjen tutkimusten tuloksista.

Tutkimus suoritettiin kokonaistutkimuksena neljään eri kohderyhmään kuuluville: (1) amk-tutkinnon v. 2006–2008 suorittaneet nuoret, (2) amk-tutkinnon v. 2006–2008 suorittaneet aikuiset, (3) ylemmän amk-tutkinnon v. 2003–2008 suorittaneet sekä (4) amk-tutkinnon v. 1997–2000 suorittaneet nuoret. Valmistuneet olivat Seinäjoen ammattikorkeakoulun nykyisestä viidestä eri yksiköstä (SeAMK Kulttuuri, SeAMK Liiketoiminta, SeAMK Maa- ja metsätalous, SeAMK Sosiaali- ja terveysala, SeAMK Tekniikka). Lomakekyselyyn loka-marraskuussa 2010 vastasi 923 nuorta (vastausprosentti 50%), 739 v. 1997–2000 valmistunutta (vastausprosentti 54%), 144 aikuista (vastausprosentti 51%) sekä 52 ylemmän tutkinnon suorittanutta (vastausprosentti 75%).

Nuoret valmistuneet v. 2006–2008

Nuorista vastaajista 36% asui Seinäjoen seudulla ja 19% jossain muualla Etelä-Pohjanmaalla eli yhteensä Etelä-Pohjanmaan maakunnassa asui 55%. Pohjanmaalla tai Keski-Pohjanmaalla asui tutkimushetkellä 9%, pääkaupunkiseudulla 8% ja muualla Suomessa 29%.

Nuorista vajaa 74% oli töissä toisen palveluksessa. Yrittäjänä toimi 6,5% eli täsmälleen yhtä paljon kuin vuoden 2007 tutkimuksessa. Työttömänä työnhakijana oli 2,6% ja lisäksi työvoimapolitiisessa koulutuksessa oli 0,9%. Päätoimisena opiskelijana oli 5,9% ja erilaisilla äitiys- ja perhevapailta 10,2%.

Vaikka tutkimushetkellä hyvin harva oli työttömänä, oli yli kolmasosa kokenut työttömyyden jossain vaiheessa. Nuorista vastaajista 37% oli kokenut vähintään yhden työttömyysjakson. Positiivista oli kuitenkin se, että 85% nuorista oli työllistynyt kuukauden sisällä valmistumisesta. Seurantatutkimuksissa määräaikaisten työsuhteiden osuus on koko ajan laskenut ja toistaiseksi voimassa olevien vastaavasti kasvanut. Tässä tutkimuksessa toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita oli 73%:lla, kun vuoden 2007 tutkimuksessa vastaava osuus oli 64%.

Nuorista valmistuneista 49% oli oman arvionsa mukaan täysin tutkintoa vastaavissa työtehtävissä. 39% teki mielestään osittain tutkintoa vastaavia työtehtäviä, mutta kymmenellä prosentilla työtehtävät ja tutkinto eivät vastanneet lainkaan toisiaan. Tutkimushetkellä lokamarraskuussa 2010 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta v. 2006-2008 valmistuneelle nuorelle maksettiin palkkaa keskimäärin 2 335 euroa kuukaudessa.

Nuoret olivat kiinnostuneita jatko-opinnoista. 42% oli kiinnostunut ylemmistä amk-tutkinnoista. Yliopisto-opinnoista oli kiinnostunut yli kolmannes (34%). Nuorten tyytyväisyysarviot saamastaan ura- ja työnhakuneuvonnasta opintojen aikana kehittyvät tuskastuttavan hitaasti, josko ollenkaan. Kokonaisuutena arviot Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagosta olivat aiempaan verrattuna positiivisempia.

Aikuiset valmistuneet v. 2006-2008

Aikuisista 42% asui Seinäjoen seudulla ja lisäksi 26% jossain muussa kunnassa Etelä-Pohjanmaalla eli yhteensä aikuisista tutkimushetkellä asui Etelä-Pohjanmaalla 68%. Pohjanmaalla tai Keski-Pohjanmaalla asui 9%, pääkaupunkiseudulla 3%, muualla Suomessa 19% ja ulkomailla 1%.

Aikuisista n. 82% oli töissä toisen palveluksessa tutkimushetkellä. Yrittäjänä toimi 10,4%. Työttömänä oli 1,4% ja lisäksi työvoimapolitiisessa koulutuksessa 0,7%. Aikuisvastaajista 40% työskenteli kuntien tai kuntayhtymien palveluksessa. 31% oli töissä yrityksessä toisen palveluksessa ja lisäksi 13% työskenteli omassa yrityksessä. Valtion palveluksessa työskenteli 10% ja järjestöjen palveluksessa 5%.

Aikuisvastaajista 48% oli sitä mieltä, että heidän työntehtävänsä vastasivat täysin amk-tutkintoa. 39% arvioi työtehtävien vastaavan osittain amk-tutkintoa ja 13% oli sitä mieltä, että vastaavuutta ei ollut lainkaan. Aikuisten keskipalkka oli 2 598 €. Kokonaisuutena aikuiset olivat suhteellisen tyytyväisiä ammattikorkeakoulututkinnon vaikutuksiin urakehitykselleen.

Ylemmän amk-tutkinnon suorittaneet v. 2003-2008

Ylemmän tutkinnon vastaajista Etelä-Pohjanmaan alueella asui 45%, muun Suomen alueella 39%, Pohjanmaalla tai Keski-Pohjanmaalla 8% sekä samoin pääkaupunkiseudulla 8%. Ylemmän tutkinnon suorittaneista vastaajista töissä toisen palveluksessa oli lähes 85%. Yrittäjänä toimi 7,7%. Työttömänä oli 3,8%, päätoimisena opiskelijana 1,9% ja äitiys- tai muilla vanhempainvapailta 1,9%. Lisäksi vastaajista sivutoimisena yrittäjänä toimi peräti 18%.

Ylemmän tutkinnon suorittaneista lähes puolet (48%) oli kuntien tai kuntayhtymien palveluksessa. Ylemmän tutkinnon vastaajista 45% työskenteli asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis- ja projektitehtävissä eli selkeästi enemmän kuin nuoret tai aikuiset. Esimiestehtävissä tai ylimmän johdon tehtävissä oli 26%. Sekä opetustehtävissä että yrittäjänä toimi 9%. Suoritustason tehtävissä työskenteli 11%. Ylemmän tutkinnon vastaajista kaksi kolmasosaa työskenteli

tutkimushetkellä samalla työnantajalla kuin ylempään tutkinnon koulutuksen alkaessa. Koulutuksen alkuhetkeen verrattuna tällä hetkellä vaativammissa työtehtävissä joko saman tai uuden työnantajan palveluksessa oli 51%. Ylempään tutkinnon vastaajien keskimääräinen kuukausipalkka oli 3 357 euroa.

Amk-tutkinnon suorittaneet nuoret v. 1997-2000

Reilu kymmenen vuotta sitten valmistuneista nuorista asui Etelä-Pohjanmaalla lähes 50%. Pääkaupunkiseudulle oli muuttanut 14% eli muihin tutkimuksen alumniryhmiin verrattuna enemmän. Huomionarvoista on, että kymmenen vuotta aiemmin eli 1997–2000 valmistuneista nuorista peräti 11,2% toimi yrittäjänä. Kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneilla työssä olevilla nuorilla toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita oli 90 prosentilla. Hiljattain valmistuneilla nuorilla ja kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneilla nuorilla ei ollut suurtakaan eroa tutkinnon ja työtehtävien vastaavuudessa. Kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneista nuorista vain kaksi prosenttiyksikköä enemmän oli esimiestehtävissä ja samoin kaksi prosenttiyksikköä enemmän ylimmän johdon tehtävissä kuin 3,5 vuotta tai sitä vähemmän aikaa sitten valmistuneista. Asiantuntijatehtävissä työskentelevien osuus oli n. 10 prosenttiyksikköä suurempi aiemmin valmistuneilla kuin hiljattain valmistuneilla nuorilla. Aiemmin valmistuneiden nuorten keskipalkka oli 2 984 euroa eli yli 600 euroa enemmän kuin hiljattain valmistuneiden.

Tämän tutkimuksen tuloksia tullaan ensisijaisesti käyttämään yksiköissä koulutusohjelmien ja niissä tarjottavien opintojen edelleen kehittämiseen työelämän tarpeita vastaaviksi. Tutkimustulokset toimivat jatkossakin vertailukohtana oman ammattikorkeakoulun tuleville seurantatutkimuksille, mutta myös muiden ammattikorkeakoulujen vastaaville selvityksille.

Avainsanat: ammattikorkeakoulu, valmistuneet, työllistyminen, nuoret, aikuiset

Yhteystiedot:

Elina Varamäki

Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalun yksikkö

Koulukatu 41, 60100 Seinäjoki

elina.varamaki@seamk.fi

ABSTRACT

Elina Varamäki, Tarja Heikkilä & Marja Lautamaja 2011. Placement of Young People, Adults and Graduates with a Master's Degree in Working Life – Follow-up Study among the Graduates of Seinäjoki University of Applied Sciences of the years 2006–2008. Publications of Seinäjoki University of Applied Sciences B. Reports 49, 179 p.

Diverse evaluation activities are a fundamental part of the quality assurance process of Seinäjoki University of Applied Sciences. Among the Finnish universities of applied sciences, Seinäjoki University of Applied Sciences has been one of the most active and systematic institutions in gathering information about graduates' occupational outcomes. The first follow-up study of graduates was made in 1999, and the present one is the fifth study into the occupational outcomes of the SeAMK graduates. The main objective of the follow-up study was to find out to what extent the graduated students had found employment and what tasks they were performing. Furthermore, the sub-objectives consisted of finding out how their education had met the demands of working life and how the results differ from those of the four previous studies.

The study was conducted as a complete enumeration among four different target groups: (1) young people with a Bachelor's Degree from 2006-2008, (2) adults with a Bachelor's Degree 2006-2008, (3) graduates with a Master's Degree from 2003-2008, as well as (4) young people with a Bachelor's Degree from 1997-2000. The graduates were from five different current Faculties of Seinäjoki University of Applied Sciences (Culture and Design, Business, Agriculture and Forestry, Health Care and Social Work, Technology). In October-November 2010, the survey was answered by 923 young people (response rate 50%), by 739 graduates from 1997-2000 (response rate 54%), by 144 adults (response rate 51%) as well as by 52 graduates with a Master's Degree (response rate 75%).

Young people with a Bachelor's Degree from 2006-2008

Of the young respondents, 36 per cent lived in the region of Seinäjoki and 19 per cent somewhere else in South Ostrobothnia, i.e. a total of 55 per cent lived in the Region of South Ostrobothnia. At the time of the study, 9 per cent lived in Ostrobothnia or Central Ostrobothnia, 8 per cent in the Helsinki area, and 29 per cent somewhere else in Finland.

Of the young respondents, fewer than 74 per cent worked for someone else, while 6.5 per cent worked as entrepreneurs, which is exactly as much as in the study of the year 2007; 2.6 per cent of them were unemployed jobseekers, and, in addition, 0.9 per cent were attending labour-policy training. Full-time students accounted for 5.9 per cent, and respondents on maternity and special family leave of different kinds for 10.2 per cent, respectively.

Even though very few were unemployed at the time of the study, more than a third had been unemployed at some point. Of the young respondents, 37 per cent had gone through at least one period of unemployment. The positive thing was, however, that 85 per cent of the young people had found employment within one month from graduation. In the follow-up studies, the share of fixed-term employment has been in constant decline and, correspondingly, that of contracts made for the time being has increased. In the present study, 73 per cent of the respondents had

a contract made for the time being, whereas this option accounted for 64 per cent in the study of the year 2007.

Of the young graduates, 49 per cent thought they were working with tasks corresponding fully to their education, 39 per cent thought they were working with tasks corresponding partially to their education, but in 10 per cent of the cases there was a complete mismatch between tasks and education. At the time of the study, October-November 2010, a young person who had graduated from Seinäjoki University of Applied Sciences in 2006 to 2008 received a salary of 2 335 € a month on an average.

Young graduates were also very interested in further studies; 42 per cent of them were interested in Master's Degrees offered by universities of applied sciences. More than one third (34%) of them were also interested university studies. Young graduates' satisfaction with the career and job search counselling they receive during their studies develops frustratingly slowly, if at all. However, as a whole, the views on the image of Seinäjoki University of Sciences were more positive compared to the previous studies.

Adults with a Bachelor's Degree from 2006-2008

Of the adult graduates, 42 per cent lived in the region of Seinäjoki and 26 per cent somewhere else in South Ostrobothnia, i.e. a total of 68 per cent lived in the Region of South Ostrobothnia at the time of the study; 9 per cent lived in Ostrobothnia or Central Ostrobothnia, 3 per cent in the Helsinki area, 19 per cent somewhere else in Finland, and 1 per cent abroad.

Of the adult graduates, about 82 per cent worked for someone else at the moment of the study, while 10.4 per cent worked as entrepreneurs; 1.4 per cent of them were unemployed jobseekers, and, in addition, 0.7 per cent were attending labour-policy training. Of the adult respondents, 40 per cent worked for municipalities or federations of municipalities, 31 per cent worked in a company owned by someone else, and 13 per cent worked in their own enterprise; 10 per cent worked for the Government, and 5 per cent for different organizations.

Of the adult graduates, 48 per cent thought they were working with tasks corresponding fully to their education, 39 per cent thought they were working with tasks corresponding partially to their education, and 13 per cent thought there was no match between tasks and education. The adult graduates' average salary was 2 598 €. As a whole, the adult graduates were relatively satisfied with the influence of the Bachelor's Degree on their career development.

Graduates with a Master's Degree from 2003-2008

Of the graduates with a Master's Degree, 45 per cent lived in in the Region of South Ostrobothnia, 39 per cent somewhere else in Finland, 8 per cent lived in Ostrobothnia or Central Ostrobothnia, and similarly 8 per cent in the Helsinki area.

Of the graduates with a Master's Degree, almost 85 per cent worked for someone else, 7.7 per cent worked as entrepreneurs; 3.8 per cent of them were unemployed jobseekers, while

full-time students accounted for 1.9 per cent, and respondents on maternity and special family leave of different kinds also for 1.9 per cent, respectively. In addition, as many as 18 per cent of the respondents worked as part-time entrepreneurs.

Of the graduates with a Master's Degree, almost half (48%) worked for municipalities or federations of municipalities. Of the respondents with a Master's Degree, 45 per cent worked with expert, planning and project tasks, which is a significantly higher figure compared to the young and adult graduates. Superior and top management tasks accounted for 26 per cent, while 9 per cent worked as teachers and entrepreneurs, respectively, the share of those working at the operational level being 11 per cent. Of the respondents with a Master's Degree, two thirds worked for the same employer at the time of the study as at the beginning of the education leading to the Master's Degree. In comparison with the time that the education started, 51 per cent were working at the moment with more demanding tasks, either for the same or a new employer. The average monthly salary of the respondents with a Master's Degree was 3 357 €.

Young people with a Bachelor's Degree from 1997-2000

Of the young people who graduated more than ten years ago, almost 50 per cent lived in South Ostrobothnia; 14 per cent had moved to the Helsinki area, which is more in comparison with the other groups of alumni. A noticeable thing is that as many as 11.2 per cent of the young people who graduated ten years ago, i.e. in 1997 to 2000, worked as entrepreneurs. Among the young people who graduated ten years ago or before, 90 per cent had a contract made for the time being. As regards correspondence between tasks and education, there is no big difference between the young people who have graduated recently and those who graduated ten years ago or before. Among the young people who graduated more than ten years ago or before, the share of those working with superior tasks was only two percentage points higher and that of those working in top management similarly only two percentage points higher than among those who graduated 3.5 years ago or later. The share of those working with expert tasks was about 10 points higher among young people who graduated before compared to the recent graduates. The average salary of the young people who had graduated before was 2 984 €, i.e. more than 600 € higher than among the recent graduates.

The results of the present study will be utilized primarily by the Faculties for the further development of the Degree Programmes and related studies to match the needs of working life. The study results will serve also in future as a baseline for future follow-up studies by Seinäjoki University of Applied Sciences, and also for similar studies by other universities of applied sciences.

Keywords: university of applied sciences, graduates, employment, young people, adults

Contact information:

Elina Varamäki
Seinäjoki University of Applied Sciences
Business School
Koulukatu 41, 60100 Seinäjoki
elina.varamaki@seamk.fi

1 JOHDANTO

Vuonna 2010 hyväksytyyn strategian mukaisesti Seinäjoen ammattikorkeakoulu on menestyvä, kansainvälinen yrittäjähenkkinen korkeakoulu. Seinäjoen ammattikorkeakoulu on myös laaja-alainen maakunnallinen korkeakoulu. Seinäjoen ammattikorkeakoulu tarjoaa koulutusta sekä tutkimus- ja kehittämisspalveluja seitsemällä koulutusosalalla ja kuudella paikkakunnalla: Seinäjoella, Ilmajoella, Juvassa, Kauhajoella, Kauhavalla ja Ähtärissä. Lukuvuonna 2010-2011 Seinäjoen ammattikorkeakoulu on vuodesta 1992 alkaneiden monien kehitysaskelien jälkeen tilanteessa, jossa se tarjoaa ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta viidessä eri yksikössä (Kulttuurialan yksikkö, Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalalan yksikkö, Maa- ja metsätalouden yksikkö, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö, Tekniikan yksikkö) 20 eri koulutusohjelmassa. Näistä kaksi on englanninkielistä koulutusohjelmaa. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta on tarjolla seitsemässä koulutusohjelmassa, joista yksi on englanninkielinen.

1.1 Seurantatutkimuksen taustaa ja tavoitteet

Monipuolinen arviointitoiminta on kiinteä osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun laadunvarmistusprosessia. Korkeakoulujen arviointineuvosto (KKA) auditoi Seinäjoen ammattikorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmän hyväksytysti vuonna 2009. Auditointi toteutettiin kansainvälisenä ja SeAMK läpäisi kansainvälisen auditoinnin ensimmäisenä ammattikorkeakouluna Suomessa. SeAMK:n laadunvarmistusjärjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2005 ja se perustuu Euroopan laatupalkinto (EFQM) -malliin. Yksi tärkeä osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun laatu- ja itsearviointityötä on kartoittaa kolmen vuoden välein valmistuneiden opiskelijoiden sijoittumista työelämään ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen. Tavoitteena on samalla kerätä opiskelijoilta palautetta ammattikorkeakoulututkinnon sisällön ja työelämän vaatimusten vastaavuudesta.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu on saanut tunnustusta siitä, että se on suomalaisten ammattikorkeakoulujen joukossa eräs aktiivisimmin ja systemaattisimmin valmistuneiden sijoittumisinformaatiota keräävä korkeakoulu. Ensimmäinen valmistuneiden seurantatutkimus toteutettiin vuonna 1999. Tällöin tutkimuksen kohteena olivat vuosina 1996–1997 nuorten tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistuneet opiskelijat kaupan-, maaseudun-, sosiaali-, tekniikan- ja terveyden koulutusaloilta. Toisen valmistuneiden seurantatutkimuksen kohderyhmän muodostivat vuosina 1998–2000 valmistuneet nuoret opiskelijat kaupan-, maaseudun-, sosiaali-, tekniikan-, terveyden- sekä yrittäjyyden koulutusaloilta. Kolmanteen

seurantatutkimukseen kuuluivat vuosina 2001–2003 valmistuneet nuoret opiskelijat Liiketalouden, Yrittäjyyden, Tekniikan, Sosiaalialan, Terveysalan, Maatalouden, Metsätalouden, Ravitsemisalun sekä Kulttuurialan ja muotoilun yksiköistä. Neljännessä seurantatutkimuksessa mukana olivat vuosina 2004–2005 valmistuneet sekä nuoret että aikuiset kahdeksasta koulutusyksiköstä: ICT:n, Kulttuurialan ja muotoilun, Liiketalouden, Maa- ja metsätalouden, Ravitsemisalun, Sosiaali- ja terveystieteiden, Tekniikan sekä Yrittäjyyden yksiköistä. Nyt käsillä olevassa viidennessä seurantatutkimuksessa on neljä eri kohderyhmää viidestä eri yksiköstä (SeAMK Kulttuuri, SeAMK Liiketoiminta, SeAMK Maa- ja metsätalous, SeAMK Sosiaali- ja terveystieteet, SeAMK Tekniikka):

- amk-tutkinnon suorittaneet nuoret v. 2006–2008
- amk-tutkinnon suorittaneet aikuiset v. 2006–2008
- ylemmän amk-tutkinnon suorittaneet v. 2003–2008
- amk-tutkinnon suorittaneet nuoret v. 1997–2000

Seurantatutkimuksen esivalmistelu toteutettiin Seinäjoen ammattikorkeakoulun laaturyhmän sekä tutkimuksen käytännön toteuttajien kanssa. Tutkimuksen käytännön toteutuksesta ovat vastanneet tutkijayliopettaja, dosentti Elina Varamáki, tilastotieteen lehtori Tarja Heikkilä sekä tutkija Marja Lautamaja SeAMK Liiketoiminnasta. Lisäksi yliopettaja Kirsti Sorama oli suunnittelemassa työelämävalmiuksien osiota kyselylomakkeeseen.

Seurantatutkimuksen päätavoitteena on selvittää:

- **miten ja millaisiin työtehtäviin opiskelijat ovat sijoittuneet valmistumisensa jälkeen.**

Lisäksi alatavoitteina on selvittää,

- **miten koulutus on vastannut työelämän vaatimuksia sekä**
- **miten tulokset eroavat neljästi aiemmin tehtyjen tutkimusten tuloksista.**

Nyt käsillä oleva viides seurantatutkimus mahdollistaa nuorten valmistuneiden osalta tulosten vertailun neljään aikaisempaan tutkimukseen. Tähän mennessä valmistuneiden seurantatutkimus on seulonut kaikki vuodesta 1996 lähtien valmistuneet nuoret opiskelijat. Vuosina 1996–2005 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta on valmistunut 5 890 nuorta opiskelijaa, joista 3 735 on vastannut näihin viiteen seurantatutkimukseen. Ensimmäistä kertaa otettiin nyt myös mukaan kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneet (v. 1997–2000) sen selvittämiseksi, miten jo pidempään töissä olleet ovat sijoittuneet työelämässä. Aikuisten tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistuneet ovat osallistuneet aiemmin kaksi kertaa seurantatutkimukseen, vuosina 2002 ja 2006. Ylemmästä ammattikorkeakoulututkinnosta valmistuneet osallistuivat nyt ensimmäistä kertaa tutkimukseen.

Tämän tutkimuksen tuloksia tullaan ensisijaisesti käyttämään yksiköissä koulutusohjelmien ja niissä tarjottavien opintojen edelleen kehittämiseen työelämän tarpeita vastaaviksi. Tutkimustulokset toimivat jatkossakin vertailukohtana oman ammattikorkeakoulun tuleville seurantatutkimuksille, mutta myös muiden ammattikorkeakoulujen vastaaville selvityksille.

1.2 Tiedonkeruu ja tutkimusaineisto

Tutkimus suoritettiin kokonaistutkimuksena kaikille neljään eri kohderyhmään kuuluville: (1) amk-tutkinnon v. 2006–2008 suorittaneet nuoret, (2) amk-tutkinnon v. 2006–2008 suorittaneet aikuiset, (3) ylemmän amk-tutkinnon v. 2003–2008 suorittaneet sekä (4) amk-tutkinnon v. 1997–2000 suorittaneet nuoret.

Valmistuneet olivat Seinäjoen ammattikorkeakoulun nykyisestä viidestä eri yksiköstä (SeAMK Kulttuuri, SeAMK Liiketoiminta, SeAMK Maa- ja metsätalous, SeAMK Sosiaali- ja terveysala, SeAMK Tekniikka). Vuosina 2006–2008 valmistuneilla nuorilla ja aikuisilla oli ehtinyt valmistumisesta kulua tutkimushetkellä vähintään puolitoista vuotta ja enintään kolme ja puoli vuotta. Ylemmän tutkinnon suorittaneilla valmistumisesta oli ehtinyt kulua vähintään puolitoista vuotta ja enintään kuusi ja puoli vuotta. Vuosina v. 1997–2000 valmistuneilla nuorilla oli valmistumisesta ehtinyt kulua 9,5-12,5 vuotta. Valmistuneiden nimet saatiin ammattikorkeakoulun omasta rekisteristä. Väestörekisterikeskukselta saatiin väestötietolain mukainen tietolupa osoitetietojen keräämiseen väestötietojärjestelmästä (VTJ). Tietojen päivityksen ja toimituksen tekniset toimenpiteet hoiti WM-data Novo, johon valmistuneiden henkilötunnukset toimitettiin.

Kysely postitettiin kaikille valmistuneille ja vastaajille annettiin mahdollisuus vastata joko postin tai internetin kautta loka-marraskuussa. Määräaikaan mennessä vastauksensa palautti 25 % nuorista, 32 % aikuisista, 52 % ylemmistä ja 24 % aikaisemmin valmistuneista nuorista. Aikaisemmillä tutkimuskerroilla ensimmäisen kierroksen jälkeen on palautunut noin 40-50% vastauksista eli huomattavasti enemmän. Vastaamatta jättäneitä lähestyttiin kahden-kolmen eri vaiheen kautta. Ensin kaikille vastaamatta jättäneille lähetettiin karhukirje. Niille, jotka eivät tämänkään jälkeen vastanneet, etsittiin puhelinnumerot Eniro-tiedonhakupalvelun kautta, ja heitä yritettiin saada puhelimitse kiinni. Puhelimitse tavoitettuja haastateltiin joko puhelimesta tai heitä pyydettiin vastaamaan netissä tai postitse. Niille, joita ei puhelimitse tavoitettu, lähetettiin tekstiviesti, missä kehoitettiin vastaamaan kyselyyn. Tällä seurantatutkimuskerralla tehtiin aikaisempiin kertoihin verrattuna huomattavasti enemmän töitä vastausprosentin saamiseksi mahdollisimman korkeaksi.

Lopullinen vastausprosentti oli korkein ylemmän tutkinnon suorittaneilla (75 %). Myös kolmella muulla ryhmällä vastausprosentit olivat vähintään 50 %. Vuosina 1997–2000 valmistuneilla nuorilla vastausprosentti oli 54 %, vuosina 2006–2008 valmistuneilla aikuisilla 51 % ja samaan aikaan valmistuneilla nuorilla 50 %. Tarkemmat yksikkökohtaiset vastausprosentit käyvät ilmi eri kohderyhmien tulossuudessa. Kaikista vastauksista 64% tuli postin kautta, 13% puhelimitse ja 23% netin kautta.

Vastausprosentteja voidaan pitää kohtuullisina ja ylemmän tutkinnon suorittaneiden osalta jopa hyvänä. Tutkimustulosten luotettavuutta arvioitaessa katsoimme erikseen eri vastaajaryhmien osalta karhuamisen ja myöhässä vastanneiden osalta työttömien määrää ja osuutta. Ilman karhuamista vastanneilla nuorilla työttömyysaste oli 1,9% ja karhuamisen jälkeen vastanneilla 3,8%. Eroa oli siis jonkin verran, mutta päätoimisen toiminnan jakaumat ennen karhuamista ja karhuamisen jälkeen tulleiden vastausten osalta eivät poikenneet toisistaan tilastollisesti merkitsevästi. Aikuisvalmistuneilla karhuamisen jälkeen tulleet vastaukset eivät myöskään poikenneet tärkeissä tutkimuskysymyksissä aikaisemmin tulleista. Esimerkiksi työttömiä ei ollut myöhässä vastanneiden joukossa lainkaan.

Taulukosta 1 käyvät ilmi seurantatutkimuksen eri kohderyhmät, tavoitellut vastaajat sekä vastausprosentit.

TAULUKKO 1. Seurantatutkimuksen kohderyhmät ja vastaajat.

Kohderyhmä	nuoret amk v. 2006-2008	aikuiset amk v. 2006-2008	ylempi tutkinto v. 2003-2008	nuoret amk 1997-2000
Mitkä yksiköt tai koulutusalat mukana?	Kulttuuri Liiketoiminta Maa- ja metsätalous Sosiaali- ja terveysala Tekniikka	Kulttuuri Liiketoiminta Maa- ja metsätalous Sosiaali- ja terveysala Tekniikka	Liiketalouden ala Maa- ja metsätalouden ala Sosiaali- ja Tekniikan ala	Liiketalouden ala Maatalouden ala Sosiaali- ja terveysala Tekniikan ala
Valmistumisesta aikaa	1,5-3,5 v	1,5-3,5 v	1,5-6,5 v	9,5-12,5 v
Lomakkeita lähetettiin	1842	282	69	1446
Vastauksia saatiin	923	144	52	739
Vastausprosentti	50%	51%	75%	54%

1.3 Kyselylomake

Tutkimuksen tiedonkeruu toteutettiin strukturoituna lomakekyselynä erikseen neljälle eri kohderyhmälle (Liitteet 1–4). Aikaisemmista tutkimuskerroista poiketen tällä kerralla ei lomakkeissa ollut erikseen yksikkökohtaisia osia. Vertailtavuuden vuoksi kysymykset ovat pääosin samoja kuin aikaisemmissa seurantatutkimuksissa, mutta joitakin vanhoja kysymyksiä on poistettu ja toisaalta joitakin uusia kysymyksiä on lisätty. Lomakkeen suunnittelussa on tutkimuksen toteuttajien lisäksi ollut mukana ammattikorkeakoulun laaturyhmä. Kyselylomakkeen sisältö rakennettiin kunkin vastaajaryhmän osalta seuraavien teemojen ympärille yksittäisten kysymysten vaihdella jonkun verran eri vastaajaryhmien välillä:

A. Vastaajan taustatiedot

- sukupuoli
- ikä
- yksikkö ja koulutusohjelma
- valmistumisvuosi
- työskentely opintojen ohella

B. Nykyinen elämäntilanne

- asuinpaikka
- elämäntilanne
- työtehtävien sisältö
- työsuhteen ja työpaikan luonne
- palkka
- työtehtävien vastaavuus koulutukseen
- etenemismahdollisuudet työssä
- odotukset vs. toteutuma koulutuksen osalta
- sivutoiminen opiskelu tai –yrittäjyys
- työllistymisen esteet
- kiinnostus jatkokoulutukseen
- työtehtävien liittyminen kansainvälistymiseen

C. Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin

- työelämävalmiuksien tärkeys nykyisessä työssä, miten amk-opinnot kehittivät niitä, kuinka tärkeitä ovat tulevaisuudessa
- eri opetusmenetelmien riittävyys
- tutkinnon tunnettuus työelämässä
- Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago työelämässä

Puhelinhaastatteluna toteutettu kysely käytiin läpi lyhyempänä versiona, sillä koko lomake olisi vienyt liikaa vastaajan aikaa puhelimesta. Puhelinhaastattelussa jätettiin pois mm. C-osion kysymykset eli työelämävalmiuksia, opetusmenetelmiä, yrittäjyyden huomiointia opetuksessa ja imagoa koskevat kysymysryhmät.

1.4 Tutkimusaineiston käsittely

Tutkimusaineisto käsiteltiin tilastollisesti PASW Statistics 18 -ohjelmistolla. Tuloksia havainnollistetaan erilaisin taulukoin ja kuvioin. Kuvioita on luotu Microsoft Excel 2010 -ohjelmalla. Tutkimustulokset esitetään kysymyslomakkeen teemojen mukaisesti suorina jakaumina sekä keskiarvoina. Luettavuuden helpottamiseksi prosenttiluvut on pyöristetty kokonaisen prosenttiyksikön tarkkuudelle, lukuun ottamatta sijoittumiseen liittyviä tuloksia (esim. työttömyysaste), jotka esitetään yhden desimaalin tarkkuudella.

Eri yksiköiden tuloksia sekä muutoksia aikaisempien tutkimusten tuloksiin vertaillaan prosenttilukujen ja keskiarvojen avulla. Luvussa 5 vertaillaan myös neljän eri kohderyhmän keskeisiä tuloksia. Eri tekijöiden välisten yhteyksien ja edellisen tutkimuksen tuloksiin tapahtuneiden muutosten tilastollinen merkitsevyys selvitettiin ristiintaulukoinnin yhteydessä χ^2 -riippumattomuus-testillä ja keskiarvovertailujen yhteydessä t-testillä tai varianssianalyysillä. Mikäli keskiarvotestien oletukset eivät olleet voimassa, käytettiin erojen ja muutosten toteamiseen vastaavia ei-parametrisia testejä (Mann-Whitney U-testi ja Kruskal-Wallis testit).

Erojen ja muutosten suuruuden kuvaamiseen käytetään tilastollista merkitsevyyttä (p). Mitä pienempi on p-arvo, sitä pienempi on sattuman vaikutus erojen tai muutosten selittäjänä ja sitä selvempi on ryhmien välinen ero tai muutos edellisen tutkimuksen tuloksiin verrattuna. P-arvoon vaikuttaa myös vastanneiden lukumäärä ja keskiarvotesteissä keskihajonta. Tilastollisesti merkitsevissä tuloksissa p on korkeintaan 0,05. Joissakin raportin kuvioissa on tilastollisesti merkitsevyydestä käytetty seuraavia symboleja:

- *** tilastollisesti erittäin merkitsevä, $p \leq 0,001$
- ** tilastollisesti merkitsevä, $0,001 < p \leq 0,01$
- * tilastollisesti melkein merkitsevä, $0,01 < p \leq 0,05$.

Yksiköiden välillä osoittautui nuorten tutkimuksessa olevan tilastollisesti merkitseviä eroja lähes kaikissa tutkittavissa asioissa. Aikuisten ja ylemmän ammatikorkeakoulututkinnosta valmistuneiden tutkimuksessa puolestaan vastaajien frekvenssit yksiköittäin olivat niin pieniä, etteivät tilastollisten testien edellytykset olleet voimassa. Niinpä yksiköiden välisiä merkitsevyyseroja ei raportissa erikseen

kommentoida. Sen sijaan vertailtaessa tuloksia edellisen tutkimuksen tuloksiin tai esitettäessä tutkittavien asioiden välisiä yhteyksiä mainitaan tilastollisesti merkitsevät tulokset. Samoin ilmoitetaan tilastollisesti merkitsevät erot neljän eri kohderyhmän kokonaistulosten välillä.

Faktorianalyysin avulla etsittiin kysymysryhmistä samaa asiaa mittaavia muuttujia, jotka korreloivat hyvin toistensa kanssa. Koulutuksen vastaavuutta työelämän tarpeisiin käsittelevässä teemassa 23 työelämävalmiutta voitiin luokitella viiteen selkeään asiakokonaisuuteen: *kansainväliset valmiudet*, *yrittäjyysvalmiudet*, *substanssiosaaminen*, *sosiaaliset ja esimiestäidot* sekä *yleiset työelämätaidot* (ks. Liite 5). Samoin Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa koskevat ominaisuudet korreloivat hyvin keskenään ja niistä voitiin muodostaa muuttuja *SeAMKin imago*. Asiakokonaisuuksia kuvaavat uudet muuttujat muodostettiin alkuperäisten muuttujien keskiarvoina, jolloin uuden muuttujan asteikon vaihteluväli on sama 1–5 kuin alkuperäisillä muuttujilla. Uusia muuttujia muodostettaessa oli tavoitteena saada mahdollisimman korkea reliabiliteettikerroin Cronbachin alfa (α), joka osoittaa, miten hyvin mittarin osiot mittaavat samaa asiaa. Kertoimen arvo voi vaihdella nollan ja ykkösen välillä. Mitä korkeampi on kertoimen arvo, sitä paremmin yhdistetyt muuttujat mittaavat samaa asiaa. Kertoimen arvoa voidaan pitää hyvänä, jos se on yli 0,7. Kaikkien tutkimuksessa käytettyjen keskiarvomuuttujien reliabiliteettikertoimet ovat yli 0,7, parhaat lähellä arvoa 0,9. Näiden uusien muuttujien avulla voidaan tiivistää monien eri kysymysten tulokset asiakokonaisuuksiksi ja havainnollistaa näin eri ryhmien kokonaistuloksia.

Raportin taulukoissa käytetään yksiköistä seuraavia lyhenteitä:

- Kulttuurialan yksikkö = Kulttuuri
- Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalalan yksikkö (SeAMK Liiketoiminta) = Liiketoim
- Maa- ja metsätalouden yksikkö = MaaMet
- Sosiaali- ja terveysalan yksikkö = SosTer
- Tekniikan yksikkö = Tekniikka

sekä ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista alaan liittyviä lyhenteitä:

- Tradenomi (ylempi amk) = Liiketalous
- Agrologi (ylempi amk), metsätalousinsinööri (ylempi amk) = MaaMetsä
- Sosionomi (ylempi amk) = Sosiaali.

1.5 Tutkimusraportin rakenne

Raportin johdantokappale eli luku yksi tarkastelee tutkimuksen taustaa ja tavoitteita sekä esittelee seurantatutkimuksen toteuttamisen vaiheet tiedonkeruun, tutkimusaineiston sekä aineiston käsittelyn osalta.

Luku kaksi esittelee tutkimustulokset nuorten tutkintoon johtavasta koulutuksesta vuosina 2006–2008 valmistuneiden osalta. Kolmannessa luvussa on esitelty tulokset aikuisten tutkintoon johtavasta koulutuksesta vuosina 2006–2008 valmistuneiden osalta. Nuorten ja aikuisten tulokset on raportoitu sekä koko ammattikorkeakoulun tasolla että yksiköittäin. Lisäksi tuloksia vertaillaan aikaisempiin seurantatutkimuksiin. Neljännessä luvussa on esitelty tulokset ylempään tutkintoon vuosina 2003–2008 suorittaneiden osalta. Heidän osaltaan ei ole aikaisempia vertailutuloksia. Viidennessä luvussa on vertailtu tuloksia neljän kohderyhmän eli nuorten, aikuisten sekä ylempien lisäksi myös vuosina 1997–2000 valmistuneiden nuorten kesken.

Tämän raportin lisäksi jokainen yksikkö on saanut koosteen oman yksikkönsä avointen kysymysten vastauksista. Vuosina 1997–2000 valmistuneiden nuorten tarkemmat tulokset on raportoitu erillisessä powerpoint -kalvosetissä.

2 NUORTEN TUTKIMUSTULOKSET

Tässä luvussa tarkastellaan nuorten tutkimustuloksia vastaajien taustatietojen, työelämään sijoittumisen sekä koulutuksen ja työelämän vaatimusten vastaavuuden näkökulmista.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun nuorten tutkintoon johtavasta koulutuksesta valmistui vuosina 2006–2008 yhteensä 1924 opiskelijaa. Näistä 82 henkilön osoitetietoa ei saatu, joten kyselylomakkeita lähetettiin yhteensä 1842. Vastauksia saatiin takaisin yhteensä 923 eli vastausprosentti oli tasan 50. Yksiköittäin tarkasteluna vastausprosentit vaihtelivat 40–60 prosentin välillä. Korkein vastausprosentti oli SeAMK Kulttuurissa ja matalin SeAMK Tekniikassa. Kaikkiaan kirjeitse palautui nuorten vastauksista 64%, netin kautta 28% ja puhelinhaastatteluina 7%. Taulukoissa ja kuvioissa käytetään yksiköistä lyhenteitä Kulttuuri, Liiketoim, MaaMetsä, SosTer ja Tekniikka.

TAULUKKO 2. Nuorten valmistuneiden vastausprosentit yksiköittäin.

Nuoret 2010	Lomakkeita lähetetty	Vastanneita	Vastausprosentti
Kulttuuri	205	123	60 %
Liiketoiminta	516	266	52 %
MaaMetsä	192	104	54 %
SosTer	451	239	53 %
Tekniikka	478	191	40 %
Yhteensä	1842	923	50 %

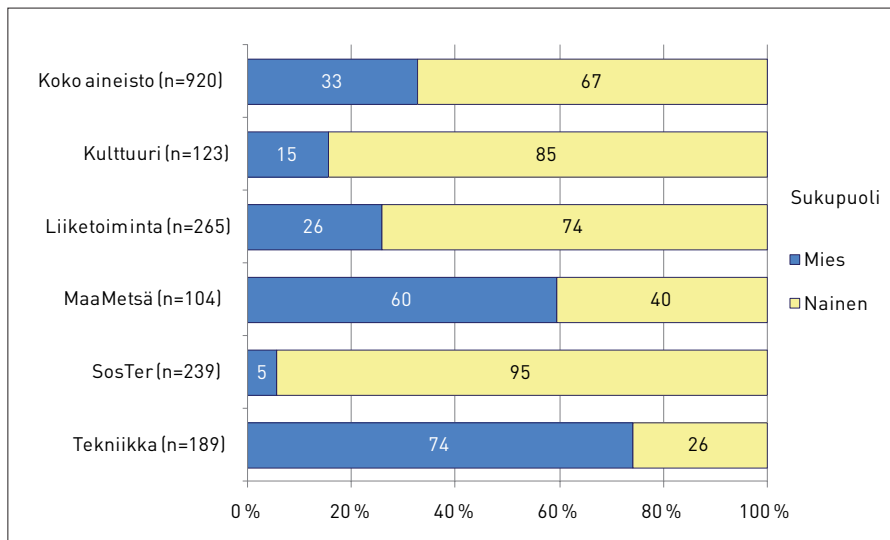
2.1 Nuorten vastaajien taustatiedot

Taustatietoina vastaajilta haluttiin selvittää valmistumisajankohtaa, sukupuolta, ikää sekä pohjakoulutusta ennen amk-tutkintoa.

2.1.1 Nuorten valmistumisajankohta, sukupuoli ja ikä

Nuoret vastaajat olivat valmistuneet hyvin tasaisesti kolmena eri vuonna: 2006 (34%), 2007 (32%) ja 2008 (34%).

Vastaajista kaksi kolmasosaa oli naisia ja kolmasosa miehiä. Naisten osuus oli kasvanut selvästi edelliseen seurantatutkimukseen nähden, sillä vuoden 2007 tutkimuksessa naisia oli 63%. Sosiaali- ja terveystalalta naisvastaajia oli 95%. Myös kulttuurissa (84%) ja liiketoiminnassa (75%) naisvastaajien osuus oli yli 70%. Tekniikasta (74%) sekä maa- ja metsätaloudesta (60%) miesvastaajia oli selvä enemmistö (Kuvio 1).

KUVIO 1. Nuorten vastaajien sukupuolijakauma.

Nuorten vastaajien keski-ikä oli 28,1 vuotta. Nuorin vastaaja oli 23 vuotta ja vanhin 57 vuotta. Keski-iat eivät juuri vaihdelleet yksiköittäin. Liiketoiminnan vastaajien keski-ikä oli matalin (27,2 vuotta) ja korkein keski-ikä oli kulttuurin vastaajilla (29,2 vuotta).

2.1.2 Nuorten pohjakoulutus ennen amk-tutkintoa ja tutkinnot amkin jälkeen

Taulukosta 3 käyvät ilmi nuorten vastaajien pohjakoulutukset ennen ammattikorkeakoulututkintoa. 68 prosentilla oli lukiokoulutus taustalla ennen amk-tutkintoa. 25 prosentilla oli toisen asteen ammatillinen tutkinto, viidellä prosentilla kaksoistutkinto ja kahdella prosentilla joku muu tutkinto. Yksiköittäin tarkastellen lukiokoulutusta oli tyypillisin kulttuurin vastaajilla ja toisen asteen koulutus tekniikan vastaajilla. Kaksoistutkintoja oli suhteessa eniten sosiaali- ja terveystalouden vastaajilla.

TAULUKKO 3. Nuorten pohjakoulutus ennen ammattikorkeakoulututkintoa.

Pohjakoulutus ennen amk-tutkintoa	Kulttuuri (n=105)	Liiketoim (n=245)	MaaMetsä (n=92)	SosTer (n=234)	Tekniikka (n=176)	Koko aineisto (n=852)
	%	%	%	%	%	%
Lukio/ylioppilastutkinto	79	73	68	68	56	68
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	11	22	27	22	38	25
Kaksoistutkinto	4	4	4	7	5	5
Korkeakoulututkinto/yliopisto-tutkinto	5	<1		2	1	2
Jokin muu	1			<1		<1

Yhteensä 60 nuorta vastaajaa kertoi suorittaneensa jo jonkun toisen tutkinnon ammattikorkeakoulututkinnon jälkeen. Näistä 16 vastaajaa oli suorittanut tutkinnon yliopistossa tai yliopisto-opinnot olivat parhaillaan kesken. Yhdeksän vastaajaa oli suorittanut toisen ammattikorkeakoulututkinnon ja 15 vastaajaa ammatti-, näyttö- tai perustutkinnon. Jonkun toisen asteen tutkinnon tai muun yksittäisen tutkinnon mainitsi suorittaneensa 20 vastaajaa. (Liite 7, Taulukko 1)

2.2 Nuorten sijoittuminen työelämään

Tässä aluvussa on tarkasteltu vastaajien asuinalueita, sijoittumista työelämään sekä muuta elämäntilannetta tutkimushetkellä ja työsuhteen sekä työtehtävien laatua.

2.2.1 Nuorten asuinalue

Nuorten vastaajien tulokset asuinpaikan suhteen on esitetty taulukossa 4. Tämän tutkimuskerran tulos on taulukon oikeassa laidassa palkkikuviona ja aikaisemmat tulokset taulukon sarakkeissa. Nuorista vastaajista 36% asui Seinäjoen seudulla (Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka) ja 19% jossain muualla Etelä-Pohjanmaalla eli yhteensä Etelä-Pohjanmaan maakunnassa asui 55%. Vuoden 2007 tutkimuksessa Etelä-Pohjanmaalla asui 56% eli yhden prosenttiyksikön verran enemmän. Pohjanmaalla tai Keski-Pohjanmaalla asui tutkimushetkellä 9%, pääkaupunkiseudulla 8% ja muualla Suomessa 29%. Muutokset vuoden 2007 tutkimukseen verrattuna eivät olleet tilastollisesti merkitseviä. Ulkomailta asuvien

osuus ei ole kokonaisuutena luotettava, koska ulkomaille osoitteensa siirtäneiden tietoja ei väestörekisterikeskus toimittanut.

TAULUKKO 4. Nuorten vastaajien asuinpaikka viidessä tutkimuksessa.

Asuinpaikka tällä hetkellä	v. 1999 (n=236)	v. 2002 (n=758)	v. 2004 (n=994)	v. 2007 (n=808)	v. 2010 (n=922)
	%	%	%	%	%
Seinäjoen seutu	35	34	34	39	36
Muu kunta Etelä- Pohjanmaalla	15	16	19	17	19
Pohjanmaan tai Keski- Pohjanmaan maakunta	13	8	8	10	9
Pääkaupunkiseutu	7	17	12	7	8
Muu Suomi	29	24	27	26	29
Ulkomaat	1	1	1	<1	<1

Taulukossa 5 on kuvattu yksiköittäin nuorten valmistuneiden asuinpaikkaa. Seinäjoen seudulla asui 47% sekä tekniikan että sosiaali- ja terveysalan nuorista valmistuneista. Koko Etelä-Pohjanmaan alueella asui 69% sosiaali- ja terveysalan vastaajista, 65% tekniikan, 52% liiketoiminnan, 35% maa- ja metsätalouden sekä 32% kulttuurin nuorista valmistuneista. Maa- ja metsätalouden valmistuneet asuivat melko tasaisesti eri puolilla Pohjanmaan maakuntia ja muuta Suomea. Pääkaupunkiseudulla asui suhteellisesti eniten kulttuurin valmistuneita. Samoin muun Suomen alueella asui suhteellisesti eniten kulttuurin sekä maa- ja metsätalouden vastaajia. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on nähtävissä liitteessä 6 taulukossa 2.

TAULUKKO 5. Nuorten vastaajien nykyinen asuinpaikka yksiköittäin.

Asuinpaikka tällä hetkellä	Kulttuuri (n=123)	Liiketoim (n=266)	MaaMetsä (n=104)	SosTer (n=239)	Tekniikka (n=190)	Koko aineisto (n=922)
	%	%	%	%	%	%
Seinäjoen seutu	19	31	22	47	47	36
Muu kunta Etelä- Pohjanmaalla	13	21	13	22	18	19
Pohjanmaan tai Keski- Pohjanmaan maakunta	9	8	19	7	6	9
Pääkaupunkiseutu	15	9	5	6	5	8
Muu Suomi	45	30	41	18	23	29
Ulkomaat		1		<1		<1

2.2.2 Nuorten sijoittuminen tutkimushetkellä

Tässä osiossa tarkastellaan Seinäjoen ammattikorkeakoulusta vuosina 2006–2008 valmistuneiden nuorten sijoittumista työelämään sekä muuta elämäntilannetta tutkimushetkellä loka-marraskuussa 2010. Työllistymisen lisäksi selvitettiin myös sitä, millaisissa organisaatioissa valmistuneet työskentelivät (työnantaja ja työpaikan koko) sekä millaiset olivat heidän työsuhteensa ja pääasialliset työtehtävänsä.

2.2.2.1 Nuorten elämäntilanne

Taulukosta 6 käy ilmi, että nuorista valmistuneista vajaa 74% oli töissä toisen palveluksessa. Yrittäjänä toimi 6,5% eli täsmälleen yhtä paljon kuin vuoden 2007 tutkimuksessa. Työttömänä työnhakijana oli 2,6% (v. 2007 5,7%) ja lisäksi työvoimapolitiisessa koulutuksessa oli 0,9%. Tilastokeskuksen mukaan lokakuussa 2010 työttömyysaste Suomessa oli 7,4% ja Työ- ja elinkeinoministeriön ilmoittama työttömyysluku samalla hetkellä oli 9,0%. Päätoimisena opiskelijana oli 5,9% (v. 2007 5,5%) ja erilaisilla äitiys- ja perhevapailla 10,2%. (v. 2007 7,2%). Muutokset vuoden 2007 tutkimustuloksiin verrattuna olivat tilastollisesti merkitseviä ($p=0,004$).

TAULUKKO 6. Nuorten vastaajien päätoiminen toiminta viidessä tutkimuksessa.

Päätoiminen toiminta	v. 1999 (n=249)	v. 2002 (n=759)	v. 2004 (n=994)	v. 2007 (n=806)	v. 2010 (n=921)
	%	%	%	%	%
Töissä toisen palveluksessa	69,1	72,6	73,4	74,1	73,7
Itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina	6,8	5,8	5,8	6,5	6,5
Työttömänä työnhakijana	10,0	4,2	5,3	5,7	2,6
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa	1,2	0,7	0,6	0,4	,9
Päätoimisena opiskelijana	7,6	7,1	4,9	5,5	5,9
Äitiys-/isyy-/vanhempainlomalla/hoitovapaalla	5,2	7,8	8,9	7,2	10,2
Varusmies- tai siviilipalveluksessa		0,1	0,1		
Muuten työelämän ulkopuolella		1,7	0,9	0,7	,2

Taulukossa 7 on kuvattu nuorten valmistuneiden elämäntilannetta yksiköittäin. Tekniikan vastaajat olivat suhteellisesti eniten töissä toisen palveluksessa (83,2%). Vähiten töissä toisen palveluksessa olivat kulttuurista valmistuneet (62,6%). Yrittäjänä toimi jälleen eniten maa- ja metsätalouden vastaajia (23,1%). Toiseksi korkein yrittäjäintensiteetti oli liiketoiminnan valmistuneilla (5,6%). Työttömyysaste oli korkein liiketoiminnan vastaajilla (4,9%). Kulttuurin vastaajilla ei ollut

korkea työttömyysaste, mutta huonoista työnsaantimahdollisuuksista kertoo mitä todennäköisimmin se, että peräti 17,1% heistä oli päätoimisia opiskelijoita tutkimushetkellä. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on nähtävissä liitteessä 6.

TAULUKKO 7. Nuorten vastaajien päätoiminen toiminta yksiköittäin.

Päätoiminen toiminta	Kulttuuri (n=123)	Liiketoim (n=266)	MaaMetsä (n=104)	SosTer (n=238)	Tekniikka (n=190)	Koko aineisto (n=921)
	%	%	%	%	%	%
Töissä toisen palveluksessa	62,6	75,6	65,4	73,5	83,2	73,7
Itsenäisenä yrittäjänä/ ammattinharjoittajana/ freelancerina	4,1	5,6	23,1	2,9	4,7	6,5
Työttömänä työnhakijana	2,4	4,9	1,9	,8	2,1	2,6
Työvoimapoliittisessa tai vastaavassa koulutuksessa	1,6	,8	,0	,0	2,1	,9
Päätoimisena opiskelijana	17,1	4,5	3,8	4,2	3,7	5,9
Äitiys-/isyys-/ vanhempain-lomalla/ hoitovapaalla	11,4	8,6	4,8	18,5	4,2	10,2
Varusmies- tai siviili- palveluksessa						
Muuten työelämän ulkopuolella	,8		1,0			,2

Kuten edellä todettiin nuorista valmistuneista päätoimisena yrittäjänä toimi 6,5%. Tämän lisäksi sivutoimiyrittäjänä eli oman päätoimensa ohella toimi yrittäjänä 5%. Sivutoimiyrittäjänä toimi 12% maa- ja metsätalouden, 6% tekniikan sekä kulttuurin, 5% liiketoiminnan ja 2% sosiaali- ja terveystalouden nuorista valmistuneista.

Edelleen sivutoimisesti tutkimushetkellä opiskeli 12% kaikista nuorista vastaajista. Maa- ja metsätaloudsalalla oli myös suhteellisesti eniten sivutoimisesti opiskelevia (15%). Sosiaali- ja terveystalouden sekä kulttuurin vastaajista 13%, tekniikan 12% ja liiketoiminnan vastaajista 9% opiskeli sivutoimisesti. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 3.

2.2.2.2 Nuorten kokemus työttömyys

Taulukossa 8 on kuvattu, kuinka suuri osa nuorista on ammattikorkeakoulusta valmistumisensa jälkeen ollut työttömänä. Kaikista nuorista vastaajista 37% on kokenut vähintään yhden työttömyysjakson. Vaikka tutkimushetkellä hyvin harva oli työttömänä, on yli kolmasosa kokenut työttömyyden jossain vaiheessa. Kulttuurin nuorista vastaajista kaksi kolmasosaa oli ollut työttömänä jossain vaiheessa, samoin 41% liiketoiminnan, 34% tekniikan, 25% sosiaali- ja terveystalouden ja 24% maa- ja metsätalouden nuorista vastaajista. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 4.

TAULUKKO 8. Työttömyys ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen nuorilla.

Onko ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen?	Kulttuuri (n=123)	Liiketoim (n=266)	MaaMetsä (n=104)	SosTer (n=238)	Tekniikka (n=189)	Koko aineisto (n=920)
	%	%	%	%	%	%
Kyllä	66	41	24	25	34	37
Ei	34	59	76	75	66	63

Ne nuoret, jotka olivat jossain vaiheessa valmistumisensa jälkeen olleet työttömänä, olivat olleet työttömänä keskimäärin 1,6 kertaa (min 1 kerta, max 10 kertaa). Työttömänä olleet nuoret vastaajat olivat olleet työttömänä keskimäärin 6 kuukautta mediaanin ollessa 4 kuukautta (min 0,2 kk, max 45 kk). Kulttuurin sekä tekniikan työttömyyden kokeneilla vastaajilla oli keskimäärin pisin työttömyyskertojen yhteenlaskettu työttömyysaika (7,2 kk). Keskimäärin lyhin yhteenlaskettu työttömyysaika oli sosiaali- ja terveystalouden nuorilla (4,6 kk).

Taulukosta 9 käy ilmi, mitkä seikat vastaajien mielestä ovat eniten vaikeuttaneet työllistymistä. Vastaajat saivat valita annetuista vaihtoehdoista enintään kaksi asiaa tai sitten lisätä jonkun muun syyn. Kaksi asiaa erottuivat selkeästi yli muiden. Eniten mainintoja sai alan ja / tai alueen heikko työmarkkinatilanne (65%) ja toiseksi eniten työkokemuksen puute (59%). Nämä kaksi asiaa olivat joka yksikön vastaajien mukaan eniten työllistymistä vaikeuttaneet tekijät. Kolmanneksi tärkeimmäksi syyksi nousi tutkinnon huono tunnettuus (11%) ja neljänneksi itse tutkinnon sisältö (10%). Muita vastaajien mainitsemissa työllistymistä haitanneita tekijöitä olivat mm. oikeiden suhteiden puuttuminen, ylikoulutus, koulutusta vastaavan työn puuttuminen lähiseudulta sekä paljon hakijoita yhtä avointa paikkaa kohti.

TAULUKKO 9. Nuorten vastaajien työllistymistä vaikeuttaneet tekijät.

Työllistymistä eniten vaikeuttaneet tekijät	Kulttuuri (n=64)	Liiketoim (n=72)	MaaMetsä (n=19)	SosTer (n=42)	Tekniikka (n=51)	Koko aineisto (n=248)
	%	%	%	%	%	%
Työkokemuksen puute	58	69	68	40	59	59
Tutkinnon sisältö ja sen opintoyhdistelmä	16	7		10	14	10
Tutkinnon huono tunnettuus	11	7		19	14	11
Alan / alueen heikko työmarkkinatilanne	77	64	68	45	69	65
Putteelliset tietotekniikkataidot		3				1
Puutteellinen kielitaito	3	1			2	2
Sukupuoli			11		2	1
Ikä	2	3		5		2
Perheeseen tai muuhun elämäntilanteeseen liittyvä syy	8	10	5	14	4	8
Jokin muu syy	5			14	4	4

2.2.2.3 Nuorten työnantajat

Taulukossa 10 on esitetty työssä olevien nuorten työnantajat viidessä peräkkäisessä tutkimuksessa. Nuorista vastaajista reilut puolet (54%) työskenteli yrityksessä, toisen palveluksessa. Omassa yrityksessä työskenteli 7% ja perheyriyksissä 3% eli yhteensä yrityksissä/yksityisellä sektorilla työskenteli 64%. Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa oli 23% ja sekä valtion että järjestöjen palveluksessa 6%. Vaikka yrityksissä työskenteli vielä suurin osa, on julkisen sektorin työnantajien merkitys kasvanut suhteessa edelliseen seurantaan. Erot ovat myös tilastollisesti erittäin merkitseviä. Julkisen sektorin painopisteen kasvua selittää ainakin sosi-aali- ja terveysalan valmistuneiden ja vastaajien suhteessa suurempi osuus koko aineistosta edelliskertoihin verrattuna.

TAULUKKO 10. Nuorten työnantajat viidessä tutkimuksessa.

Työskentelee tällä hetkellä	v. 1999 (n=188)	v. 2002 (n=592)	v. 2004 (n=779)	v. 2007 (n=638)	v. 2010 (n=711)
	%	%	%	%	%
omassa yrityksessä tai omalla maatilalla	8	7	6	7	7
perheyriksessä	3	2	2	3	3
yrityksessä, toisen palveluksessa	45	50	52	60	54
kunnan / kuntayhtymän palveluksessa	32	28	25	20	23
valtion palveluksessa	4	5	7	5	6
järjestön, säätiön tai vastaavan palveluksessa	6	7	5	3	6
muualla	2	1	2	2	<1
p=0,000					

Taulukossa 11 on kuvattu työnantajia yksiköittäin. Kulttuurin nuorista valmistuneista 35% oli kuntien tai kuntayhtymien palveluksessa ja lähes saman verran, 34%, työskenteli yrityksessä toisen palveluksessa. Kulttuurin vastaajissa oli muihin yksiköihin verrattuna eniten niitä, jotka työskentelivät järjestöjen tai säätiöiden palveluksessa (18%). Liiketoiminnan vastaajista ylivoimainen enemmistö (73%) työskenteli yrityksissä toisen palveluksessa. Maa- ja metsätalousalan nuorista myös enemmistö oli yrityksissä toisen palveluksessa, mutta myös huomattava osa (28%) työskenteli omissa yrityksissä. Valtion palveluksessa oli 12%, mikä oli muihin yksiköihin verrattuna korkein osuus. Sosiaali- ja terveysalan nuorista yli puolet (57%) oli kuntien tai kuntayhtymien palveluksessa, mutta huomattava osa työskenteli myös yrityksessä toisen palveluksessa (24%). Kaikkiin muihin yksiköihin verrattuna tekniikan vastaajista suurin osa (77%) työskenteli yrityksessä toisen palveluksessa. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 5.

TAULUKKO 11. Nuorten vastaajien työnantajat yksiköittäin.

Työskentelee tällä hetkellä	Kulttuuri (n=77)	Liiketoim (n=211)	MaaMetsä (n=90)	SosTer (n=174)	Tekniikka (n=159)	Koko aineisto (n=711)
	%	%	%	%	%	%
omassa yrityksessä tai omalla maatilalla	4	6	28	3	4	7
perheyriksessä	1	5	4		2	3
yrityksessä, toisen palveluksessa	34	73	44	24	77	54
kunnan/kuntayhtymän/kunnan liikelaitoksen palveluksessa	35	8	4	57	10	23
valtion/valtion liikelaitoksen palveluksessa	8	5	12	5	6	6
järjestön/säätiön tai vastaavan palveluksessa	18	4	6	10	1	6
muualla			1			

Niiltä vastaajilta, jotka työskentelivät yrityksessä toisen palveluksessa kysyttiin myös erikseen, minkä toimialan yrityksessä he olivat (ks. Taulukko 12). Kaikista kysymykseen vastanneista 41% oli töissä sekä teollisuudessa että palvelualalla. Kaupan alalla oli töissä 18%. Sekä tekniikan että maa- ja metsätalouden valmistuneet työskentelivät suurimmaksi osaksi teollisuuden palveluksessa, kulttuurista valmistuneet kaupan toimialalla ja sosiaali- ja terveystalouden sekä liiketoiminnan valmistuneet palvelualalla.

TAULUKKO 12. Yrityksessä toisen palveluksessa toimivien nuorten toimiala.

Työskentelee tällä hetkellä yrityksessä, toisen palveluksessa	Kulttuuri (n=25)	Liiketoim (n=150)	MaaMetsä (n=41)	SosTer (n=38)	Tekniikka (n=121)	Koko aineisto (n=375)
	%	%	%	%	%	%
teollisuusyritys	12	29	63		66	41
kaupan alan yritys	52	28	20	3	3	18
palvelualan yritys	36	43	17	97	31	41

Työpaikan koko oli luokiteltu kyselylomakkeessa viiteen eri luokkaan: 1–10, 11–50, 51–100, 101–250 sekä yli 250 työntekijää. Taulukosta 13 käy ilmi, että mikroyritysten eli enintään 10 työntekijän työpaikat olivat tyypillisimpiä. 38% nuorista vastaajista työskenteli tämänkokoisissa työpaikoissa. Seuraavaksi eniten nuoret työskentelivät 11–50 työntekijän työpaikoilla (34% vastaajista). 51–100 työntekijän työpaikoilla työskenteli 9%, 101–250 työntekijän yhteisöissä 10% ja yli 250 työntekijän yhteisöissä 9%. Suhteessa edelliseen seurantatutkimukseen pienimpien työpaikkojen merkitys oli kasvanut. Vuonna 2007 enintään 50 työntekijän työpaikoissa työskenteli 65% ja nyt 72%. Erot olivat tilastollisesti melkein merkitseviä.

TAULUKKO 13. Nuorten työpaikkojen koko viidessä tutkimuksessa.

Työntekijöiden määrä työpaikalla	v. 1999 (n=183)	v. 2002 (n=591)	v. 2004 (n=797)	v. 2007 (n=601)	v. 2010 (n=711)
	%	%	%	%	%
1 - 10 työntekijää	25	28	32	32	38
11 - 50 työntekijää	33	29	32	33	34
51 - 100 työntekijää	10	9	13	10	9
101 - 250 työntekijää	9	9	10	11	10
yli 250 työntekijää	22	24	14	14	9
p = 0,046					

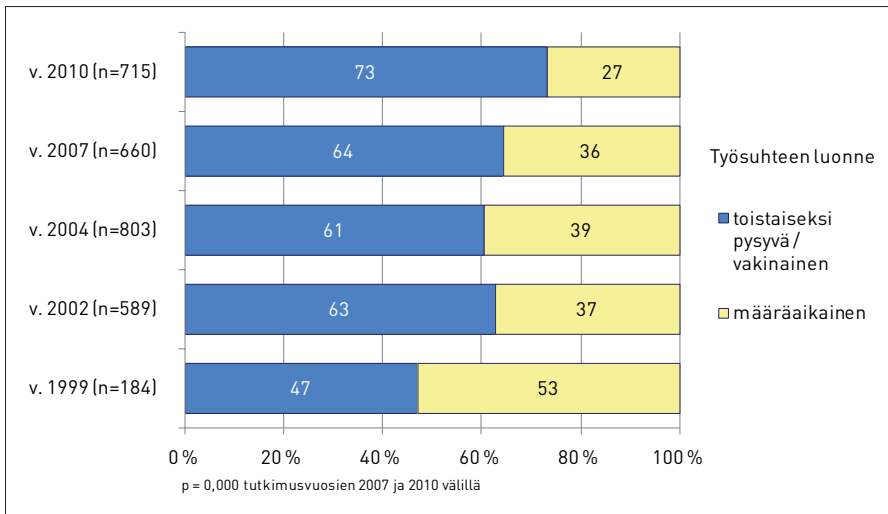
Taulukossa 14 on työpaikkojen koko yksiköittäin. Tekniikasta valmistuneet työskentelivät suhteessa eniten isoimmista työyhteisöissä (vähintään sadan työntekijän työpaikoilla 32%). Vastaavasti mikroyrityksissä eli enintään kymmenen työntekijän yhteisöissä työskentelivät suhteessa eniten maa- ja metsätalouselämyksen vastaajat (54%) sekä kulttuurin vastaajat (47%). Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 6.

TAULUKKO 14. Nuorten työpaikkojen koko yksiköittäin.

Työntekijöiden määrä työpaikalla	Kulttuuri (n=77)	Liiketoim (n=212)	MaaMetsä (n=90)	SosTer (n=174)	Tekniikka (n=158)	Koko aineisto (n=711)
	%	%	%	%	%	%
1 - 10 työntekijää	47	35	54	35	30	38
11 - 50 työntekijää	29	33	20	49	28	34
51 - 100 työntekijää	6	8	10	11	8	9
101 - 250 työntekijää	6	13	9	2	18	10
yli 250 työntekijää	12	10	7	2	15	9

2.2.2.4 Nuorten työsuhteiden luonne ja työaika

Kuviossa 2 on verrattu toistaiseksi voimassa olevien työsuhteiden kehitystä viidessä eri seurantatutkimuksessa. Kuvioista käy havainnollisesti ilmi, että määräaikaisten työsuhteiden osuus on koko ajan laskenut ja toistaiseksi voimassa olevien vastaavasti kasvanut. Tässä tutkimuksessa toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita oli 73%:lla. Vuoden 2007 tutkimuksessa vastaava osuus oli 64%. Ero on myös tilastollisesti erittäin merkitsevä. Kun vertaa tilannetta ensimmäiseen, vuoden 1999 tutkimukseen, ero on huima.

Kuvio 2. Työssä olevien työsuhteen luonne viidessä tutkimuksessa.

Yksiköittäin tarkastellen toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita oli seuraavasti: Tekniikka 88%, Maa- ja metsätalous 86%, Liiketoiminta 79%, Kulttuuri 58% sekä Sosiaali- ja terveysala 54%. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset käyvät ilmi liitteestä 6 taulukosta 7.

Kokopäiväisesti teki töitä 93% vastaajista. Tämä on pysynyt suunnilleen samana eri seurantatutkimuksissa osuuden vaihdelta 90–93 prosenttiyksikön välillä. Yksiköittäin tässä asiassa oli jonkin verran eroja. Sosiaali- ja terveysalan vastaajista 97%, samoin maa- ja metsätalouden vastaajista 97%, tekniikan 96%, liiketoiminnan 92% ja kulttuurin vastaajista 78% työskenteli kokopäiväisesti. Kulttuurin vastaajista melko moni työskenteli kaupan alalla ja siellä tyypillisesti on osa-aikaisia työsuhteita.

2.2.2.5 Nuorten työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen

Taulukossa 15 on esitetty nuorten pääasialliset työtehtävät neljässä seuranta-tutkimuksessa. Tämän vuoden tutkimuksessa 40% teki koulutusta vastaavia suoritustason tehtäviä. Lisäksi 14% teki koulutusta vastaamattomia suoritustason tehtäviä eli yhteensä suoritustason tehtäviä teki 54%. Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta tai projektitehtävissä oli 22%. Esimiestehtävissä oli 13% ja ylimmän johdon tehtävissä 1% eli yhteensä esimies- ja johtotehtävissä oli 14%. Opetustehtävissä työskenteli 2%. Kaikki yrittäjät on luokiteltu tässä ja seuraavassa taulukossa kohtaan ”yrittäjänä toimiminen”, vaikka muutamat yrittäjät kuvailivat työtehtäviään koulutusta vastaaviksi suoritustason tehtäviksi, jotkut kuvailivat ylimmän johdon ja liikkeenjohdollisiksi tehtäviksi ja muutamat asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis- ja projektitehtäviksi. Yrittäjien prosenttiosuudet taulukossa 15 ja 16 ovat vähän suurempia kuin pääasiallisten työtehtävien tuloksissa, koska näissä taulukoissa ovat mukana vain työelämässä mukana olevat ja prosenttilukujen perusarvo on sen tähden pienempi kuin pääasiallisten työtehtävien jakaumissa. Vuoden 2007 tutkimukseen verrattuna esimiestehtävissä työskentelevien osuus oli kasvanut 5 prosenttiyksikköä ja asiantuntijatehtävissä työskentelevien osuus 2 prosenttiyksikköä. Koulutusta vastaamattomissa tehtävissä olevien osuus oli laskenut 2 prosenttiyksikköä. Muutokset vuoden 2007 tuloksiin ovat tilastollisesti erittäin merkitseviä ($p=0,000$).

TAULUKKO 15. Nuorten pääasialliset työtehtävät neljässä tutkimuksessa.

Miten kuvailee pääasiallisia työtehtäviä?	v. 2002 (n=586)	v. 2004 (n=798)	v. 2007 (n=667)	v. 2010 (n=713)
	%	%	%	%
koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät	10	16	16	14
koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät	48	39	38	40
esimiestehtävät	8	10	8	13
ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	1	1	1	1
asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät	21	21	20	22
opetustehtävät	2	2	3	2
yrittäjänä toimiminen	8	7	8	8
muu	2	4	5	0

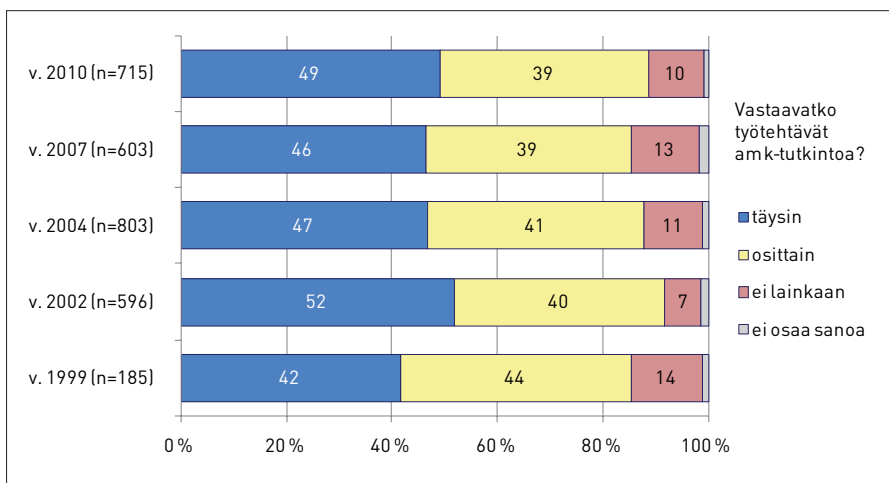
Taulukossa 16 on kuvattu nuorten työtehtäviä yksiköittäin. Esimiestehtäviin olivat parhaiten edenneet maa- ja metsätalouden vastaajat (22%). Asiantuntija- tai projektitehtävissä oli 43% tekniikan vastaajista ja 24% maa- ja metsätalouden vastaajista. Sosiaali- ja terveysalan vastaajat olivat tyypillisesti koulutusta vastaavissa suoritustason tehtävissä (71%). Myös suurin osa liiketoiminnan (43%) ja kulttuurin vastaajista oli koulutusta vastaavissa suoritustason tehtävissä. Eniten koulutusta

vastaamattomissa suoritustason työtehtävissä oli kulttuurista valmistuneita (27%). Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 8.

TAULUKKO 16. Nuorten pääasialliset työtehtävät yksiköittäin.

Miten kuvailee pääasiallisia työtehtäviä?	Kulttuuri (n=77)	Liiketoim (n=210)	MaaMetsä (n=91)	SosTer (n=176)	Tekniikka (n=159)	Koko aineisto (n=713)
	%	%	%	%	%	%
koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät	27	19	9	6	13	14
koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät	40	43	15	71	16	40
esimiestehtävät	3	12	22	10	17	13
ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät		1	1	1	3	1
asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projekti-tehtävät	21	17	24	8	43	22
opetustehtävät	3	1	1	1	3	2
yrittäjänä toimiminen	6	7	26	4	6	8
muu			1			<1

Vastaajilta pyydettiin omaa arviota siitä, vastaavatko heidän työtehtävänsä ammatikorkeakoulussa suoritettua tutkintoa. Tulokset viidestä seurantalutkimuksesta on havainnollistettu kuviossa 3. Nuorista valmistuneista 49% oli oman arvionsa mukaan täysin tutkintoa vastaavissa työtehtävissä. 39% teki mielestään osittain tutkintoa vastaavia työtehtäviä. Kymmenen prosenttia oli sitä mieltä, että työtehtävät ja tutkinto eivät vastanneet lainkaan toisiaan. Vuoden 2007 tutkimukseen verrattuna täysin tutkintoa vastaavissa työtehtävissä työskentelevien osuus oli kasvanut kolme prosenttiyksikköä, mutta muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

KUVIO 3. Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus nuorilla viidessä tutkimuksessa

Taulukossa 17 on kuvattu työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus eri yksiköiden nuorilla vastaajilla. Parhaiten nykyiset työtehtävät ja suoritettu amk-tutkinto vastasivat toisiaan sosiaali- ja terveysalan vastaajilla. 75% yksikön nuorista oli sitä mieltä, että ne vastaavat täysin toisiaan. Vastaavasti muiden yksiköiden nuorista valmistuneista täysin koulutusta vastaavaa työtä teki maa- ja metsätaloudessa 53%, tekniikassa 43%, liiketoiminnassa 37% ja kulttuurissa 34%. Kulttuurissa oli selkeästi eniten niitä, joiden työtehtävät eivät lainkaan vastanneet tutkintoa. Peräti 27% yksikön vastaajista oli tätä mieltä. Liiketoiminnan vastaajista 14% teki työtä, joka ei lainkaan vastannut tutkintoa, tekniikan 9%, maa- ja metsätalouden 7% ja sosiaali- ja terveysalan vastaajista vain 2%. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 9.

TAULUKKO 17. Työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus nuorilla yksiköittäin.

Vastaavatko työtehtävät amk-tutkintoa?	Kulttuuri (n=77)	Liiketoim (n=212)	MaaMetsä (n=91)	SosTer (n=176)	Tekniikka (n=159)	Koko aineisto (n=715)
	%	%	%	%	%	%
vastaa täysin	34	37	53	75	43	49
vastaa osittain	36	48	41	23	47	39
ei vastaa lainkaan	27	14	7	2	9	10
ei osaa sanoa	3	1			1	1

2.2.2.6 Kansainväliset tehtävät nuorilla

Nuorilta haluttiin selvittää, ovatko heidän työtehtävänsä liittyneet kansainvälisyyteen millään tavalla valmistumisen jälkeen. Taulukosta 18 käy ilmi, että lähes 70 prosentilla työ ei ole liittynyt mitenkään kansainvälisyyteen. Ehkä tämä korreloisen kanssa, että merkittävä osa valmistuneista oli jäänyt Etelä-Pohjanmaalle ja maakunta ei ole edelläkävijä kansainvälisyyden mittareilla. Yksiköittäin tarkasteltuna tekniikasta valmistuneet ovat olleet eniten tekemisissä kansainvälisyyden kanssa ja toiseksi eniten liiketoiminnasta valmistuneet. Vähiten kansainvälisyyden kanssa ovat olleet tekemisissä sosiaali- ja terveysalan valmistuneet sekä maa- ja metsätalouden valmistuneet. Kaikista nuorista vastaajista 11 % (99 vastaajaa) työ oli liittynyt jotenkin muuten kansainvälisyyteen, heistä yli puolella oli ulkomaalaisia asiakkaita tai yhteistyökumppaneita. Lisäksi vastaajien yrityksessä on ulkomaalaisia työntekijöitä tai työkielenä on tarvinnut englantia tai ruotsia.

TAULUKKO 18. Työn liittyminen kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen nuorilla.

Onko työ liittynyt kansainvälisyyteen?	Kulttuuri (n=114)	Liiketoim (n=258)	MaaMetsä (n=103)	SosTer (n=231)	Tekniikka (n=187)	Koko aineisto (n=893)
	%	%	%	%	%	%
Työskentelee tai on työskennellyt ulkomailla	5	3	2		12	4
Työskentelee tai on työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa	6	5	3		10	5
Työskentelee tai on työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä	17	20	9	4	18	14
Jotenkin muuten	12	11	9	15	10	12
Työ ei ole liittynyt kansainvälisyyteen	68	65	80	81	57	69

2.2.3 Rekrytoituminen

Nuorista vastaajista 60% oli jo valmistumishetkellä töissä. 24% oli saanut ensimmäisen työpaikkansa kuukauden sisällä valmistumisesta eli 84% työllistyi ensimmäisen kuukauden sisällä valmistumisesta. Tätä voidaan pitää hyvänä tuloksena, kun huomioidaan parin viime vuoden taloussuhdanteet. Tulos oli myös tilastollisesti erittäin merkittävästi parempi kuin vuoden 2007 tutkimuksessa. Vastaajissa oli kuitenkin tutkimushetkellä 17 valmistunutta (2%), jotka eivät olleet vielä työllistyneet valmistumisensa jälkeen. Yksiköittäin tarkasteltuna maa- ja metsätalouden vastaajista 93%, sosiaali- ja terveysalan vastaajista 91%,

tekniikan 87%, liiketoiminnan 81% ja kulttuurin vastaajista 60% oli työllistynyt ensimmäisen kuukauden aikana.

Taulukossa 19 on kuvattu, miten nuoret saivat nykyisen työpaikkansa. Oma-aloitteinen yhteydenotto työnantajaan oli tuonut työpaikan 21 prosentille vastanneista. Seuraavaksi tärkeimmät rekrytoitumiskanavat olivat työharjoittelun tai opinnäytetyön jatko samalta työnantajalta (19%), työnantajan tarjoama työtilaisuus (16%) ja internetin välityksellä (10%). Vuoden 2007 tutkimukseen verrattuna työntäjän tarjoama työtilaisuus sekä internet olivat molemmat tällä kerralla merkittävämmässä roolissa. Sen sijaan lehti-ilmoitukseen vastaamisen merkitys on laskenut joka tutkimuskerralla. Tällä kerralla oli ensimmäistä kertaa tarjolla myös vaihtoehto ”ostin yrityksen / liiketoiminnan” ja ilahduttavasti se sai 2% vastauksista. Muutokset rekrytoitumiskanavissa vuoteen 2007 nähden olivat myös tilastollisesti erittäin merkitseviä.

TAULUKKO 19. Nuorten rekrytoitumiskanavat viidessä peräkkäisessä tutkimuksessa.

Millä tavalla sai nykyisen työnsä?	v. 1999 (n=184)	v. 2002 (n=596)	v. 2004 (n=763)	v. 2007 (n=600)	v. 2010 (n=712)
	%	%	%	%	%
Oma-aloitteisesti yhteydenotolla työnantajaan	30	29	22	22	21
Työharjoittelun/opinnäytetyön jatkona samalta työnantajalta	9	13	17	20	19
Työnantajan tarjoamalla työtilaisuudella	18	12	13	13	16
Internetin välityksellä	2	8	9	6	10
Henkilökohtaisten suhteiden avulla	5	7	6	9	9
Vastaamalla lehti-ilmoitukseen	20	15	16	11	8
Työvoimatoimiston kautta	5	5	5	7	7
Perustin oman yrityksen	2	3	3	4	4
Siirryin perheytyksen palvelukseen	5	4	4	5	3
Ostin yrityksen/liiketoiminnan					2
Muuten	4	6	4	4	2
p=0,000					

Taulukossa 20 on kuvattu rekrytoitumiskanavia yksiköittäin. Tekniikan sekä sosi- ja terveysalan vastaajat olivat saaneet muita useammin nykyisen työnsä joko työharjoittelun tai opinnäytetyön jatkona samalta työnantajalta tai oma-aloitteisella yhteydenotolla työnantajaan. Maa- ja metsätalouden vastaajat olivat muita tyypillisemmin joko siirtyneet perheytyksen palvelukseen, perustaneet oman yrityksen tai ostaneet yrityksen. Henkilökohtaisia suhteita olivat eniten pystyneet hyödyntämään kulttuurin sekä liiketoiminnan vastaajat. Kulttuurin vastaajat olivat myös muita useammin saaneet työpaikkansa työvoimatoimiston kautta.

TAULUKKO 20. Nuorten rekrytointiskanavat yksiköittäin.

Millä tavalla sai nykyisen työnsä?	Kulttuuri (n=77)	Liiketoim (n=211)	MaaMetsä (n=89)	SosTer (n=176)	Tekniikka (n=159)	Koko aineisto (n=712)
	%	%	%	%	%	%
Oma-aloitteisesti yhteydenotolla työnantajaan	21	20	10	26	25	21
Työharjoittelun/ opinnäytetyön jatkona samalta työnantajalta	9	11	20	24	26	19
Työnantajan tarjoamalla työtilaisuudella	18	13	16	20	13	16
Internetin välityksellä	13	11	7	9	13	10
Henkilökohtaisten suhteiden avulla	14	14	9	5	6	9
Vastaamalla lehti-ilmoitukseen	9	8	9	7	6	8
Työvoimatoimiston kautta	12	11		5	6	7
Perustin oman yrityksen	3	2	9	3	3	4
Siirryin perheyrittäjän palvelukseen		5	10		2	3
Ostin yrityksen/ liiketoiminnan		2	8	1		2
Muuten	1	2	2	1	1	2

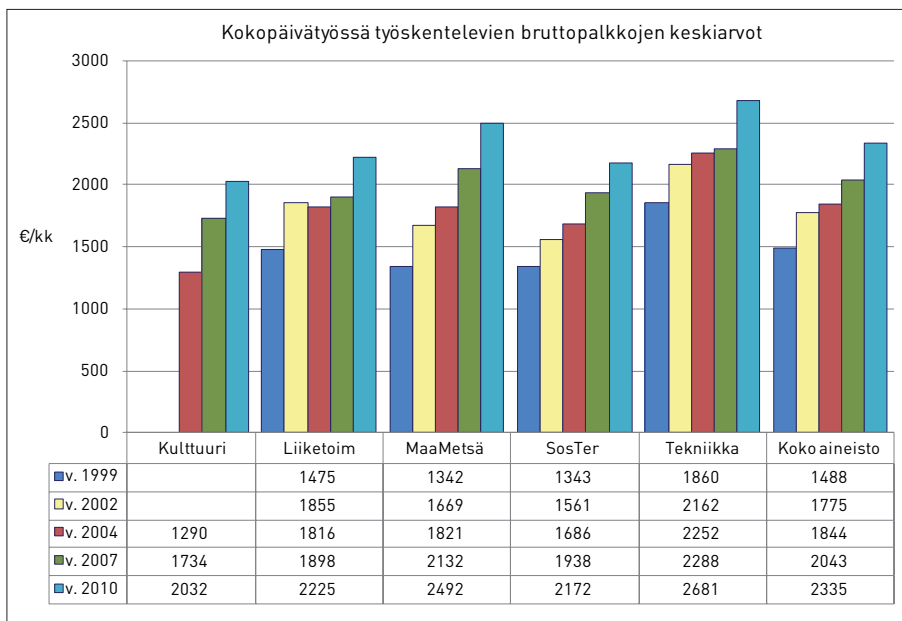
2.2.4 Nuorten ansiotaso

Kuvio 4 esittää koko ammattikorkeakoulusta että eri yksiköistä valmistuneiden nuorten vastaajien kokopäivätyössä olevien keskimääräisiä kuukausiansioita (brutto €/kk) viidessä peräkkäisessä tutkimuksessa. Tässä tarkastelussa eivät ole mukana osapäivätyötä tehneiden ansiotulot.

Tutkimushetkellä loka-marraskuussa 2010 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneelle maksettiin keskimäärin 2 335 euroa kuukaudessa. Mediaanipalkka oli 2 200€ (Taulukko 21). Kokopäivätyössä työskentelevien keskimääräiset palkat ovat nousseet koko aineistossa kahden viimeisen tutkimusajankohdan välillä noin 14,3 %, mikä on suunnilleen saman verran tai hiukan enemmän kuin kaikkien palkansaajien ansiotasoindeksin nousu (14 %) vastaavalla aikavälillä.

Parhaiten ansaitsivat tekniikasta valmistuneet. Heidän keskiansionsa oli 2 681€. Seuraavaksi eniten ansaitsivat maa- ja metsätalouden vastaajat, 2 492€. Liiketoiminnan (2 225€) sekä sosiaali- ja terveystalouden (2 172€) vastaajien keskimääräisessä

ansiossa oli vain 53 euron ero. Vähiten ansaitsivat kulttuurista valmistuneet vastaajat (2 032€). Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 10.

KUVIO 4. Nuorten bruttopalkkojen keskiarvot viidessä tutkimuksessa yksiköittäin.

Taulukossa 21 on tarkempaa analyysia palkoista eri tunnusluvuilla ja vaihteluväleillä esitettynä. Suurin yksittäinen palkka Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneella nuorella oli 5 500€. Suurin keskihajonta palkoissa oli maa- ja metsätalouden vastaajilla ja pienin sosiaali- ja terveysalan vastaajilla. Alle 2 000 euroa ansaitsi hieman yli viidennes kaikista vastaajista. Vastaavasti 3 000 euroa tai sitä enemmän ansaitsi 12% vastaajista. Vajaa puolet ansaitsi 2 000–2 500€

TAULUKKO 21. Nuorten bruttopalkkojen jakaumat sekä tunnusluvut yksiköittäin.

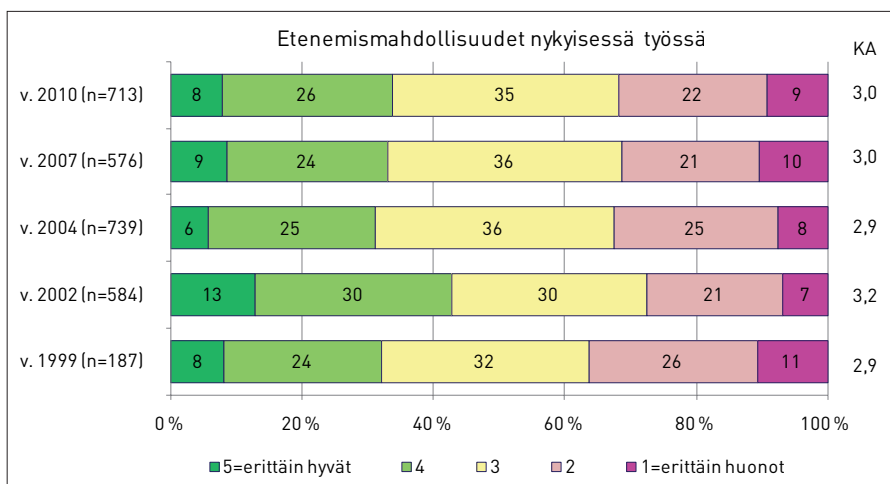
Bruttoansiot v. 2010 (€/kk)	Kulttuuri (n=55)	Liiketoim (n=191)	MaaMetsä (n=82)	SosTer (n=164)	Tekniikka (n=149)	Koko aineisto (n=641)
	%	%	%	%	%	%
alle 2000 €	47	33	20	16	6	22
2000 - 2499 €	35	41	23	73	28	43
2500 - 2999 €	15	17	40	10	38	23
3000 - 3499 €	4	6	10	1	21	8
3500+ €		4	7	1	7	4
Keskiarvo	2 032 €	2 225 €	2 492 €	2 172 €	2 681 €	2 335 €
Mediaani	2 004 €	2 135 €	2 500 €	2 132 €	2 600 €	2 200 €
Minimi	900 €	1 000 €	1 000 €	1 400 €	1 500 €	900 €
Maksimi	3 200 €	5 500 €	5 000 €	3 600 €	4 500 €	5 500 €
Keskihajonta	445 €	593 €	771 €	266 €	521 €	572 €

2.2.5 Nuorten tulevaisuuden näkymät

Tulevaisuuden suhteen nuoria valmistuneita pyydettiin arvioimaan omia mahdollisuuksiaan edetä nykyisessä työssään, aikomusta vaihtaa työpaikkaa sekä kiinnostusta jatko-opintoihin tulevaisuudessa.

2.2.5.1 Nuorten etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä

Vastaajat saivat arvioida omia etenemismahdollisuuksiaan nykyisessä työssään vaihtoehdoilla 1=erittäin huonot, 2=melko huonot, 3=keskinkertaiset, 4=melko hyvät ja 5=erittäin hyvät. Kuviossa 5 on esitetty nuorten arviot viidessä peräkkäisessä seurantatutkimuksessa. Kuten kuviosta käy ilmi, on keskiarvo tämän vuoden tutkimuksessa täsmälleen sama kuin vuoden 2007 tutkimuksessa oli 3,0. Tämä tarkoittaa sitä, että nuoret arvioivat etenemismahdollisuutensa keskinkertaisiksi. 8% oli antanut arvion 5 eli he pitivät etenemismahdollisuuksiaan erittäin hyvinä. Lisäksi 26% oli antanut arvion 4 eli yhteensä noin kolmannes piti etenemismahdollisuuksiaan melko hyvinä. Vastaavasti kolmannes piti etenemismahdollisuuksiaan huonoina (arviot 1 tai 2).

KUVIO 5. Nuorten arviot etenemismahdollisuuksistaan nykytyössään viidessä tutkimuksessa.

Yksiköittäin tarkastellen keskimäärin parhaimmat arviot antoivat liiketoiminnan sekä maa- ja metsätalouden vastaajat (ka 3,2). Sosiaali- ja terveysalan sekä tekniikan vastaajien arvioiden keskiarvo oli 2,9 ja kulttuurialan vastaajien 2,8. Erot olivat siis hyvin pieniä.

2.2.5.2 Nuorten aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä

Taulukosta 22 käy ilmi, että vastaajista 44% aikoo pysyä nykyisissä työtehtäviinsään ja 13% aikoo pyrkiä uusiin työtehtäviin nykyisessä työpaikassaan. 43% sen sijaan miettii työpaikan vaihtoa joko ajoittain tai jatkuvasti. Tiiviimmin nykyisissä työtehtävissä aikovat pysyä maa- ja metsätalouden vastaajat (57%). Eniten työpaikan vaihtoa joko ajoittain tai jatkuvasti suunnittelevat tekniikan (48%) vastaajat.

TAULUKKO 22. Nuorten aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä yksiköittäin.

Aikooko pysyä nykyisissä työtehtävissä?	Kulttuuri (n=79)	Liiketoim (n=211)	MaaMetsä (n=88)	SosTer (n=176)	Tekniikka (n=159)	Koko aineisto (n=713)
	%	%	%	%	%	%
Miettii työpaikan vaihtoa jatkuvasti	13	10	8	7	12	10
Miettii työpaikan vaihtoa ajoittain	29	31	26	36	36	33
Aikoo pysyä nykyisissä työtehtävissä	43	41	57	46	41	44
Pyrkii uusiin tehtäviin nykyisessä työpaikassa	15	18	9	10	11	13

2.2.5.3 Nuorten kiinnostus jatko-opintoihin

Vastaajilta haluttiin selvittää heidän kiinnostustaan erilaisiin jatko-opintoihin tulevaisuudessa. Taulukosta 23 käy ilmi nuorten kiinnostus ammattikorkeakoulun omia, yliopistojen tai muiden oppilaitosten jatko-opintoja kohtaan. Aiemmin kävi jo ilmi, että 60 vastaajaa oli tutkimushetkeen mennessä ehtinyt suorittaa jonkun toisen tutkinnon amk-tutkinnon jälkeen ja tutkimushetkellä päätoimisesti opiskeli 5,9% ja sivutoimisesti 12% vastaajista. Yhteensä 155 vastaajaa mainitsi oppilaitoksen, jossa opiskelee päätoimisesti tai työn ohella. Opiskeltavat tutkinnon ja opiskelupaikat on esitelty yksiköittäin liitteessä (Liite 7, Taulukko 2). Pääasiallisimmaksi syyksi hakeutua opiskelemaan amk-tutkinnon jälkeen 42% kertoi halun kohottaa tai syventää ammattipätevyyttään. 34% oli halunnut vaihtaa alaa. 20%:lla syynä oli heikko työllisyystilanne ja 16%:lla oli joku myy syy. Muita syitä, miksi vastaajat olivat hakeutuneet opiskelemaan amk-tutkinnon jälkeen olivat työnantajan tai viran vaatima tutkinto, halu jatkaa aiemmin aloitettuja opintoja, vaihtelun halu, halu kokeilla yliopisto-opintoja, epäluottamus omaan kykyihin ja kiinnostus vaihtaa alaa sekä työmahdollisuuksien laajentuminen.

Edellä mainitusta opiskeluaktiivisuudesta huolimatta kuitenkin vielä tutkimushetkellä 70% oli kiinnostunut jonkinlaisista jatko-opinnoista tulevaisuudessa. Eniten

nuoret olivat kiinnostuneita ylempistä amk-tutkinnoista. Peräti 42% oli kiinnostunut näistä. Eniten niistä olivat kiinnostuneet tekniikasta (48%) sekä sosiaali- ja terveysalalta (46%) valmistuneet. Myös yliopisto-opinnoista oli kiinnostunut yli kolmannes (34%). Yliopisto-opinnot kiinnostivat erityisesti kulttuurin (41%), sosiaali- ja terveysalan (40%) sekä liiketoiminnan (38%) nuoria valmistuneita. Muusta ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta kuin ylempistä tutkinnoista oli kiinnostunut 20% vastaajista ja muiden oppilaitosten jatko-opinnoista 16%. Kaikkiaan eniten jatko-opinnoista olivat kiinnostuneet sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet ja vähiten maa- ja metsätaloudesta valmistuneet.

TAULUKKO 23. Nuorten kiinnostus jatko-opintoihin yksiköittäin.

Kiinnostunut jatko-opinnoista	Kulttuuri (n=123)	Liiketoim (n=265)	MaaMetsä (n=102)	SosTer (n=236)	Tekniikka (n=189)	Koko aineisto (n=915)
	%	%	%	%	%	%
ylemmät amk-tutkinnot	36	42	34	46	48	42
ammattikorkeakoulun täydennyskoulutus	15	12	14	31	22	20
yliopisto-opinnot	41	38	20	40	26	34
muiden oppilaitosten jatko-opinnot	28	15	13	15	13	16
ei ole kiinnostunut jatko-opinnoista	29	31	41	22	35	30

2.3 Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin nuorilla

Tässä alaluvussa on käsitelty valmistuneiden nuorten työelämävalmiuksia suhteessa nykyiseen työhönsä ja tulevaisuuden tarpeisiin, eri pedagogisten menetelmien riittävyttä, ura- ja työnhakuneuvonnan riittävyttä sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulun strategian kahden keskeisen osa-alueen, kansainvälisyyden sekä yrittäjyyden huomioimista koulutuksen aikana.

2.3.1 Nuorten työelämävalmiudet

Valmistuneilta kysyttiin keskeisiä työelämävalmiuksia koskien, kuinka tärkeinä he pitivät valmiuksia nykyisessä työssä, miten amk-opiskelu kehitti niitä ja kuinka tärkeitä he arvelivat niiden olevan tulevaisuudessa. Seuraavassa taulukossa on eri valmiuksien saamien arvioiden keskiarvot sekä keskiarvojen erojen tilastolliset merkitsevyydet. Nykyisen työn sekä tulevaisuuden suhteen asteikko on 1-5,

jossa 1=ei lainkaan tärkeä ja 5=erittäin tärkeä, ja kysyttäessä miten amk-opiskelu kehitti, 1=ei kehittänyt lainkaan ja 5=kehitti erittäin paljon. Taulukon keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot.

Yksittäisistä työelämävalmiuksista nuoret arvioivat nykyisessä työssään tarvitsevana eniten ongelmanratkaisutaitoja (ka 4,5) sekä kykyä työskennellä itsenäisesti (ka 4,5). Kolmanneksi tärkeimmäksi nousi oman alan käytännön osaaminen (ka 4,3). Vähiten nuoret arvioivat tällä hetkellä tarvitsevana kykyä toimia kansainvälisissä tehtävissä (ka 2,3), yritystoiminnan perusteiden tuntemusta (ka 2,5) sekä yrittäjyysvalmiuksia (ka 2,5).

Taulukossa kiinnittää huomiota se, että valmistuneet pitivät lähes kaikkia työelämävalmiuksiin liittyviä tietoja ja taitoja keskimäärin tärkeämpinä nykyisessä työssä kuin mitä he kokivat ammattikorkeakouluopiskelun kehittäneen niitä. Yrittäjyysvalmiudet, yritystoiminnan perusteiden tuntemus, esiintymisvalmiudet, projektinhallintataidot sekä kielitaito ja kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä vastasivat kuitenkin hyvin nykyisen työn vaatimuksia. Kaikki muut valmiudet koettiin nykyisessä työssä tilastollisesti merkitsevästi tärkeämmiksi kuin mitä ammattikorkeakoulu oli niitä kehittänyt.

Verrattaessa eri työelämävalmiuksien tärkeyttä nykyisessä työssä ja tulevaisuudessa arvioivat nuoret, että tulevaisuudessa lähes kaikkia mahdollisia työelämävalmiuksia tarvitaan enemmän kuin mitä he tarvitsevat nykyisessä työssään. Erot jokaisen työelämävalmiuden kohdalla olivat tilastollisesti erittäin merkitseviä. Myös tulevaisuudessa nuoret arvioivat eniten tarvitsevana samoja valmiuksia, mitä he nykyisessä työssään tarvitsevat eniten eli ongelmanratkaisutaitoja, oman alan käytännön osaamista sekä kykyä työskennellä itsenäisesti. Yksikkökohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 7.

TAULUKKO 24. Nuorten kokemat työelämävalmiudet. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä) sekä keskiarvoerojen tilastolliset merkitsevyydet.

Nuoret Työelämävalmiudet Keskiarvot asteikolla 1 - 5	Kuinka tärkeitä nykyisessä työssä	Miten amk- opiskelu kehitti	Keski- arvojen eron til. merk.	Kuinka tärkeitä tulevais.	Tärkeyskeski- arvojen eron til. merk.
Oman alan teoreettinen osaaminen	3,9	3,6	***	4,2	***
Oman alan käytännön osaaminen	4,3	3,2	***	4,5	***
Moniosaaminen	4,2	3,3	***	4,4	***
Yrittäjyysvalmiudet	2,5	2,7	***	3,0	***
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	3,8	3,3	***	4,0	***
Tiedonhankintataidot	4,1	3,8	***	4,3	***
Oppimiskyky	4,3	3,6	***	4,4	***
Ongelmanratkaisutaidot	4,5	3,4	***	4,5	***
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	4,3	4,0	***	4,4	***
Muutoksenhallinta	4,1	3,1	***	4,3	***
Kyky työskennellä itsenäisesti	4,5	3,6	***	4,4	***
Verkosto-osaaminen	3,5	3,2	***	3,9	***
Esiintymisvalmiudet	3,5	3,6	**	4,0	***
Neuvottelutaidot	3,9	3,0	***	4,2	***
Organisointi- ja koordinaointitaidot	4,0	3,1	***	4,3	***
Esimiestaidot	3,0	2,5	***	3,6	***
Projektinhallintataidot	3,1	3,1		3,7	***
Oman alan lainsäädännön tuntemus	3,7	3,1	***	4,1	***
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	2,6	2,9	***	3,2	***
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	4,2	3,3	***	4,3	***
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	4,0	3,7	***	4,3	***
Kielitaito	3,2	3,3		3,8	***
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	2,3	2,6	***	3,1	***

*** p < 0,001

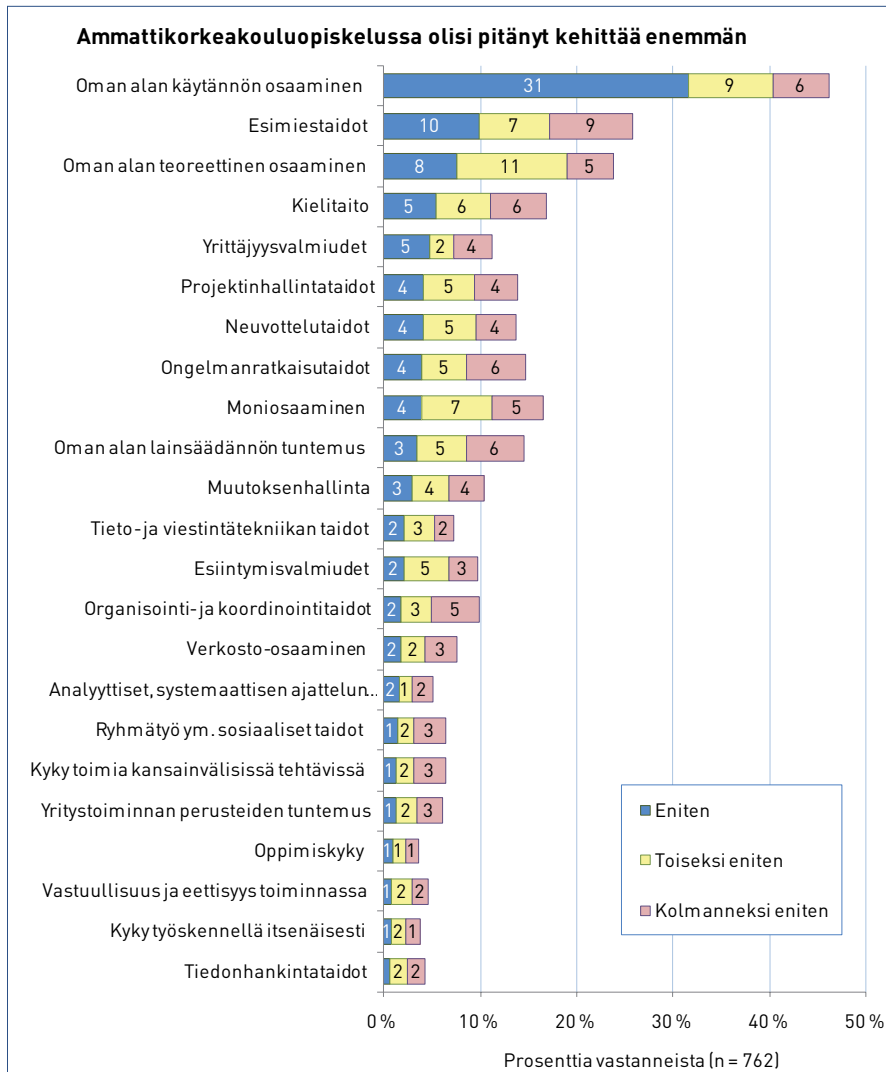
Vertailujen helpottamiseksi 23 valmiutta koskevasta muuttujaryhmästä etsittiin faktorianalyysin avulla samaa asiaa mittaavat muuttujat kattavammaksi kokonaisuudeksi. Näin saatiin viisi työelämään liittyvää valmiuskokonaisuutta. Jokainen 23:sta valmiudesta on mukana yhdessä yhteismuuttujassa. Liitteessä 5 on kuvattu uusien kokonaisuuttujen muodostumista ja reliabiliteettia. Taulukossa 25 on kuvattu sekä kaikkien että yksikkökohtaisesti nuorten vastaajien tulokset. Tärkeimpinä nykyisessä työssään nuoret pitivät yleisiä työelämätaitoja sekä oman alan substanssiosaamista. Nuorten mielestä amk-opiskelu kehitti eniten yleisiä työelämätaitoja sekä oman alan substanssiosaamista.

TAULUKKO 25. Nuorten työelämävalmiuksien tarkastelu asiakokonaisuuksina yksiköittäin. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä).

TYÖELÄMÄVALMIUDET	Keskiarvot asteikolla 1–5					
	Kulttuuri	Liiketoim	MaaMetsä	SosTer	Tekniikka	Kaikki vastaajat
KANSAINVÄLISET VALMIUDET						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	3,0	2,8	2,5	2,3	3,1	2,7
Miten amk-opiskelu kehitti?	2,8	3,4	2,7	2,7	2,8	2,9
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	3,6	3,5	3,3	3,1	3,7	3,4
YRITTÄJYYSVALMIUDET						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	2,4	2,9	3,3	2,0	2,5	2,5
Miten amk-opiskelu kehitti?	2,5	3,6	3,0	2,3	2,4	2,8
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	2,9	3,4	3,7	2,7	3,0	3,1
SUBSTANSSIOSAAMINEN						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	3,6	3,8	4,1	4,4	3,8	4,0
Miten amk-opiskelu kehitti?	3,3	3,2	3,2	3,7	3,0	3,3
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,0	4,2	4,3	4,5	4,1	4,2
SOSIAALISET JA ESIMIESTAIDOT						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	3,6	3,5	3,7	3,7	3,6	3,6
Miten amk-opiskelu kehitti?	3,1	3,4	3,2	3,3	3,0	3,2
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,0	4,0	4,1	4,0	4,0	4,0
YLEISET TYÖELÄMÄTAIDOT						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	4,1	4,1	4,2	4,3	4,2	4,2
Miten amk-opiskelu kehitti?	3,3	3,5	3,3	3,7	3,3	3,4
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,2	4,3	4,4	4,4	4,2	4,3

Nuoret saivat lisäksi nimetä työelämävalmiuksia, joita heidän mielestään olisi pitänyt kehittää ammattikorkeakouluopiskelussa eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten. He saivat valita osaamista/työelämävalmiutta vastaavan vaihtoehdon joko edellisen kysymyksen luettelosta tai he saivat kirjoittaa sen avoimesti. Vaihtoehdot on järjestetty seuraavaan kuvioon eniten kehittämistä kaipaavien

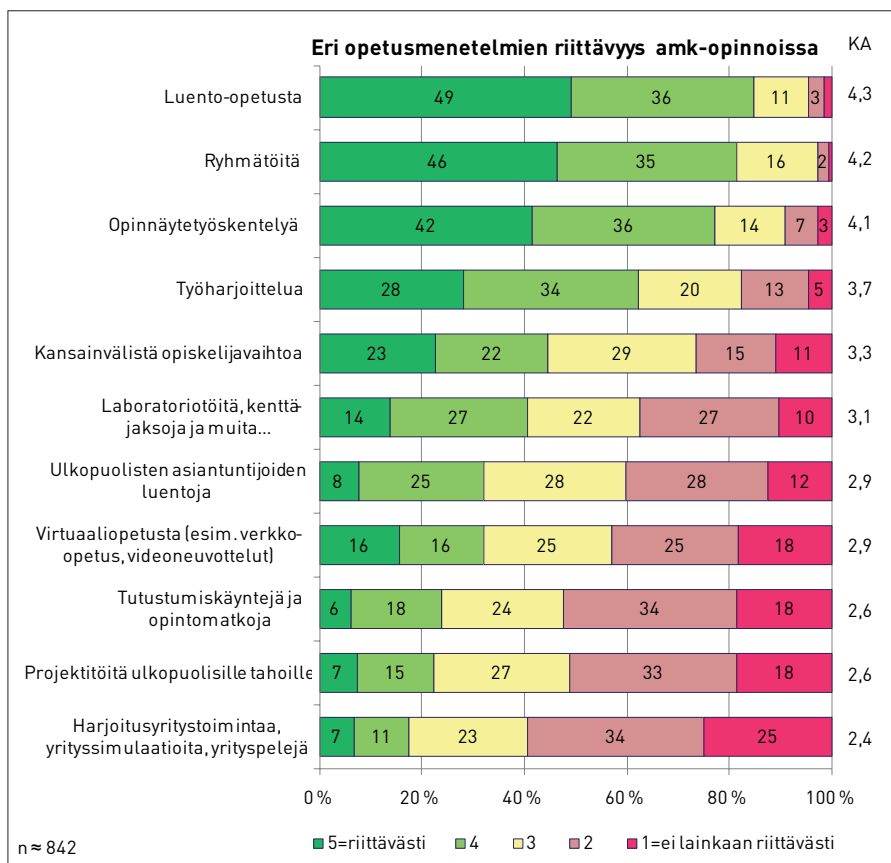
valmiuksien mukaan. Selkeästi eniten nuoret olisivat toivoneet lisää oman alan käytännön osaamista. Toiseksi eniten he olisivat toivoneet esimiestaitojen kehittämistä, kolmanneksi eniten oman alan teoreettista osaamista ja neljänneksi eniten kielitaitoa. Yrittäjyysvalmiudet ovat saaneet viidenneksi eniten ykkösmainintoja. Yksikkökohtaiset tulokset on liitteessä 7.

KUVIO 6. Mitä työelämävalmiuksia nuoret olisivat kaivanneet eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten?

2.3.2 Opetusmenetelmien riittävyys

Opetusmenetelmiä arvioidessaan nuoret olivat tyytyväisimpiä luento-opetuksen riittävyteen (ka 4,3). Myös ryhmätöiden määrä ja opinnäytetyöskentelyn osuus olivat nuorten mukaan riittävää (ka:t yli 4). Alhaisimmat arviot eli riittämättöminä pidettiin harjoitusrytystoimintaa ja yrityssimulaatioita, projektitöitä ulkopuolisille tahoille sekä tutustumiskäyntejä ja opintomatkoja.

KUVIO 7. Opetusmenetelmien riittävyys nuorilla asteikolla 1–5. Opetusmenetelmät keskiarvojen mukaan järjestettynä.

Yksikkökohtaiset tulokset opetusmenetelmien riittävydestä on esitetty taulukossa 26. Eri yksiköiden opiskelijoiden näkemykset eri opetusmenetelmistä olivat yllättävänkin monessa kohdin hyvin samansuuntaisia.

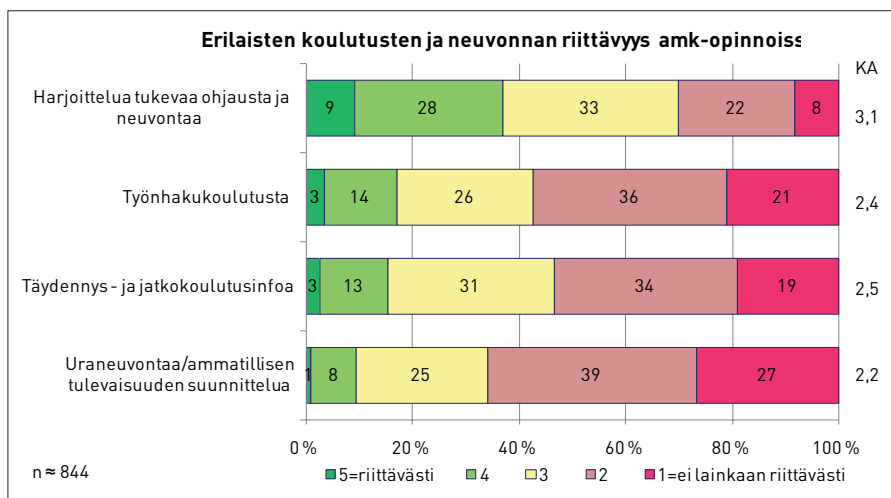
TAULUKKO 26. Opetusmenetelmien riittävyys nuorilla yksiköittäin. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan riittävästi, 5=riittävästi).

Eri opetusmenetelmien riittävyys Keskiarvot asteikolla 1-5	Kulttuuri (n=105)	Liiketoim (n=240)	MaaMetsä (n=91)	SosTer (n=232)	Tekniikka (n=176)	Koko aineisto (n=844)
	%	%	%	%	%	%
Luento-opetusta	3,9	4,4	4,4	4,4	4,1	4,3
Opinnäyte-työskentelyä	4,2	4,4	4,1	4,4	3,9	4,2
Tutustumiskäyntejä ja opintomatkoja	3,7	4,1	4,1	4,5	3,8	4,1
Kansainvälistä opiskelijavaihtoa	3,7	3,6	3,6	4,1	3,4	3,7
Harjoitusyritystoimintaa, yritys-simulaatioita, yrityspelejä	3,1	3,7	3,0	3,6	2,6	3,3
Virtuaaliopetusta (esim. verkko-opetus, videoneuvottelut)	2,9	2,5	3,2	3,7	3,1	3,1
Ryhmätöitä	3,0	3,0	3,1	3,2	2,2	2,9
Laboratoriotöitä, kenttäjaksoja ja muita käytännön harjoituksia	2,9	2,6	2,9	3,5	2,4	2,9
Työharjoittelua	2,7	2,7	2,4	3,1	2,0	2,6
Ulkopuolisten asiantuntijoiden luentoja	2,6	2,4	3,3	2,8	2,2	2,6
Projektitöitä ulkopuolisille tahoille	2,5	2,5	2,4	2,4	2,2	2,4

2.3.3 Ura- ja työnhakuneuvonnan tarjoaminen nuorille

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, oliko ammattikorkeakoulussa tarjottu heidän mielestään riittävästi uraneuvontaa, täydennys- ja jatkokoulutusinfoa, työnhakukoulutusta sekä harjoittelua tukevaa ohjausta ja neuvontaa. Kuviossa 8 on vastausjakaumat sekä keskiarvot nuorten valmistuneiden arvioista. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan riittävästi, 5=riittävästi) vaihtelivat 2,2 ja 3,1 välillä eli nuorten mielestä mitään edellä mainituista ei ollut tarjottu riittävästi. Harjoittelun ohjaus sai parhaimman keskiarvon 3,1. Täydennyskoulutusinfo sain keskiarvon 2,5, työnhakukoulutus 2,4 ja uraneuvonta heikoimman 2,2. Vain 1–9% vastaajista oli antanut edellä mainituista asioista arvion 5 eli riittävästi. Tuloksia ei voi suoraan verrata edellisiin tutkimuksiin, koska aiemmin on käytössä ollut kolmiportainen asteikko ja nyt oli viisiportainen, mutta tästä huolimatta voidaan

todeta, että tulokset eivät ole parantuneet tällä osa-alueella juuri lainkaan tai ainakin ne kehittyvät erittäin hitaasti.

KUVIO 8. Ura- ja työnhakuneuvonnan riittävyys nuorilla.

Taulukossa 27 on edellä mainittuja neuvonnan ja koulutuksen osa-alueiden tuloksia tarkasteltu yksiköittäin. Tulokset olivat tasaisen huonoja kaikilla yksiköillä. Harjoitteluohjauksen suhteen parhaita arvioita antoivat sosiaali- ja terveysalan vastaajat (ka 3,5). Työnhakukoulutuksen suhteen oikeastaan kaikki yksiköt saivat yhtä huonoja arvioita maa- ja metsätalouden keskiarvon ollessa kuitenkin muita hieman parempi (ka 2,6). Täydennyskoulutusinfoon (ka 2,6) samoin kuin uraneuvontaan (ka 2,4) oltiin myös vähiten tyytymättömiä maa- ja metsätaloudessa.

TAULUKKO 27. Ura- ja työnhakuneuvonnan riittävyys nuorilla yksiköittäin. Arvioiden keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan riittävästi, 5=riittävästi).

Erialaisten koulutusten ja neuvonnan riittävyys Keskiarvot asteikolla 1-5	Kulttuuri (n=105)	Liiketoim (n=239)	MaaMetsä (n=92)	SosTer (n=232)	Tekniikka (n=176)	Koko aineisto (n=844)
	%	%	%	%	%	%
Harjoittelua tukevaa ohjausta ja neuvontaa	2,7	2,9	3,2	3,5	2,9	3,1
Työnhakukoulutusta	2,1	2,4	2,6	2,5	2,4	2,4
Täydennys- ja jatkokoulutusinfoa	2,1	2,5	2,6	2,5	2,5	2,5
Uraneuvontaa/ammattillisen tulevaisuuden suunnittelua	1,9	2,1	2,4	2,3	2,1	2,2

2.3.4 Kansainvälisyyden ja yrittäjyyden huomiointi nuorten koulutuksessa

Aikaisemmista seurantatutkimuksista poiketen nuorilta haluttiin selvittää Seinäjoen ammattikorkeakoulun strategian kahden keskeisen osa-alueen, kansainvälisyyden sekä yrittäjyyden huomioimisen tarpeellisuutta koulutuksen aikana. Keskiarvot sekä koko aineiston tasolla että yksiköittäin on nähtävissä taulukoista 28 ja 29. Keskiarvot olivat asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tarpeellista, 5=erittäin tarpeellista). Kuten taulukosta 28 käy ilmi, nuoret eivät pitäneet kovin tärkeänä kansainvälisyyden huomioimista koulutuksessa nykyistä enempää. Korkeimman yksittäisen keskiarvon sai *enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa* (ka 3,3). Vähiten kannatettavana pidettiin *pakollista opiskelu- tai harjoittelujaksoa ulkomailla* (ka 2,5). Yksiköittäin mielipiteissä oli eroa. Kaikkiaan liiketoiminnasta valmistuneet nuoret pitivät kaikkia mahdollisia kansainvälisyyden muotoja tarpeellisempina kuin muista yksiköistä valmistuneet. Tärkeimpänä liiketoiminnan vastaajat pitivät vieraskielisen opetuksen lisäämistä (ka 3,7). Vastaajat saivat myös kommentoida avoimena vastauksena mahdollisia muita tapoja, miten kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMKin koulutuksessa. Vastauksissa ehdotettiin mm. ulkomaisia luennoitsijoita, kansainvälisiä seminaareja, opinto- tai messumatkoja ulkomaille, ohjattuja projektitöitä ulkomaisille tahoille, ulkomaisista työmahdollisuuksista kertominen.

TAULUKKO 28. Kansainvälisyyden huomiointi SeAMKin nuorten koulutuksessa. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tarpeellista, 5=erittäin tarpeellista).

Kansainvälisyyden huomioiminen SeAMKin koulutuksessa	Kulttuuri (n=108)	Liiketoim (n=240)	MaaMetsä (n=89)	SosTer (n=228)	Tekniikka (n=175)	Koko aineisto (n=836)
Enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa	3,3	3,6	3,1	3,1	3,3	3,3
Enemmän vieraskielistä opetusta	3,3	3,7	3,1	2,7	3,4	3,2
Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan	3,1	3,5	2,8	3,0	3,2	3,2
Enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia	3,1	3,5	3,0	2,7	3,3	3,1
Pakollinen opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailla	2,5	3,1	2,5	1,9	2,6	2,5
Keskiarvot asteikolla 1 - 5						

Kokonaisuutena nuoret toivoivat enemmän yrittäjyyden kuin kansainvälisyyden lisähuomioimista pedagogisesti opintojen aikana. Yrittäjyyden huomioimiseen liitettävät pedagogiset ratkaisut on kuvattu taulukossa 29. Hyvin tarpeellisena nuoret valmistuneet pitivät sitä, että olisi enemmän yhteistyötä yritysten ja yrittäjien kanssa (ka 4,1). Toiseksi korkeimman keskiarvon sai vähemmän teoriaa ja enemmän käytännön ongelmien ratkai-

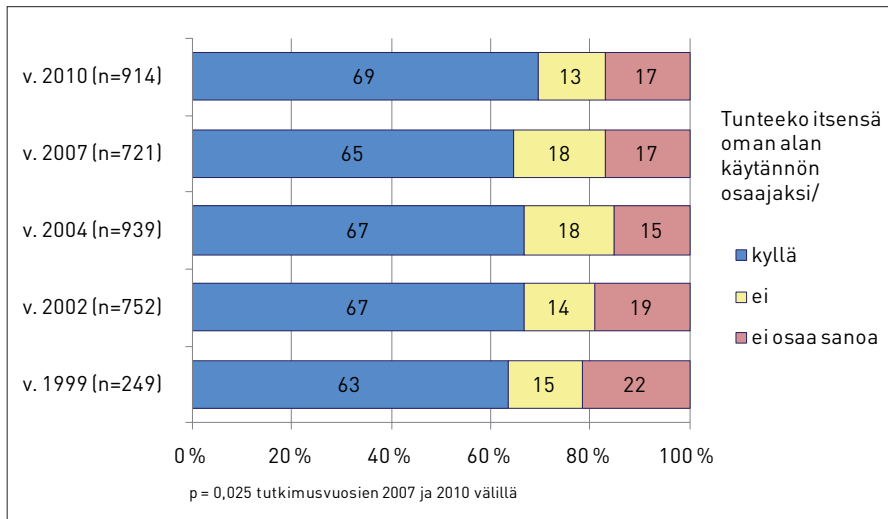
suja (ka 3,9). Myös omien ideoiden esittämistä avoimissa keskusteluissa sekä uudenlaista ajattelua kehittävien työskentelytapojen lisääminen saivat korkeat keskiarvot (ka 3,8). Vastaajat saivat myös kommentoida avoimena vastauksena mahdollisia muita tapoja, miten yrittäjyys tulisi huomioida SeAMKin koulutuksessa. Vastauksissa ehdotettiin mm. harjoittelun lisäämistä, enemmän vierailuja oman alan pk-yrityksiin sekä yritysneuvontaa.

TAULUKKO 29. Yrittäjyyden huomiointi SeAMKin nuorten koulutuksessa. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tarpeellista, 5=erittäin tarpeellista).

Yrittäjyyden huomiointi SeAMKin koulutuksessa	Kulttuuri (n=101)	Liiketoim (n=234)	MaaMetsä (n=90)	SosTer (n=224)	Tekniikka (n=170)	Koko aineisto (n=818)
Enemmän yhteistyötä yritysten ja yrittäjien kanssa	4,0	4,4	4,3	3,6	4,2	4,1
Vähemmän teoriaa ja enemmän käytännön ongelmien ratkaisuja	3,6	4,1	4,0	3,7	4,0	3,9
Enemmän omien ideoiden esittämistä avoimissa keskusteluissa	3,7	4,0	3,8	3,7	3,7	3,8
Enemmän uudenlaista ajattelua kehittäviä työskentelytapoja	3,7	4,0	3,8	3,6	3,7	3,8
Vähemmän perinteistä luokkaopetusta ja enemmän proj.toimintaa opinnoissa	3,5	3,7	3,5	3,1	3,6	3,5
Enemmän opintojaksoja yhdessä muiden alojen opiskelijoiden kanssa	3,5	3,6	3,3	3,3	3,5	3,5
Liiketoimintasuunnitelman laatiminen pakolliseksi kaikille koulutusaloille	3,1	3,5	3,4	2,8	3,1	3,2
Enemmän opiskelijaryhmissä osallistumista erilaisiin paikallisiin ja kansallisiin liiketoimintakilpailuihin	2,9	3,4	2,9	2,6	3,2	3,0
						Keskiarvot asteikolla 1-5

2.3.5 Nuorten arviot omasta käytännön ammattitaidostaan

Kuviosta 9 käy ilmi, kuinka nuoret arvioivat yhdellä kysymyksellä omaa käytännön osaamistaan ja ammattilaisuuttaan. Nuorista vastaajista 69% koki itsensä käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi. 13% ei tuntenut itseään käytännön osaajaksi ja 17% ei osannut sanoa. Tulos on parempi kuin vuoden 2007 tutkimuksessa, jossa 65% tunsu itsensä käytännön osaajaksi. Ero näiden kahden tutkimuskerran välillä on myös tilastollisesti melkein merkitsevä.

KUVIO 9. Tuntevatko vastanneet itsensä oman alan käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi?

Taulukossa 30 on kuvattu sama asia yksiköittäin tarkasteltuna. Useimmin itsensä käytännön osaajaksi mielsivät sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet nuoret. 82% heistä tunsi itsensä käytännön ammattilaiseksi. Toiseksi parhaiten omaa käytännön osaamista arvioivat maa- ja metsätaloudesta valmistuneet. Liiketoiminnan nuorista vastaajista 67% tunsi itsensä käytännön osaajaksi, tekniikan vastaajista 62% ja kulttuurin vastaajista 57%. Kulttuurin vastaajista neljäsosa arvioi, etteivät he tunne itseään käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi. Heikko työllistyminen ja itsensä tunteminen käytännön osaajaksi kulkevat mitä todennäköisimmin käsi kädessä. Kumpikin vaikuttaa negatiivisesti toisiinsa eli heikko työllistyminen laskee itseluottamusta omiin kykyihin ja päinvastoin. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 11.

TAULUKKO 30. Tuntevatko vastanneet itsensä oman alan käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi yksiköittäin.

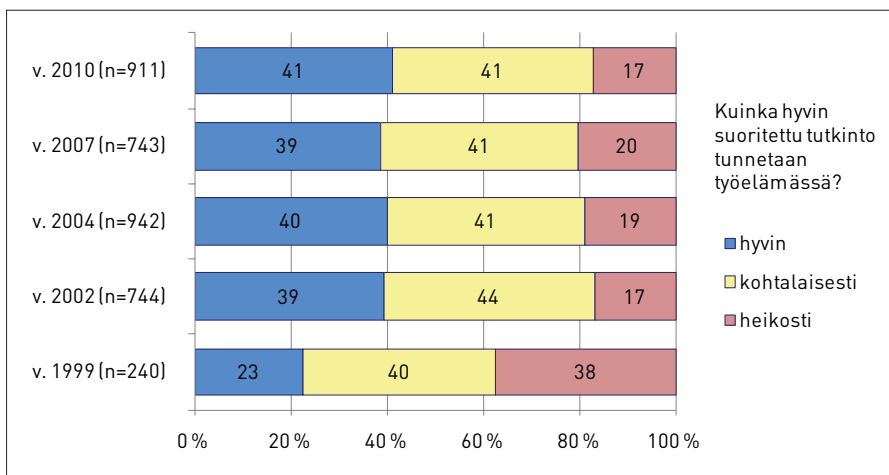
Tunteeko itsensä oman alansa käytännön osaajaksi / ammattilaiseksi?	Kulttuuri (n=121)	Liiketoim (n=262)	MaaMetsä (n=104)	SosTer (n=236)	Tekniikka (n=188)	Koko aineisto (n=911)
	%	%	%	%	%	%
kyllä	57	67	77	82	62	69
ei	25	16	11	5	15	13
ei osaa sanoa	18	18	13	14	23	17

2.4 Tutkinnon ja ammattikorkeakoulun imago nuorten näkökulmasta

Imagoa on tarkasteltu tässä alaluvussa kahdesta näkökulmasta: tutkinnon tunnettuuden näkökulmasta sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagon näkökulmasta.

2.4.1 Tutkinnon tunnettuus

Edellisten seurantatutkimusten tapaan nuoria pyydettiin arvioimaan, tunnettaanko heidän tutkintonsa työelämässä hyvin, kohtalaisesti tai heikosti. Vastausjakaumat viidestä seurantatutkimuksesta on nähtävissä kuviossa 10. Kuvion perusteella voi todeta, että tutkinnon tunnettuus kehittyy erittäin hitaasti. 41% vastaajista piti tutkinnon tunnettuutta hyvänä, kun vuoden 2007 tutkimuksessa tunnettuutta piti hyvänä 39%. Samoin 41% piti tunnettuutta kohtalaisena. 17% koki tutkintonsa tunnettavan heikosti.

KUVIO 10. Tutkinnon tunnettuus työelämässä nuorilla viidessä tutkimuksessa.

Tutkinnon tunnettuuden arviointi on esitetty yksiköittäin taulukossa 31. Parhaimpana tutkintonsa tunnettuutta pitivät maa- ja metsätalouden vastaajat. Heistä 57% piti tunnettuutta hyvänä. Myös sosiaali- ja terveysalan vastaajista 56% piti tutkinnon tunnettuutta hyvänä. Sen sijaan kulttuurin vastaajista vain 9% piti tutkinnon tunnettuutta hyvänä ja peräti 38% heistä piti tunnettuutta heikkona. Myös tekniikan opiskelijoista vain 29% piti tutkinnon tunnettuutta hyvänä ja viidesosa piti sitä heikkona. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on esitetty liitteessä 6 taulukossa 12.

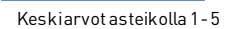
TAULUKKO 31. Tutkinnon tunnettuus työelämässä nuorilla yksiköittäin.

Kuinka hyvin suoritettu tutkinto tunnetaan työelämässä?	Kulttuuri (n=121)	Liiketoim (n=262)	MaaMetsä (n=104)	SosTer (n=236)	Tekniikka (n=188)	Koko aineisto (n=911)
	%	%	%	%	%	%
hyvin	9	45	57	56	29	41
kohtalaisesti	53	43	34	30	51	41
heikosti	38	12	10	14	20	17

2.4.2 Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago

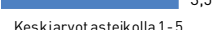

Vastaajia pyydettiin arvioimaan Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa yhdeksän adjektiviparin avulla. Vastaajia pyydettiin asteikolla 1–5 ottamaan kantaa, onko Seinäjoen ammattikorkeakoulu tuntematon vai tunnettu, laatu tietoinen vai laadusta piittaamaton jne. Tulokset on esitetty keskiarvoina eli mitä korkeampi keskiarvo on, sitä positiivisemmän arvion vastaajat ovat keskimäärin antaneet. Taulukossa 32 on esitetty kaikkien nuorten tulokset neljässä seurantatutkimuksessa. Nuoret pitivät SeAMKia erityisesti hyvämaineisena, laatu tietoisena ja laaja-alaisena. Kukin näistä sai keskiarvon 3,7. Heikoimman keskiarvon sai mainonnassaan erottuva (3,0). Aikaisemmista tutkimuskerroista poiketen adjektiveihin lisättiin yrittäjähenkilinen. Se sai toiseksi alhaisimman keskiarvon (ka 3,4). Kun tuloksia verrataan vuoden 2007 tuloksiin, on laatu tietoisuus sekä kansainvälisyys noussut kaksi kymmenystä. Nämä muutokset ovat myös tilastollisesti erittäin merkitseviä. Tällä ajanjaksolla Seinäjoen ammattikorkeakoulu läpäisi mm. kansainvälisen laadunvarmistusjärjestelmän auditoinnin ja on panostanut laadunvarmistukseen huomattavasti aikaisempaa enemmän. Samoin kansainvälisyys on ollut esillä strategian keskeisenä osavisiona ja ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita on tullut lisää. Mainonnassaan erottuva oli myös noussut yhden kymmenyksen edelliskerrasta ja tämä muutos oli myös tilastollisesti merkitsevä. Eteenpäin pyrkivyyks oli laskenut yhden kymmenyksen, mutta muutos ei ollut tilastollisesti merkitsevä.

TAULUKKO 32. Seinäjoen ammattikorkeakoulu imago nuorilla neljässä tutkimuksessa. Keskiarvot asteikolla 1–5.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago	v. 2002 (n=737)	v. 2004 (n=940)	v. 2007 (n=497)	v. 2010 (n=843)
tunnettu	3,5	3,5	3,6	 3,6
arvostettu	3,5	3,5	3,5	 3,5
hyvämaineinen	3,7	3,8	3,7	 3,7
laatutietoinen ***	3,7	3,7	3,5	 3,7
laaja-alainen	3,9	3,8	3,7	 3,7
kansainvälinen ***	3,7	3,7	3,4	 3,6
eteenpäin pyrkivä	3,5	3,8	3,7	 3,6
mainonnassaan erottuva **	2,9	3,0	2,9	 3,0
yrittäjähenkinen				 3,4
				Keskiarvot asteikolla 1 - 5

Taulukossa 33 on kuvattu, miten eri yksiköiden vastaajat arvioivat Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa. Parhaimpina Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa pitivät sosiaali- ja terveystieteiden valmistuneet. He ovat sijoittuneet hyvin ja ovat tyytyväisimpiä opintoihinsa ja samoin he näkevät ammattikorkeakoulun imagon positiivisimpana. Ainakin heidän osaltaan voidaan todeta, että imagoarvio korreloi muun pärjäämisen kanssa. Toiseksi korkeimmalle imagoa ovat arvioineet liiketoiminnan vastaajat. Heikoimman imagoarvion ovat antaneet kulttuurista valmistuneet.

TAULUKKO 33. Seinäjoen ammattikorkeakoulu imago nuorilla yksiköittäin. Keskiarvot asteikolla 1–5.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago	Kulttuuri (n=103)	Liiketoim (n=242)	MaaMetsä (n=91)	SosTer (n=231)	Tekniikka (n=177)	Koko aineisto (n=843)
tunnettu	3,1	3,6	3,7	3,9	3,4	 3,6
arvostettu	3,1	3,5	3,4	3,9	3,4	 3,5
hyvämaineinen	3,4	3,7	3,5	3,9	3,6	 3,7
laatutietoinen	3,3	3,6	3,5	4,0	3,5	 3,7
laaja-alainen	3,4	3,7	3,6	3,8	3,6	 3,7
kansainvälinen	3,5	4,0	3,3	3,7	3,2	 3,6
eteenpäin pyrkivä	3,4	3,7	3,5	3,8	3,6	 3,6
mainonnassaan erottuva	2,8	3,1	3,1	3,1	3,0	 3,0
yrittäjähenkinen	3,5	3,8	3,3	3,1	3,0	 3,4
SeAMKin imago	3,3	3,6	3,4	3,7	3,4	 3,5
						Keskiarvot asteikolla 1 - 5

3 AIKUISTEN TUTKIMUSTULOKSET

Tässä luvussa tarkastellaan aikuisten tutkimustuloksia vastaajien taustatietojen, työelämään sijoittumisen sekä koulutuksen ja työelämän vaatimusten vastaavuuden näkökulmista.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun aikuisten tutkintoon johtavassa koulutuksessa oli vuosina 2006–2008 yhteensä 301 valmistunutta, mutta 19 valmistuneen osoitetietoa ei saatu, joten lomakkeita lähetettiin yhteensä 282. Kaikkiaan vastauksia palautui 144 eli vastausprosentti oli 51. Näistä kirjeitse palautui 72%, netin kautta 22% ja karhuamisen jälkeen 6%. Paras vastausaktiivisuus oli SeAMK Maa- ja metsätaloudessa (57%) ja heikoin SeAMK Tekniikassa (34%). Taulukoissa ja kuvioissa käytetään koulutusyksiköistä lyhenteitä Kulttuuri, Liiketoim, MaaMetsä, SosTer ja Tekniikka.

TAULUKKO 34. Aikuisvalmistuneiden vastausprosentit yksiköittäin.

Aikuiset	Lomakkeita lähetetty	Vastanneita	Vastausprosentti
Kulttuuri	15	7	47 %
Liiketoiminta	78	44	56 %
MaaMetsä	51	29	57 %
SosTer	100	51	51 %
Tekniikka	38	13	34 %
Yhteensä	282	144	51 %

Yksikön lisäksi valmistuneilta kysyttiin myös koulutusohjelmaa. Koulutusohjelmakysymykseen jätti vastaamatta yhdeksän aikuista valmistunutta. Kun lisäksi joistakin koulutusohjelmista vastanneita oli vain muutama, on aikuisten koulutusohjelmakohtaisessa liitteessä (liite 8) eriteltyä vain liiketoiminnan kolme koulutusohjelmaa, maa- ja metsätalous sekä sosiaali- ja terveysala. Kulttuurialan ja tekniikan yksikön aikuisten vastaukset esitetään kokonaistuloksina.

3.1 Aikuisten vastaajien taustatiedot

Taustatietoina aikuisvastaajilta haluttiin selvittää valmistumisajankohtaa, sukupuolta, ikää sekä työntekoa amk-tutkinnon suorittamisen ohella.

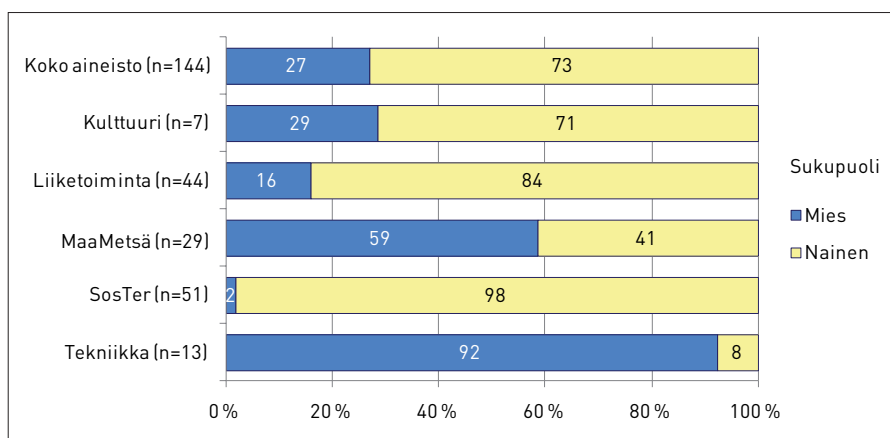
3.1.1 Aikuisten valmistumisajankohta, sukupuoli ja ikä

Taulukosta 35 käy ilmi vastaajien valmistumisajankohta sekä koko ammattikorkeakoulun osalta että yksiköittäin. Kaikkiaan vastaajia oli melko tasaisesti vuosilta 2006, 2007 ja 2008.

TAULUKKO 35. Aikuisvastaajien lukumäärät yksiköittäin valmistumisajankohdan mukaan.

Valmistumisajankohta	Kulttuuri	Liiketoim	MaaMetsä	SosTer	Tekniikka	Koko aineisto
vuonna 2006		17	8	19	5	49
vuonna 2007	4	14	13	10	4	45
vuonna 2008	3	13	7	22	4	49
Yhteensä	7	44	28	51	13	143

Aikuisvastaajista 73% oli naisia ja 27% miehiä. Sosiaali- ja terveystalalta vastanneista naisten osuus oli peräti 98%. Eniten miehiä oli tekniikan vastaajissa, 92%.

KUVIO 11. Aikuisvastaajien sukupuolijakauma.

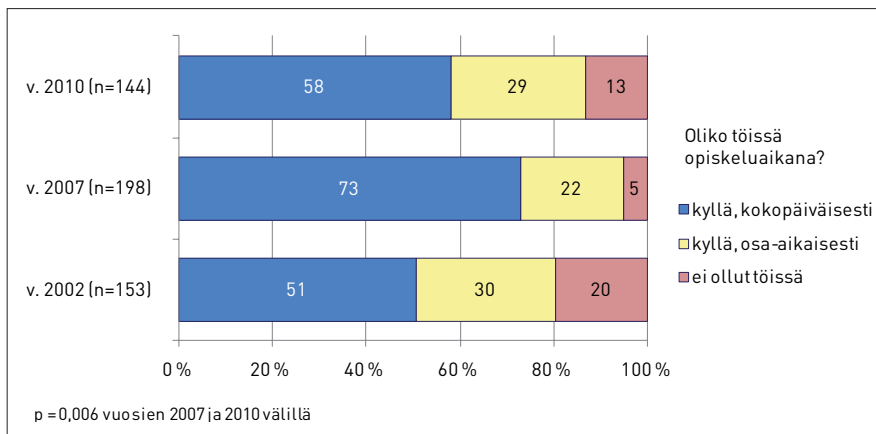
Aikuisvastaajien iän keskiarvo oli noin 44 vuotta. Yksiköittäin iän keskiarvo vaihteli 41,5 ja 47,1 välillä keski-iän ollessa matalin tekniikassa ja korkein kulttuurissa.

TAULUKKO 36. Aikuisvastaajien iän tunnuslukuja yksiköittäin.

iän tunnuslukuja	Kulttuuri (n=7)	Liiketoiminta (n=43)	MaaMetsä (n=28)	SosTer (n=51)	Tekniikka (n=13)	Koko aineisto (n=142)
Minimi	40	26	30	27	27	26
Maksimi	52	56	61	59	60	61
Keskiarvo	47,1	41,6	45,5	45,1	41,5	43,9
Keskiahajonta	4,4	7,8	8,4	7,5	10,2	8,1

3.1.2 Aikuisten työskentely opintojen aikana

Aikuisvastaajista opintojen aikana oli kokopäiväisesti työskennellyt 58% ja osa-aikaisesti 29%. 13% ei ollut työskennellyt lainkaan opiskeluaikana. Seuraavasta kuvioista käy ilmi, että kokopäiväisesti työskentelevien osuus oli selkeästi vähentynyt edelliseen, vuoden 2007 tutkimukseen nähden ($p=0,006$).

KUVIO 12. Työssä käynti opiskeluaikana aikuisvastaajilla.

Taulukossa 37 on kuvattu yksiköittäin, kuinka suuri osuus vuoden 2010 aikuisvastaajista oli työskennellyt opintojen ohella. Tekniikan opiskelijoista peräti 83% oli työskennellyt koko-aikaisesti opintojen ohella. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijoista vain 39% oli työskennellyt koko-aikaisesti. Tämän alan opiskelijoille oli tyypillistä osa-aikainen työskentely opintojen ohella, sillä 49% oli työskennellyt osa-aikaisesti. Liiketoiminnan opiskelijoissa oli eniten niitä (18%), jotka eivät lainkaan olleet työskennelleet opintojen ohella. Tekniikan ja kulttuurin opiskelijoissa ei ollut lainkaan sellaisia, jotka eivät olleet työskennelleet opintojen aikana.

TAULUKKO 37. Opiskeluaikana työssä käynti yksiköittäin.

Oluko opiskeluaikana työssä?	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=44)	MaaMetsä (n=29)	SosTer (n=51)	Tekniikka (n=12)	Koko aineisto (n=143)
	%	%	%	%	%	%
kyllä, kokopäiväisesti	71	66	66	39	83	58
kyllä, osa-aikaisesti	29	16	17	49	17	29
ei ollut töissä		18	17	12		13

Taulukosta 38 käy ilmi, olivatko aikuisvastaajat työskennelleet samalla vai eri alalla kuin mitä he opiskelivat. Kaikista niistä vastaajista, jotka olivat opiskeluaikana työskennelleet, 75% oli työskennellyt samalla alalla kuin mitä opiskeli, 18% oli

työskennellyt eri alalla ja 6% oli työskennellyt omassa yrityksessä tai maatilalla. Yksiköittäin tilanne vaihteli melko paljon. Sosiaali- ja terveystalouden opiskelijoista 89% oli opintojen aikana työskennellyt samalla alalla kuin mitä opiskeli, kun taas tekniikan opiskelijoissa samalla alalla työskennelleiden osuus oli 58%. Maa- ja metsätaloudessa oli eniten niitä (21%), jotka olivat työskennelleet opintojen aikana omassa yrityksessä.

TAULUKKO 38. Jos oli töissä opiskeluaikana, millä alalla työskenteli.

Millä alalla oli työssä?	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=37)	MaaMetsä (n=24)	SosTer (n=45)	Tekniikka (n=12)	Koko aineisto (n=125)
	%	%	%	%	%	%
samalla alalla kuin opiskeli	71	70	67	89	58	75
eri alalla kuin opiskeli	14	27	13	11	33	18
omassa yrityksessä / omalla maatilalla	14	3	21		8	6

3.2 Aikuisten sijoittuminen työelämään

Tässä alaluvussa on tarkasteltu aikuisvastaajien asuinluetta, sijoittumista työelämään sekä muuta elämäntilannetta tutkimushetkellä ja työsuhteen ja työtehtävien laatua. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset aikuisten sijoittumisesta työelämään on liitteessä 8.

3.2.1 Asuinalue aikuisilla

Aikuisten tulokset asuinpaikan suhteen on esitetty taulukossa 39. Tämän tutkimuskerran tulos on taulukon oikeassa laidassa palkkikuviona ja aikaisemmat tulokset taulukon sarakkeissa. Aikuisvastaajista 42% asui Seinäjoen seudulla ja lisäksi 26% jossain muussa kunnassa Etelä-Pohjanmaalla eli yhteensä aikuisista tutkimushetkellä asui Etelä-Pohjanmaalla 68%. Pohjanmaalla tai Keski-Pohjanmaalla asui 9%, pääkaupunkiseudulla 3%, muualla Suomessa 19% ja ulkomailta 1%. Vaikka asuinseuduissa oli jonkin verran muutoksia edelliseen tutkimukseen nähden, muutokset eivät olleet tilastollisesti merkitseviä.

TAULUKKO 39. Aikuisvastaajien nykyinen asuinpaikka kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

Asuinpaikka tällä hetkellä	v. 2002 (n=153)	v. 2007 (n=198)	v. 2010 (n=144)
Seinäjoen seutu	41 %	37 %	42 %
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	22 %	35 %	26 %
Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta	12 %	10 %	9 %
Pääkaupunkiseutu	2 %	2 %	3 %
Muu Suomi	23 %	17 %	19 %
Ulkomaat			1 %

Taulukossa 40 on kuvattu aikuisvastaajien asuinpaikka yksiköittäin. Eniten Seinäjoen seudulla asui tekniikasta valmistuneita (62%) ja toiseksi eniten liiketoiminnasta valmistuneita (57%). Kun huomioidaan koko Etelä-Pohjanmaa, asui omassa maakunnassa tutkimushetkellä eniten sosiaali- ja terveysalalta sekä liiketoiminnasta valmistuneita aikuisia. Kummankin yksikön aikuisvalmistuneista 80% asui omassa maakunnassa. Vähiten omassa maakunnassa asui kulttuurin (28%) sekä maa- ja metsätalouden (35%) aikuisvastaajia. Näistä kahdesta yksiköstä valmistuneet aikuisvastaajat asuivat lähinnä muun Suomen alueella.

TAULUKKO 40. Aikuisvastaajien nykyinen asuinpaikka yksiköittäin.

Asuinpaikka tällä hetkellä	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=44)	MaaMetsä (n=29)	SosTer (n=51)	Tekniikka (n=13)	Koko aineisto (n=144)
	%	%	%	%	%	%
Seinäjoen seutu	14	57	14	43	62	42
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	14	23	21	37	15	26
Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta	29	2	14	10	8	9
Pääkaupunkiseutu		7	3			3
Muu Suomi	43	9	48	10	15	19
Ulkomaat		2				1

3.2.2 Aikuisten sijoittuminen tutkimushetkellä

Tässä osiossa tarkastellaan Seinäjoen ammattikorkeakoulusta vuosina 2006–2008 valmistuneiden aikuisten sijoittumista työelämään sekä muuta elämäntilannetta tutkimushetkellä loka-marraskuussa 2010. Työllistymisen lisäksi selvitettiin myös sitä, millaisissa organisaatioissa valmistuneet työskentelivät (työnantaja ja työpaikan koko) sekä millaiset olivat heidän työsuhteensa ja pääasialliset työtehtävänsä.

3.2.2.1 Aikuisten elämäntilanne

Aikuisvastaajista n. 82% oli töissä toisen palveluksessa tutkimushetkellä. Yrittäjänä toimi 10,4%. Työttömänä oli 1,4% ja lisäksi työvoimapolitiisessa koulutuksessa 0,7%. Seuraavassa taulukossa on tuloksia vertailtu myös kahteen edelliseen seurantaan. Muutokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä, vaikka esimerkiksi yrittäjänä toimivien osuus on kasvanut lähes neljä prosenttiyksikköä.

TAULUKKO 41. Vastanneiden päätoiminen toiminta kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

Päätoiminen toiminta	v. 2002 (n=153)	v. 2007 (n=198)	v. 2010 (n=144)
Töissä toisen palveluksessa	80,4 %	80,8 %	81,9 %
Itsenäisenä yrittäjänä/ ammattinharjoittajana/freelancerina	5,2 %	6,6 %	10,4 %
Työttömänä työnhakijana	9,2 %	3,0 %	1,4 %
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa			0,7 %
Päätoimisena opiskelijana	1,3 %	1,5 %	0,7 %
Äitiys-/isyys-/vanhempainlomalla	2,6 %	7,6 %	3,5 %
Muuten työelämän ulkopuolella	1,3 %	0,5 %	1,4 %

Seuraavassa taulukossa on aikuisvastaajien toiminta kuvattu yksiköittäin. Itsenäisenä yrittäjänä toimivia oli suhteellisesti eniten maa- ja metsätaloudessa (17,2%). Tekniikan aikuisvastaajista yksi oli työttömänä ja yksi opiskeli päätoimisesti. Koska yksikön vastaajamäärä oli pieni (13), on yhden henkilön prosenttiosuus peräti 7,7%. Kaksi työelämän ulkopuolella olevaa maa- ja metsätalouden valmistunutta olivat eläkkeellä.

TAULUKKO 42. Aikuisvastaajien päätoiminen toiminta yksiköittäin.

Päätoiminen toiminta	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=44)	MaaMetsä (n=29)	SosTer (n=51)	Tekniikka (n=13)	Koko aineisto (n=144)
	%	%	%	%	%	%
Töissä toisen palveluksessa	85,7	81,8	69,0	88,2	84,6	81,9
Itsenäisenä yrittäjänä/ ammattin-harjoittajana/ freelancerina	14,3	11,4	17,2	7,8		10,4
Työttömänä työnhakijana			3,4		7,7	1,4
Työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa				2,0		0,7
Päätoimisena opiskelijana					7,7	0,7
Äitiys-/isyys-/vanhempainlo- malla		6,8	3,4	2,0		3,5
Muuten työelämän ulkopuolella			6,9			1,4

Edellä todettiin, että yli kymmenen prosenttia aikuisvastaajista toimi päätoimisena yrittäjänä. Heidän lisäksi sivutoimisena yrittäjänä toimi 13% koko ammattikorkeakoulun aikuisvastaajista. Myös sivutoimiyrittäjänä toimivien osuus oli korkein maa- ja metsätaloudessa (28%). Tekniikan opiskelijoista 17% toimi sivutoimiyrittäjänä, liiketoiminnan 11%, sosiaali- ja terveysalan 8% ja kulttuurin opiskelijoista ei kukaan.

Sivutoimisesti opiskeli tutkimushetkellä 17% kaikista aikuisvastaajista eli lähes viidennes. Kulttuurin aikuisvastaajista 29% opiskeli sivutoimisesti, liiketoiminnan 20%, tekniikan 17%, sosiaali- ja terveysalan 16% sekä maa- ja metsätalouden aikuisvastaajista 10%. Pääasiallisimmaksi syyksi, miksi aikuisvastaajat olivat hakeutuneet opiskelemaan amk-tutkinnon jälkeen joko pää- tai sivutoimisesti he ilmoittivat halun kohottaa tai syventää ammattipätevyyttään. Työvoimapolitiisessa koulutuksessa oleva ilmoitti syyksi heikon työllisyystilanteen ja kaksi opiskelijaa kertoi opiskeluunsa jonkun muun syyn; halun vaihtaa työn toimenkuvaa ohjelmoinnista johonkin muuhun ja halun saada alan korkein tutkinto ja yliopistollinen koulutus.

3.2.2.2 Aikuisten kokema työttömyys

Taulukosta käy ilmi, kuinka suuri osa aikuisista on ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisensa jälkeen. Tutkimushetkellä työttömänä oli ainoastaan 1,4%, mutta kaikkiaan 15% on jossain vaiheessa kokenut työttömyyden. Luku on selvästi alempi kuin mitä se oli nuorilla vastaajilla. Suhteessa eniten työttömyyttä on ollut maa- ja metsätalouden aikuisvastaajilla (31%) ja vähiten tekniikan vastaajilla (8%). Suurin osa työttömyyden kokeneista oli ollut työttömänä 1–2 kertaa työttömyyskertojen keskiarvon ollessa 1,7 kertaa.

TAULUKKO 43. Työttömyys ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen aikuisilla.

Onko ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen?	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=44)	MaaMetsä (n=29)	SosTer (n=51)	Tekniikka (n=12)	Koko aineisto (n=143)
	%	%	%	%	%	%
Kyllä	14	9	31	14	8	15
Ei	86	91	69	86	92	85

Seuraavasta taulukosta käy ilmi, kuinka kauan työttömyyden kokeneet aikuisvastaajat ovat keskimäärin olleet työttömänä. Työttömänä olleet aikuisvastaajat olivat olleet keskimäärin 7,9 kuukautta työttömänä mediaanin ollessa 4 kk. Sosiaali- ja terveysalan keskiarvoa nostaa yhden vastaajan 50 kuukauden mittainen työttömyysaika eli käytännössä hän on ollut työttömänä koko ajan valmistumisensa jälkeen.

TAULUKKO 44. Ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen työttömänä olleiden työttömyyskuukausien vaihteluvälit, keskiarvot ja mediaanit.

Kaunko on yhteensä ollut työttömänä (kk)	Liiketoim (n=4)	MaaMetsä (n=9)	SosTer (n=7)	Tekniikka (n=1)	Koko aineisto (n=21)
Minimi	3	1	1	8	1
Maksimi	5	18	50	8	50
Keskiarvo	4,0	9,0	8,7	8,0	7,9
Mediaani	4,0	8,0	1,0	8,0	4,0

Työttömyyden kokeneilta tiedusteltiin myös työllistymistä eniten vaikeuttaneita tekijöitä. 13 vastaajaa oli maininnut tärkeimmäksi tekijäksi alueen ja alan heikon työmarkkinatilanteen. Seitsemän vastaajaa oli maininnut iän, viisi vastaajaa työkokemuksen puutteen, neljä vastaajaa perheeseen tai muuhun elämäntilanteeseen liittyvät syyt, kaksi vastaajaa oman terveydentilansa ja yksi vastaaja kielitaidon puutteen sekä ajokortin puuttumisen.

3.2.2.3 Aikuisten työnantajat

Aikuisvastaajista 40% työskenteli kuntien tai kuntayhtymien palveluksessa. 31% oli töissä yrityksessä toisen palveluksessa ja lisäksi 13% työskenteli omassa yrityksessä. Valtion palveluksessa työskenteli 10% ja järjestöjen palveluksessa 5%. Yksi muualla työskentelevä työskenteli puolison yrityksessä. Suhteessa vuoden 2007 tutkimukseen omassa yrityksessä tai omalla maatilalla työskentelevien osuus on kasvanut, mutta muutokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä (Taulukko 45).

TAULUKKO 45. Työssäkäyvien aikuisten työnantajat kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

Työskentelee tällä hetkellä	v. 2002 (n=131)	v. 2007 (n=179)	v. 2010 (n=132)
omassa yrityksessä tai omalla maatilalla	5 %	8 %	13 %
perheyriksessä (vanhemmat yrityksen omistajina, sukupolvenvaihd.ei vielä tehty)	2 %	2 %	0 %
yrityksessä, toisen palveluksessa	37 %	32 %	31 %
kunnan / kuntayhtymän palveluksessa	34 %	45 %	40 %
valtion palveluksessa	13 %	8 %	10 %
järjestön / yhteisön palveluksessa	8 %	4 %	5 %
muualla	2 %	2 %	1 %

Yrityksissä toisen palveluksessa työskenteleviltä kysyttiin myös, millä alalla he työskentelevät. 48% työskenteli palvelualalla, 40% teollisuudessa ja 12% kaupan alalla.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu, miten työnantajat vaihtelivat eri yksiköistä valmistuneilla aikuisvastaajilla. Tekniikan aikuisvastaajista yli 90% työskenteli yrityksessä toisen palveluksessa. Sekä sosiaali- ja terveysalan että kulttuurin aikuisvastaajista yli 70% työskenteli kuntien tai kuntayhtymien palveluksessa. Maa- ja metsätalouden aikuisvastaajista 36% työskenteli valtion palveluksessa. Tekniikan yksiköstä valmistuneet työskentelivät pääasiassa teollisuusyrityksissä, muista yksiköistä valmistuneilla palveluala oli yleisin. Kaupan alalla työskenteli viisi Liiketoiminnasta valmistunutta.

TAULUKKO 46. Eri yksiköistä valmistuneiden aikuisten työssä olevien työnantajat.

Työskentelee tällä hetkellä	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=42)	MaaMetsä (n=25)	SosTer (n=47)	Tekniikka (n=11)	Koko aineisto (n=132)
	%	%	%	%	%	%
omassa yrityksessä tai omalla maatilalla	14	12	24	11		13
yrityksessä, toisen palveluksessa		60	12	6	91	31
kunnan / kuntayhtymän palveluksessa	71	17	20	74	9	40
valtion palveluksessa		10	36			10
järjestön / yhteisön palveluksessa	14		8	9		5
muualla		2				1

Taulukosta 47 käy ilmi, että aikuisvastaajista 29% työskenteli tutkimushetkellä saman työnantajan palveluksessa ja samantasoisissa tehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa. Lähes saman verran oli niitä (28%), jotka olivat saman työnantajan palveluksessa, mutta vaativammissa työtehtävissä. Yhteensä siis 57% oli pysynyt saman työnantajan palveluksessa. Eri työnantajan palveluksessa ja vaativammissa tehtävissä kuin amk-tutkinnon alussa oli 31%, ja eri työnantajan palveluksessa, mutta samantasoisissa tehtävissä kuin amk-tutkinnon alussa oli 13%. Kaikkiaan vaativammissa työtehtävissä 1,5–3,5 vuotta valmistumisen jälkeen oli 59% aikuisvastaajista. Yksikkökohtaisessa vertailussa vaativammista työtehtävissä joko saman tai eri työnantajan palveluksessa oli 73% tekniikan aikuisvastaajista, 66% sosiaali- ja terveysalan, 64% maa- ja metsätalouden aikuisvastaajista, 51% liiketoiminnan ja 14% kulttuurin aikuisvastaajista. Kulttuurialan aikuisvastaajista suurin osa (71 %) oli saman työnantajan palveluksessa kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa..

TAULUKKO 47. Työssä olevien aikuisvastaajien työnantajat ja työtehtävät verrattuna ammatti korkeakoulututkinnon suorittamisen alun tilanteeseen.

On tällä hetkellä	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=41)	MaaMetsä (n=25)	Sos Ter (n=49)	Tekniikka (n=11)	Koko aineisto (n=133)
saman työnantajan palveluksessa ja samantasoisissa tehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa	71 %	34 %	28 %	22 %	9 %	 29 %
saman työnantajan palveluksessa, mutta vaativammissa tehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa	14 %	22 %	28 %	37 %	18 %	 28 %
eri työnantajan palveluksessa, mutta samantasoisissa tehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa	14 %	15 %	8 %	12 %	18 %	 13 %
eri työnantajan palveluksessa ja vaativammissa tehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa		29 %	36 %	29 %	55 %	 31 %

Suurin osa (39%) aikuisvastaajista työskenteli 11–50 työntekijän kokoisissa organisaatioissa. Seuraavaksi eniten (35%) he työskentelivät 1–10 työntekijän organisaatioissa. Kaikkiaan siis 74% työskenteli pienissä organisaatioissa. Kun tuloksia verrataan vuoden 2007 tutkimukseen, aikuiset työskentelevät aikaisempaa enemmän alle 50 työntekijän työpaikoilla ($p=0,001$).

TAULUKKO 48. Työssä olevien aikuisten työpaikan työntekijöiden määrä kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

Työntekijöiden määrä työpaikalla	v. 2002 (n=125)	v. 2007 (n=150)	v. 2010 (n=135)
1 - 10 työntekijää	24 %	20 %	 35 %
11 - 50 työntekijää	31 %	31 %	 39 %
51 - 100 työntekijää	13 %	19 %	 10 %
101 - 250 työntekijää	15 %	17 %	 7 %
yli 250 työntekijää	17 %	14 %	 9 %
p = 0,001 tutkimusvuosien 2007 ja 2010 välillä			

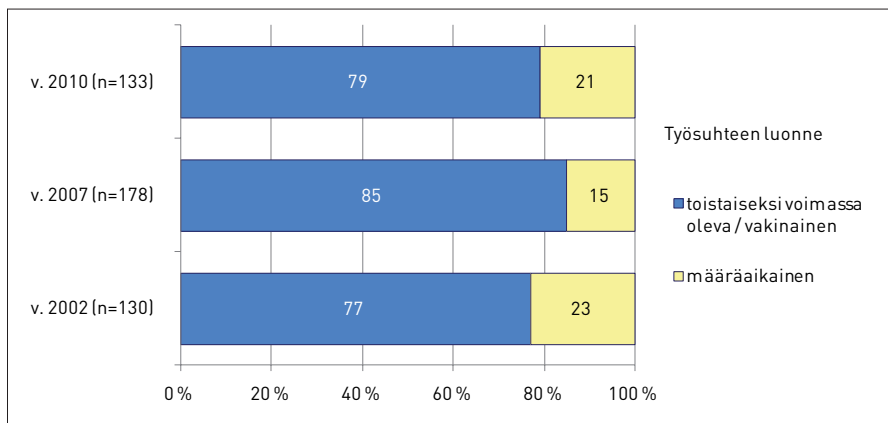
Yksikkökohtaiset tulokset käyvät ilmi seuraavasta taulukosta. Pienemmissä mikroyrityksessä työskentelivät eniten liiketoiminnan aikuiset (40%), mutta yhteensä enintään 50 työntekijän työpaikoissa työskentelivät eniten sosiaali- ja terveysalan aikuiset (90%). Suuremmissa yli 100 työntekijän työpaikoilla työskenteli eniten tekniikan (54%) ja liiketoiminnan (19%) aikuiset.

TAULUKKO 49. Eri yksiköstä valmistuneiden aikuisten työssä olevien työpaikan työntekijöiden määrä.

Työntekijöiden määrä työpaikalla	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=43)	MaaMetsä (n=25)	SosTer (n=49)	Tekniikka (n=11)	Koko aineisto (n=135)
	%	%	%	%	%	%
1 - 10 työntekijää	29	40	36	37	9	35
11 - 50 työntekijää	43	23	40	53	36	39
51 - 100 työntekijää	14	19	8	6		10
101 - 250 työntekijää		5	16	4	9	7
yli 250 työntekijää	14	14			45	9

3.2.2.4 Aikuisten työsuhteiden luonne ja työaika

Kuviosta 13 käy ilmi, että 79%:lla oli toistaiseksi voimassa oleva työsuhde. Määräaikaisten työsuhteiden osuus on kasvanut vuoden 2007 tutkimukseen nähden 6 prosenttiyksikköä, mutta muutokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä. Tekniikan aikuisvastaajista kaikilla oli tutkimushetkellä 2010 toistaiseksi voimassa oleva työsopimus, liiketoiminnan vastaajista 88%:lla, kulttuurin 86%:lla, sosiaali- ja terveysalan 73%:lla sekä maa- ja metsätalouden alan aikuisvastaajista 63%:lla.

KUVIO 13. Työssä olevien työsuhteiden luonne aikuisilla kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

Työssä olevista aikuisvastaajista kokopäiväisesti työskenteli 95% ja osa-aikaisesti 5%. Vuonna 2007 kokopäiväisesti työskentelevien osuus oli 97%, mutta muutokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä. Tekniikan sekä sosiaali- ja terveysalan työssä olevista kaikki työskentelivät kokopäiväisesti, maa- ja metsätalouden aikuisvastaajista 92%, liiketoiminnan 91% ja kulttuurin aikuisvastaajista 86%.

3.2.2.5 Aikuisten työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen

Aikuisia pyydettiin kuvailemaan pääasiallisia työtehtäviään taulukon 50 mukaisesti. Kaikki yrittäjät on luokiteltu näissä taulukoissa kohtaan ”yrittäjänä toimiminen”, vaikka muutamat yrittäjät kuvailivat työtehtäviään koulutusta vastaaviksi suoritustason tehtäviksi, jotkut kuvailivat ylimmän johdon ja liikkeenjohdollisiksi tehtäviksi ja muutamat asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis- ja projektitehtäviksi. Yrittäjien prosenttiosuudet taulukossa 50 ja 51 ovat vähän suurempia kuin pääasiallisten työtehtävien tuloksissa, koska näissä taulukoissa ovat mukana vain työelämässä mukana olevat. Nuorten tapaan myös aikuisista suurin osa oli suoritustason tehtävissä, yhteensä 34% (23% koulutusta vastaavissa ja 11% koulutusta vastaamattomissa suoritustason tehtävissä). 26% aikuisista oli asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- tai projektitehtävissä. Esimiestehtävissä oli 17% ja ylimmän johdon tehtävissä 2%. Opetustehtävissä työskenteli 7%. Vuoden 2007 tutkimukseen verrattuna on asiantuntijatehtävissä työskentelevien osuus kasvanut, samoin yrittäjänä toimivien osuus. Vastaavasti suoritustason tehtävissä ja opetustehtävissä työskentelevien osuus on laskenut. Muutokset eivät ole kuitenkaan tilastollisesti merkitseviä.

TAULUKKO 50. Aikuisten pääasialliset työtehtävät kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

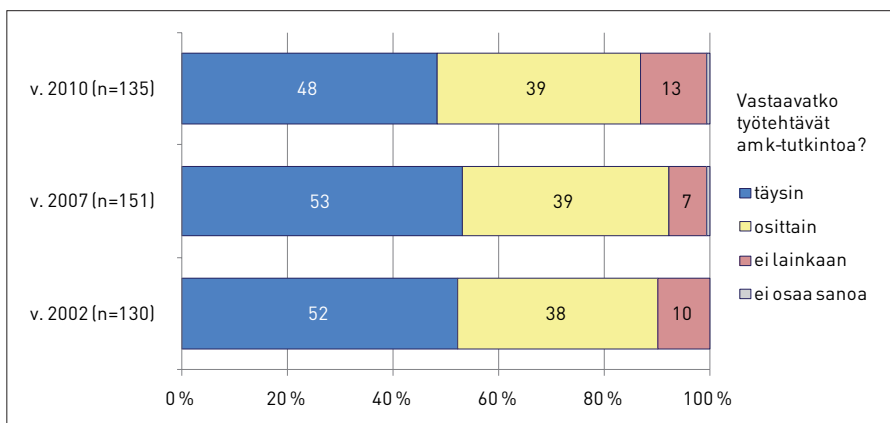
Miten kuvailee pääasiallisia työtehtäviä?	v. 2002 (n=130)	v. 2007 (n=177)	v. 2010 (n=133)
koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät	8 %	10 %	11 %
koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät	38 %	32 %	23 %
esimiestehtävät	15 %	16 %	17 %
ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	3 %	2 %	2 %
asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät	22 %	19 %	26 %
opetustehtävät	8 %	11 %	7 %
yrittäjänä toimiminen	6 %	7 %	11 %
muu		2 %	3 %

Yksikkökohtaiset tulokset on esitetty seuraavassa taulukossa. Sosiaali- ja terveysalan aikuisilla oli eniten suoritustason tehtäviä (46%:lla), tosin ylivoimaisesti suurimmalla osalla heistä tehtävät olivat koulutusta vastaavia. Esimiestehtävissä oli suhteellisesti eniten liiketoiminnan aikuisia (23%) ja ylimmän johdon tehtävissä tekniikan aikuisia (20%). Sekä maa- ja metsätalouden että tekniikan aikuisvastaajista 40% työskenteli asiantuntijatehtävissä. Kulttuurin seitsemästä aikuisvastaajasta neljä (57%) toimi opetustehtävissä.

TAULUKKO 51. Aikuisten pääasialliset työtehtävät eri yksiköistä valmistuneilla.

Miten kuvailee pääasiallisia työtehtäviä?	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=43)	MaaMetsä (n=25)	SosTer (n=48)	Tekniikka (n=10)	Koko aineisto (n=133)
	%	%	%	%	%	%
koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät	14	21	4	6		11
koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät		16	8	40	20	23
esimiestehtävät		23	12	19	10	17
ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	14				20	2
asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projekti-tehtävät		21	40	25	40	26
opetustehtävät	57	2	8	2	10	7
yrittäjänä toimiminen	14	12	20	8		11
muu		5	8			3

Aikuisilta vastaajilta pyydettiin omaa arviota siitä, vastaavatko heidän työtehtävänsä ammattikorkeakoulussa suoritettua tutkintoa. Aikuisvastaajista 48% oli sitä mieltä, että heidän työtehtävänsä vastasivat täysin amk-tutkintoa. 39% arvioi työtehtävien vastaavan osittain amk-tutkintoa, ja 13% oli sitä mieltä, että vastaavuutta ei ollut lainkaan. Vuoden 2007 tutkimukseen nähden laski viisi prosenttiyksikköä niiden osuus, jotka pitivät tutkinnon ja työtehtävien vastaavuutta täydellisenä, mutta muutokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

KUVIO 14. Työtehtävien ja amk-tutkinnon vastaavuus aikuisilla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty yksikkökohtaiset tulokset aikuisvastaajien työtehtävien ja tutkinnon vastaavuudesta. Sosiaali- ja terveystieteiden aikuisilla työtehtävät ja tutkinto vastasivat eniten toisiaan (69%:lla täysi vastaavuus). Seuraavaksi paras vastaavuus oli maa- ja metsätalouden aikuisilla (48%:lla täysi vastaavuus). Heikoin vastaavuus oli liiketoiminnan aikuisilla, joista viidennes oli sitä mieltä, ettei heidän nykyisillä työtehtävillä ja tutkinnolla ollut lainkaan vastaavuutta.

TAULUKKO 52. Työtehtävien ja amk-tutkinnon vastaavuus eri yksiköstä valmistuvilla aikuisilla.

Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=43)	MaaMetsä (n=25)	SosTer (n=49)	Tekniikka (n=11)	Koko aineisto (n=135)
	%	%	%	%	%	%
vastaa täysin	29	30	48	69	36	48
vastaa osittain	57	47	40	24	55	39
ei vastaa lainkaan	14	21	12	6	9	13
ei osaa sanoa		2				1

3.2.2.6 Kansainväliset tehtävät aikuisilla

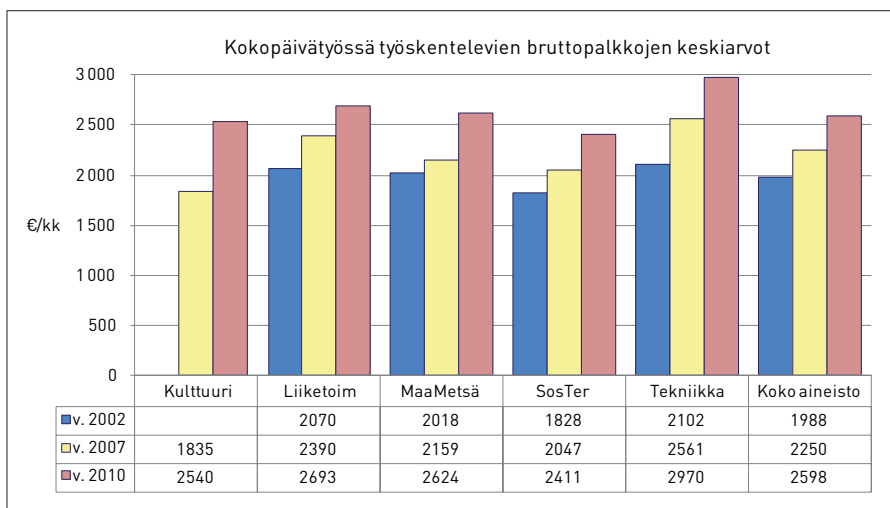
Aikuisilta haluttiin myös selvittää, ovatko heidän työtehtävänsä liittyneet kansainvälisyyteen millään tavalla valmistumisen jälkeen. Työn kansainvälistymistä koskevaan kysymykseen vastanneet olivat voineet valita useita vastausvaihtoehtoja, mutta vain muutama oli valinnut useamman kuin yhden vaihtoehdon. Taulukosta 53 käy ilmi, että lähes 80 prosentilla aikuisvastanneista työ ei ollut liittynyt kansainvälisyyteen lainkaan. 4% oli työskennellyt ulkomailla. 9% oli työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä kotimaassa ja 5% oli työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa. Vastanneista 13 (9%) vastasi, että työ oli liittynyt jotenkin muuten kansainvälisyyteen. Vastanneet olivat joutuneet käyttämään kielitaitoaan työssään tai olivat olleet tekemisissä eri kansallisuuksien kanssa, palvelleet ulkomaalaisia asiakkaita tai maahanmuuttajia. Joku oli tehnyt opintomatkoja ulkomaille. Edellisessä tutkimuksessa moni oli jättänyt vastaamatta tähän kysymykseen, mutta kysymykseen vastanneiden jakauma ei poikennut tilastollisesti tämän tutkimuksen jakaumasta. Eniten työ oli liittynyt kansainvälisyyteen tekniikan aikuisvastaajilla.

TAULUKKO 53. Onko työ liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen?

Onko työ liittynyt kansainvälisyyteen?	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=42)	MaaMetsä (n=28)	SosTer (n=49)	Tekniikka (n=13)	Koko aineisto (n=139)
Työskentelee tai on työskennellyt ulkomailla		5 %		2 %	15 %	4 %
Työskentelee tai on työskennellyt kansainvälis.liittyissä hankkeissa		5 %	4 %		31 %	5 %
Työskentelee tai on työskennellyt kansainvälis.liittyissä tehtävissä		12 %	7 %	6 %	23 %	9 %
Jotenkin muuten	43 %	7 %	7 %	8 %	8 %	9 %
Työ ei ole liittynyt kansainvälisyyteen	57 %	81 %	86 %	86 %	38 %	78 %

3.2.3 Aikuisten ansiotasotaso

Seuraavassa kuviossa on havainnollistettu aikuisvastaajien palkkoja sekä koko ammattikorkeakoulun tasolla että yksiköittäin. Koko aikuisten aineistossa keskipalkka oli 2 598 €. Kokopäivätyössä työskentelevien keskimääräiset palkat ovat nousseet koko aineistossa tutkimusajankohtien välillä noin 15 %, mikä on hiukan korkeampi kuin kaikkien palkansaajien ansiotasoindeksin nousu (14 %) vastaavalla aikavälillä. Eniten keskimäärin ansaitsivat tekniikan aikuisvastaajat (2 970€) ja vähiten sosiaali- ja terveysalan aikuisvastaajat (2 411€). Yli 3 000 € ansaitsi 45% tekniikan, 34% maa- ja metsäalan, 29% liiketoiminnan, 20% kulttuurin ja 2% sosiaali- ja terveysalan aikuisista. Maksimipalkka liiketoiminnassa oli 4 500€, tekniikassa 4 130€, maa- ja metsätalouselialla 4 000€, kulttuurissa 3 500 ja sosiaali- ja terveysalalla 3 000€. Vuoden 2007 tutkimukseen nähden kulttuurialalla keskimääräinen palkka oli noussut eniten, mutta kulttuurialan vastaajien määrä oli molemmissa tutkimuksissa hyvin pieni. Muilla aloilla keskipalkkojen nousu vaihteli 13–22 prosentin välillä.

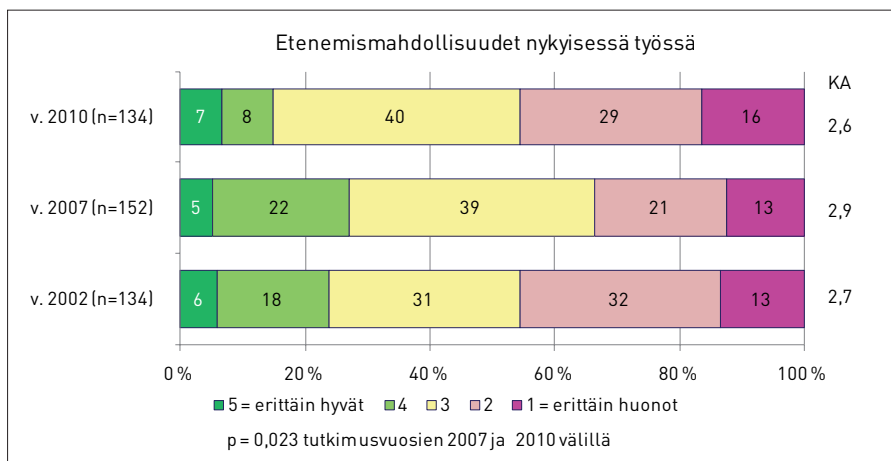
KUVIO 15. Kokopäivätyössä työskentelevien aikuisten bruttopalkkojen keskiarvot kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

3.2.4 Aikuisten tulevaisuuden näkymät

Tulevaisuuden suhteen myös aikuisia valmistuneita pyydettiin arvioimaan omia mahdollisuuksiaan edetä nykyisessä työssään, aikomusta vaihtaa työpaikkaa sekä kiinnostusta jatko-opintoihin tulevaisuudessa.

3.2.4.1 Aikuisten etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä

Aikuisvastaajista vain 7% piti etenemismahdollisuuksia erittäin hyvinä nykyisessä työssään ja 16% erittäin huonoina (Kuvio 17). Asteikolla 1–5 (1= erittäin huonot, 5=erittäin hyvät) keskiarvo oli 2,6 eli keskiarvo oli keskivälin huonommalla puolella. Aikuiset kokivat etenemismahdollisuudet nykyisessä työssään merkittävästi heikommiksi kuin vuoden 2007 tutkimuksessa ($p=0,023$).

KUVIO 16. Aikuisvastaajien arviot etenemismahdollisuuksistaan työssään kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

Parhaimmiksi omat etenemismahdollisuutensa arvioivat liiketoiminnasta valmistuneet aikuiset, mutta heilläkin arvioiden keskiarvo oli vain 3,0. Heikoimmiksi etenemismahdollisuutensa kokivat kulttuurista valmistuneet aikuiset (ka 2,1). Taulukosta 54 käyvät ilmi eri yksikön aikuisten vastausjakaumat sekä arvioiden keskiarvot.

TAULUKKO 54. Eri yksiköistä vastanneiden aikuisten arviot etenemismahdollisuuksistaan.

Millaiset etenemismahdollisuudet arvioi omaavansa nykyisessä työssä?	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=42)	MaaMetsä (n=25)	SosTer (n=49)	Tekniikka (n=11)	Koko aineisto (n=134)
	%	%	%	%	%	%
1=erittäin huonot	43	10	24	16	9	16
2=melko huonot	14	29	24	31	45	29
3=keskinkertaiset	29	33	48	45	27	40
4=melko hyvät	14	12	4	6	9	8
5=erittäin hyvät		17		2	9	7
Keskiarvo	2,1	3,0	2,3	2,5	2,6	2,6

3.2.4.2 Aikuisten aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä

Huolimatta heikoista etenemismahdollisuuksista nykyisessä työssään 38% vastanneista aikoi pysyä nykyisissä työtehtävissä. Ajoittain työpaikan vaihtoa mietti 37% aikuisvastaajista ja jatkuvasti asiaa pohti 12%. Uusiin tehtäviin nykyisessä työpaikassa aikoo pyrkiä 13%. Eniten työpaikan vaihtoa suunnittelivat tekniikasta ja liiketoiminnasta valmistuneet aikuiset. Maa- ja metsätalouden aikuisvastaajissa oli eniten niitä, jotka aikovat pysyä nykyisissä työtehtävissä. (Taulukko 55)

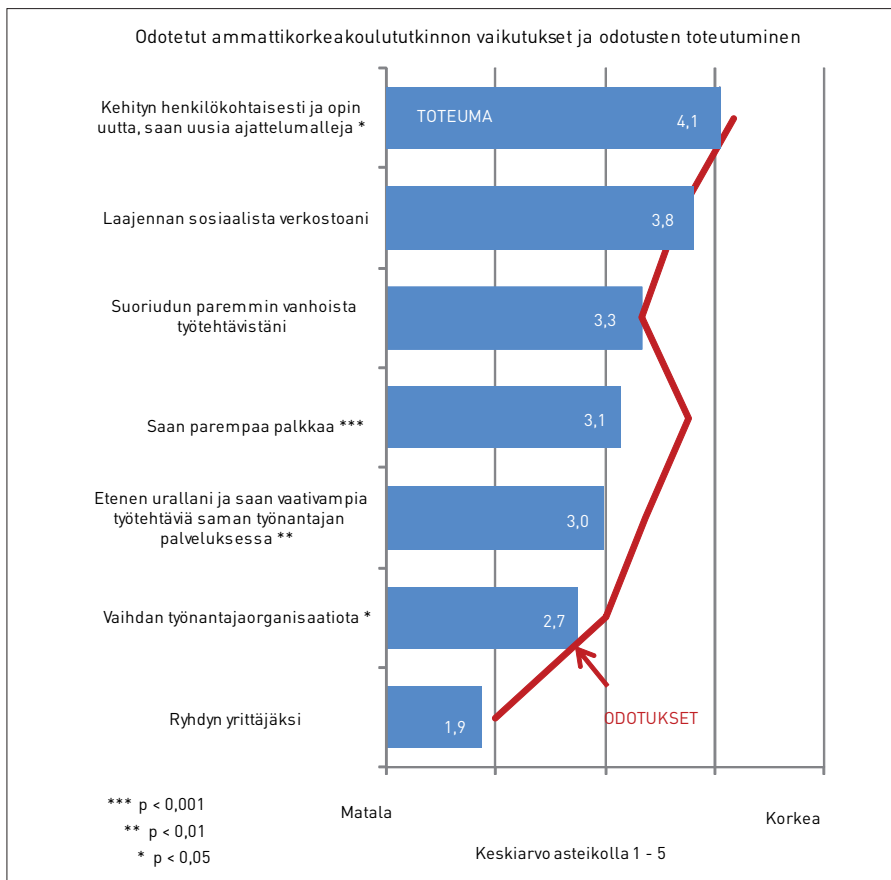
TAULUKKO 55. Aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä yksiköittäin tarkasteltuna.

Aikooko pysyä nykyisissä työtehtävissäsi toistaiseksi?	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=43)	MaaMetsä (n=25)	SosTer (n=49)	Tekniikka (n=11)	Koko aineisto (n=135)
Miettii työpaikan vaihtoa jatkuvasti		12 %	12 %	10 %	27 %	12 %
Miettii työpaikan vaihtoa ajoittain	71 %	37 %	32 %	37 %	27 %	37 %
Aikoo pysyä nykyisissä työtehtävissä	29 %	33 %	48 %	41 %	27 %	38 %
Pyrkii uusiin tehtäviin nykyisessä työpaikassa		19 %	8 %	12 %	18 %	13 %

3.2.4.3 Odotukset vs. toteuma amk-tutkinnon vaikutuksista

Kuviossa 17 on havainnollistettu aikuisten odotuksia ammattikorkeakoulututkinnon vaikutusten suhteen sekä näiden odotusten toteutumaa. Neljän väittämän suhteen odotukset ovat olleet selvästi korkeammat kuin toteuma (kehitys henkilökohtaisesti, saan parempaa palkkaa, etenen urallani saman työnantajan palveluksessa ja vaihdan työnantaja). Kaikkein suurin ero on paremman palkan

suhteen. Odotukset ja toteuma kohtasivat hyvin väittämässä: Laajennan sosiaalista verkostoani, Suoriudun paremmin vanhoista työtehtävistäni ja Ryhdyn yrittäjäksi. Yrittäjäksi ryhtymisen suhteen ei ollut paljon odotuksia ja myös toteuma jäi keskiarvoltaan alhaisimmaksi. Tulokset ovat hyvin samanlaiset kuin edellisessä tutkimuksessa. Tilastollisesti merkitseviä keskiarvomuuotuksia ei ole tapahtunut odotuksissa eikä toteumissa vuoden 2007 tutkimukseen verrattuna.

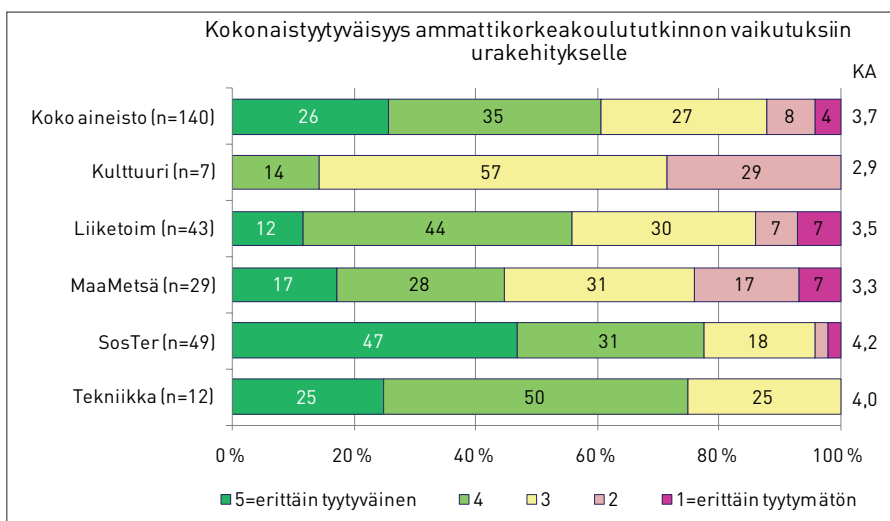
KUVIO 17. Aikuisvastaajien etukäteisodotukset ammattikorkeakoulututkinnon suhteen ja odotusten toteutuminen keskiarvoina asteikolla 1–5, (1=matala, 5=korkea).

Yksikkökohtaiset odotusten ja toteumien keskiarvot on esitetty seuraavassa taulukossa 56. Taulukon keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot. Eniten punaista on maa- ja metsätalouden sekä kulttuurin toteutumisissa. Keskimäärin parhaat toteutuma-keskiarvot on sosiaali- ja terveysalalla ja matalimmat kulttuurissa.

TAULUKKO 56. Aikuisvastaajien etukäteisodotukset ja toteutuma yksiköittäin keskiarvoina asteikolla 1–5, (1=matala, 5=korkea).

Odotetut ja toteutuneet ylemmän amk-tutkinnon vaikutukset keskiarvoina	Kulttuuri (n=7)		Liiketoim (n=42)		MaaMetsä (n=27)		SosTer (n=51)		Tekniikka (n=11)	
	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot	Odot	Tot
Kehityn henkilökohtaisesti ja opin uutta, saan uusia ajattelumalleja	3,4	3,4	4,2	4,0	3,9	3,7	4,4	4,4	4,2	4,1
Laajennan sosiaalista verkostoani	3,3	2,9	3,7	3,9	3,6	3,7	3,6	4,0	3,6	3,6
Suoriudun paremmin vanhoista työtehtävistäni	3,0	2,8	3,2	3,2	3,1	2,9	3,6	3,7	3,2	3,5
Saan parempaa palkkaa	3,3	3,1	3,9	3,0	3,3	2,8	3,9	3,4	4,1	3,3
Etenen urallani ja saan vaativampia työtehtäviä saman työnantajan palveluksessa	1,7	1,8	3,5	2,9	3,1	2,8	3,4	3,2	4,0	3,5
Vaihdan työnantaja-organisaatiota	2,3	1,3	3,3	2,6	3,1	2,8	3,0	2,8	2,5	3,9
Ryhdyin yrittäjäksi	1,7	1,3	2,3	2,1	2,3	2,0	1,7	1,8	1,8	1,7

Kokonaisuutena aikuiset olivat kuitenkin suhteellisen tyytyväisiä ammattikorkeakoulututkinnon vaikutuksiin urakehitykselleen. 26% oli erittäin tyytyväisiä ja 4% erittäin tyytymättömiä. Keskiarvo asteikolla 1–5 oli 3,7 eli selvästi positiivisen puolella. Myös tässä kysymyksessä korkein tyytyväisyys tuli sosiaali- ja terveystieteiden alalta (ka 4,2) ja matalin kulttuurista (ka 2,9).

KUVIO 18. Aikuisvastaajien kokonaistyytyväisyys ammattikorkeakoulututkinnon vaikutuksiin urakehitykselle asteikolla 1–5.

3.2.4.4 Aikuisten kiinnostus jatko-opintoihin

Edellä todettiin, että tutkimushetkellä aikuisista opiskeli päätoimisesti 0,7% ja sivutoimisesti peräti 17%. Tästä huolimatta kuitenkin 75% oli kiinnostunut erilaisista jatko-opinnoista. Taulukossa 57 on kuvattu aikuisvastaajien kiinnostusta erilaisiin jatko-opintoihin tulevaisuudessa. Yli puolet (53%) vastaajista oli kiinnostunut ammattikorkeakoulun ylemmistä tutkinnoista. Seuraavaksi eniten aikuisvastaajia kiinnostivat yliopisto-opinnot (36%). 23% oli kiinnostunut muusta ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta ja 14% muiden oppilaitosten jatko-opinnoista. Neljäsosa ei ollut kiinnostunut mistään jatko-opinnoista. Kiinnostus jatko-opintoihin on selvästi lisääntynyt vuoden 2007 tutkimustuloksiin verrattuna. Ero on myös tilastollisesti merkitsevä ($p = 0,002$).

TAULUKKO 57. Aikuisvastaajien kiinnostus jatko-opintoihin kahdessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

Kiinnostunut jatko-opinnoista	v. 2007 (n=164)	v. 2010 (n=138)
ylemmät amk-tutkinnot	40 %	53 %
ammattikorkeakoulun täydennyskoulutus	24 %	23 %
yliopisto-opinnot	29 %	36 %
muiden oppilaitosten jatko-opinnot	3 %	14 %
ei ole kiinnostunut jatko-opinnoista	30 %	25 %

Seuraavassa taulukossa on kuvattu, miten kiinnostus jatko-opintoihin vaihteli yksiköittäin. Kulttuurista valmistuneissa aikuisvastaajissa oli suhteellisesti eniten niitä, jotka eivät olleet kiinnostuneet mistään jatko-opinnoista (57%). Eniten kiinnostusta jatko-opintoihin oli liiketoiminnasta valmistuneilla. Liiketoiminnan aikuisvastaajista 60% oli kiinnostunut ammattikorkeakoulun omista ylemmistä tutkinnoista ja 48% yliopisto-opinnoista.

TAULUKKO 58. Aikuisvastaajien kiinnostus jatko-opintoihin yksiköittäin.

Kiinnostunut jatko-opinnoista	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=42)	MaaMetsä (n=27)	SosTer (n=49)	Tekniikka (n=13)	Koko aineisto (n=138)
	%	%	%	%	%	%
ylemmät amk-tutkinnot	43	60	59	49	38	53
ammattikorkeakoulun täydennyskoulutus	29	19	15	31	23	23
yliopisto-opinnot	14	48	30	31	46	36
muiden oppilaitosten jatko-opinnot	14	17	11	10	23	14
ei ole kiinnostunut jatko-opinnoista	57	17	30	24	23	25

3.3 Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin aikuisilla

Tässä aluvuussa on käsitelty valmistuneiden aikuisten työelämävalmiuksia suhteessa nykyiseen työhönsä ja tulevaisuuden tarpeisiin, eri pedagogisten menetelmien riittävyttä sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulun strategian kahden keskeisen osa-alueen, kansainvälisyyden sekä yrittäjyyden huomioimista koulutuksen aikana.

3.3.1 Aikuisten työelämävalmiudet

Aikuisvalmistuneilta kysyttiin, kuinka tärkeinä he pitivät keskeisiä työelämävalmiuksia nykyisessä työssä, miten amk-opiskelu niitä kehitti ja kuinka tärkeitä he arvelivat niiden olevan tulevaisuudessa. Seuraavassa taulukossa on eri valmiuksien saamien arvioiden keskiarvot sekä keskiarvojen erojen tilastolliset merkitsevyydet. Nykyisen työn sekä tulevaisuuden suhteen asteikko on 1–5, jossa 1=ei lainkaan tärkeä ja 5=erittäin tärkeä, ja kysyttäessä miten amk-opiskelu kehitti, 1=ei kehittänyt lainkaan ja 5=kehitti erittäin paljon. Taulukon keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot.

Yksittäisistä työelämävalmiuksista aikuiset arvioivat nykyisessä työssään tarvitsevansa eniten nuorten tapaan ongelmanratkaisutaitoja (ka 4,5) sekä kykyä työskennellä itsenäisesti (ka 4,5). Nuorista poiketen aikuisilla kolmanneksi tärkeimmäksi nousi moniosaaminen (ka 4,4). Vähiten aikuiset arvioivat tällä hetkellä tarvitsevansa kykyä toimia kansainvälisissä tehtävissä (ka 2,3) sekä yrittäjyysvalmiuksia (ka 2,7).

Nuorten tapaan myös valmistuneet aikuiset pitivät lähes kaikkia työelämävalmiuksiin liittyviä tietoja ja taitoja keskimäärin tärkeämpinä nykyisessä työssä kuin mitä he kokivat ammattikorkeakouluopiskelun kehittäneen niitä. Yrittäjyysvalmiudet, yritystoiminnan perusteiden tuntemus, tiedonhankintataidot, projektinhallintataidot sekä kielitaito ja kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä vastasivat kuitenkin hyvin nykyisen työn vaatimuksia. Kaikkien muiden keskiarvojen välillä erot ovat tilastollisesti erittäin merkitseviä.

Verrattaessa tärkeyttä nykyisessä työssä ja tulevaisuudessa kokivat aikuiset useat valmiudet omassa työssään tulevaisuudessa vielä tärkeämmiksi kuin nykyisin, ei tosin niin selvästi kuin mitä nuoret arvioivat. Tulevaisuudessa aikuiset arvioivat eniten tarvitsevansa ongelmanratkaisutaitoja, kykyä työskennellä itsenäisesti, muutoksenhallintaa, oman alan käytännön osaamista sekä moniosaamista. Yksikkökohtaiset tulokset on esitetty liitteen 8 taulukossa 15.

TAULUKKO 59. Aikuisten kokemat työelämävalmiudet. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä) sekä keskiarvoerojen tilastolliset merkitsevyydet.

Työelämävalmiudet Keskiarvot asteikolla 1 - 5	Kuinka tärkeitä nykyisessä työssä	Miten amk-opiskelu kehitti	Keskiarvo- eron til. merk.	Kuinka tärkeitä tulevais.	Tärkeys- keski- arvojen eron til. merk.
Oman alan teoreettinen osaaminen	4,2	3,6	***	4,4	*
Oman alan käytännön osaaminen	4,3	3,1	***	4,5	*
Moniosaaminen	4,4	3,4	***	4,5	
Yrittäjyysvalmiudet	2,7	2,9		3,2	***
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	3,9	3,6	***	4,2	***
Tiedonhankintataidot	4,2	4,1		4,4	***
Oppimiskyky	4,2	3,8	***	4,3	*
Ongelmanratkaisutaidot	4,5	3,5	***	4,6	*
Ryhmätö ym. sosiaaliset taidot	4,3	3,8	***	4,4	*
Muutoksenhallinta	4,3	3,4	***	4,5	**
Kyky työskennellä itsenäisesti	4,5	3,6	***	4,5	
Verkosto-osaaminen	3,9	3,4	***	4,2	***
Esiintymisvalmiudet	4,0	3,5	***	4,2	**
Neuvottelutaidot	4,2	3,3	***	4,4	***
Organisointi- ja koordinaatio- taidot	4,3	3,3	***	4,4	
Esimiestaidot	3,5	3,1	***	4,0	***
Projektinhallintataidot	3,4	3,3		3,9	***
Oman alan lainsäädännön tuntemus	4,2	3,2	***	4,4	**
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	2,9	3,1		3,4	***
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	4,4	3,5	***	4,4	
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	4,2	3,7	***	4,4	*
Kielitaito	3,1	3,2		3,7	***
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	2,3	2,5		3,0	***

*** p < 0,001, ** p < 0,01, * p < 0,05

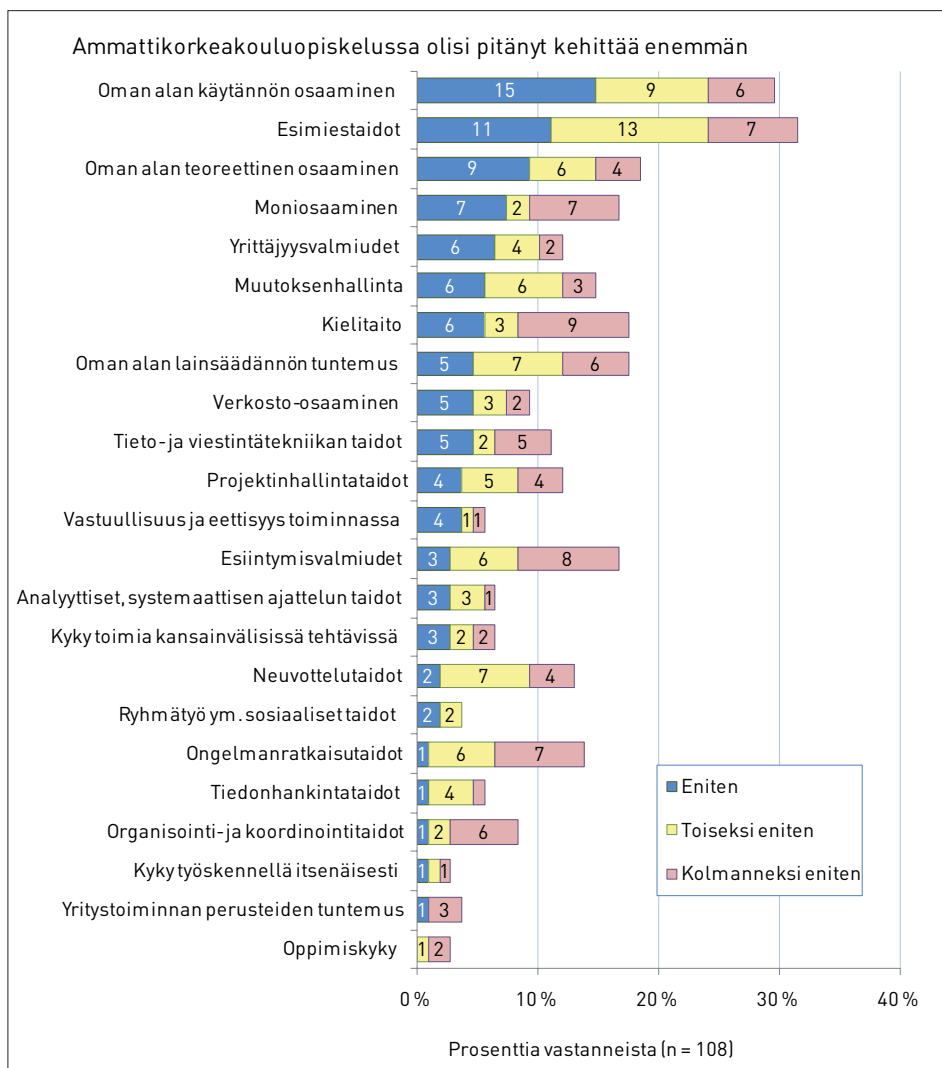
Vertailujen helpottamiseksi 23 valmiutta koskevasta muuttujaryhmästä etsittiin faktorianalyysin avulla samaa asiaa mittaavat muuttujat kattavammaksi kokonaisuudeksi. Näin saatiin viisi työelämään liittyvää valmiuskokonaisuutta. Jokainen 23:sta valmiudesta on mukana yhdessä yhteismuuttujassa. Liitteessä 5 on kuvattu uusien kokonaisuuttujen muodostumista ja reliabiliteettia. Taulukossa 60 on kuvattu sekä kaikkien että yksikkökohtaiset aikuisvastaajien tulokset. Tärkeimpinä valmiuksina sekä nykyisessä työssään että tulevaisuudessa aikuiset pitivät yleisiä työelämätaitoja sekä oman alan substanssiosaamista. Aikuisten mielestä amk-opiskelu kehitti eniten yleisiä työelämätaitoja sekä sosiaalisia ja esimiestäitoja.

TAULUKKO 60. Aikuisten työelämävalmiudet kokonaisuuttujina yksiköittäin.

TYÖELÄMÄVALMIUDET	Keskiarvot asteikolla 1–5					
	Kulttuuri	Liiketoim	MaaMetsä	SosTer	Tekniikka	Kaikki aikuiset
KANSAINVÄLISET VALMIUDET						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	3,1	2,8	2,8	2,4	3,0	2,7
Miten amk-opiskelu kehitti?	2,7	3,3	2,8	2,6	2,6	2,8
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	3,4	3,5	3,5	3,0	3,8	3,3
YRITTÄJYYSVALMIUDET						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	3,9	2,9	3,2	2,4	2,5	2,8
Miten amk-opiskelu kehitti?	2,1	3,4	3,2	2,8	2,3	3,0
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	3,7	3,5	3,5	2,9	3,2	3,3
SUBSTANSSIOSAAMINEN						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	3,8	4,3	4,1	4,5	3,7	4,2
Miten amk-opiskelu kehitti?	2,5	3,0	3,3	3,8	3,2	3,3
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	3,8	4,4	4,2	4,6	4,1	4,4
SOSIAALISET JA ESIMIESTÄIDOT						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	4,1	3,8	3,9	4,2	3,8	4,0
Miten amk-opiskelu kehitti?	3,0	3,4	3,4	3,5	2,9	3,4
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,1	4,2	4,1	4,4	4,2	4,2
YLEISET TYÖELÄMÄTAIDOT						
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	4,0	4,3	4,1	4,5	3,9	4,3
Miten amk-opiskelu kehitti?	3,1	3,6	3,4	3,9	3,3	3,6
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,1	4,4	4,3	4,6	4,2	4,4

Vastanneet saivat nimetä työelämävalmiuksia, joita heidän mielestään olisi pitänyt kehittää ammattikorkeakouluopiskelussa eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten. He saivat valita osaamista/työelämävalmiutta vastaavan vaihtoehdon joko edellisen kysymyksen luettelosta tai he saivat kirjoittaa sen avoimesti. Vaihtoehdot on järjestetty seuraavaan kuvioon eniten kehittämistä kaipaavien valmiuksien mukaan. Eniten aikuiset olisivat toivoneet lisää oman alan käytännön osaamista.

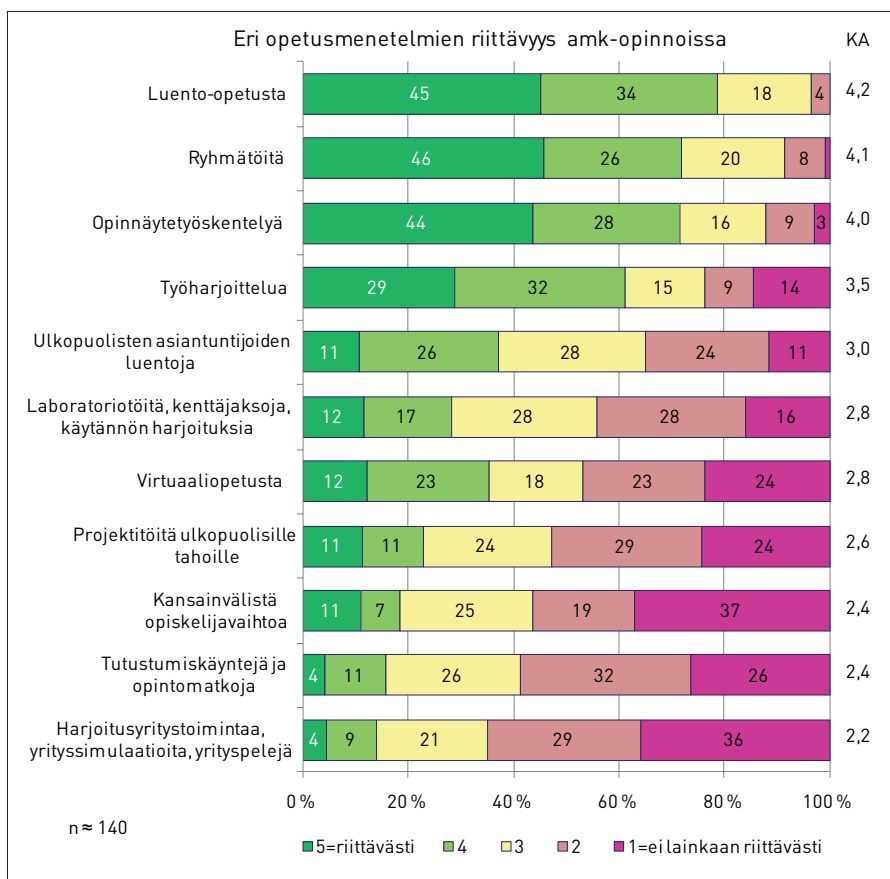
Toiseksi eniten ykkösmainintoja sai esimiestaitojen kehittäminen. Kuitenkin kun huomioidaan yhteensä kaikki kolme tärkeintä kehittämisen kohdetta, ensimmäiseksi nousi esimiestaitojen kehittäminen. Kolmanneksi eniten olisi aikuisten mielestä pitänyt kehittää oman alan teoreettista osaamista ja neljänneksi eniten moniosaamista. Yrittäjyysvalmiudet saivat viidenneksi eniten ykkösmainintoja, mutta yritystoiminnan perusteiden tuntemus ei juurikaan saanut mainintoja kolmen tärkeimmän kehitettävän valmiuden joukkoon. Aikuisten yksikkökohtaiset tulokset on esitetty liitteen 8 taulukossa 16.

KUVIO 19. Mitä työelämävalmiuksia aikuisvastaajat olisivat kaivanneet eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten?

3.3.2 Opetusmenetelmien riittävyys aikuisilla

Opetusmenetelmiä arvioidessaan aikuiset olivat tyytyväisimpiä luento-opetuksen riittävyyteen (ka 4,2). Myös ryhmätöiden määrä ja opinnäytetyöskentelyn osuus oli aikuisten mukaan riittävää (ka:t yli 4). Alhaisimmat arviot saivat harjoitusyrittöimintä ja yrityssimulaatiot, tutustumiskäynnit ja opintomatkat sekä kansainvälinen opiskelijavaihto. Nämä eivät tyypillisesti kuulu aikuisten ohjelmiin samalla tavalla kuin nuorten.

KUVIO 20. Ammattikorkeakouluopinnoissa käytettyjen opetusmenetelmien riittävyys aikuisvastaajien näkökulmasta asteikolla 1–5. Opetusmenetelmät keskiarvojen mukaan järjestettynä.

Seuraavassa taulukossa 61 on yksikkökohtaiset tulokset opetusmenetelmien riittävydestä. Taulukon keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot

TAULUKKO 61. Ammattikorkeakouluopinnoissa käytettyjen opetusmenetelmien riittävyys aikuisilla yksiköittäin. Arvioiden keskiarvot asteikolla 1–5. Opetusmenetelmät järjestetty koko aineiston keskiarvojen mukaan.

Eri opetusmenetelmien riittävyys Keskiarvot asteikolla 1 - 5	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=42)	MaaMetsä (n=28)	SosTer (n=51)	Tekniikka (n=12)	Koko aineisto (n=140)
Luento-opetusta	4,4	4,5	4,0	4,1	4,0	4,2
Ryhmitöitä	3,3	4,1	3,9	4,4	3,4	4,1
Opinnäytetyöskentelyä	3,6	4,1	3,8	4,3	3,3	4,0
Työharjoittelua	3,1	2,8	3,8	4,1	3,3	3,5
Ulkopuolisten asiantuntijoiden luentoja	2,9	3,2	3,0	3,1	2,2	3,0
Laboratoriotöitä, kenttäjaksoja ja muita käytännön harjoituksia	2,7	2,1	3,1	3,2	3,0	2,8
Virtuaaliopetusta (esim. verkko-opetus, videoneuvottelut)	2,9	2,4	2,8	3,2	2,3	2,8
Projektitöitä ulkopuolisille tahoille	2,0	2,8	2,2	2,8	1,9	2,6
Kansainvälistä opiskelijavaihtoa	2,0	2,1	2,4	2,8	1,5	2,4
Tutustumiskäyntejä ja opintomatkoja	1,3	2,0	2,7	2,7	1,8	2,4
Harjoitusyritystoimintaa, yrityssimulaatioita, yrityspelejä	2,9	2,1	2,3	2,2	1,8	2,2

3.3.3 Kansainvälisyyden ja yrittäjyyden huomiointi aikuisten koulutuksessa

Aikuiset eivät pitäneet kovin tarpeellisena kansainvälisyyden lisähuomioimista koulutuksessa (Taulukko 62). Asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tarpeellista, 5=erittäin tarpeellista) keskiarvot vaihtelivat 2,5 ja 3,1 välillä. Eniten vastaajat toivoivat opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa, mutta tämäkin keskiarvo oli vain vähän yli keskivälin (ka 3,1). Nihkeimmin aikuiset suhtautuivat pakolliseen opiskelu- tai harjoittelujaksoon ulkomailla (ka 2,5). Yksiköittäin tarkasteltuna liiketoiminnan aikuisvastaajat toivoivat jonkin verran enemmän kansainvälisyyden huomioimista. Vähiten toiveita kansainvälisyyden parempaan huomioimiseen tuli sosiaali- ja terveysalan aikuisilta. Vastaajat saivat muutenkin kommentoida kansainvälisyyden huomioimista. Kommentteina mainittiin, ettei kaikista tarvitse tulla kv-osaajia, kansainvälisyys voisi olla omana osa-alueenaan ja joku ehdotti vertaavaa opetusta.

TAULUKKO 62. Kansainvälisyyden huomiointi SeAMKin aikuisten koulutuksessa. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tarpeellista, 5=erittäin tarpeellista).

Kansainvälisyyden huomioiminen SeAMKin koulutuksessa	Kulttuuri (n=6)	Liiketoim (n=41)	MaaMetsä (n=27)	SosTer (n=50)	Tekniikka (n=12)	Koko aineisto (n=136)
Enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa	3,5	3,4	2,9	2,8	2,9	3,1
Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan	2,6	3,2	2,8			2,9
Enemmän vieraskielistä opetusta	2,6	3,6	2,8	2,3	3,3	2,9
Enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia	2,3	3,4	2,9	2,3	2,9	2,8
Pakollinen opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailla	2,5	2,9	2,5	2,1	2,5	2,5
						Keskiarvot asteikolla 1-5

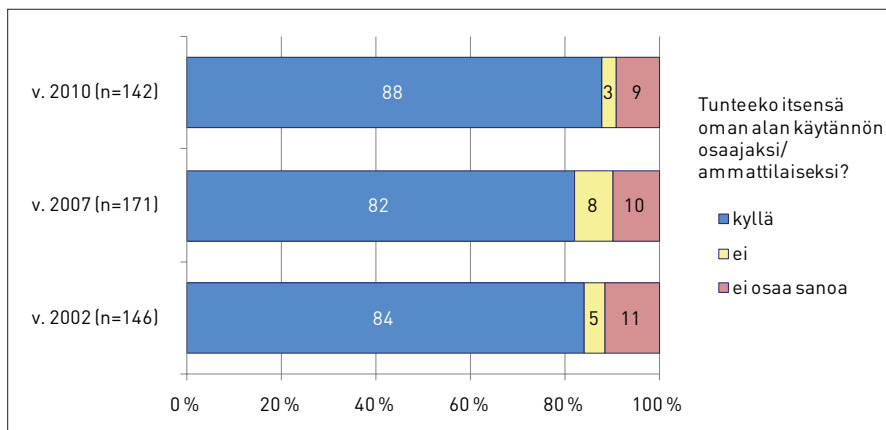
Samalla tavalla aikuisia pyydettiin ottamaan kantaa, millä tavalla yrittäjyys tulisi huomioida SeAMKin koulutuksessa paremmin. Asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tarpeellista, 5=erittäin tarpeellista) keskiarvot vaihtelivat 2,8 ja 3,9 välillä. Kaikkiaan aikuiset toivoivat enemmän yrittäjyyttä edistävien opetusmenetelmien lisäämistä kuin kansainvälisyyden huomioimista. Yrittäjyyden osa-alueelta vastaajat toivoivat erityisesti enemmän yhteistyötä yritysten ja yrittäjien kanssa (ka 3,9), enemmän uudenlaista ajattelua kehittäviä työskentelytapoja (ka 3,8) sekä enemmän omien ideoiden esittämistä avoimissa keskusteluissa (ka 3,7), vähemmän teoriaa ja enemmän käytännön ongelmien ratkaisuja (ka 3,6). Vähiten kannatusta sai osallistuminen liiketoimintakilpailuihin (ka 2,8). Avoimissa kommentteissa eräs valmistunut ehdotti, että opiskelijat voisivat työskennellä yhden viikon yrittäjän tai toimitusjohtajan kanssa.

TAULUKKO 63. Yrittäjyyden huomiointi SeAMKin aikuisten koulutuksessa. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tarpeellista, 5=erittäin tarpeellista).

Yrittäjyyden huomioiminen SeAMKin koulutuksessa	Kulttuuri (n=6)	Liiketoim (n=41)	MaaMetsä (n=27)	SosTer (n=49)	Tekniikka (n=11)	Koko aineisto (n=134)
Enemmän yhteistyötä yritysten ja yrittäjien kanssa	4,3	4,3	4,0	3,3	4,1	3,9
Enemmän uudenlaista ajattelua kehittäviä työskentelytapoja	3,8	4,0	3,7	3,6	3,5	3,8
Enemmän omien ideoiden esittämistä avoimissa keskusteluissa	3,7	3,9	3,6	3,6	3,7	3,7
Vähemmän teoriaa ja enemmän käytännön ongelmien ratkaisuja	3,7	3,8	3,4	3,6	3,7	3,6
Enemmän opintojaksoja yhdessä muiden alojen opiskelijakanssa	3,2	3,6	3,3	3,1	3,5	3,3
Vähemmän perint.luokkaopetusta, enemmän projektoim. opinnoissa	3,8	3,6	3,1	3,0	3,7	3,3
Liiketoimintasuunn. laatiminen pakolliseksi kaikille koulutusaloille	3,2	3,9	3,5	2,6	3,8	3,3
Enemmän opiskelijaryhmissä osallist. erilaisiin paikallisiin ja kansallisiin liiketoimintakilpailuihin	3,3	3,1	2,9	2,5	3,3	2,8
						Keskiarvot asteikolla 1-5

3.3.4 Aikuisten arviot omasta käytännön ammattitaidostaan

Kuten kuvioista 21 käy ilmi, aikuisista lähes 90 % tunsi itsensä oman alan käytännön osaajaksi tai ammattilaiseksi. Tulos ei ole paljon muuttunut edellisten tutkimusten tuloksista. Sosiaali- ja terveysalan aikuisista 90% koki itsensä käytännön osaa-jaksi, liiketoiminnan aikuisista 88%, maa- ja metsätalouden sekä kulttuurialan aikuisista 86% ja tekniikan aikuisista 83%. Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on liitteessä 8 taulukossa 12.

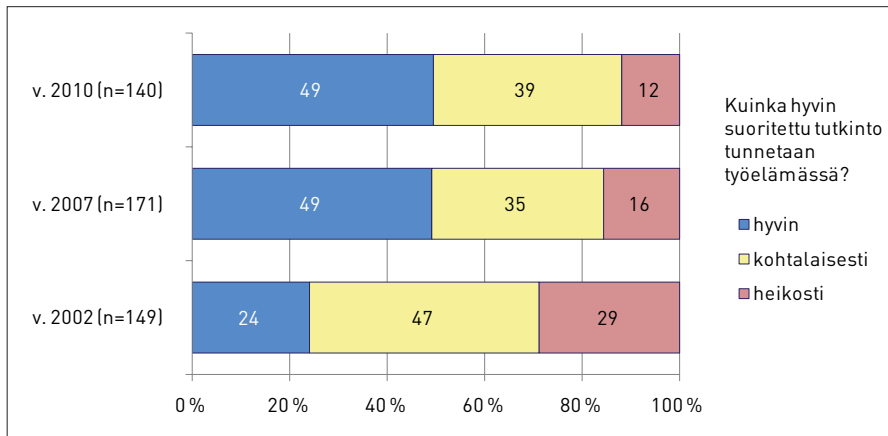
KUVIO 21. Tuntevatko aikuisvastaajat itsensä oman alan käytännön osaajaksi?

3.4 Tutkinnon ja ammattikorkeakoulun imago

Imagoa on tarkasteltu tässä alaluvussa kahdesta näkökulmasta: tutkinnon tunnettuuden näkökulmasta sekä Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagon näkökulmasta.

3.4.1 Tutkinnon tunnettuus

Aikuisvastaajat pitivät suorittamaansa tutkintoa yhtä tunnettuna työelämässä kuin vuoden 2007 tutkimuksessa (Kuvio 22). 49% piti tunnettuutta hyvänä, 39% kohtalaisena ja 12% heikkona. Vuoden 2002 tutkimukseen verrattuna tulos on kuitenkin parantunut. Eri yksiköistä valmistuneiden välillä on jonkin verran eroja. Sosiaali- ja terveysalan yksiköistä aikuisista yli 60 % piti tutkintoaan hyvin tunnettuna, mutta muiden yksiköiden valmistuneista alle puolet piti tunnettuutta hyvänä. Kulttuurin aikuisvastaajista vain alle 30% piti tutkintonsa tunnettuutta hyvänä (Taulukko 64). Koulutusohjelmakohtaiset tulokset on liitteessä 8 taulukossa 13.

KUVIO 22. Aikuisvastaajien arviot tutkinnon tunnettuudesta työelämässä kolmessa peräkkäisessä tutkimuksessa.

TAULUKKO 64. Aikuisvastaajien arviot tutkinnon tunnettuudesta työelämässä yksiköittäin.

Kuinka hyvin suoritettu tutkinto tunnetaan työelämässä?	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=43)	MaaMetsä (n=28)	SosTer (n=51)	Tekniikka (n=13)	Koko aineisto (n=142)
	%	%	%	%	%	%
hyvin	29	42	46	61	46	49
kohtalaisesti	57	40	50	31	31	39
heikosti	14	19	4	8	23	12

3.4.2 Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago

Taulukossa 65 on kuvattu aikuisvastaajien näkökulmasta Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa. Korkeimmat arviot aikuiset antoivat laatutietoisuudesta, hyvämaineisuudesta sekä laaja-alaisuudesta. Edelliseen tutkimuksiin verrattuna imago oli pysynyt melko samanlaisena. Uutena ominaisuutena tässä tutkimuksessa oli yrittäjähenkisyys. Ainoat tilastollisesti merkitsevät muutokset edelliseen tutkimukseen verrattuna ($p < 0,05$) koko aineiston tasolla oli tapahtunut SeAMKin laatutietoisuudessa (ka 3,7 \rightarrow 3,9), arvostuksessa (ka 3,6 \rightarrow 3,8) ja kansainvälisyydessä (ka 3,4 \rightarrow 3,6).

TAULUKKO 65. Millainen on Seinäjoen ammattikorkeakoulu imago aikuisten mielestä? Keskiarvot asteikolla 1–5.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago	Kulttuuri (n=7)	Liiketoim (n=44)	MaaMetsä (n=29)	Sos.Ter (n=51)	Tekniikka (n=12)	AIKUISET (n=142)
laatutietoinen	3,7	4,0	3,7	4,0	3,8	 3,9
hyvämaineinen	3,9	4,0	3,7	3,9	3,8	 3,9
laaja-alainen	3,9	3,9	3,8	3,8	3,9	 3,9
arvostettu	4,2	3,9	3,7	3,9	3,7	 3,8
tunnettu	3,9	3,9	3,6	3,9	3,8	 3,8
eteenpäin pyrkivä	3,6	3,9	3,7	3,7	3,8	 3,7
kansainvälinen	3,3	4,0	3,3	3,5	3,3	 3,6
yrittäjähenkkinen	3,7	3,7	3,3	3,1	3,0	 3,4
mainonnassaan erottuva	3,2	3,1	3,2	3,1	3,3	 3,2
SeAMKin imago	3,7	3,8	3,5	3,7	3,6	 3,7
						Keskiarvotasteikolla 1-5

Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa koskevat ominaisuudet korreloivat kaikki keskenään. Tästä syystä muodostettiin kokonaisuuttuja SeAMKin imago, jossa on mukana kaikki yhdeksän ominaisuutta. Imagomuuttujan keskiarvot on esitetty viimeisenä taulukossa 65. SeAMKin imago sai kaikkien aikuisten vastaajien keskuudessa arvon 3,7 ja vaihteli yksiköittäin maa- ja metsätalouden vastaajien keskiarvon 3,5 ja liiketoiminnan vastaajien keskiarvon 3,8 välillä.

4 YLEMMÄN TUTKINNON SUORITTANEIDEN TUTKIMUSTULOKSET

Tässä luvussa tarkastellaan ylemmän tutkinnon suorittaneiden tutkimustuloksia vastaajien taustatietojen, työelämään sijoittumisen sekä koulutuksen ja työelämän vaatimusten vastaavuuden näkökulmista.

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita oli Seinäjoen ammatikorkeakoulussa vuosina 2003–2008 yhteensä 73, mutta neljän valmistuneen osoitetietoa ei saatu, joten lomakkeita lähetettiin yhteensä 69. Vastauksia palautui karhukierroksen kera 52 eli vastausprosentti oli 75. Sosiaalialalta saatiin 38 vastausta, liiketalouden alalta 21 ja maa- ja metsätalouden alalta 6. Ylemmän tutkinnon vastauksista kirjeitse palautui 86%, netin kautta 10% ja karhuamisen jälkeen 4%.

Sosiaalialalta kaikki olivat valmistuneet sosionomeiksi (ylempi amk), liiketalouden alalta tradenomeiksi (ylempi amk) ja maa- ja metsätalouden alalta viisi oli valmistunut agrologeiksi (ylempi amk) sekä yksi metsätalousinsinööriksi (ylempi amk). Taulukoissa ja kuvioissa käytetään koulutusaloista lyhenteitä Liiketalous, MaaMetsä ja Sosiaali.

TAULUKKO 66. Vastanneet ylemmän tutkinnon valmistuneista.

Koulutusala	Lomakkeita lähetetty	Vastanneita	Vastausprosentti
Liiketalous	21	16	76 %
MaaMetsä	8	6	75 %
Sosiaali	38	30	79 %
Tekniikka	2	0	0 %
Yhteensä	69	52	75 %

4.1 Ylemmän tutkinnon vastaajien taustatiedot

Taustatietoina ylemmän tutkinnon suorittaneilta vastaajilta haluttiin selvittää valmistumisajankohtaa, sukupuolta, ikää sekä ylemmän tutkinnon roolia suhteessa vastaajien aiempaan amk-tutkintoon.

4.1.1 Ylemmän tutkinnon vastaajien valmistumisajankohta, sukupuoli ja ikä

Vastaajista suurin osa oli valmistunut vuonna 2008, jolloin 22 oli saanut tutkinnon valmiiksi. Vastaajissa ei ollut yhtään vuonna 2003 valmistunutta.

TAULUKKO 67. Ylemmän tutkinnon vastanneiden valmistumisajankohta.

Valmistumisajankohta	Liiketalous	MaaMetsä	Sosiaali	Ylempi amk
vuonna 2004	1		5	6
vuonna 2005	2		4	6
vuonna 2006	4		1	5
vuonna 2007	5		8	13
vuonna 2008	4	6	12	22
Yhteensä	16	6	30	52

Nuorimmat vastaajat olivat iältään 26-vuotiaita. Vanhin vastaaja oli täyttänyt 58 vuotta. Vastaajien keskimääräinen ikä oli 42 vuotta. Liiketalouden alan vastaajat olivat keskimäärin nuorimpia ja maa- ja metsäalan vanhimpia.

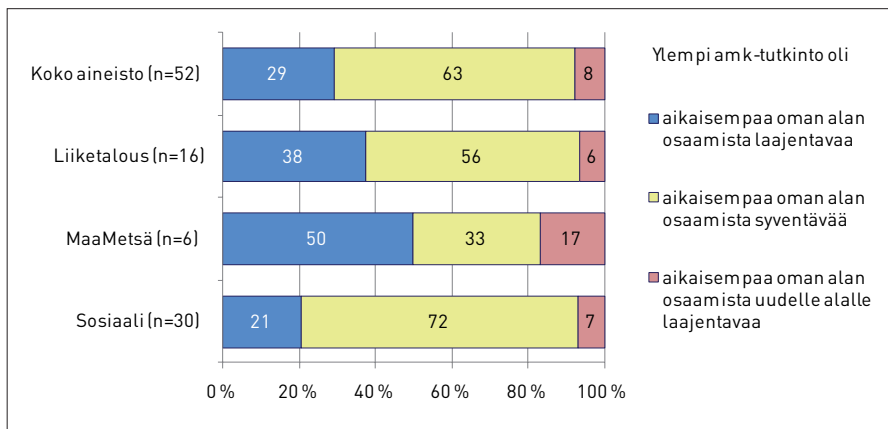
TAULUKKO 68. Ylemmän tutkinnon suorittaneiden iän tunnuslukuja.

Koulutusala	n	Minimi	Maksimi	Keskiarvo	Keskihajonta
Liiketalous	16	30	52	39	7,3
MaaMetsä	6	34	52	44	6,2
Sosiaaliala	30	26	58	43	9,3
Ylempi amk	52	26	58	42,1	8,4

Ylemmän tutkinnon vastaajista 71% oli naisia ja 29% miehiä. Sosiaalialalla naisten osuus oli 83 %, liiketalouden alalla 56% ja maa- ja metsätalouselalla 50%.

4.1.2 Ylempi tutkinto suhteessa aikaisempaan tutkintoon

Ylemmän tutkinnon vastaajista 63% kertoi, että heidän suorittamansa ylempi tutkinto oli suhteessa aikaisempaan tutkintoon oman alan osaamista syventävää (Kuvio 23). Lähes 30%:lla tutkinto oli oman alan osaamista laajentavaa ja kahdeksalla prosentilla ylempi tutkinto oli kokonaan uudelle alalle laajentavaa. Sosiaalialalla ylivoimaisesti suurimmalla osalla tutkinto oli oman alan osaamista syventävää. Vastaavasti maa- ja metsätalouselalla oli suhteessa eniten niitä, joilla ylempi tutkinto oli uudelle alalle laajentavaa.

KUVIO 23. Ylempi tutkinto suhteessa aikaisempaan tutkintoon.

Ylemmän amk-tutkinnon jälkeen osa valmistuneista oli edelleen jatkanut opintojaan. Yhteensä 12 oli suorittanut jonkun toisen tutkinnon tai jopa useamman eri tutkinnon. Valmistuneet olivat suorittaneet liiketalouden alalla kauppatieteen maisterin tutkinnon (4 mainintaa) ja yrittäjän erikoisammattitutkinnon, maa- ja metsätalouden alalla bioenergianeuvoja –tutkinnon (amk) ja sosiaalialalla ammatillisen opettajankoulutuksen (4 mainintaa, lisäksi yhdellä kesken), kasvatustieteiden kandidaatin tutkinnon (yksi maininta), kasvatustieteen maisterin tutkinnon (yksi maininta), yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinnon (yksi maininta), erityisopettajan tutkinnon (yksi maininta) sekä opo-opinnot (yksi maininta).

4.2 Ylemmän tutkinnon vastaajien sijoittuminen työelämään

Tässä aluvuussa on tarkasteltu vastaajien asuinluetta, sijoittumista työelämään sekä muuta elämäntilannetta tutkimushetkellä ja työsuhteen ja työtehtävien laatua.

4.2.1 Ylemmän tutkinnon vastaajien asuinalue

Ylemmän tutkinnon vastaajista Etelä-Pohjanmaan alueella asui 45%, muun Suomen alueella 39%, Pohjanmaalla tai Keski-Pohjanmaalla 8% sekä samoin pääkaupunkiseudulla 8%. Asuinpaikan suhteen oli aloittain suuria eroja. Liiketalouden alalta ylemmän tutkinnon suorittaneista selkeästi suurin osa asui Seinäjoen seudulla, kun vastaavasti maa- ja metsätalouden alalta sekä sosiaalialalta valmistuneista suurin osa asui muualla Suomessa.

TAULUKKO 69. Ylemmän tutkinnon vastaajien asuinpaikka.

Asuinpaikka tällä hetkellä	Liiketalous (n=16)	MaaMetsä (n=6)	Sosiaali (n=30)	Koko aineisto (n=52)
Seinäjoen seutu	63 %		31 %	37 %
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	13 %	17 %	3 %	8 %
Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta	6 %	17 %	7 %	8 %
Pääkaupunkiseutu		17 %	10 %	8 %
Muu Suomi	19 %	50 %	48 %	39 %
Ulkomaat				0 %

4.2.2 Ylemmän tutkinnon vastaajien sijoittuminen tutkimushetkellä

Tässä osiossa tarkastellaan Seinäjoen ammattikorkeakoulusta vuosina 2003–2008 ylemmän tutkinnon suorittaneiden sijoittumista työelämään sekä muuta elämäntilannetta tutkimushetkellä loka-marraskuussa 2010. Työllistymisen lisäksi selvitettiin myös sitä, millaisissa organisaatioissa valmistuneet työskentelivät (työnantaja ja työpaikan koko) sekä millaiset olivat heidän työsuhteensa ja pääasialliset työtehtävänsä.

4.2.2.1 Ylemmän tutkinnon vastaajien elämäntilanne

Taulukosta 70 käy ilmi, että ylemmän tutkinnon suorittaneista vastaajista töissä toisen palveluksessa oli lähes 85% vastaajista. Yrittäjänä toimi 7,7%. Työttömänä oli 3,8%, päätoimisena opiskelijana 1,9% ja äitiys- tai muilla vanhempainvapailta myös 1,9%. Yrittäjänä toimi kolme naistradenomia (ylempi amk) ja yksi miessosionomi (ylempi amk). Työttömänä oli yksi naistradenomi (ylempi amk) ja yksi miessosionomi (ylempi amk). Päätoimisena opiskelijana oli yksi naisagrologi (ylempi amk), joka opiskeli maatalousekonomiaa.

TAULUKKO 70. Ylemmän tutkinnon päätoiminen toiminta kyselyhetkellä.

Päätoiminen toiminta	Liiketalous (n=16)	MaaMetsä (n=6)	Sosiaali (n=30)	Koko aineisto (n=52)
Töissä toisen palveluksessa	75,0%	83,3%	90,0%	84,6 %
Itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina	18,8%		3,3%	7,7 %
Työttömänä työnhakijana	6,3%		3,3%	3,8 %
Päätoimisena opiskelijana		16,7%		1,9 %
Äitiys-/isyys-/vanhempainlomalla			3,3%	1,9 %

Lisäksi vastaajista sivutoimisena yrittäjänä toimi peräti 18% (maa- ja metsätalouden alalta 67%, liiketalouden alalta 19%, sosiaalialalta 7%). Sivutoimisesti tutkimushetkellä opiskeli myös merkittävä osa, peräti 28% kaikista vastaajista (sosiaalialalta 39%, maa- ja metsätalouden alalta 17% sekä liiketalouden alalta 13%).

Vastaajista 10% oli ollut työttömänä ylemmän tutkinnon suorittamisen jälkeen. Työttömänä oli ollut 3 sosiaalialan, 1 liiketalouden alan sekä 1 maa ja metsätalouden alan valmistunut. Kaikki työttöminä olleet viisi henkilöä olivat olleet kerran työttömänä ja työttömyysaika oli vaihdellut viiden kuukauden ja viiden vuoden välillä, keskiarvon ollessa noin 1,5 vuotta. Työllistymistä oli vastaajien mielestä eniten haitannut tutkinnon huono tunnettuus (esim. liiketalouden puolella tutkinto rinnastettu tradenomin tutkintoon), omaan perheeseen ja elämäntilanteeseen liittyvät syyt sekä sukupuoli tai puutteellinen kielitaito.

4.2.2.2 Ylemmän tutkinnon vastaajien työnantajat

Töissä olevista ylemmän tutkinnon suorittaneista vastaajista lähes puolet (48%) oli kuntien tai kuntayhtymien palveluksessa. Tätä osuutta nostivat erityisesti sosiaalialan vastaajat, sillä heistä kuntien palveluksessa työskenteli yli 60%. Yrityksissä (joko omassa tai vieraan palveluksessa) työskenteli 29%. Liiketalouden alalta valmistuneista ylemmän tutkinnon suorittaneista yritysten palveluksessa oli 64%. Kaikista vastaajista järjestöjen palveluksessa oli 13%.

TAULUKKO 71. Ylemmän tutkinnon vastaajien työpaikat.

Työskentelee tällä hetkellä	Liiketalous (n=14)	MaaMetsä (n=5)	Sosiaali (n=27)	Koko aineisto (n=46)
omassa yrityksessä tai omalla maatilalla	21%	20%		9%
yrityksessä, toisen palveluksessa	43%		11%	20%
kunnan / kuntayhtymän palveluksessa	21%	40%	63%	48%
valtion palveluksessa	14%	20%	4%	9%
järjestön / yhteisön palveluksessa		20%	19%	13%
muualla			4%	2%

Koska suurin osa ylemmän tutkinnon vastaajista työskenteli kuntien tai kuntayhtymän palveluksessa, olivat vastaajien työpaikkojen koot myös keskimääräistä eteläpohjalaista toimipistekokoa suuremmat. 45% työskenteli 11–50 työntekijän kokoisissa työyhteisöissä ja 32% yli 50 työntekijän työyhteisöissä.

TAULUKKO 72. Ylemmän tutkinnon vastaajien työpaikkojen koko.

Työntekijöiden määrä työpaikalla (toimipisteessä)	Liiketalous (n=15)	MaaMetsä (n=5)	Sosiaali (n=27)	Koko aineisto (n=47)
1 - 10	20 %	20 %	26 %	23 %
11 - 50	40 %	60 %	44 %	45 %
51 - 100	20 %		11 %	13 %
101 - 250	20 %	20 %	11 %	15 %
251 +			7 %	4 %

4.2.2.3 Ylemmän tutkinnon vastaajien työsuhteiden luonne ja työaika

Kaikista ylemmän tutkinnon työssä olevista vastaajista 87%:lla oli toistaiseksi voimassa oleva tai vakinainen työsuhde. Liiketalouden alan vastaajista kaikilla oli vakinainen työsuhde, sosiaalialan vastaajista 81%:lla sekä maa- ja metsätalouden alan vastaajista 80%:lla. Kaikista työssä käyvistä 96% työskenteli kokopäiväisesti. Tässä ei ollut juurikaan eroja alojen välillä.

Taulukosta 73 käy ilmi, että ylemmän tutkinnon vastaajista kaksi kolmasosaa työskenteli tutkimushetkellä samalla työnantajalla kuin ylemmän tutkinnon koulutuksen alkaessa. Eniten työnantajaa olivat vaihtaneet sosiaalialalta valmistuneet. Koulutuksen alkuketkeen verrattuna tällä hetkellä vaativammissa työtehtävissä joko saman tai uuden työnantajan palveluksessa oli 51%. Liiketalouden alalta vastanneilla 60%:lla työtehtävät olivat vaativammat tällä hetkellä kuin koulutuksen alkaessa.

TAULUKKO 73. Nykyinen työ vs. työ koulutuksen alkaessa.

On tällä hetkellä	Liiketalous (n=15)	MaaMetsä (n=5)	Sosiaali (n=27)	Koko aineisto (n=47)
saman työnantajan palveluksessa ja samantasoisissa työtehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa	33%	60%	37%	38%
saman työnantajan palveluksessa, mutta vaativammissa työtehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa	40%	20%	22%	28%
eri työnantajan palveluksessa, mutta samantasoisissa työtehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa	7%	20%	11%	11%
eri työnantajan palveluksessa ja vaativammissa työtehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa	20%		30%	23%

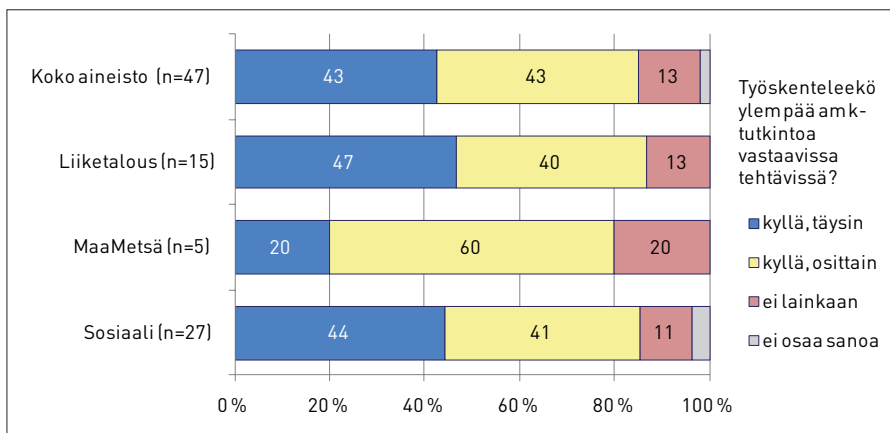
4.2.2.4 Ylemmän tutkinnon vastaajien työtehtävien luonne ja vastaavuus koulutukseen

Ylemmän tutkinnon työssä käyvistä vastaajista 45% työskenteli asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis- ja projektitehtävissä eli selkeästi enemmän kuin nuoret tai aikuiset. Esimiestehtävissä tai ylimmän johdon tehtävissä oli 26%. Sekä opetustehtävissä että yrittäjänä toimi 9%. Suoritusasteen tehtävissä työskenteli 11%. Liiketalouden alan valmistuneista esimies- tai ylimmän johdon tehtävissä oli 46%. Sosiaalialalta taas yli puolet (56%) oli asiantuntija- ja kehittämis-tehtävissä.

TAULUKKO 74. Työtehtävien luonne ylemmän tutkinnon vastaajilla.

Miten kuvailee pääasiallisia työtehtäviänsä?	Liiketalous (n=14)	MaaMetsä (n=5)	Sosiaali (n=27)	Koko aineisto (n=46)
Suoritusasteen tehtävät	7 %		15 %	 11 %
Esimiestehtävät	13 %	20 %	11 %	 13 %
Ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	33 %		4 %	 13 %
Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis- neuvonta- ja projektitehtävät	27 %	40 %	56 %	 45 %
Opetustehtävät		20 %	11 %	 9 %
Yrittäjänä toimiminen	20 %		4 %	 9 %
Muu		20 %		 2 %

Arvioidessaan itse tutkintonsa ja työtehtäviensä vastaavuutta 43% ylemmän tutkinnon vastaajista oli sitä mieltä, että he työskentelivät täysin ainakin ylempää tutkintoa vastaavissa tehtävissä. Saman verran eli 43% arvioi työskentelevänsä osittain tutkintoa vastaavissa tehtävissä ja 13% oli sitä mieltä, etteivät tutkinto ja nykyiset työtehtävät lainkaan vastanneet toisiaan. Tyytyväisimpiä olivat liiketalouden ja sosiaalialalta valmistuneet. Liiketalouden alalta valmistuneista 47% ja sosiaalialalta valmistuneista 44% arvioi tutkinnon ja työtehtäviensä vastaavan täysin toisiaan. Maa- ja metsätalouden alalta valmistuneista sen sijaan vain 20% arvioi tutkinnon ja työtehtävien vastaavan toisiaan.

KUVIO 24. Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus ylempään tutkinnon vastaajilla.

4.2.2.5 Kansainväliset tehtävät ylempään tutkinnon vastaajilla

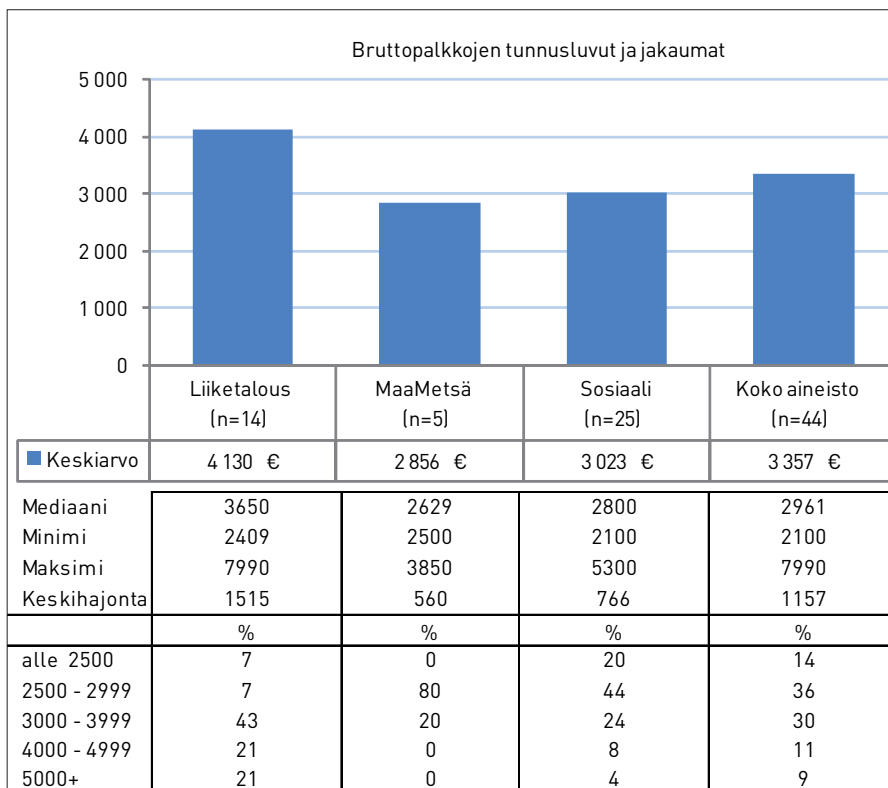
Ylempään tutkinnon vastaajista 75%:lla työ ei ollut liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen (Taulukko 75). 14%:lla oli kokemusta kansainvälisyyteen liittyvistä hankkeista, 8% oli muuten työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä ja 6%:lla työ oli liittynyt maahanmuuttajiin ja muuhun kansainvälisyyteen. Liiketalouden alalta valmistuneilla työ oli liittynyt kansainvälisyyteen jonkin verran enemmän kuin muilla.

TAULUKKO 75. Työn liittyminen kansainvälisyyteen.

Onko työ liittynyt kansainvälisyyteen ylempään tutkinnon suorittamisen jälkeen?	Liiketalous (n=16)	MaaMetsä (n=6)	Sosiaali (n=29)	Koko aineisto (n=51)
Työskentelee tai on työskennellyt ulkomailla				0 %
Työskentelee tai on työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa	25 %	17 %	7 %	14 %
Työskentelee tai on työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä	13 %		7 %	8 %
Jotenkin muuten			10 %	6 %
Työ ei ole liittynyt kansainvälisyyteen	69 %	83 %	76 %	75 %

4.2.2.6 Ylemmän tutkinnon vastaajien ansiotasotaso

Ylemmän tutkinnon vastaajien keskimääräinen kuukausipalkka oli 3 357 euroa. Palkat vaihtelivat 2 100 ja 7 990 euron välillä mediaanipalkan ollessa 2 961 euroa. Korkein keskiarvo oli liiketalouden alalla, 4 130 euroa ja matalin maa- ja metsätalouden alalla 2 856 euroa. Miesten keskimääräinen kuukausipalkka oli 4 045 € ja naisten 3 035 € eli noin tuhat euroa alempi kuin miesten, mutta sukupuolta enemmän palkkoja selittää koulutusala. (Kuvio 26)

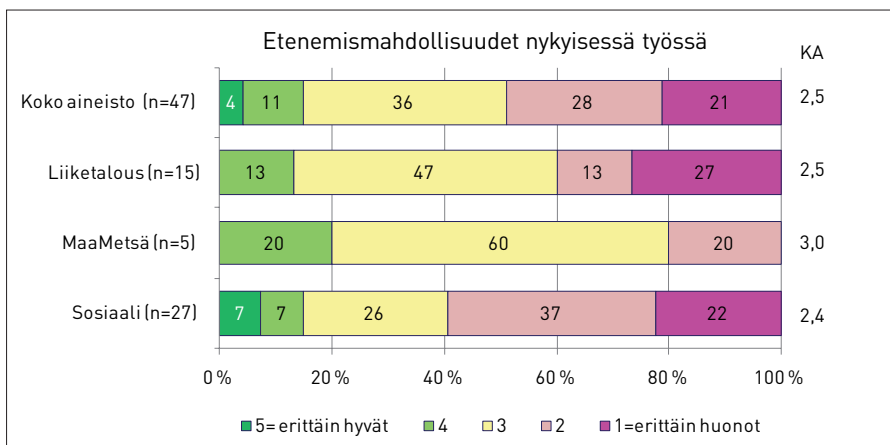
KUVIO 25. Ylemmän tutkinnon vastaajien palkat.

4.2.3 Ylemmän tutkinnon vastaajien tulevaisuuden näkymät

Tulevaisuuden suhteen ylemmän tutkinnon suorittaneita pyydettiin arvioimaan omia mahdollisuuksiaan edetä nykyisessä työssään, aikomusta vaihtaa työpaikkaa sekä kiinnostusta jatko-opintoihin tulevaisuudessa.

4.2.3.1 Ylemmän tutkinnon vastaajien etenemismahdollisuudet nykyisessä työssä

Asteikolla 1–5 kaikkien ylemmän tutkinnon vastaajien keskiarvo oli 2,5 heidän arvioidessaan omia etenemismahdollisuuksiaan nykyisessä työssä. Valmistuneet pitivät siis etenemismahdollisuuksiaan melko huonoina ja korkeitaan kohtalaisina. Kaikista vastaajista 15% piti etenemismahdollisuuksiaan melko tai erittäin hyvinä, 36% kohtalaisina ja melko tai erittäin huonoina 49%. Parhaimpina mahdollisuuksiaan pitivät maa- ja metsätalouden alalta valmistuneet (ka 3,0) ja heikoimpina sosiaalialalta valmistuneet (ka 2,4).

KUVIO 26. Ylemmän tutkinnon vastaajien etenemismahdollisuudet.

4.2.3.2 Ylemmän tutkinnon vastaajien aikomus pysyä nykyisissä työtehtävissä

Työpaikan vaihtoa suunnitteli ajoittain tai pysyvästi 51% ylemmän tutkinnon vastaajista. 40% aikoi pysyä nykyisissä työtehtävissä ja 9% aikoi pyrkiä uusiin tehtäviin nykyisessä työpaikassa. Eniten työpaikan vaihtoa pohtivat liiketalouden alalta ja sosiaalialalta valmistuneet. Liiketalouden vastaajista 54% pohti ajoittain tai jatkuvasti työpaikan vaihtoa ja sosiaalialan vastaajista 52%.

TAULUKKO 76. Ylemmän tutkinnon vastaajien aiheet työpaikan vaihtoon.

Aikooko pysyä nykyisissä työtehtävissä toistaiseksi?	Liiketalous (n=15)	MaaMetsä (n=5)	Sosiaali (n=27)	Koko aineisto (n=47)
Miettii työpaikan vaihtoa jatkuvasti	7 %		22 %	15 %
Miettii työpaikan vaihtoa ajoittain	47 %	40 %	30 %	36 %
Aikoo pysyä nykyisissä työtehtävissä	40 %	40 %	41 %	40 %
Pyrkii uusiin tehtäviin nykyisessä työpaikassa	7 %	20 %	7 %	9 %

4.2.3.3 Odotukset vs. toteuma ylemmän tutkinnon vaikutuksista

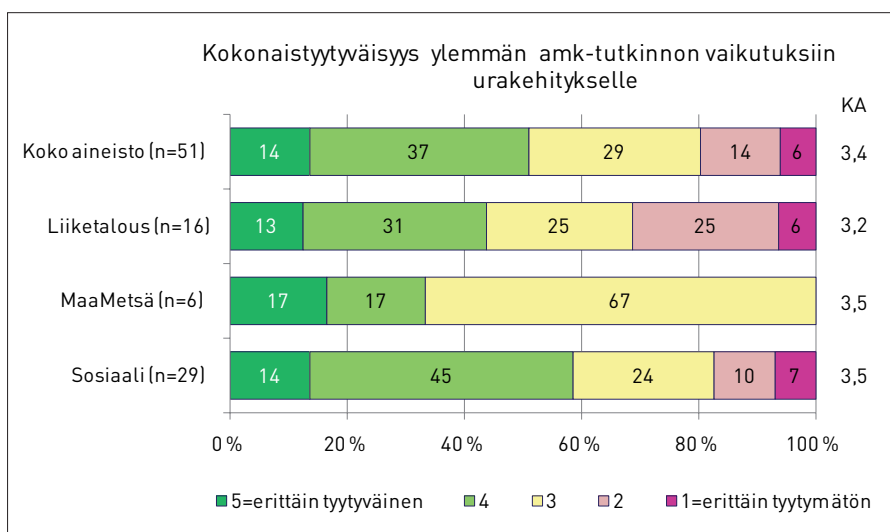
Seuraavassa kuviossa 27 on havainnollistettu palkein ja viivadiagrammein, mitä erilaisia odotuksia ylemmän tutkinnon suorittaneilla oli opintojen alkaessa ja toisaalta miten he arvioivat näiden odotusten toteutuneen. Korkeimmat odotukset ja myös toteuma oli henkilökohtaisen kehittymisen ja oppimisen suhteen. Pääsääntöisesti odotukset olivat korkeammat kuin toteuma. Kaikkiaan viiden väittämän suhteen odotukset ovat olleet selvästi korkeammat (tilastollisesti merkitsevästi) kuin toteuma. Korkeammat odotukset liittyivät parempaan palkkaan, sosiaalisen verkoston laajentamiseen, henkilökohtaiseen kehittymiseen, työuralla etenemiseen ja siihen, että vanhoista työtehtävistä suoriutuu paremmin. Työnantajaorganisaation vaihtaminen on toteutunut keskimäärin odotusten mukaan. Yrittäjäksi ryhtymisen suhteen ei ollut paljon odotuksia ja toteumakin jäi keskiarvoltaan alhaisimmaksi, mutta oli kuitenkin odotuksia korkeampi.

TAULUKKO 77. Odotukset vs. toteuma eri koulutusaloilla.

Odotetut ja toteutuneet ylemmän amk-tutkinnon vaikutukset keskiarvoina	Liiketalous (n = 16)		MaaMetsä (n = 6)		Sosiaali (n = 30)	
	Odotukset	Toteuma	Odotukset	Toteuma	Odotukset	Toteuma
Kehityn henkilökohtaisesti ja opin uutta, saan uusia ajattelumalleja	4,6	4,1	4,7	3,7	4,3	4,1
Laajennan sosiaalista verkostoani	3,9	3,6	4,0	3,7	3,7	3,2
Suoriudun paremmin vanhoista työtehtävistäni	3,5	3,4	3,5	3,2	3,7	3,2
Saan parempaa palkkaa	4,1	3,4	3,8	2,0	3,6	2,9
Vaihdan työnantajaorganisaatiota	2,8	2,7	3,2	3,0	2,8	3,0
Etenen urallani ja saan vaativampia työtehtäviä saman työnantajan palveluksessa	3,5	3,1	2,7	2,7	3,3	2,3
Ryhdyn yrittäjäksi	1,7	2,8	1,8	3,3	1,4	1,3

Kysyttäessä avoimella kysymyksellä ylemmän tutkinnon vaikutusta omiin työtehtäviin tuotiin vastauksissa esiin mm. seuraavia positiivisia asioita: tutkinto edesauttoi viran vakinaistamista, nykyisessä työssä oli ylemmän korkeakoulututkinnon vaatimus ja ylempi tutkinto tarjosi tämän pätevyuden, esimiesaseman saaminen mahdollistui, tutkinto mahdollisti pedagogisten opintojen suorittamisen ja sitä kautta opettajuuden, työnkuva on laajentunut, arvostus on lisääntynyt.

Aika monissa kommentteissa tuotiin esiin, ettei ylempi tutkinto ole juurikaan vaikuttanut omiin työtehtäviin. Joku totesi, että on tullut vaativampia tehtäviä, mutta että se ei ole vaikuttanut asemaan eikä palkkaan. Jollakin oli kokemus siitä, että hänet siirrettiin tutkinnon vuoksi esimiestehtävistä työntekijäksi ja joku oli tutkinnon myötä kokonaan irtisanottu. Joku oli myös kokenut, että oma työyhteisö koki hänen kouluttautumisen uhkana, eikä osannut hyödyntää hänen opiskeluaan. Asteikolla 1–5 kaikkien ylemmän tutkinnon vastaajien keskiarvo oli 3,4 heidän arvioidessaan kokonaistyytyväisyyttä ylemmän tutkinnon vaikutuksista heidän urakehitykselleen eli arvio on keskiarvoin positiivisella puolella. 51% oli tutkinnon vaikutuksiin urakehitykseen tyytyväisiä ja 20% tyytymättömiä, 29% antoi neutraalin arvion. Korkein kokonaistyytyväisyys oli sosiaalialalla sekä maa- ja metsätalouden alalla (ka 3,5).

KUVIO 28. Ylemmän tutkinnon vastaajien kokonaistyytyväisyys tutkinnon vaikutuksista urakehitykselle.

4.3 Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin ylemmän tutkinnon suorittaneilla

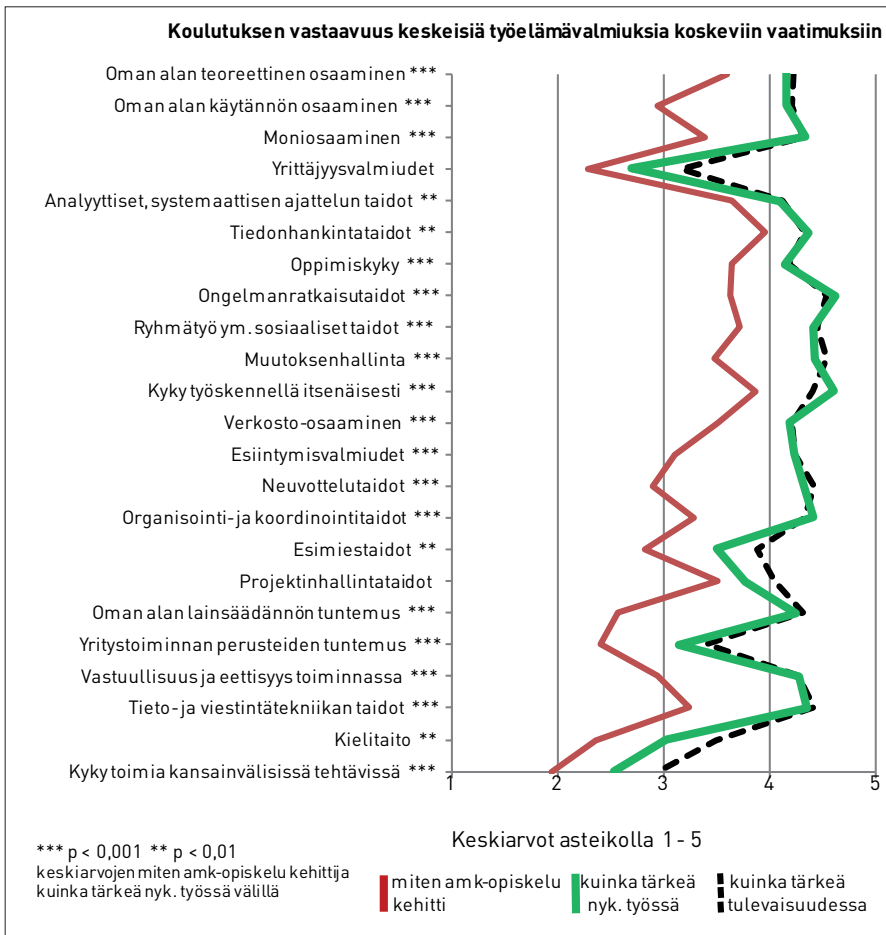
Tässä aluvuossa on käsitelty ylemmän tutkinnon suorittaneiden työelämävalmiuksia suhteessa nykyiseen työhönsä ja tulevaisuuden tarpeisiin, eri pedagogisten menetelmien riittävyttä sekä opinnäytetyön roolia koulutuksessa.

4.3.1 Ylemmän tutkinnon vastaajien työelämävalmiudet

Ylemmän tutkinnon valmistuneilta kysyttiin nuorten sekä aikuisten tapaan, kuinka tärkeinä he pitivät keskeisiä työelämävalmiuksia nykyisessä työssä, miten amk-opiskelu niitä kehitti ja kuinka tärkeitä he arvelivat niiden olevan tulevaisuudessa. Seuraavassa kuviossa 29 ja taulukossa 78 on eri valmiuksien saamien arvioiden keskiarvot. Nykyisen työn sekä tulevaisuuden suhteen asteikko on 1–5, jossa 1=ei lainkaan tärkeä ja 5=erittäin tärkeä, ja kysyttäessä miten amk-opiskelu kehitti, 1=ei kehittänyt lainkaan ja 5=kehitti erittäin paljon. Kuviossa 29 on havainnollistettu viivadiagrammeihin eri valmiuksien suhteen kolmen arvioitavan osa-alueen eroja. Taulukon 78 keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot.

Yksittäisistä työelämävalmiuksista myös ylemmän tutkinnon suorittaneet arvioivat nykyisessä työssään tarvitsevansa eniten ongelmanratkaisutaitoja (ka 4,6) sekä kykyä työskennellä itsenäisesti (ka 4,6). Nuorista poiketen ylemmän tutkinnon

suorittaneet arvioivat seuraavaksi tärkeimmiksi tiedonhankintaitoja, ryhmätyö- ym. sosiaalisia taitoja, muutoksenhallintaa sekä organisointi- ja koordinoitaitoja (keskiarvot kaikissa 4,4). Myös ylemmän tutkinnon suorittaneet arvioivat vähiten tällä hetkellä tarvitsevansa kykyä toimia kansainvälisissä tehtävissä (ka 2,5) sekä yrittäjyysvalmiuksia (ka 2,7).

KUVIO 29. Ylemmän tutkinnon vastaajien kokemat työelämävalmiudet. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä) sekä keskiarvoerojen tilastolliset merkitsevyydet.

Nuorten tapaan myös ylemmästä tutkinnosta pitivät kaikkia työelämävalmiuksiin liittyviä tietoja ja taitoja keskimäärin tärkeämpinä nykyisessä työssä kuin mitä he kokivat ammattikorkeakouluopiskelun kehittäneen niitä. Yrittäjyysvalmiuksissa ja projektinhallintataidoissa keskiarvot eivät merkitsevästi poikkea tärkeyden ja toteuman välillä. Kaikkien muiden keskiarvojen välillä erot ovat tilastollisesti merkitseviä.

Verrattaessa valmiuksien tärkeyttä nykyisessä työssä ja tulevaisuudessa ovat keskimääräiset arviot monen valmiuden kohdalla lähellä toisiaan toisin kuin nuorilla, jotka vielä uransa alkuvaiheessa arvioivat tarvitsevansa kaikkia valmiuksia tulevaisuudessa enemmän kuin mitä he nyt tarvitsivat. Seuraavat valmiudet koettiin ylemmän tutkinnon vastaajien keskuudessa tulevaisuudessa keskimäärin tilastollisesti tärkeämmäksi ($p < 0,05$) kuin nykyisessä työssä: yrittäjyysvalmiudet, yritystoiminnan perusteiden tuntemus, esimiestaidot, kielitaito, kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä sekä projektinhallintataidot. Kykyä työskennellä itsenäisesti ei pidetty tulevaisuudessa yhtä tärkeänä kuin nykyisessä työssä. Koulutusaloittaiset tulokset on esitetty seuraavassa taulukossa 78.

TAULUKKO 78. Työelämävalmiudet koulutusaltoittain ylemmässä tutkinnossa. Keskiarvot asteikolla 1–5 (1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä).

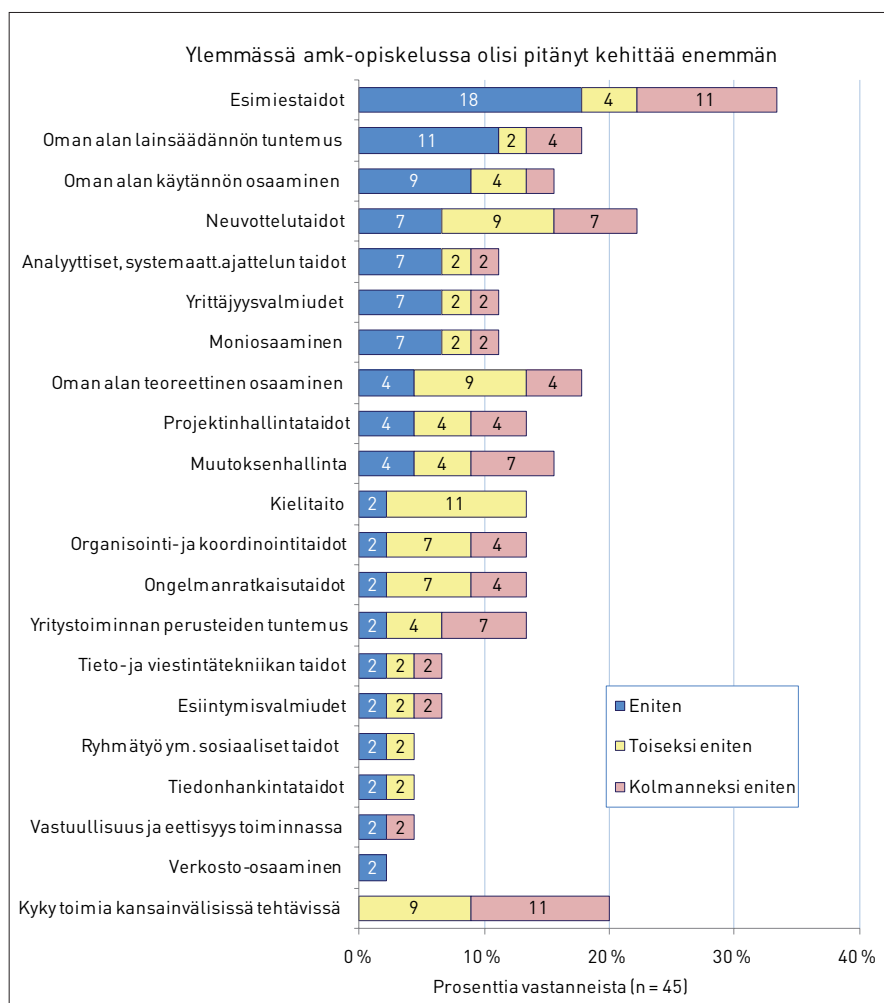
	Liiketalous (n = 15)			MaaMetsä (n = 6)			Sosiaaliala (n = 29)		
	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tulevais.	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tulevais.	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tulevais.
Keskiarvot asteikolla 1 - 5									
Oman alan teoreettinen osaaminen	3,3	4,1	4,3	3,8	4,3	4,2	3,7	4,1	4,2
Oman alan käytännön osaaminen	2,8	4,3	4,3	2,8	4,0	3,8	3,0	4,1	4,2
Moniosaaminen	3,1	4,3	4,4	3,3	3,8	3,8	3,5	4,5	4,3
Yrittäjävalmiudet	2,7	3,1	3,6	2,8	2,7	3,3	2,0	2,5	2,9
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	3,3	3,8	3,9	3,8	3,8	3,7	3,8	4,3	4,3
Tiedonhankintataidot	3,9	4,3	4,5	4,2	4,5	4,2	3,9	4,4	4,2
Oppimiskyky	3,6	3,9	4,2	3,8	4,3	4,0	3,6	4,2	4,2
Ongelmanratkaisutaidot	3,9	4,5	4,5	3,3	4,5	4,3	3,5	4,7	4,6
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	3,9	4,3	4,4	3,7	4,2	4,3	3,7	4,5	4,5
Muutoksenhallinta	3,5	4,5	4,7	3,7	4,0	4,3	3,4	4,4	4,5
Kyky työskennellä itsenäisesti	3,9	4,3	4,3	3,8	4,7	4,0	3,8	4,7	4,6
Verkosto-osaaminen	3,4	3,9	4,0	3,3	3,7	4,0	3,6	4,4	4,3
Esiintymisvalmiudet	3,3	4,1	4,4	3,2	4,2	3,8	3,0	4,3	4,2
Neuvottelutaidot	2,9	4,4	4,5	3,0	3,7	3,8	2,9	4,4	4,5
Organisointi- ja koordinoitaitaidot	3,2	4,5	4,3	3,0	4,0	4,0	3,4	4,4	4,4
Esimiestaidot	2,7	4,0	4,3	2,8	3,7	4,0	2,9	3,2	3,6
Projektinhallintataidot	3,4	3,8	4,0	3,0	4,0	4,2	3,7	3,7	4,0
Oman alan lainsäädännön tuntemus	2,1	4,5	4,6	2,7	4,0	4,0	2,8	4,2	4,2
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	3,1	4,0	4,3	2,3	3,5	3,5	2,1	2,6	2,9
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	2,5	4,1	4,1	3,0	4,0	4,0	3,1	4,4	4,4
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	2,9	4,4	4,5	2,8	4,2	4,0	3,5	4,4	4,5
Kielitaito	2,2	3,1	3,8	2,7	3,5	3,3	2,4	2,9	3,4
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	1,9	2,6	3,0	2,7	3,3	3,5	1,8	2,3	2,8

Myös ylemmän tutkinnon vastaajien osalta vertailujen helpottamiseksi 23 valmiutta koskevasta muuttujaryhmästä etsittiin faktorianalyysin avulla samaa asiaa mittaavat muuttujat kattavammaksi kokonaisuudeksi. Näin saatiin viisi työelämään liittyvää valmiuskokonaisuutta. Jokainen 23:sta valmiudesta on mukana yhdessä yhteismuuttujassa. Liitteessä 5 on kuvattu uusien kokonaisuuttujen muodostumista ja reliabiliteettia. Taulukossa 79 on kuvattu sekä kaikkien että koulutusaloittaiset aikuisvastaajien tulokset. Ylemmän tutkinnon suorittaneet pitivät tärkeimpinä nykyisessä työssään ja myös tulevaisuudessa yleisiä työelämätaitoja ja seuraavaksi tärkeimpinä oman alan substanssiosaamista sekä sosiaalisia ja esimiestäitoja. Ylemmän tutkinnon vastaajien mielestä ylempi tutkinto kehitti eniten yleisiä työelämätaitoja, mutta ei läheskään niin paljon kuin niitä olisi tarvittu nykyisessä työssä tai tulevaisuudessa.

TAULUKKO 79. Ylemmän tutkinnon vastaajien työelämävalmiudet kokonaisuuttujina koulutusaloittain.

TYÖELÄMÄVALMIUDET	Keskiarvot asteikolla 1–5			
	Liiketalous (n=15)	MaaMetsä (n=6)	Sosiaali (n=29)	Ylempi amk (n=50)
KANSAINVÄLISET VALMIUDET				
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	2,9	3,4	2,6	2,8
Miten amk-opiskelu kehitti?	2,1	2,7	2,1	2,2
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	3,4	3,4	3,1	3,2
YRITTÄJYYSVALMIUDET				
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	3,5	3,1	2,6	2,9
Miten amk-opiskelu kehitti?	2,9	2,6	2,0	2,4
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	3,9	3,4	2,9	3,3
SUBSTANSSIOSAAMINEN				
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	4,3	4,1	4,1	4,2
Miten amk-opiskelu kehitti?	2,7	3,1	3,2	3,1
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,4	4,0	4,2	4,2
SOSIAALISET JA ESIMIESTAITOT				
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	4,2	3,9	4,1	4,1
Miten amk-opiskelu kehitti?	3,2	3,1	3,3	3,3
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,3	4,0	4,2	4,2
YLEISET TYÖELÄMÄTAIDOT				
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	4,2	4,2	4,5	4,4
Miten amk-opiskelu kehitti?	3,4	3,5	3,6	3,5
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,3	4,0	4,4	4,3

Erikseen kysyttiin ylemmän tutkinnon suorittaneilta, mitä työelämävalmiuksia heidän mielestään olisi pitänyt kehittää ylemmässä ammattikorkeakouluopiskelussa eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten. He saivat valita osaamista/työelämävalmiutta vastaavan vaihtoehdon joko edellisen kysymyksen luettelosta tai he saivat kirjoittaa sen avoimesti. Avoimet vastaukset voitiin luokitella valmiin luettelon mukaisiin luokkiin. Vaihtoehdot on kuviossa 30 järjestetty eniten kehittämistä kaipaavien valmiuksien mukaan. 18% vastanneista piti esimiestäitoja sellaisena osa-alueena, joita olisi pitänyt kehittää eniten. Yhteensä 33% oli valinnut esimiestäidot kolmen eniten kehitettävän valmiuden joukkoon. Myös oman alan lainsäädännön tuntemus sai merkittävästi huomiota. 11% oli valinnut sen eniten kehittämistä kaipaavaksi valmiudeksi. Kolmanneksi eniten oltiin jääty kaipaamaan lisää oman alan käytännön osaamista. Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä ei saanut mainintoja eniten kehittämistä kaipaavaksi asiaksi, mutta

KUVIO 30. Eniten kehitettävät valmiudet ylemmässä tutkinnossa.

viidesosa vastanneista (9 valmistunutta) mainitsi sen toiseksi tai kolmanneksi eniten kehittämistä kaipaavaksi osaamisalueeksi.

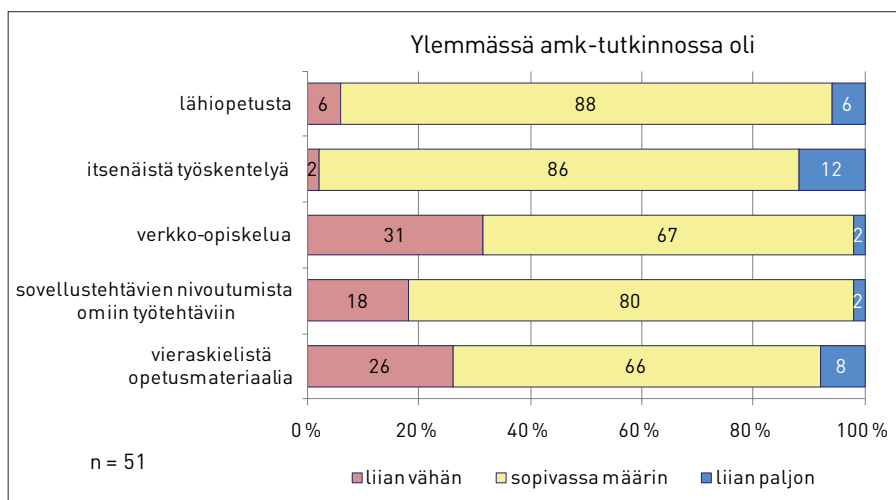
Koulutusalaakohtaiset vastaukset ovat vastausten lukumäärinä seuraavassa taulukossa 80.

TAULUKKO 80. Eniten kehitettävät valmiudet koulutusaloittain.

Ylemmässä ammatti- korkeakouluopiskelussa olisi pitänyt kehittää	Liiketalous (n = 15)			MaaMetsä (n = 5)			Sosiaali-ala (n = 25)		
	Vastausten määrä			Vastausten määrä			Vastausten määrä		
	eniten	toi- seksi	kol- man- neksi	eniten	toi- seksi	kol- man- neksi	eniten	toi- seksi	kol- man- neksi
Esimiestaidot	1	2	2	1			6		3
Oman alan lainsäädännön tuntemus	2		1				3	1	1
Oman alan käytännön osaaminen	2	1	1	1	1		1		
Neuvottelutaidot	1	1	1	1			1	3	2
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot			1	1			2	1	
Yrittäjyysvalmiudet	2			1				1	1
Moniosaaminen	2		1				1	1	
Oman alan teoreettinen osaaminen					1		2	3	2
Projektinhallintataidot	1				1	1	1	1	1
Muutoksenhallinta	1		2				1	2	1
Kielitaito		2			1		1	2	
Organisointi- ja koordinaointitaidot		3					1		2
Ongelmanratkaisutaidot		3					1		2
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	1					1		2	2
Tieto- ja viestintätekniikan taidot						1	1	1	
Esiintymisvalmiudet	1	1	1						
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot							1	1	
Tiedonhankintataidot	1							1	
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa							1		1
Verkosto-osaaminen							1		
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä			3		1	1		3	1

4.3.2 Opetusmenetelmien arviointi ylempässä tutkinnossa

Ylemmän tutkinnon vastaajat saivat myös arvioida erilaisten pedagogisten menetelmien roolia ja suhteellista osuutta ylempään amk-tutkinnon opinnoissa. Kuten kuvioista 31 käy ilmi, pääsääntöisesti vastaajat olivat sitä mieltä, että erilaisia pedagogisia menetelmiä oli sopivassa määrin. Tyytyväisimpiä he olivat lähiopetuksen ja itsenäisen työskentelyn määrään sekä siihen, että sovellustehtäviä sai sopivassa määrin nivottua omiin työtehtäviin. Eniten kaivattiin lisää verkko-opiskelua ja vieraskielistä opetusmateriaalia.

KUVIO 31. Ylemmän tutkinnon pedagogisten menetelmien arviointi.

Taulukossa 81 on kuvattu pedagogisten menetelmien määrän sopivuutta koulutusaloittain.

TAULUKKO 81. Pedagogisten menetelmien arviointi koulutusaloittain.

Ylempässä amk-tutkinnossa oli		Liiketalous (n=16)	MaaMetsä (n=6)	Sosiaali (n=29)
		%	%	%
Lähiopetusta	liian vähän	6	17	3
	sopivassa määrin	88	83	90
	liian paljon	6		7
Itsenäistä työskentelyä	liian vähän			3
	sopivassa määrin	94	83	83
	liian paljon	6	17	14
Verkko-opiskelua	liian vähän	37	50	24
	sopivassa määrin	63	50	72
	liian paljon			3

Ylemmässä amk-tutkinossa oli		Liiketalous (n=16)	MaaMetsä (n=6)	Sosiaali (n=29)
		%	%	%
Sovellustehtävien nivoutumista omiin työtehtäviin	liian vähän	19	50	11
	sopivassa määrin	75	50	89
	liian paljon	6		
Vieraskielistä opetusmateriaalia	liian vähän	47	17	17
	sopivassa määrin	40	67	79
	liian paljon	13	17	3

4.3.3 Opinnäytetyön rooli ylemmässä tutkinossa

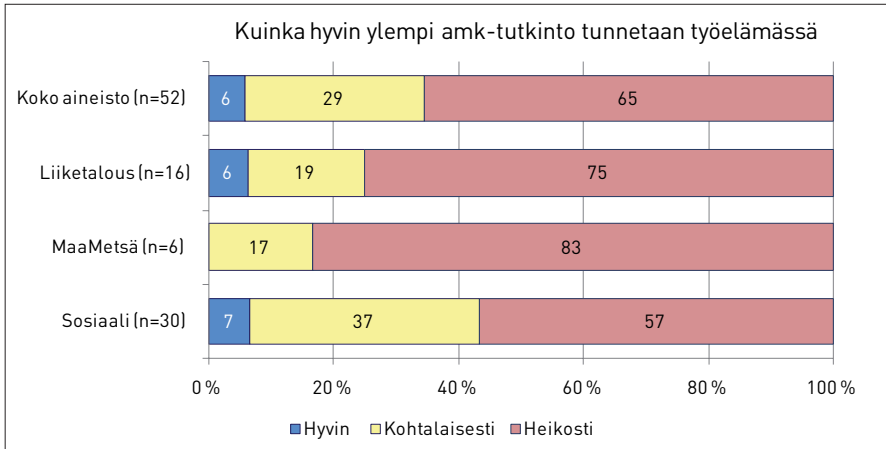
Ylemmän tutkinnon suorittaneet olivat sitä mieltä, että opinnäytetyöllä oli ollut suurempi rooli oman ammatillisen kehittymisen kuin työelämän kehittämisen kannalta. Taulukosta 82 käy ilmi, että 77% arvioi opinnäytetyön roolin merkittäväksi (antoi joko arvion 4 tai 5) oman ammatillisen kehittymisen kannalta ja 46% työelämän kehittämisen kannalta. Maa- ja metsätalouden alan vastaajat arvioivat opinnäytetyönsä roolin merkittävimmäksi oman ammatillisen kehittymisen kannalta (ka 4,3), mutta vähiten merkittäväksi työelämän kehittämisen kannalta (ka 2,8). Liiketalouden ylemmän tutkinnon suorittaneet arvioivat työelämän kehittämisen näkökulman muita jonkin verran korkeammalle (ka 3,6).

TAULUKKO 82. Opinnäytetyön rooli ylemmässä tutkinossa.

Opinnäytetyön rooli oman ammatillisen kehittämisen kannalta	1	2	3	4	5	Keskiarvot asteikolla 1–5 1=ei lainkaan merkittävä 5=erittäin merkittävä
	%	%	%	%	%	
Liiketalous (n = 16)		6	25	44	25	3,9
MaaMetsä (n = 6)			17	33	50	4,3
Sosiaaliala (n = 30)		3	17	53	27	4,0
Ylempi amk (n=52)		4	19	48	29	4,0
työelämän kehittämisen kannalta	%	%	%	%	%	Keskiarvot asteikolla 1–5
Liiketalous (n = 16)	6	13	31	19	31	3,6
MaaMetsä (n = 6)	17		67	17		2,8
Sosiaaliala (n = 30)	10	10	30	37	13	3,3
Ylempi amk (n=52)	10	10	35	29	17	3,3

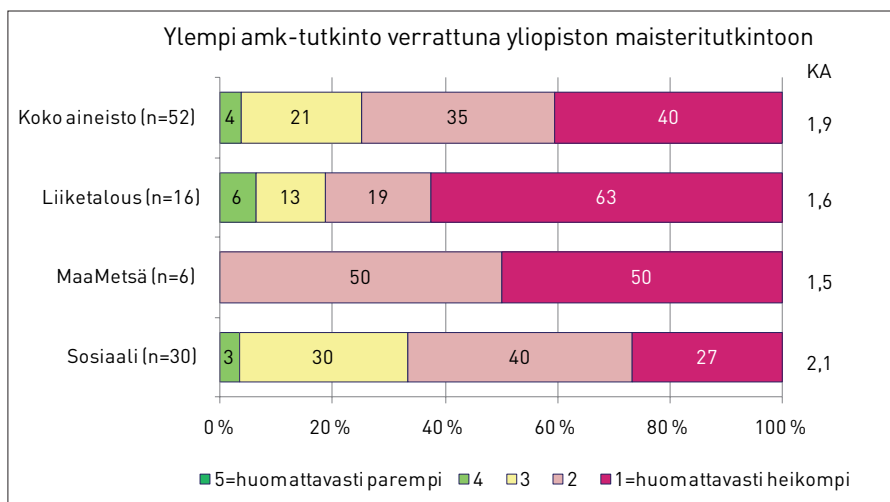
4.4 Ylemmän tutkinnon tunnettuus

Kuviosta 32 selviää, että 65% ylemmän tutkinnon suorittaneista vastaajista piti ylemmän amk-tutkinnon tunnettuutta työelämässä heikkona, 29% kohtalaisena ja 6% hyvänä. Heikoimpana tunnettuutta pidettiin maa- ja metsätalouden alalla sekä liiketalouden alalla.

KUVIO 32. Ylemmän tutkinnon tunnettuus.

Asteikolla 1–5 (1=huomattavasti heikompi, 5=huomattavasti parempi) ylemmän tutkinnon suorittaneet antoivat keskiarvon 1,9 arvioidessaan, miten ylempi amk-tutkinto pärjää työmarkkinoilla suhteessa yliopiston maisteritutkintoon (Kuvio 33). Kaikista vastaajista 40% piti ammattikorkeakoulun ylempää tutkintoa huomattavasti heikompana työmarkkinoilla ja 75% ylipäänsä heikompana. Vain 4% piti amkin ylempää tutkintoa parempana. Liiketalouden alan vastaajista peräti 63% piti amk-tutkintoa huomattavasti yliopiston maisteritutkintoa heikompana, mutta sosiaalialan vastaajista ”vain” 27%.

KUVIO 33. Ylempi tutkinto vs. yliopiston maisteritutkinto.

Ylemmän tutkinnon vastaajista 69% oli edelleen kiinnostunut jonkinlaisista jatko-opinnoista. Vastaajista peräti 35% oli kiinnostunut yliopiston lisensiaatti- tai tohtoritutkinnosta, 25% yliopiston maisteritutkinnosta ja 24% ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta. Liiketalouden alalta valmistuneet olivat eniten kiinnostuneet yliopiston tieteellisistä jatkotutkinnoista. Muista mahdollisista jatko-opinnoista sosiaalialan valmistuneita kiinnostivat ammatilliset opettajaopinnot, maa- ja metsätalouseläällä johtaminen ja liiketalouden alalla johtaminen, tilintarkastus sekä yritys juridiikka. 31% ei ollut kiinnostunut mistään jatko-opinnoista tällä hetkellä.

TAULUKKO 83. Ylemmän tutkinnon vastaajien kiinnostus jatko-opintoihin.

Kiinnostunut jatko-opinnoista	Liiketalous (n=16)	MaaMetsä (n=6)	Sosiaali (n=29)	Koko aineisto (n=51)
ammattikorkeakoulun täydennyskoulutus	25%		28%	24%
yliopiston maisteritutkinto	31%	50%	17%	25%
yliopiston lisensiaatti- tai tohtoritutkinto	50%	33%	28%	35%
muut jatko-opinnot	19%	17%	21%	20%
ei ole kiinnostunut jatko-opinnoista	31%	17%	34%	31%

5 TULOSTEN VERTAILUA ERI ALUMNIRYHMIEN KESKEN

Tässä luvussa vertaillaan seurantatutkimuksen neljän kohderyhmän yhteisten kysymysten keskeisiä tuloksia.

Seinäjoen ammattikorkeakoulusta vuosina 2006–2008 valmistuneiden nuorten ja aikuisten sekä vuosina 2003–2008 valmistuneiden ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden tulokset on esitetty yksityiskohtaisemmin luvuissa 2–4. Neljäntenä kohderyhmänä olivat vuosina 1997–2000 valmistuneet nuoret, jotka ovat jo aikaisemminkin (v. 1999 ja 2002) olleet mukana Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneiden seurantatutkimuksessa. Tämän kohderyhmän myötä haluttiin ensimmäisen kerran saada tietoa, miten jo pidempään työelämässä olleet ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat edenneet työurallaan. Heidän osaltaan tarkemmat tulokset on raportoitu erillisessä power point -tiedostossa ja tähän raporttiin on nostettu vain keskeiset työ- ja muuta elämäntilannetta koskevat kysymykset.

Tämän yhteenvetoluvun vertailuissa tulokset esitetään taulukoina tai kuvioina lyhyiden tekstianalyysojen kera. Lähes kaikissa tuloksissa oli tilastollisesti merkitseviä eroja ($p < 0,05$) kohderyhmien välillä. Esitetyistä tuloksista vain kokopäiväistä työskentelyä sekä tutkinnon ja työtehtävien vastaavuutta koskevat vastaukset eivät poikenneet merkitsevästi kohderyhmien välillä. Luonnollisesti melko pienetkin erot ovat tilastollisesti merkitseviä, koska vastanneiden lukumäärä on suuri kaikissa kohderyhmissä.

Vertailussa käytetään seuraavia lyhenteitä:

- Nuoret 06–08: Vuosina 2006–2008 valmistuneet nuoret
- Nuoret 97–00: Vuosina 1997–2000 valmistuneet nuoret
- Aikuiset 06–08: Vuosina 2006–2008 valmistuneet aikuiset
- YAMK 03–08: Vuosina 2003–2008 ylemmstä tutkinnosta valmistuneet

Taulukossa 84 on vertailtu neljän alumniryhmän nykyistä asuinseutua. Etelä-Pohjanmaalla asuvien osuus oli suurin aikuisvalmistuneilla ja matalin ylemmän tutkinnon suorittaneilla. Mielenkiintoista on verrata nuoria valmistuneita 2006–2008 sekä kymmenen vuotta aiemmin valmistuneita 1997–2000. Vaikka hiljattain valmistuneilla Etelä-Pohjanmaalla asuvien osuus oli jonkin verran korkeampi, reilu kymmenen vuotta sitten valmistuneistakin asui Etelä-Pohjanmaalla lähes 50%. Tässä vanhemmassa alumniryhmässä oli suurin pääkaupunkiseudulla asuvien osuus.

TAULUKKO 84. Neljän alumniryhmän asuinalueet.

Asuinalue	Nuoret 06–08 (n=922) %	Nuoret 97–00 (n=738) %	Aikuiset 06–08 (n=144) %	YAMK 03–08 (n=51) %
Seinäjoen seutu	36	31	42	37
Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla	19	18	26	8
Pohjanmaan tai Keski- Pohjanmaan maakunta	9	11	9	8
Pääkaupunkiseutu	8	14	3	8
Muu Suomi	29	27	19	39
Ulkomaat	<1		1	
p=0,000				

Taulukossa 85 on vertailtu neljän alumniryhmän elämäntilannetta tutkimushetkellä. Erityisen huomionarvoista on, että kymmenen vuotta aiemmin eli 1997–2000 valmistuneista nuorista peräti 11,2% toimi yrittäjänä. Osuus on korkeampi kuin mitä valtakunnallinen keskiarvo on yleensä yrittäjänä toimivista. Työttömänä tai muuten työelämän ulkopuolella olevien osuus ei juurikaan vaihdellut eri alumniryhmissä. Päätoimisena opiskelijana toimivia oli eniten hiljattain valmistuneissa nuorissa eli on tyypillisempää jatkaa päätoimista opiskelua saman tien ammatikorkeakoulun perustutkinnon jälkeen kuin myöhemmässä vaiheessa.

TAULUKKO 85. Neljän alumniryhmän elämäntilanne.

Päätoiminen toiminta	Nuoret 06–08 (n=921) %	Nuoret 97–00 (n=739) %	Aikuiset 06–08 (n=144) %	YAMK 03–08 (n=52) %
Töissä toisen palveluksessa	73,7	72,0	81,9	84,6
Itsenäisenä yrittäjänä/ ammattinharjoittajana/ freelancerina	6,5	11,2	10,4	7,7
Äitiys-/isyys-/ vanhempainlomalla tai hoitovapaalla	10,2	12,7	3,5	1,9
Työttömänä, työvoimapol. koulut. tai muuten työelämän ulkopuolella	3,7	3,0	3,5	3,8
Päätoimisena opiskelijana	5,9	1,1	0,7	1,9
p=0,000				

Sivutoimiyrittäjänä toimivia oli selkeästi eniten ylemmän tutkinnon suorittaneissa. Seuraavaksi eniten heitä oli aikuistutkinnon suorittaneissa. Sen sijaan hiljattain valmistuneiden tai kymmenen vuotta aiemmin valmistuneiden nuorten osalta ei ollut kovin suurta eroa sivutoimiyrittäjänä toimivien suhteen.

TAULUKKO 86. Neljän alumniryhmän sivutoimiyrittäjäys.

Toimiiko sivutoimisena yrittäjänä?	Nuoret 06–08 (n=850) %	Nuoret 97–00 (n=737) %	Aikuiset 06–08 (n=143) %	YAMK 03–08 (n=50) %
Kyllä	5	7	13	18
Ei	95	93	87	82
p=0,000				

Taulukossa 87 on vertailtu, missä määrin neljä eri alumniryhmää on kokenut työttömyyttä valmistumisensa jälkeen. Tuloksissa on suuret erot nuorten valmistuneiden ja toisaalta aikuisvalmistuneiden ja ylemmän tutkinnon suorittaneiden kesken. Aikuiset ja ylemmän tutkinnon suorittaneet ovat huomattavasti vähemmän olleet työttömänä valmistumisensa jälkeen. Lähestulkoon kaikki heistä työskentelevät opintojensa aikana, joten heillä työpaikka on yleensä valmiina, kun he valmistuvat. Hiljattain valmistuneista nuorista 37% on ollut jossain vaiheessa työttömänä valmistumisensa jälkeen ja kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneista valmistuneista lähes puolet (49%).

TAULUKKO 87. Neljän alumniryhmän kokemus työttömyydestä valmistumisen jälkeen.

Onko ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen?	Nuoret 06–08 (n=920) %	Nuoret 97–00 (n=737) %	Aikuiset 06–08 (n=143) %	YAMK 03–08 (n=52) %
Kyllä	37	49	15	10
Ei	63	51	85	90
p=0,000				

Työnantajissa on huomattavia eroja eri alumniryhmien välillä. Nuorten valmistuneiden työnantajat olivat pääasiassa yrityksiä, kun taas sekä aikuisvalmistuneissa että ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneissa suurimmalla osalla työnantaja oli kunta tai kuntayhtymä. Tulos ehkä kertoo siitä, että julkisen sektorin työntekijät ovat halukkaampia opiskelemaan työn ohessa ja/tai julkisella sektorilla suhtaudutaan positiivisemmin työntekijöiden jatkokoulutukseen kuin yksityisellä sektorilla.

TAULUKKO 88. Neljän alumniryhmän työnantajat.

Työskentelee tällä hetkellä	Nuoret 06–08 (n=711) %	Nuoret 97–00 (n=576) %	Aikuiset 06–08 (n=132) %	YAMK 03–08 (n=46) %
yrityksessä, toisen palveluksessa	54	45	31	20
omassa tai perheyri-tyksessä	10	15	13	9
kunnan / kuntayhtymän palveluksessa	23	29	40	48
valtion palveluksessa	6	6	10	9
järjestön / yhteisön palveluksessa	6	5	5	13
muualla	0	<1	1	2
p=0,000				

Alumniryhmien työpaikkojen kokovertailut on esitetty taulukossa 89. Työpaikkojen koot myötäilevät osittain edellä mainittua työnantajaprofiilia. Hiljattain valmistuneet nuoret työskentelevät keskimäärin pienemmissä organisaatioissa kuin muut alumniryhmät. Toisaalta kymmenen vuotta sitten tai sitä aiemmin valmistuneiden nuorten sijoittuminen on ollut hyvin polarisoitunutta; he ovat toisaalta sijoittuneet pieniin ja toisaalta isoimpiin organisaatioihin. Ylemmän tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet suhteellisesti eniten 11–50 tai 51–100 työntekijän organisaatioihin.

TAULUKKO 89. Neljän alumniryhmän työpaikkojen koko.

Työntekijöiden määrä työpaikalla	Nuoret 06–08 (n=711) %	Nuoret 97–00 (n=575) %	Aikuiset 06–08 (n=135) %	YAMK 03–08 (n=47) %
1 - 10 työntekijää	38	31	35	23
11 - 50 työntekijää	34	33	39	45
51 - 100 työntekijää	9	11	10	13
101 - 250 työntekijää	10	11	7	15
yli 250 työntekijää	9	14	9	4
p=0,034				

Neljästä alumniryhmästä toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita oli eniten niillä, joiden valmistumisesta oli ehtinyt kulua pidempi aika. Näin ollen kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneilla nuorilla voimassa olevia työsuhteita oli 90 prosentilla, kun 3,5 vuotta tai sitä vähemmän aikaa sitten valmistuneilla nuorilla vakituisia työsuhteita oli 73 prosentilla. Kokopäiväisesti tai osapäiväisesti työskentelevien osuudessa ei ollut juurikaan eroja neljän eri alumniryhmän kesken.

TAULUKKO 90. Neljän alumniryhmän työsuhteiden luonne.

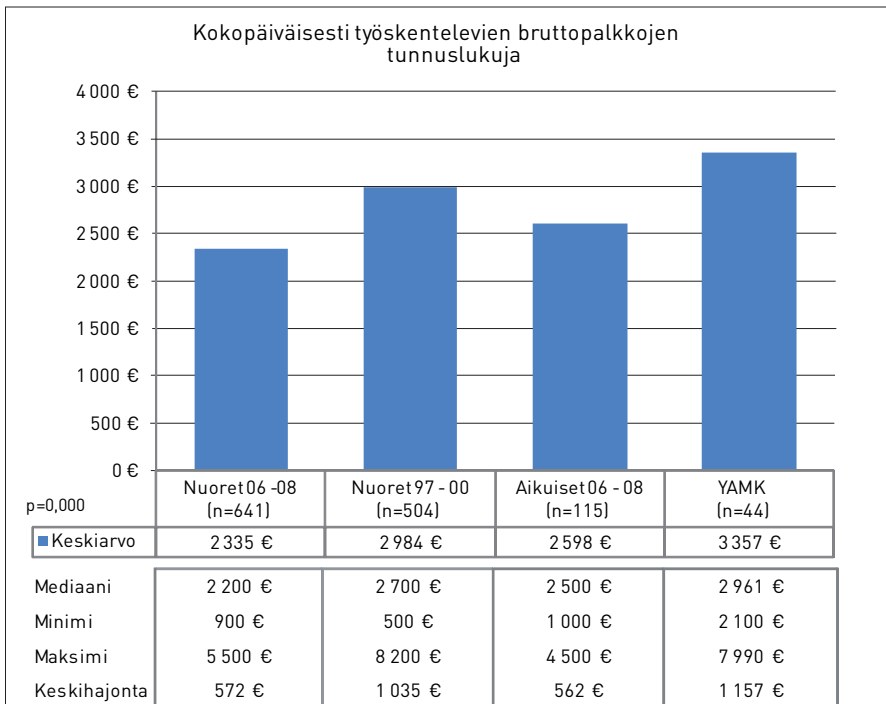
Työsuhteen luonne	Nuoret 06–08 (n=715) %	Nuoret 97–00 (n=570) %	Aikuiset 06–08 (n=133) %	YAMK 03–08 (n=47) %
toistaiseksi voimassa oleva / vakinainen	73	90	79	87
määräaikainen	27	10	21	13
p=0,000				
Työskentelee	%	%	%	%
kokopäiväisesti	93	93	95	96
osapäiväisesti	7	7	5	4

Taulukossa 91 on kuvattu, millaisiin työtehtäviin neljä eri alumniryhmää ovat sijoittuneet. Ylemmän tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet selvästi eniten vaativampiin tehtäviin (esimies-, ylimmän johdon- sekä asiantuntijatehtäviin). Hiljattain valmistuneista nuorista 54% oli erilaisissa suoritusasteen tehtävissä, mutta kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneista suoritustason tehtävissä oli selkeästi vähemmän, 32%. Edelleen tulokset osoittavat, että kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneista nuorista vain kaksi prosenttiyksikköä enemmän oli esimiestehtävissä ja samoin kaksi prosenttiyksikköä enemmän ylimmän johdon tehtävissä kuin 3,5 vuotta tai sitä vähemmän aikaa sitten valmistuneista. Tämän perusteella voidaan päätellä, että eteneminen esimies- ja johtotehtäviin ei ole kovin tyypillistä tai ainakaan nopeaa nuorilla valmistuneilla. Tähän vaikuttaa luonnollisesti se, että suurin osa pidempäänkin valmistuneista on jäänyt Etelä-Pohjanmaalle ja pienissä yrityksissä, jotka ovat nuorten valmistuneiden tyypillisiä työnantajia, ei esimiestason tehtäviä ole kovin paljon tarjolla. Asiantuntija- ja projektitehtävissä kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneista työskenteli 31%, kun vastaava osuus hiljattain valmistuneilla nuorilla oli 22%. Kun verrataan samaan aikaan 2006–2008 valmistuneita nuoria ja aikuisia, työskentelee aikuisvalmistuneista selkeästi vähemmän suoritustason tehtävissä. Nuoriin verrattuna aikuisista suurempi osa työskentelee esimiestehtävissä, asiantuntijatehtävissä ja opetustehtävissä.

TAULUKKO 91. Neljän alumniryhmän pääasialliset työtehtävät.

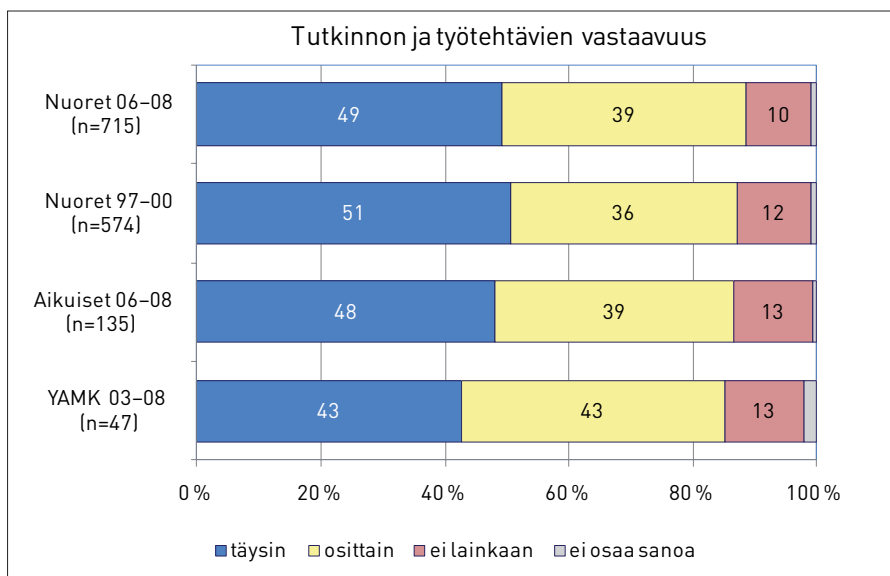
Miten kuvailee pääasiallisia työtehtäviä?	Nuoret 06–08 (n=713) %	Nuoret 97–00 (n=575) %	Aikuiset 06–08 (n=132) %	YAMK 03–08 (n=47) %
Koulutusta vastaamattomat suoritusasteen tehtävät	14	6	11	11 *)
koulutusta vastaavat suoritusasteen tehtävät	40	26	23	
Esimiestehtävät	13	15	17	13
Ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	1	3	2	13
Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät	22	31	26	45
Opetustehtävät	2	4	7	9
Yrittäjänä toimiminen	8	14	11	9
Muu	<1	1	3	2
p=0,000				
*) YAMK:n kysymyksessä ei eritelty koulutusta vastaamattomia ja koulutusta vastaavia suoritusasteen tehtäviä				

Kuviossa 34 on vertailtu neljän eri alumniryhmän palkkoja. Selkeästi korkein keskipalkka oli ylemmän tutkinnon suorittaneilla, yli 3 300 euroa. Toiseksi korkein oli kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneilla nuorilla, lähes 3 000 euroa. 2006–2008 valmistuneilla aikuisilla (2 598€) oli parisataa euroa parempi keskipalkka kuin samaan aikaan valmistuneilla nuorilla (2 335€). Suurimmat keskihajonnat palkoissa olivat ylemmän tutkinnon suorittaneilla ja kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneilla nuorilla eli näissä kahdessa ryhmässä olivat suurimmat erot palkoissa. Kummassakin ryhmässä maksimipalkat olivat noin 8 000 euroa.

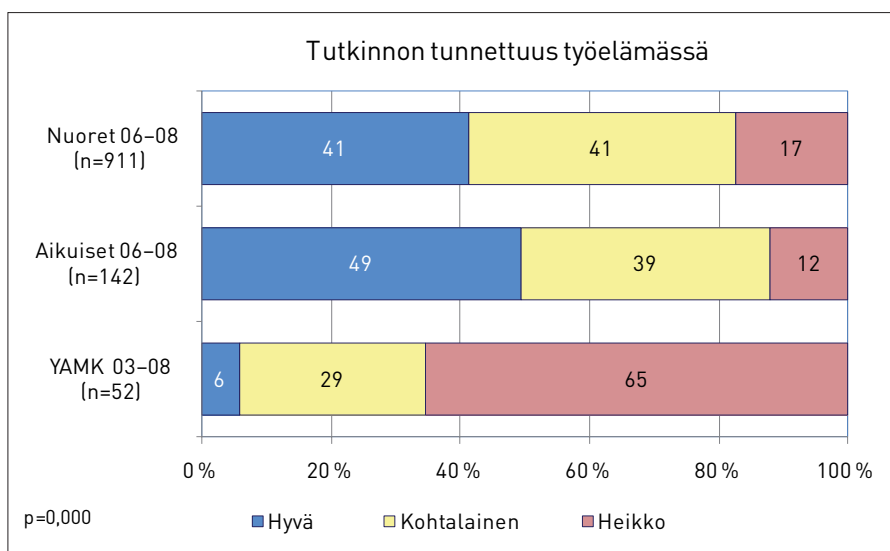
KUVIO 34. Neljän alumniryhmän palkat.

Kuviossa 35 on vertailtu vastaajien omia mielipiteitä heidän suorittamansa tutkinnon ja työtehtävien vastaavuudesta. Vertailussa huomio kiinnittyy kahteen asiaan: hiljattain valmistuneilla nuorilla ja kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneilla nuorilla ei ollut suurtakaan eroa tutkinnon ja työtehtävien vastaavuudessa. Aiemmin valmistuneissa oli vain kaksi prosenttiyksikköä enemmän niitä, joiden mielestä heidän tutkintonsa ja työtehtävänsä vastasivat täysin toisiaan ja kuitenkin aiemmin valmistuneissa oli kaksi prosenttiyksikköä enemmän niitä, joiden mielestä tutkinto ja työtehtävät eivät vastanneet lainkaan toisiaan. Kaikkein kriittisimmin nykyisten työtehtävien ja tutkinnon vastaavuuteen suhtautuivat ylemmän tutkinnon suorittaneet. Heillä luonnollisesti on myös korkein odotusarvo työtehtävien sisältöön ja tätä taustaa vasten he peilaavat omaa arviotaan.

KUVIO 35. Neljän alumniryhmän työtehtävien ja tutkinnon vastaavuus.

Kuviossa 36 on vertailtu kolmen eri alumniryhmän mieliteitä oman tutkintonsa tunnettuudesta. Tätä kysymystä ei esitetty jo kymmenen vuotta tai sitä aiemmin valmistuneille nuorille. Myös tässä asiassa ylemmän tutkinnon suorittaneet olivat kaikkein kriittisimpiä. Heistä vain 6% piti oman tutkintonsa tunnettuutta hyvänä, kun aikuisvalmistuneista tutkinnon tunnettuutta piti hyvänä 49% ja nuorista valmistuneista 41%.

KUVIO 36. Kolmen alumniryhmän tutkinnon tunnettuus (vuosina 1997–2000 valmistuneille nuorille ei esitetty kysymystä tutkinnon tunnettuudesta työelämässä).

Taulukossa 92 on vertailtu neljän alumniryhmän mielipiteitä työelämävalmiuksien tärkeydestä. Lähes joka kohdassa erot eri alumniryhmien kesken olivat tilastollisesti merkitseviä. Nykyisessä työssä kansainvälistymisvalmiuksia pitivät tärkeimpänä kymmenen vuotta sitten tai sitä aiemmin valmistuneet nuoret. Yrittäjyysvalmiuksia, sosiaalisia ja esimiestaitoja sekä yleisiä työelämävalmiuksia pitivät tärkeimpinä nykyisessä työssään ylemmän tutkinnon suorittaneet. Vertailu osoittaa, että hiljattain valmistuneet nuoret eivät omasta mielestään tarvitseet nykyisessä työssään niin paljon erilaisia työelämävalmiuksia kuin muut alumniryhmät arvioivat tarvitsevänsä, mutta toisaalta hiljattain valmistuneet nuoret arvioivat erilaisten valmiuksien tarpeiden kasvavan eniten tulevaisuudessa. Tämä kertonee hiljattain valmistuneiden nuorten käsityksestä työtehtäviensä sisällön kehittymisestä vaativampaan suuntaan.

Vuosina 1997–2000 valmistuneilta ei kysytty, kuinka amk-opiskelu kehitti näitä valmiuksia, koska valmistumisesta oli kulunut jo yli 10 vuotta.

TAULUKKO 92. Neljän alumniryhmän työelämävalmiudet asteikolla 1-5 (1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä).

TYÖELÄMÄ- VALMIUDET	Keskiarvot asteikolla 1-5				
	Nuoret 06-08	Nuoret 97-00	Aikuiset 06-08	YAMK 03-08	p-arvo
KANSAINVÄLISET VALMIUDET					
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	2,7	3,0	2,7	2,8	0,000
Miten amk-opiskelu kehitti? *)	2,9		2,8	2,2	0,000
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	3,4	3,4	3,3	3,2	0,413
YRITTÄJYYSVALMIUDET					
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	2,5	2,7	2,8	2,9	0,003
Miten amk-opiskelu kehitti? *)	2,8		3,0	2,4	0,001
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	3,1	3,1	3,3	3,3	0,167
SUBSTANSSIOSAAMINEN					
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	4,0	4,1	4,2	4,2	0,000
Miten amk-opiskelu kehitti? *)	3,3		3,3	3,1	0,090
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,2	4,2	4,4	4,2	0,128
SOSIAALISET JA ESIMIESTAIDOT					
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	3,6	3,8	4,0	4,1	0,000
Miten amk-opiskelu kehitti? *)	3,2		3,4	3,3	0,024
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,0	4,1	4,2	4,2	0,000
YLEISET TYÖELÄMÄTAIDOT					
Kuinka tärkeä nykyisessä työssä?	4,2	4,3	4,3	4,4	0,000
Miten amk-opiskelu kehitti? *)	3,4		3,6	3,5	0,005
Kuinka tärkeä tulevaisuudessa?	4,3	4,5	4,4	4,3	0,000
*) Vuosina 1997-2000 valmistuneilta nuorilta ei kysytty, miten amk-opiskelu kehitti valmiuksia.					

Taulukossa 93 on vertailtu vuosina 2006–2008 valmistuneiden nuorten ja aikuisten käsityksiä Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoista työmarkkinoilla. Kuten taulukko-osuudesta näkyy, oli aikuisvalmistuneilla lähes kaikista adjektiivikuvaajista parin kymmenesosan positiivisempi käsitys kuin nuorten tutkinnosta valmistuneilla. Seinäjoen ammattikorkeakoulun imagoa koskevat ominaisuudet korreloivat kaikki keskenään. Tästä syystä muodostettiin yhteismuuttuja *SeAMKin imago*, jossa on mukana kaikki yhdeksän ominaisuutta. Kokonaisimagoa kuvaavan muuttujan keskiarvot on esitetty taulukon viimeisenä rivinä. Nuorten imagomuuttuja sai arvon 3,5 ja aikuisten arvon 3,7. Tämä ero on myös tilastollisesti merkitsevä. Nuorten ja aikuisten yhteis keskiarvo pyöritysi 3,5:een.

TAULUKKO 93. SeAMKin imago kahden alumniryhmän näkemyksenä (imagokysymystä ei esitetty yleemmästä tutkinnosta valmistuneille eikä vuosina 1997–2000 valmistuneille nuorille).

SeAMKin imago	Nuoret 06–08 (n=843)	Aikuiset 06–08 (n=142)	Nuoret & Aikuiset (n=985)
tunnettu **	3,6	3,8	3,6
arvostettu ***	3,5	3,8	3,6
hyvämaineinen **	3,7	3,9	3,7
laatutietoinen ***	3,7	3,9	3,7
laaja-alainen **	3,7	3,9	3,7
kansainvälinen	3,6	3,6	3,6
eteenpäin pyrkivä	3,6	3,7	3,6
yrittäjähenkinen	3,4	3,4	3,4
mainonnassaan erottuva	3,0	3,2	3,0
SeAMKin imago **	3,5	3,7	3,5
*** p<0,001, ** p<0,01			Keskiarvot asteikolla 1–5

LIITE 1. Nuorten 2006-2008 kyselylomake

NUORTEN TUTKINTOON JOHTAVASTA KOULUTUKSESTA VALMISTUNEET

A. TAUSTATIEDOT

Ole hyvä ja ympyröi vain yksi omaa tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto tai kirjoita vastaus sille varattuun tilaan.

1. Sukupuoli
 - 1 mies
 - 2 nainen

2. Ikä _____ vuotta

3. Koulutusyksikkö SeAMKissa
 - 1 Kulttuurialan yksikkö, Jurva & Seinäjoki (sisältäen myös kirjasto- ja tietopalvelualan)
 - 2 Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalun yksikkö, Seinäjoki, Kauhava & Kauhajoki
 - 3 Maa- ja metsätalouden yksikkö, Ilmajoki & Ähtäri
 - 4 Sosiaali- ja terveystalouden yksikkö, Seinäjoki
 - 5 Tekniikan yksikkö, Seinäjoki (sisältäen myös entisen ICT-yksikön)

4. Koulutusohjelma _____

5. Valmistumisajankohta
 - 1 vuonna 2006
 - 2 vuonna 2007
 - 3 vuonna 2008

6. a) Pohjakoulutuksesi ennen ammattikorkeakoulututkintoa
 - 1 lukio / ylioppilastutkinto
 - 2 toisen asteen ammatillinen tutkinto
 - 3 kaksoistutkinto (lukio+ ammatillinen tutkinto)
 - 4 korkeakoulututkinto / yliopistotutkinto
 - 5 muu, mikä? _____

6b) Mikäli olet suorittanut amk-tutkinnon jälkeen jonkun toisen tutkinnon, kirjoita viivalle tutkinnon nimi

B. NYKYINEN ELÄMÄNTILANTEESI

7. Asuinpaikka tällä hetkellä
 - 1 Seinäjoen seutu (Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka)
 - 2 Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla
 - 3 Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta
 - 4 Pääkaupunkiseutu
 - 5 Muu Suomi
 - 6 Ulkomaat

8. Olen tällä hetkellä (valitse vain yksi, mitä teet päätoimisesti)
 - 1 töissä toisen palveluksessa
 - 2 itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina
 - 3 työttömänä työnhakijana
 - 4 työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa
 - 5 päätoimisena opiskelijana
 - 6 äitiys-/isyys-/vanhempainlomalla
 - 7 varusmies- tai siviilipalveluksessa
 - 8 muuten työelämän ulkopuolella, missä? _____

9. a) Toimitko tällä hetkellä sivutoimisena yrittäjänä?
 - 1 kyllä
 - 2 en

- b) Opiskeletko tällä hetkellä sivutoimisesti?
 - 1 kyllä
 - 2 en

10. Oletko ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisesi jälkeen?

- 1 En ole ollut työttömänä
- 2 Kyllä, _____ kertaa, yhteensä ____v ____kk

11. Mikäli sinulla on ollut valmistumisesi jälkeen työllistymisvaikeuksia, ympyröi seuraavista korkeintaan kaksi työllistymistäsi eniten vaikeuttanutta tekijää?

- 1 työkokemuksen puute
- 2 tutkinnon sisältö ja sen opintoyhdistelmä
- 3 tutkinnon huono tunnettuus
- 4 alan / alueen heikko työmarkkinatilanne
- 5 puutteelliset tietotekniikkataidot
- 6 puutteellinen kielitaito
- 7 sukupuoli
- 8 ikä
- 9 perheeseen tai muuhun elämäntilanteeseen liittyvä syy
- 10 joku muu, mikä? _____

12. Milloin valmistumisesi jälkeen sait ensimmäisen työpaikkasi?

- 1 olin valmistuessani jo töissä
- 2 sain työpaikan kuukauden kuluessa valmistumisesta
- 3 sain työpaikan myöhemmin
- 4 en ole vielä saanut työpaikkaa

13. Valmistumishetkellä työskentely

- 1 nykyisissä työtehtävissä
- 2 nykyisen työnantajan palveluksessa muissa tehtävissä
- 3 nykyisissä työtehtävissä toisen työnantajan palveluksessa
- 4 muissa töissä
- 5 en ollut töissä valmistumishetkellä

14. Oletko kiinnostunut jatko-opinnoista? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

- 1 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun ylemmistä amk-tutkinnoista
- 2 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta, minkä alan koulutuksesta _____
- 3 kyllä, olen kiinnostunut yliopisto-opinnoista
- 4 kyllä, olen kiinnostunut muiden oppilaitosten jatko-opinnoista
- 5 en ole kiinnostunut

Kysymyksiin 15–17 vastaavat tällä hetkellä pää- tai sivutoimisesti opiskelevat. Tällä hetkellä ansiotyötä tekevät, yrittäjinä tai ammatinharjoittajina toimivat siirtyvät kysymyksiin 18–27 ja kaikille yhteiset kysymykset jatkuvat kysymyksestä 28.

15. Oppilaitos, jossa opiskelet _____

16. Koulutusala, ammatti/tutkinto, jota opiskelet _____

17. Pääasiallinen syy, miksi hakeuduit opiskelemaan amk-tutkinnon jälkeen? (valitse vain yksi vaihtoehto)

- 1 heikko työllisyystilanne, työttömyys
- 2 halu kohottaa/syventää ammattipätevyyttäni
- 3 halu vaihtaa alaa
- 4 muu syy, mikä? _____

Kysymyksiin 18–27 vastaavat tällä hetkellä ansiotyötä tekevät / itsenäisenä yrittäjänä / ammatinharjoittajana / freelancerina toimivat. Muut vastaajat siirtyvät suoraan kysymykseen 28.

18. Työskentelen tällä hetkellä

- 1 omassa yrityksessä tai omalla maatilalla (perustanut/ostanut itse tai sukupolvenvaihdos jo tehty)
- 2 perheyrietyksessä (vanhemmat yrityksen omistajina, sukupolvenvaihdosta ei vielä tehty)
- 3 yrityksessä, toisen palveluksessa (valitse tarkemmin toimiala seuraavista):
 - 1 teollisuusyritys
 - 2 kaupan alan yritys
 - 3 palvelualan yritys
- 4 kunnan, kuntayhtymän tai kunnan liikelaitoksen palveluksessa
- 5 valtion tai valtion liikelaitoksen palveluksessa
- 6 järjestön, säätiön tai vastaavan palveluksessa
- 7 muualla, missä? _____

19. Työsuhteeni luonne

- 1 toistaiseksi pysyvä / vakinainen
- 2 määräaikainen

20. Työskentelen

- 1 kokopäiväisesti
- 2 osapäiväisesti

21. Työntekijöiden määrä työpaikallani (toimipisteessäni)

- 1 1 - 10 työntekijää
- 2 11 - 50 työntekijää
- 3 51 - 100 työntekijää
- 4 101 - 250 työntekijää
- 5 251 ----> työntekijää

22. Työskenteletkö ammattikorkeakoulussa suorittamaasi tutkintoa vastaavissa työtehtävissä?

- 1 kyllä, täysin
- 2 kyllä, osittain
- 3 en lainkaan
- 4 en osaa sanoa

23. Miten kuvaillisit pääasiallisia työtehtäviäsi? (valitse vain yksi vaihtoehto)

1 koulutusta vastaamattomat suoritusasteen tehtävät	5 asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät
2 koulutusta vastaavat suoritusasteen tehtävät	6 opetustehtävät
3 esimiestehtävät	7 yrittäjänä toimiminen
4 ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	8 muu, mikä? _____

24. Millä tavalla sait nykyisen työsi? (valitse vain tärkein)

1 työharjoittelun/opinmäytetyön jatkona samalta työnantajalta	7 vastaamalla lehti-ilmoitukseen
2 siirryin perheyrietyksen palvelukseen	8 oma-aloitteisesti yhteydenotolla työnantajaan
3 perustin oman yrityksen	9 työnantajan tarjoamalla työtillaisuudella
4 ostin yrityksen / liiketoiminnan	10 henkilökohtaisten suhteiden (tuttavat/sukulaiset/ opiskelukaverit) avulla
5 internetin välityksellä	11 muuten, miten? _____
6 työvoimatoimiston kautta	

25. Mikä on tämän hetkinen bruttopalkkasi (peruspalkka palveluvuosiliseen + luontaisetujen verotusarvo, ei huomioida tulospalkkioita tai ylityökorvauksia) kuukaudessa?

_____ €/kk.

Maatalousyrittäjät ja muut yrittäjät laskevat kuukausipalkkansa edellisen vuoden verotettavasta (sekä ansio- että pääomatulo omasta yrityksestä) tulosta jakamalla vuositulonsa 12:lla.

26. Millaiset etenemismahdollisuudet arvioit omaavasi nykyisessä työssäsi?

- 1 erittäin huonot
- 2 melko huonot
- 3 keskinkertaiset
- 4 melko hyvät
- 5 erittäin hyvät

27. Aiotko pysyä nykyisissä työtehtävissäsi toistaiseksi?

- 1 mietin työpaikan vaihtoa jatkuvasti
- 2 mietin työpaikan vaihtoa ajoittain
- 3 aion pysyä nykyisissä työtehtävissäni
- 4 pyrin uusiin tehtäviin nykyisessä työpaikassani

Kysymykset 28–39 on tarkoitettu kaikille vastaajille.

28. Onko työsi liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisesi jälkeen? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

- 1 työskentelen tai olen työskennellyt ulkomailla
- 2 työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa
- 3 työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä
- 4 jotenkin muuten, miten _____
- 5 työni ei ole liittynyt kansainvälisyyteen

C. KOULUTUKSEN VASTAAVUUS TYÖELÄMÄN VAATIMUKSIIN

29. Seuraavassa kysytään eräiden keskeisten työelämävalmiuksien tärkeyttä työssäsi. Pyydämme sinua arvioimaan

a) Kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi?

b) Miten ammattikorkeakoulupiskelu kehitti kyseisiä työelämävalmiuksia?

c) Miten tärkeitä arvelet näiden valmiuksien olevan omassa työssäsi tukevaisuudessa (5-10 vuoden kuluttua)

	a) kuinka tärkeitä nykyisessä työssäsi...	b) miten kehitti...	c) kuinka tärkeitä tulevaisuudessa...
	1= ei lainkaan tärkeä 2= vähän tärkeä 3= jonkin verran tärkeä 4= tärkeä 5= erittäin tärkeä	1= ei kehittänyt lainkaan 2= kehitti vain vähän 3= kehitti jonkin verran 4= kehitti paljon 5= kehitti erittäin paljon	1= ei lainkaan tärkeä 2= vähän tärkeä 3= jonkin verran tärkeä 4= tärkeä 5= erittäin tärkeä
1 Oman alan teoreettinen osaaminen	1 3 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
2 Oman alan käytännön osaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
3 Moniosaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4 Yrittäjyysvalmiudet	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
5 Analyytiset, systemaattisen ajattelun taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
6 Tiedonhankintataidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
7 Oppimiskyky	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
8 Ongelmanratkaisutaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
9 Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
10 Muutoksenhallinta	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
11 Kyky työskennellä itsenäisesti	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
12 Verkosto-osaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
13 Esiintymisvalmiudet	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
14 Neuvottelutaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
15 Organisointi- ja koordinoitaitaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
16 Esimiestaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
17 Projektinhallintataidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
18 Oman alan lainsäädännön tuntemus	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
19 Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
20 Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
21 Tieto- ja viestintätieteiden taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
22 Kielitaito	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
23 Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

30. Mitä edellä mainitussa luettelossa olevista työelämävalmiuksista olisi mielestäsi pitänyt kehittää ammattikorkeakoulupiskelussa enemmän? (Valitse osaamista/työelämävalmiutta vastaava numero yllä olevasta luettelosta tai kirjoita viivalle joku muu asia)

- a) Olisin kaivannut eniten lisää seuraavaa osaamista _____
- b) Olisin kaivannut toiseksi eniten lisää seuraavaa osaamista _____
- c) Olisin kaivannut kolmanneksi eniten lisää seuraavaa osaamista _____

31. Arvioi, onko oman alasi teoreettisen ja käytännön osaamisen sisältö muuttumassa tulevaisuudessa (5-10 vuoden kuluttua)? Voit kirjoittaa oman näkemyksesi niistä muutoksista, joita alasi osaamisessa tulee mielestäsi tapahtumaan (voit jatkaa kääntöpuolelle). (Esimerkiksi uudet materiaalit teknologiateollisuudessa; globaalin liiketoimintaprosessien hallinta; täsmähoito tai telelääketiede; orgaaninen viljely tmv.)

32. Arvioi asteikolla 1-5, kuinka riittävästi ammattikorkeakoulussa oli...

	ei lainkaan riittävästi				riittävästi
1 Uraneuvontaa	1	2	3	4	5
2 Työnhakukoulutusta	1	2	3	4	5
3 Harjoittelua tukevaa ohjausta ja neuvontaa	1	2	3	4	5
4 Täydennys- ja jatkokoulutuksen tarjoamista	1	2	3	4	5

33. Arvioi asteikolla 1-5, kuinka riittävästi ammattikorkeakouluopintoihisi sisältyi seuraavia?

	ei lainkaan riittävästi				riittävästi
1 Luento-opetusta	1	2	3	4	5
2 Ulkopuolisten asiantuntijoiden luentoja	1	2	3	4	5
3 Ryhmitöitä	1	2	3	4	5
4 Projektitöitä ulkopuolisille tahoille	1	2	3	4	5
5 Tutustumiskäyntejä ja opintomatkoja	1	2	3	4	5
6 Virtuaaliopetusta (esim verkko-opetus, videoneuvottelut)	1	2	3	4	5
7 Laboratoriotöitä, kenttäjaksoja ja muita käytännön harjoituksia	1	2	3	4	5
8 Harjoitusyritystoimintaa, yritys-simulaatioita, yrityspelejä	1	2	3	4	5
9 Työharjoittelua	1	2	3	4	5
10 Opinnäytetyötyöskentelyä	1	2	3	4	5
11 Kansainvälistä opiskelijavaihtoa	1	2	3	4	5

34. Kuinka hyvin suorittamasi tutkinto tunnetaan työelämässä?

- 1 heikosti
- 2 kohtalaisesti
- 3 hyvin

35. Arvioi omalta kohdaltasi, tunnetko itsesi oman alasi käytännön osajaksi / ammattilaiseksi.

- 1 kyllä
- 2 en
- 3 en osaa sanoa

36. Millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMK:n koulutuksessa?

	ei lainkaan tarpeellista				erittäin tarpeellista
1 enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia	1	2	3	4	5
2 enemmän vieraskielistä opetusta	1	2	3	4	5
3 ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan	1	2	3	4	5
4 pakollinen opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailla	1	2	3	4	5
5 enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa	1	2	3	4	5
6 jotenkin muuten, miten?	1	2	3	4	5

37. Millä tavalla yrittäjyys tulisi huomioida SeAMKin koulutuksessa, jotta valmistuneet olisivat yrittäjämäisempiä työpaikoillaan ja / tai perustaisivat enemmän uusia yrityksiä?

	ei lainkaan tarpeellista				erittäin tarpeellista
	1	2	3	4	5
1 enemmän uudenlaista ajattelua kehittäviä työskentelytapoja	1	2	3	4	5
2 enemmän omien ideoiden esittämistä avoimissa keskusteluissa	1	2	3	4	5
3 enemmän opintojaksoja yhdessä muiden alojen opiskelijoiden kanssa	1	2	3	4	5
4 liiketoimintasuunnitelman laatiminen pakolliseksi kaikille koulutusaloille	1	2	3	4	5
5 enemmän yhteistyötä yritysten ja yrittäjien kanssa	1	2	3	4	5
6 vähemmän perinteistä luokkaopetusta ja enemmän projektitoimintaa opinnoissa	1	2	3	4	5
7 vähemmän teoriaa ja enemmän käytännön ongelmien ratkaisuja	1	2	3	4	5
8 enemmän opiskelijaryhmissä osallistumista erilaisiin paikallisiin ja kansallisiin liiketoimintakilpailuihin	1	2	3	4	5
9 jollakin muulla tapaa, miten?	1	2	3	4	5

38. Millainen on mielestäsi koko Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago?

tuntematon	1	2	3	4	5	tunnettu
ei-arvostettu	1	2	3	4	5	arvostettu
ei-hyvämaineinen	1	2	3	4	5	hyvämaineinen
laadusta piittaamaton	1	2	3	4	5	laatutietoinen
kapea-alainen	1	2	3	4	5	laaja-alainen
ei-kansainvälinen	1	2	3	4	5	kansainvälinen
paikallaan pysyvä	1	2	3	4	5	eteenpäin pyrkivä
mainonnassaan lattea	1	2	3	4	5	mainonnassaan erottuva
ei-yrittäjähenkinen	1	2	3	4	5	yrittäjähenkinen

39. Mitä muuta haluaisit Seinäjoen ammattikorkeakoululle kertoa? Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle.

Alumnirekisterin ajantasaisimiseksi ja sähköisen postin saamiseksi Seinäjoen ammattikorkeakoulusta voit halutessasi antaa tähän nykyisen sähköpostiosoitteesi _____

LIITE 2. Aikuisten 2006-2008 kyselylomake

AIKUISTEN TUTKINTOON JOHTAVASTA KOULUTUKSESTA VALMISTUNEET

A. TAUSTATIEDOT

Ole hyvä ja ympyröi vain yksi omaa tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto tai kirjoita vastaus sille varattuun tilaan.

1. Sukupuoli 1 mies
 2 nainen

2. Ikä _____ vuotta

3. Koulutusyksikkö SeAMK:ssa

- 1 Kulttuurialan yksikkö, Jurva & Seinäjoki (sisältäen myös kirjasto- ja tietopalvelualan)
- 2 Liiketalouden, yrittäjyyden ja ravitsemisalun yksikkö, Seinäjoki, Kauhava & Kauhajoki
- 3 Maa- ja metsätalouden yksikkö, Ilmajoki & Ähtäri
- 4 Sosiaali- ja terveystalouden yksikkö, Seinäjoki
- 5 Tekniikan yksikkö, Seinäjoki (sisältäen myös entisen ICT-yksikön)

4. Koulutusohjelma _____

5. Valmistumisajankohta

- 1 vuonna 2006
- 2 vuonna 2007
- 3 vuonna 2008

6. Olitko opiskeluaikana myös työssä?

- 1 kyllä, kokopäiväisesti
- 2 kyllä, osa-aikaisesti
- 3 en

7. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, olitko työssä?

- 1 samalla alalla kuin opiskelit
- 2 eri alalla kuin opiskelit
- 3 omassa yrityksessä / omalla maatilalla

8. Mikäli olet suorittanut amk-tutkinnon jälkeen jonkun toisen tutkinnon, kirjoita viivalle tutkinnon nimi

B. NYKYINEN ELÄMÄNTILANTEESI

9. Asuinpaikka tällä hetkellä

- 1 Seinäjoen seutu (Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka, Nurmo, Ylistaro)
- 2 Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla
- 3 Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta
- 4 Pääkaupunkiseutu
- 5 Muu Suomi
- 6 Ulkomaat

10. Olen tällä hetkellä (valitse vain yksi, mitä teet päätoimisesti)

- 1 töissä toisen palveluksessa
- 2 itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina
- 3 työttömänä työnhakijana
- 4 työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa
- 5 päätoimisena opiskelijana
- 6 äitiys-/isyys-/vanhempainlomalla
- 7 varusmies- tai siviilipalveluksessa
- 8 muuten työelämän ulkopuolella, missä? _____

11. a) Toimitko tällä hetkellä sivutoimisena yrittäjänä?

- 1 kyllä
- 2 en

b) Opiskeletko tällä hetkellä sivutoimisesti?

- 1 kyllä
- 2 en

12. Oletko ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisesi jälkeen?

- 1 En ole ollut työttömänä
- 2 Kyllä, _____kertaa, yhteensä ____v ____kk

13. Mikäli sinulla on ollut valmistumisesi jälkeen työllistymisvaikeuksia, ympyröi seuraavista korkeintaan kaksi työllistymistäsi eniten vaikeuttanutta tekijää?

- 1 työkokemuksen puute
- 2 tutkinnon sisältö ja sen opintoyhdistelmä
- 3 tutkinnon huono tunnettuus
- 4 alan / alueen heikko työmarkkinatilanne
- 5 puutteelliset tietotekniikkataidot
- 6 puutteellinen kielitaito
- 7 sukupuoli
- 8 ikä
- 9 perheeseen tai muuhun elämäntilanteeseen liittyvä syy
- 10 joku muu, mikä _____

14. Oletko kiinnostunut jatko-opinnoista? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

- 1 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun ylemmistä amk-tutkinnoista
- 2 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta, minkä alan koulutuksesta _____
- 3 kyllä, olen kiinnostunut yliopisto-opinnoista
- 4 kyllä, olen kiinnostunut muiden oppilaitosten jatko-opinnoista
- 5 en ole kiinnostunut

Kysymyksiin 15–17 vastaavat tällä hetkellä pää- tai sivutoimisesti opiskelevat. Tällä hetkellä ansiotyötä tekevät, yrittäjänä tai ammatinharjoittajina toimivat siirtyvät kysymyksiin 18–27 ja kaikille yhteiset kysymykset jatkuvat kysymyksestä 28.

15. Oppilaitos, jossa opiskelet _____

16. Koulutusala, ammatti/tutkinto, jota opiskelet _____

17. Pääasiallinen syy, miksi hakeuduit opiskelemaan amk-tutkinnon jälkeen? (Valitse vain tärkein)

- 1 heikko työllisyystilanne, työttömyys
- 2 halu kohottaa/syventää ammattipätevyyttäni
- 3 halu vaihtaa alaa
- 4 muu syy, mikä? _____

Kysymyksiin 18–27 vastaavat tällä hetkellä ansiotyötä tekevät/itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina toimivat. Muut vastaajat siirtyvät suoraan kysymykseen 28.

18. Työskentelen tällä hetkellä

- 1 omassa yrityksessä tai omalla maatilalla (perustanut/ostanut itse tai sukupolvenvaihdos jo tehty)
- 2 perheyrityksessä (vanhemmat yrityksen omistajina, sukupolvenvaihdosta ei vielä tehty)
- 3 yrityksessä, toisen palveluksessa (valitse tarkemmin toimiala seuraavista):
 - 1 teollisuusyritys
 - 2 kaupan alan yritys
 - 3 palvelualan yritys
- 4 kunnan, kuntayhtymä tai kunnan liikelaitoksen palveluksessa
- 5 valtion tai valtion liikelaitoksen palveluksessa
- 6 järjestön, säätiön tai vastaavan palveluksessa
- 7 muualla, missä? _____

19. Oletko tällä hetkellä (ympyröi yksi vaihtoehto)

- 1 saman työnantajan palveluksessa ja samantasoisissa työtehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa
- 2 saman työnantajan palveluksessa, mutta vaativammissa työtehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa
- 3 eri työnantajan palveluksessa, mutta samantasoisissa työtehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa
- 4 eri työnantajan palveluksessa ja vaativammissa työtehtävissä kuin amk-tutkinnon suorittamisen alussa

20. Työsuhteeni luonne

- 1 toistaiseksi voimassa oleva / vakinainen
- 2 määräaikainen

21. Työskentelen

- 1 kokopäiväisesti
- 2 osapäiväisesti

22. Työntekijöiden määrä työpaikallani (toimipisteessäni)

- 1 1 - 10 työntekijää
- 2 11 - 50 työntekijää
- 3 51 - 100 työntekijää
- 4 101 - 250 työntekijää
- 5 251 ----> työntekijää

23. Työskenteletkö ammattikorkeakoulussa suorittamaasi tutkintoa vastaavissa työtehtävissä?

- 1 kyllä, täysin
- 2 kyllä, osittain
- 3 en lainkaan
- 4 en osaa sanoa

24. Miten kuvaillisit pääasiallisia työtehtäviäsi tällä hetkellä? (Valitse vain yksi vaihtoehto)

1 koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät	5 asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät
2 koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät	6 opetustehtävät
3 esimiestehtävät	7 yrittäjänä toimiminen
4 ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	8 muu, mikä? _____

25. Mikä on tämän hetkinen bruttopalkkasi (peruspalkka palveluvuosiliseen + luontaisetujen verotusarvo, ei huomioida tulospalkkioita tai ylityökorvauksia) kuukaudessa?

_____ €/kk.

Maatalousyrittäjät ja muut yrittäjät laskevat kuukausipalkkansa edellisen vuoden verotettavasta (sekä ansio- että pääomatulo) tulosta jakamalla vuositulonsa 12:lla.

26. Millaiset etenemismahdollisuudet arvioit omaavasi nykyisessä työssäsi?

- 1 erittäin huonot
- 2 melko huonot
- 3 keskinkertaiset
- 4 melko hyvät
- 5 erittäin hyvät

27. Aiotko pysyä nykyisissä työtehtävissäsi toistaiseksi?

- 1 mietin työpaikan vaihtoa jatkuvasti
- 2 mietin työpaikan vaihtoa ajoittain
- 3 aion pysyä nykyisissä työtehtävissäni
- 4 pyrin uusiin työtehtäviin nykyisessä työpaikassani

Kysymykset 28–41 on tarkoitettu kaikille vastaajille.

28. Mitä vaikutuksia odotit etukäteen ammattikorkeakoulututkinnosta seuraavan ja miten nämä odotukset ovat toteutuneet? Ympyröi numero 1-5 sekä odotusten että toteutuman osalta, 1=matala, 5=korkea.

	Odotukset					Toteutuma				
	matala					matala		korkea		
1. etenen urallani tai saan vaativampia työtehtäviä saman työnantajan palveluksessa	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
2. vaihdan työnantajaorganisaatiota	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
3. ryhdyn yrittäjäksi	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
4. saan parempaa palkkaa	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5. suoriudun paremmin vanhoista työtehtävistäni	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6. kehityn henkilökohtaisesti ja opin uutta, saan uusia ajattelumalleja	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
7. laajennan sosiaalista verkostoani	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

29. Mikäli amk-tutkinto on vaikuttanut työtehtäviisi, kerro omin sanoin, millaisia vaikutukset ovat olleet.

30. Arvioi asteikolla 1-5 kokonaistyytyväisyyttäsi amk-tutkinnon vaikutuksista urakehitykseesi

erittäin tyytymätön
1 2 3 4 5
erittäin tyytyväinen

31. Onko työsi liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisesi jälkeen? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

- 1 Työskentelen tai olen työskennellyt ulkomailla
- 2 Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa kotimaassa
- 3 Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä kotimaassa
- 4 Jotenkin muuten, miten? _____
- 5 Työni ei ole liittynyt kansainvälisyyteen valmistumiseni jälkeen

C. KOULUTUKSEN VASTAAVUUS TYÖELÄMÄN VAATIMUKSIIN

32. Seuraavassa kysytään keskeisten työelämävalmiuksien tärkeyttä työssäsi. Pyydämme sinua arvioimaan

a) Kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi?

b) Miten ammattikorkeakouluopiskelu kehitti kyseisiä työelämävalmiuksia?

c) Miten tärkeitä arvelet näiden valmiuksien olevan omassa työssäsi tukevaisuudessa (5-10 vuoden kuluttua)

	a) kuinka tärkeitä nykyisessä työssäsi...	b) miten kehitti...	c) kuinka tärkeitä tulevaisuudessa...
	1= ei lainkaan tärkeä 2= vähän tärkeä 3= jonkin verran tärkeä 4= tärkeä 5= erittäin tärkeä	1= ei kehittänyt lainkaan 2= kehitti vain vähän 3=kehitti jonkin verran 4= kehitti paljon 5= kehitti erittäin paljon	1= ei lainkaan tärkeä 2= vähän tärkeä 3= jonkin verran tärkeä 4= tärkeä 5= erittäin tärkeä
1 Oman alan teoreettinen osaaminen	1 3 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
2 Oman alan käytännön osaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
3 Moniosaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4 Yrittäjyysvalmiudet	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
5 Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
6 Tiedonhankintataidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
7 Oppimiskyky	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
8 Ongelmanratkaisutaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
9 Ryhmytyö ym. sosiaaliset taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
10 Muutoksenhallinta	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
11 Kyky työskennellä itsenäisesti	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
12 Verkosto-osaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
13 Esiintymisvalmiudet	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
14 Neuvottelutaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
15 Organisointi- ja koordinoitaitaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
16 Esimiestaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
17 Projektinhallintataidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
18 Oman alan lainsäädännön tuntemus	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
19 Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
20 Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
21 Tieto- ja viestintäteknikan taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
22 Kielitaito	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
23 Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

33. Mitä edellä mainitussa luettelossa olevista työelämävalmiuksista olisi mielestäsi pitänyt kehittää ammattikorkeakouluopiskelussa enemmän? (Valitse osaamista / työelämävalmiutta vastaava numero yllä olevasta luettelosta tai kirjoita viivalle joku muu asia)

- a) Olisin kaivannut eniten lisää seuraavaa osaamista _____
- b) Olisin kaivannut toiseksi eniten lisää seuraavaa osaamista _____
- c) Olisin kaivannut kolmanneksi eniten lisää seuraavaa osaamista _____

34. Arvioi, onko oman alasi teoreettisen ja käytännön osaamisen sisältö muuttumassa tulevaisuudessa (5-10 vuoden kuluttua)? Voit kirjoittaa oman näkemyksesi niistä muutoksista, joita alasi osaamisessa tulee mielestäsi tapahtumaan (voit jatkaa kääntöpuolelle). (Esimerkiksi uudet materiaalit teknologiateollisuudessa; globaalien liiketoimintaprosessien hallinta; täsmähoito tai telelääketiede; orgaaninen viljely tmv.)

35. Arvioi asteikolla 1-5, kuinka riittävästi ammattikorkeakouluopintoihisi sisältyi seuraavia?

	ei lainkaan riittävästi				riittävästi
1 Luento-opetusta	1	2	3	4	5
2 Ulkopuolisten asiantuntijoiden luentoja	1	2	3	4	5
3 Ryhmätöitä	1	2	3	4	5
4 Projektitöitä ulkopuolisille tahoille	1	2	3	4	5
5 Tutustumiskäyntejä ja opintomatkoja	1	2	3	4	5
6 Virtuaaliopetusta (esim verkko-opetus, videoneuvottelut)	1	2	3	4	5
7 Laboratoriotöitä, kenttäjaksoja ja muita käytännön harjoituksia	1	2	3	4	5
8 Harjoitusyritystoimintaa, yritys-simulaatioita, yrityspelejä	1	2	3	4	5
9 Työharjoittelua	1	2	3	4	5
10 Opinnäytetyötyöskentelyä	1	2	3	4	5
11 Kansainvälistä opiskelijavaihtoa	1	2	3	4	5

36. Kuinka hyvin suorittamasi tutkinto tunnetaan työelämässä?

- 1 heikosti
- 2 kohtalaisesti
- 3 hyvin

37. Arvioi omalta kohdaltasi, tunnetko itsesi oman alasi käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi.

- 1 kyllä
- 2 en
- 3 en osaa sanoa

38. Millä tavalla kansainvälisyys tulisi huomioida SeAMK:n koulutuksessa?

	ei lainkaan tarpeellista				erittäin tarpeellista
1 enemmän vieraskielistä opiskelumateriaalia	1	2	3	4	5
2 enemmän vieraskielistä opetusta	1	2	3	4	5
3 ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita koulutusohjelmaan	1	2	3	4	5
4 pakollinen opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailla	1	2	3	4	5
5 enemmän opiskelua yhdessä vaihto-opiskelijoiden kanssa	1	2	3	4	5
6 jotenkin muuten, miten?	1	2	3	4	5

39. Millä tavalla yrittäjyys tulisi huomioida SeAMKin koulutuksessa, jotta valmistuneet olisivat yrittäjämäisempiä työpaikoillaan ja / tai perustaisivat enemmän uusia yrityksiä?

	ei lainkaan tarpeellista				erittäin tarpeellista
	1	2	3	4	5
1 enemmän uudenlaista ajattelua kehittäviä työskentelytapoja	1	2	3	4	5
2 enemmän omien ideoiden esittämistä avoimissa keskusteluissa	1	2	3	4	5
3 enemmän opintojaksoja yhdessä muiden alojen opiskelijoiden kanssa	1	2	3	4	5
4 liiketoimintasuunnitelman laatiminen pakolliseksi kaikille koulutusaloille	1	2	3	4	5
5 enemmän yhteistyötä yritysten ja yrittäjien kanssa	1	2	3	4	5
6 vähemmän perinteistä luokkaopetusta ja enemmän projektitoimintaa opinnoissa	1	2	3	4	5
7 vähemmän teoriaa ja enemmän käytännön ongelmien ratkaisuja	1	2	3	4	5
8 enemmän opiskelijaryhmissä osallistumista erilaisiin paikallisiin ja kansallisiin liiketoimintakilpailuihin	1	2	3	4	5
9 jollakin muulla tapaa, miten?	1	2	3	4	5

40. Millainen on mielestäsi koko Seinäjoen ammattikorkeakoulun imago?

tuntematon	1	2	3	4	5	tunnettu
ei-arvostettu	1	2	3	4	5	arvostettu
ei-hyvämaineinen	1	2	3	4	5	hyvämaineinen
laadusta piittaamaton	1	2	3	4	5	laatutietoinen
kapea-alainen	1	2	3	4	5	laaja-alainen
ei-kansainvälinen	1	2	3	4	5	kansainvälinen
paikallaan pysyvä	1	2	3	4	5	eteenpäin pyrkivä
mainonnassaan lattea	1	2	3	4	5	mainonnassaan erottuva
ei-yrittäjähenkinen	1	2	3	4	5	yrittäjähenkinen

41. Mitä muuta haluaisit Seinäjoen ammattikorkeakoululle kertoa? (Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle)

Alumnirekisterin ajantasaistamiseksi ja sähköisen postin saamiseksi Seinäjoen ammattikorkeakoulusta voit halutessasi antaa tähän nykyisen sähköpostiosoitteesi _____

LIITE 3. Ylemmän tutkinnon suorittaneiden 2003-2008 kyselylomake**YLEMPÄÄN AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTOON JOHTAVASTA KOULUTUKSESTA VALMISTUNEET****A. TAUSTATIEDOT**

Ole hyvä ja ympyröi vain yksi omaa tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto tai kirjoita vastaus sille varattuun tilaan.

1. Sukupuoli 1 mies
 2 nainen

2. Ikä _____ vuotta

3. Suorittamasi ylempi amk-tutkinto SeAMKissa

- 1 Agrobiologi (ylempi amk)
- 2 Fysioterapeutti (ylempi amk)
- 3 Geronomi (ylempi amk)
- 4 Insinööri (ylempi amk)
- 5 Metsätalousinsinööri (ylempi amk)
- 6 Sairaanhoitaja (ylempi amk)
- 7 Sosionomi (ylempi amk)
- 8 Terveystieteiden erikoisosaaja (ylempi amk)
- 9 Tradenomi (ylempi amk)

4. Oliko ylempi ammattikorkeakoulututkinto (valitse vain yksi)

- 1 aikaisempaa oman alan osaamistasi laajentavaa
- 2 aikaisempaa oman alan osaamistasi syventävää
- 3 aikaisempaa osaamistasi uudelle alalle laajentavaa

5. Valmistumisajankohta

- 1 vuonna 2003
- 2 vuonna 2004
- 3 vuonna 2005
- 4 vuonna 2006
- 5 vuonna 2007
- 6 vuonna 2008

6. Mikäli olet suorittanut ylemmän amk-tutkinnon jälkeen jonkun toisen tutkinnon, kirjoita tutkinnon nimi viivalle

B. NYKYINEN ELÄMÄNTILANTEESI

7. Asuinpaikka tällä hetkellä

- 1 Seinäjoen seutu (Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka, Nurmo, Ylistaro)
- 2 Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla
- 3 Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta
- 4 Pääkaupunkiseutu
- 5 Muu Suomi
- 6 Ulkomaat

8. Olen tällä hetkellä (valitse vain yksi, mitä teet päätoimisesti)

- 1 töissä toisen palveluksessa
- 2 itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina
- 3 työttömänä työnhakijana
- 4 työvoimapolitiittisessa tai vastaavassa koulutuksessa
- 5 päätoimisena opiskelijana, ala _____
- 6 äitiys-/isyys-/vanhempainlomalla
- 7 varusmies- tai siviilipalveluksessa
- 8 muuten työelämän ulkopuolella, missä? _____

9. a) Toimitko tällä hetkellä sivutoimisena yrittäjänä?

- 1 kyllä
- 2 en

b) Opiskeletko tällä hetkellä sivutoimisesti?

- 1 kyllä
- 2 en

10. Oletko ollut työttömänä ylemmän tutkinnon suorittamisesi jälkeen?

- 1 En ole ollut työttömänä
- 2 Kyllä, _____ kertaa, yhteensä ___ v ___ kk

11. Mikäli sinulla on ollut valmistumisesi jälkeen työllistymisvaikeuksia koulutustasi vastaaviin tehtäviin, ympyröi seuraavista korkeintaan kaksi työllistymistäsi eniten vaikeuttanutta tekijää?

- 1 työkokemuksen puute
- 2 tutkinnon sisältö ja sen opintoyhdistelmä
- 3 tutkinnon huono tunnettuus
- 4 alan / alueen heikko työmarkkinatilanne
- 5 puutteelliset tietotekniikkataidot
- 6 puutteellinen kielitaito
- 7 sukupuoli
- 8 ikä
- 9 perheeseen tai muuhun elämäntilanteeseen liittyvä syy
- 10 joku muu, mikä _____

12. Oletko kiinnostunut jatko-opinnoista? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

- 1 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta, minkä alan koulutuksesta _____
- 2 kyllä, olen kiinnostunut yliopiston maisteritutkinnosta
- 3 kyllä, olen kiinnostunut yliopiston lisensiaatti- tai tohtoritutkinnosta
- 4 kyllä, olen kiinnostunut _____ opinnoista
- 5 en ole kiinnostunut jatko-opinnoista

Kysymyksiin 13–22 vastaavat tällä hetkellä ansiotyötä tekevät/itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina toimivat. Muut vastaajat siirtyvät suoraan kysymykseen 23.

13. Työskentelen tällä hetkellä

- 1 omassa yrityksessä tai omalla maatilalla (perustanut/ostanut itse tai sukupolvenvaihdos jo tehty)
- 2 perheyrietyksessä (vanhemmat yrityksen omistajina, sukupolvenvaihdosta ei vielä tehty)
- 3 yrityksessä, toisen palveluksessa (valitse tarkemmin toimiala seuraavista):
 - 1 teollisuusyritys
 - 2 kaupan alan yritys
 - 3 palvelualan yritys
- 4 kunnan, kuntayhtymän tai kunnan liikelaitoksen palveluksessa
- 5 valtion tai valtion liikelaitoksen palveluksessa
- 6 järjestön, säätiön tai vastaavan palveluksessa
- 7 muualla, missä? _____

14. Oletko tällä hetkellä (ympyröi yksi vaihtoehto)

- 1 saman työnantajan palveluksessa ja samantasoisissa työtehtävissä kuin ylemmän tutkinnon suorittamisen alussa
- 2 saman työnantajan palveluksessa, mutta vaativanmissa työtehtävissä kuin ylemmän tutkinnon suorittamisen alussa
- 3 eri työnantajan palveluksessa, mutta samantasoisissa työtehtävissä kuin ylemmän tutkinnon suorittamisen alussa
- 4 eri työnantajan palveluksessa ja vaativanmissa työtehtävissä kuin ylemmän tutkinnon suorittamisen alussa

15. Työsuhteeni luonne

- 1 toistaiseksi voimassa oleva /vakainainen
- 2 määräaikainen

16. Työskentelen

- 1 kokopäiväisesti
- 2 osapäiväisesti

17. Työntekijöiden määrä työpaikallani (toimipisteessäni)

- 1 1 - 10 työntekijää
- 2 11 - 50 työntekijää
- 3 51 - 100 työntekijää
- 4 101 - 250 työntekijää
- 5 251 ----> työntekijää

18. Työskenteletkö ammattikorkeakoulussa suorittamaasi ylempää tutkintoa vastaavissa työtehtävissä?

- 1 kyllä, täysin
- 2 kyllä, osittain
- 3 en lainkaan
- 4 en osaa sanoa

19. Miten kuvailisit pääasiallisia työtehtäviäsi tällä hetkellä? (Valitse vain yksi vaihtoehto)

1 suoritustason tehtävät	5 opetustehtävät
2 esimiestehtävät	6 yrittäjänä toimiminen
3 ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	7 muu, mikä? _____
4 asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät	

20. Mikä on tämän hetkinen bruttopalkkasi (peruspalkka palveluvuosilinen + luontaisetujen verotusarvo, ei huomioida tulospalkkioita tai ylityökorvauksia) kuukaudessa?

_____ €/kk.

Maatalousyrittäjät ja muut yrittäjät laskevat kuukausipalkkansa edellisen vuoden verotettavasta (sekä ansio- että pääomatulo) tulosta jakamalla vuositulonsa 12:lla.

21. Millaiset etenemismahdollisuudet arvioit omaavasi nykyisessä työssäsi?

- 1 erittäin huonot
- 2 melko huonot
- 3 keskinkertaiset
- 4 melko hyvät
- 5 erittäin hyvät

22. Aiotko pysyä nykyisissä työtehtävissäsi toistaiseksi?

- 1 mietin työpaikan vaihtoa jatkuvasti
- 2 mietin työpaikan vaihtoa ajoittain
- 3 aion pysyä nykyisissä työtehtävissäni
- 4 pyrin uusiin tehtäviin nykyisellä työnantajallani

Kysymykset 23–33 on tarkoitettu kaikille vastaajille.

23. Mitä vaikutuksia odotit etukäteen yleimmästä ammattikorkeakoulututkinnoista seuraavan ja miten nämä odotukset ovat toteutuneet? Ympyröi numero 1-5 sekä odotusten että toteutuman osalta, 1=matala, 5=korkea.

	Odotukset					Toteutuma					
	matala					korkea		matala		korkea	
1. etenen urallani tai saan vaativampia työtehtäviä saman työnantajan palveluksessa	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
2. vaihdan työnantajaorganisaatiota	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
3. ryhdyn yrittäjäksi	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
4. saan parempaa palkkaa	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
5. suoriudun paremmin vanhoista työtehtävistäni	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
6. kehityn henkilökohtaisesti ja opin uutta, saan uusia ajattelunalleja	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
7. laajennan sosiaalista verkostoani	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	

24. Mikäli ylempi tutkinto on vaikuttanut työtehtäviisi, kerro omin sanoin millaisia vaikutukset ovat olleet.

25. Arvioi asteikolla 1-5 kokonaistyytyväisyyttäsi ylempään amk-tutkinnon vaikutuksista urakehitykseesi

erittäin tyytymätön
1 2 3 4 5
erittäin tyytyväinen

26. Onko työsi liittynyt kansainvälisyyteen ylempään tutkinnon suorittamisen jälkeen? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

- 1 Työskentelen tai olen työskennellyt ulkomailla
- 2 Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa kotimaassa
- 3 Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä kotimaassa
- 4 Jotenkin muuten, miten? _____
- 5 Työni ei ole liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisen jälkeen

C. KOULUTUKSEN VASTAAVUUS TYÖELÄMÄN VAATIMUKSIIN

27. Seuraavassa kysytään keskeisten työelämävalmiuksien tärkeyttä työssäsi. Pyydämme sinua arvioimaan

- a) Kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi?
- b) Miten ammattikorkeakoulupiskelu kehitti kyseisiä työelämävalmiuksia?
- c) Miten tärkeitä arvelet näiden valmiuksien olevan omassa työssäsi tukevuudessa (5-10 vuoden kuluttua)

	a) kuinka tärkeitä nykyisessä työssäsi... 1= ei lainkaan tärkeä 2= vähän tärkeä 3= jonkin verran tärkeä 4= tärkeä 5= erittäin tärkeä	b) miten kehitti... 1= ei kehittänyt lainkaan 2= kehitti vain vähän 3= kehitti jonkin verran 4= kehitti paljon 5= kehitti erittäin paljon	c) kuinka tärkeitä tulevaisuudessa... 1= ei lainkaan tärkeä 2= vähän tärkeä 3= jonkin verran tärkeä 4= tärkeä 5= erittäin tärkeä
1 Oman alan teoreettinen osaaminen	1 3 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
2 Oman alan käytännön osaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
3 Moniosaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4 Yrittäjyysvalmiudet	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
5 Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
6 Tiedonhankintataidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
7 Oppimiskyky	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
8 Ongelma- ja ratkaisutaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
9 Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
10 Muutoksenhallinta	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
11 Kyky työskennellä itsenäisesti	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
12 Verkosto-osaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
13 Esiintymisvalmiudet	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
14 Neuvottelutaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
15 Organisointi- ja koordinoitaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
16 Esimiestaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
17 Projektinhallintataidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
18 Oman alan lainsäädännön tuntemus	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
19 Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
20 Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
21 Tieto- ja viestintätekniikan taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
22 Kielitaito	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
23 Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

28. Mitä edellä mainitussa luettelossa olevista työelämävalmiuksista olisi mielestäsi pitänyt kehittää ylempässä ammattikorkeakoulupiskelussa enemmän? (Valitse osaamista / työelämävalmiutta vastaava numero yllä olevasta luettelosta tai kirjoita viivalle joku muu asia)

- a) Olisin kaivannut eniten lisää seuraavaa osaamista _____
- b) Olisin kaivannut toiseksi eniten lisää seuraavaa osaamista _____
- c) Olisin kaivannut kolmanneksi eniten lisää seuraavaa osaamista _____

29. Arvioi onko oman alasi teoreettisen ja käytännön osaamisen sisältö muuttumassa tulevaisuudessa (5-10 vuoden kuluttua)?
 Voit kirjoittaa oman näkemyksesi niistä muutoksista, joita alasi osaamisessa tulee mielestäsi tapahtumaan
 (voit jatkaa kääntöpuolelle). (Esimerkiksi uudet materiaalit teknologiateollisuudessa; globaalien liiketoiminta-
 prosessien hallinta; täsmähoito tai telelääketiede; orgaaninen viljely tmv.)

30. a) Oliko ylempässä amk-tutkinossa sopivassa suhteessa?

	liian vähän	sopivassa määrin	liian paljon
a) lähiopetusta	1	2	3
b) itsenäistä työskentelyä	1	2	3
c) verkko-opiskelua	1	2	3
d) sovellustehtävien nivoutumista omiin työtehtäviin	1	2	3
e) vieraskielistä opetusmateriaalia	1	2	3

b) Millainen rooli opinnäytetyöllä oli oman ammatillisen kehittymisesi kannalta?

ei lainkaan merkittävä				erittäin merkittävä
1	2	3	4	5

c) Millainen rooli opinnäytetyöllä oli työelämän (esim. oman työpaikkasi) kehittämisen kannalta?

ei lainkaan merkittävä				erittäin merkittävä
1	2	3	4	5

31. Kuinka hyvin suorittamasi ylempi amk-tutkinto tunnetaan työelämässä?

- 1 heikosti
- 2 kohtalaisesti
- 3 hyvin

32. Pidetäänkö ylempää amk-tutkintoa työelämässä heikompana tai parempana kuin yliopiston maisteritutkintoa?

huomattavasti heikompana				huomattavasti parempana
1	2	3	4	5

33. Mitä muuta haluaisit Seinäjoen ammattikorkeakoululle kertoa? (Jatka tarvittaessa kääntöpuolelle)

Alumirekisterin ajantasaistamiseksi ja sähköisen postin saamiseksi Seinäjoen ammattikorkeakoulusta voit halutessasi antaa tähän nykyisen sähköpostiosoitteesi _____

LIITE 4. Nuorten 1997-2000 kyselylomake

Alumni- ja yrittäjyyskysely Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 1996-2000 valmistuneille

A. Taustatiedot

Ole hyvä ja ympyröi vain yksi omaa tilannettasi parhaiten kuvaava vaihtoehto tai kirjoita vastaus sille varattuun tilaan.

1. Sukupuoli 1 mies
 2 nainen

2. Ikä _____ vuotta

3. Koulutusalasasi amk-tutkinnoissa

- 1 Liiketalouden ja hallinnon ala, entinen kaupan ja hallinnon ala (sisältäen myös yrittäjyyden, kirjasto- ja tietopalvelun sekä tietojenkäsittelyn), Seinäjoki & Kauhava
- 2 Luonnonvara- ja ympäristöala, entinen maaseutualue, Ilmajoki
- 3 Sosiaali- ja terveysala, Seinäjoki
- 4 Tekniikan ja liikenteen ala, Seinäjoki

4. Koulutusohjelmasi _____

5. Pohjakoulutuksesi ennen ammattikorkeakoulututkintoa

- 1 lukio / ylioppilastutkinto
- 2 toisen asteen ammatillinen tutkinto
- 3 muu, mikä _____

6. Oletko suorittanut amk-tutkinnon jälkeen jonkun toisen tutkinnon

- 1 ammattikorkeakoulututkinto joltain muulta alalta
- 2 ammattikorkeakoulun ylempi tutkinto
- 3 maisteritutkinto yliopistossa
- 4 joku muu, mikä _____

B. Nykyinen elämäntilanteesi

7. Asuinpaikka tällä hetkellä

- 1 Seinäjoen seutu (Seinäjoki, Ilmajoki, Jalasjärvi, Kurikka, Nurmo, Ylistaro)
- 2 Muu kunta Etelä-Pohjanmaalla
- 3 Pohjanmaan tai Keski-Pohjanmaan maakunta
- 4 Pääkaupunkiseutu
- 5 Muu Suomi
- 6 Ulkomaat

8. Olen tällä hetkellä (valitse vain yksi, mitä teet päätoimisesti)

- 1 töissä toisen palveluksessa
- 2 itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/freelancerina
- 3 työttömänä työnhakijana
- 4 työvoimapolitiisessa tai vastaavassa koulutuksessa
- 5 päätoimisena opiskelijana
- 6 äitiys-/isyys-/vanhempainlomalla
- 7 varusmies- tai siviilipalveluksessa
- 8 muuten työelämän ulkopuolella, missä? _____

9. Oletko ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisesi jälkeen?

- 1 En ole ollut työttömänä
- 2 Kyllä, _____ kertaa, yhteensä _____ v _____ kk

10. Mikäli sinulla on ollut ammattikorkeakoulusta valmistumisesi jälkeen vaikeuksia työllistyä koulutustasi vastaaviin tehtäviin, ympyröi seuraavista korkein kaksi työllistymistäsi eniten vaikeuttanut tekijää?

- 1 työkokemuksen puute
- 2 tutkinnon sisältö ja sen opintoyhdistelmä
- 3 tutkinnon huono tunnettuus
- 4 alan / alueen heikko työmarkkinatilanne
- 5 puutteelliset tietotekniikkataidot
- 6 puutteellinen kielitaito
- 7 sukupuoli
- 8 ikä
- 9 perheeseen tai muuhun elämäntilanteeseen liittyvä syy
- 10 joku muu, mikä _____

11. Oletko kiinnostunut jatko-opinnoista? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

- 1 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun ylemmistä amk-tutkinnoista
- 2 kyllä, olen kiinnostunut ammattikorkeakoulun täydennyskoulutuksesta, minkä alan koulutuksesta _____
- 3 kyllä, olen kiinnostunut yliopisto-opinnoista
- 4 kyllä, olen kiinnostunut muiden oppilaitosten jatko-opinnoista
- 5 opiskelen jo tällä hetkellä pää- tai sivutoimisesti, mitä _____
- 6 en ole kiinnostunut

Kysymyksiin 12–18 vastaavat tällä hetkellä ansiotyötä tekevät/itsenäisenä yrittäjänä/ammattinharjoittajana/free-lancerina toimivat. Muut vastaajat siirtyvät suoraan kysymykseen 19.

12. Työskentelen tällä hetkellä

- 1 omassa yrityksessä tai omalla maatilalla (perustanut/ostanut itse tai sukupolvenvaihdos jo tehty)
- 2 perheyriksessä (vanhemmat yrityksen omistajina, sukupolvenvaihdosta ei vielä tehty)
- 3 yrityksessä, toisen palveluksessa (valitse tarkemmin toimiala seuraavista):
 - 1 teollisuusyritys
 - 2 kaupan alan yritys
 - 3 palvelualan yritys
- 4 kunnan, kuntayhtymä tai kunnan liikelaitoksen palveluksessa
- 5 valtion tai valtion liikelaitoksen palveluksessa
- 6 järjestön, säätiön tai vastaavan palveluksessa
- 7 muualla, missä? _____

13. Työsuhteeni luonne

- 1 toistaiseksi voimassa oleva / vakinainen
- 2 määräaikainen

14. Työskentelen

- 1 kokopäiväisesti
- 2 osapäiväisesti

15. Työntekijöiden määrä työpaikallani (toimipisteessäni)

- 1 1 - 10 työntekijää
- 2 11 - 50 työntekijää
- 3 51 - 100 työntekijää
- 4 101 - 250 työntekijää
- 5 251 ----> työntekijää

16. Työskenteletkö ammattikorkeakoulussa suorittamaasi tutkintoa vastaavissa työtehtävissä?

- 1 kyllä, täysin
- 2 kyllä, osittain
- 3 en lainkaan
- 4 en osaa sanoa

17. Miten kuvailisit pääasiallisia työtehtäviäsi tällä hetkellä? (Valitse vain yksi vaihtoehto)

1 koulutusta vastaamattomat suoritustason tehtävät	5 asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektitehtävät
2 koulutusta vastaavat suoritustason tehtävät	6 opetustehtävät
3 esimiestehtävät	7 yrittäjänä toimiminen
4 ylimmän johdon ja liikkeenjohdolliset tehtävät	8 muu, mikä? _____

18. Mikä on tämän hetken bruttopalkkasi (peruspalkka palveluvuosiineen + luontaisetujen verotusarvo, ei huomioida tulospalkkioita tai ylityökorvauksia) kuukaudessa?

_____ €/kk.

Maatalousyrittäjät ja muut yrittäjät laskevat kuukausipalkkansa edellisen vuoden verotettavasta (sekä ansio- että pääomatulo) tulosta jakamalla vuositulonsa 12:lla.

Seuraaviin kysymyksiin vastaavat kaikki

19. Kuinka monen työnantajan palveluksessa olet ollut amk:sta valmistumisesi jälkeen? _____

20. Kuinka monessa eri työtehtävässä olet ollut amk:sta valmistumisesi jälkeen? _____

21. Oletko jossain vaiheessa uraasi toiminut esimiestehtävissä (vähintään yksi alainen)?

- 1 kyllä
- 2 en

22. Oletko tehnyt työurasi aikana projektiluontoisia töitä?

- 1 kyllä, epäsäännöllisesti / silloin tällöin
- 2 kyllä, säännöllisesti / jatkuvasti
- 3 en

23. Oletko kokonaisuutena tyytyväinen amk-tutkinnon jälkeen (1=en ole lainkaan tyytyväinen, 5=olen erittäin tyytyväinen)

	en ole lainkaan tyytyväinen			olen erittäin tyytyväinen	
	1	2	3	4	5
1 urakehitykseesi	1	2	3	4	5
2 palkkakehitykseesi	1	2	3	4	5
3 työtehtävien sisältöön ja mielekkyyteen	1	2	3	4	5

24. Onko työsi liittynyt kansainvälisyyteen valmistumisesi jälkeen? (Voit valita useita vaihtoehtoja)

- 1 Työskentelen tai olen työskennellyt ulkomailla
- 2 Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä hankkeissa kotimaassa
- 3 Työskentelen tai olen työskennellyt kansainvälisyyteen liittyvissä tehtävissä kotimaassa
- 4 Jotenkin muuten, miten? _____
- 5 Työni ei ole liittynyt kansainvälisyyteen valmistumiseni jälkeen

C. Koulutuksen vastaavuus työelämän vaatimuksiin

Seuraaviin kysymyksiin vastaavat kaikki

25. Seuraavassa kysytään keskeisten työelämävalmiuksien tärkeyttä työssäsi. Pyydämme sinua arvioimaan

- a) Kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi?
b) Miten tärkeitä arvelet näiden valmiuksien olevan omassa työssäsi tulevaisuudessa (5-10 vuoden kuluttua)

	a) kuinka tärkeitä nykyisessä työssäsi...	b) kuinka tärkeitä tulevaisuudessa...
	1= ei lainkaan tärkeä 2= vähän tärkeä 3= jonkin verran tärkeä 4= tärkeä 5= erittäin tärkeä	1 1= ei lainkaan tärkeä 2= vähän tärkeä 3= jonkin verran tärkeä 4= tärkeä 5= erittäin tärkeä
1 Oman alan teoreettinen osaaminen	1 3 3 4 5	1 2 3 4 5
2 Oman alan käytännön osaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
3 Moniosaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
4 Yrittäjyysvalmiudet	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
5 Analyytiset, systemaattisen ajattelun taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
6 Tiedonhankintataidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
7 Oppimiskyky	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
8 Ongelmanratkaisutaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
9 Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
10 Muutoksenhallinta	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
11 Kyky työskennellä itsenäisesti	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
12 Verkosto-osaaminen	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
13 Esiintymisvalmudet	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
14 Neuvottelutaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
15 Organisointi- ja koordinoitintaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
16 Esimiestaidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
17 Projektinhallintataidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
18 Oman alan lainsäädännön tuntemus	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
19 Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
20 Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
21 Tieto- ja viestintätekniikan taidot	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
22 Kielitaito	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
23 Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

26. Arvioi, onko oman alasi teoreettisen ja käytännön osaamisen sisältö muuttumassa tulevaisuudessa (5-10 vuoden kuluttua)? Voit kirjoittaa oman näkemyksesi niistä muutoksista, joita alasi osaamisessa tulee mielestäsi tapahtumaan (voit jatkaa kääntöpuolelle). (Esimerkiksi uudet materiaalit teknologiateollisuudessa; globaalin liiketoimintaprosessin hallinta; täsmähoito tai telelääketiede; orgaaninen viljely tmv.)

27. Mitä muuta haluaisit Seinäjoen ammattikorkeakoululle kertoa?

Alumnirekisterin ajantasaistamiseksi ja sähköisen postin saamiseksi Seinäjoen ammattikorkeakoulusta voit halutessasi antaa tähän nykyisen sähköpostiosoitteesi _____

Liite 5. Työelämävalmiuksien faktorointi

Vertailujen helpottamiseksi 23 valmiutta koskevasta työelämävalmiuksien muuttujaryhmästä etsittiin faktorianalyysin avulla samaa asiaa mittaavat muuttujat kattavammaksi kokonaisuudeksi. Näin saatiin viisi työelämään liittyvää valmiuskokonaisuutta, joiden reliabiliteetti on hyvä (yli 0,7). Jokainen 23:sta valmiudesta on mukana yhdessä yhteismuuttujassa. Ilmoitetut reliabiliteetti-arvot on laskettu nykyisessä työssä koettujen tärkeysarvioiden mukaan, mutta reliabiliteetit ovat samaa suuruusluokkaa myös muuttujaryhmissä miten amk-opiskelu kehitti valmiuksia sekä kuinka tärkeitä valmistuvat arvelivat niiden olevan tulevaisuudessa.

KANSAINVÄLISET VALMIUDET ($\alpha = 0,79$)

22	Kielitaito
23	Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä

YRITTÄJYYSVALMIUDET ($\alpha = 0,80$)

4	Yrittäjyysvalmiudet
19	Yritystoiminnan perusteiden tuntemus

SUBSTANSSIOSAAMINEN ($\alpha = 0,75$)

1	Oman alan teoreettinen osaaminen
2	Oman alan käytännön osaaminen
18	Oman alan lainsäädännön tuntemus

SOSIAALISET JA ESIMIESTAIDOT ($\alpha = 0,84$)

9	Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot
12	Verkosto-osaaminen
13	Esiintymisvalmiudet
14	Neuvottelutaidot
15	Organisointi- ja koordinoititaidot
16	Esimiestaidot
17	Projektinhallintataidot

YLEISET TYÖELÄMÄTAIDOT ($\alpha = 0,81$)

3	Moniosaaminen
5	Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot
6	Tiedonhankintataidot
7	Oppimiskyky
8	Ongelmanratkaisutaidot
10	Muutoksenhallinta
11	Kyky työskennellä itsenäisesti
20	Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa
21	Tieto- ja viestintätekniikan taidot

Liite 6. Nuorten tuloksia koulutusohjelmittain

TAULUKKO 1. Nuoret vastaajat koulutusohjelmittain.

Koulutusohjelmat	Vastaajien lkm
Kulttuuri	
Konservointi	13
Kulttuurituotanto	43
Muotoilu	29
Kirjasto- ja tietopalvelu	37
Liiketoiminta	
Liiketalous	119
Pk-yrittäjyys	79
Degree Programme in IB	8
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	47
Maa- ja metsätalous	
Maaseutuelinkeinot	53
Metsätalous	43
Sosiaali- ja terveysala	
Fysioterapia	32
Hoitotyö	85
Sosiaaliala	77
Vanhustyö	36
Tekniikka	
Bio- ja elintarviketekniikka	28
Kone- ja tuotantotekniikka	30
Puutekniikka	16
Rakennustekniikka	24
Tietotekniikka	62
Tietojenkäsittely	27
Koulutusohjelmatieto puuttuu	35
Kaikki nuoret vastaajat	923

TAULUKKO 2. Nuorten asuinpaikka koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Asuinpaikka tällä hetkellä					
	Seinä- joen seutu	Muu kunta Etelä- Pohjan- maalla	Pohjanmaan tai Keski- Pohjanmaan maakunta	Pää- kaupunki- seutu	Muu Suomi	Ulko- maat
	%	%	%	%	%	%
Kulttuuri	19	13	9	15	45	
Konservointi	8	8		23	62	
Kulttuurituotanto	26	9	7	23	35	
Muotoilu	28	21	14	10	28	
Kirjasto- ja tietopalvelu	8	11	11	5	65	
Liiketoiminta	31	21	8	9	30	1
Liiketalous	43	20	6	8	22	1
Pk-yrittäjyys	22	14	9	11	44	
Degree Programme in IB	50	13	13		25	
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	15	34	6	6	36	2
Maa- ja metsätalous	22	13	19	5	41	
Maaseutuelinkeinot	34	9	23	4	30	
Metsätalous	7	14	14	7	58	
Sosiaali- ja terveystieteet	47	22	7	6	18	<1
Fysioterapia	22	41	13	13	13	
Hoitotyö	56	24	6	4	11	
Sosiaaliala	61	14	3	3	18	1
Vanhustyö	19	14	14	11	42	
Tekniikka	47	18	6	5	23	
Bio- ja elintarviketek- niikka	57	7		4	32	
Kone- ja tuotantotek- niikka	33	27	13	3	23	
Puutekniikka	13	31	13	6	38	
Rakennustekniikka	46	25	8	4	17	
Tietotekniikka	60	13	3	2	23	
Tietojenkäsittely	50	19	8	19	4	
Kaikki nuoret vastaajat	36	19	9	8	29	<1

TAULUKKO 3. Nuorten päätoiminen toiminta koulutusohjelmittain.

SEAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Päätoiminen toiminta									
	Töissä toisen palveluk- sessa	Itsenäisenä yrit- täjänä/ammatin- harjoittajana/ freelancerina	Työttö- mänä työn- hakijana	Työvoima- poliittisessa tai vastaavassa koulutuksessa	Pää- toimisena opiskelijana	Äitiys-/isyys-/ vanhempain-/ hoitopaalla	Varusmies- tai siviili- palveluk- sessa	Muuten työelämän ulkopuolella	%	%
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Kulttuuri	62,6	4,1	2,4	1,6	17,1	11,4				0,8
Konservointi	30,8	,0	7,7	7,7	46,2	7,7	,0			,0
Kulttuurituotanto	74,4	7,0	,0	2,3	9,3	7,0	,0			,0
Muotoilu	55,2	6,9	,0	,0	20,7	17,2	,0			,0
Kirjasto- ja tietopalvelu	64,9	,0	5,4	,0	13,5	13,5	,0			2,7
Liiketoiminta	75,6	5,6	4,9	,8	4,5	8,6				
Liiketalous	80,7	3,4	4,2	,8	5,0	5,9	,0			,0
PK-yrittäjyys	69,6	12,7	6,3	1,3	3,8	6,3	,0			,0
Degree Programme in IB	62,5	,0	,0	,0	12,5	25,0	,0			,0
Palvelujen tuottam. ja joht.	74,5	2,1	4,3	,0	4,3	14,9	,0			,0
Maa- ja metsätalous	65,4	23,1	1,9	,0	3,8	4,8				1,0
Maaseutuelinkeinot	56,6	28,3	,0	,0	7,5	7,5	,0			,0
Metsätalous	83,7	7,0	4,7	,0	,0	2,3	,0			2,3
Sosiaali- ja terveysala	73,5	2,9	,8	,0	4,2	18,5				
Fysioterapia	68,8	15,6	,0	,0	,0	15,6	,0			,0
Hoitotyö	79,8	,0	,0	,0	4,8	15,5	,0			,0
Sosiaaliuala	74,0	1,3	1,3	,0	2,6	20,8	,0			,0
Vanhustyö	61,1	2,8	2,8	,0	11,1	22,2	,0			,0
Tekniikka	83,2	4,7	2,1	2,1	3,7	4,2				
Bio- ja elintarviketekniikka	78,6	,0	,0	7,1	3,6	10,7	,0			,0
Kone- ja tuotantotekniikka	93,3	3,3	3,3	,0	,0	,0	,0			,0
Puutekniikka	75,0	,0	6,3	,0	18,8	,0	,0			,0
Rakennustekniikka	79,2	12,5	,0	,0	,0	8,3	,0			,0
Tietotekniikka	91,8	4,9	1,6	,0	,0	1,6	,0			,0
Tietojenkäsittely	66,7	7,4	3,7	7,4	7,4	7,4	,0			,0
Kaikki nuoret vastaajat	73,7	6,5	2,6	,9	5,9	10,2				,2

TAULUKKO 4. Työttömyys ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen nuorilla koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Onko ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen?	
	Kyllä	Ei
	%	%
Kulttuuri	66	34
Konservointi	31	69
Kulttuurituotanto	72	28
Muotoilu	55	45
Kirjasto- ja tietopalvelu	81	19
Liiketoiminta	41	59
Liiketalous	39	61
Pk-yrittäjäyys	43	57
Degree Programme in IB	38	63
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	38	62
Maa- ja metsätalous	24	76
Maaseutuelinkeinot	21	79
Metsätalous	28	72
Sosiaali- ja terveysala	25	75
Fysioterapia	25	75
Hoitotyö	10	90
Sosiaaliala	40	60
Vanhustyö	33	67
Tekniikka	34	66
Bio- ja elintarviketekniikka	54	46
Kone- ja tuotantotekniikka	24	76
Puutekniikka	38	63
Rakennustekniikka	25	75
Tietotekniikka	26	74
Tietojenkäsittely	41	59
Kaikki nuoret vastaajat	37	63

TAULUKKO 5. Nuorten työnantajat koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Työskentelee tällä hetkellä									
	Yrityksessä, toisen palveluksessa	Kunnan / kuntayhtymän/ kunnan liikelaitoksen palveluksessa	Omassa yrityksessä tai omalla maatilalla	Järjestön, säätiön tai vastaavan palveluksessa	Valtion tai valtion liikelaitoksen palveluksessa	Perhe- yrityksessä	Muualla			
	%	%	%	%	%	%	%			
Kulttuuri	34	35	4	18	8	1				
Konservointi		33		67						
Kulttuurituotanto	26	34	3	26	9	3				
Muotoilu	76	6	12	6						
Kirjasto- ja tietopalvelu	18	59		9	14					
Liiketoiminta	73	8	6	4	5	5				
Liiketalous	77	4	4	2	8	4				
Pk-yrittäjyys	66	8	11	3	3	9				
Degree Programme in IB	80				20					
Palvelujen tuottaminen ja joht.	69	19	3	8						
Maa- ja metsätalous	44	4	28	6	12	4	1			
Maaseutuelinkeinot	36	4	36	7	9	7	2			
Metsätalous	62	5	11	5	14	3				
Sosiaali- ja terveysala	24	57	3	10	5					
Fysioterapia	54	15	15	12	4					
Hoitotyö	9	83		2	6					
Sosiaaliala	27	56	2	11	4					
Vanhustyö	23	36	5	32	5					
Tekniikka	77	10	4	1	6	2				
Bio- ja elintarviketekniikka	67	33								
Kone- ja tuotantotekniikka	85	8	4		4					
Puutekniikka	91					9				
Rakennustekniikka	76	10	10		5					
Tietotekniikka	84	4	4	2	4	4				
Tietojenkäsittely	55	10	10		25					
Kaikki nuoret vastaajat	54	23	7	6	6	3				

TAULUKKO 6. Nuorten työpaikkojen koko koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Työntekijöiden määrä työpaikalla				
	1 - 10 työntekijää	11 - 50 työntekijää	51 - 100 työntekijää	101 - 250 työntekijää	251 ==> työntekijää
	%	%	%	%	%
Kulttuuri	47	29	6	6	12
Konservointi	33	33	33		
Kulttuurituotanto	44	26	9	9	12
Muotoilu	50	39		6	6
Kirjasto- ja tietopalvelu	50	23	5	5	18
Liiketoiminta	35	33	8	13	10
Liiketalous	32	39	8	12	8
Pk-yrittäjyys	36	20	11	14	19
Degree Programme in IB	40	20	20		20
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	42	42	3	11	3
Maa- ja metsätalous	54	20	10	9	7
Maaseutuelinkeinot	57	18	11	9	5
Metsätalous	50	26	11	5	8
Sosiaali- ja terveysala	35	49	11	2	2
Fysioterapia	71	25			4
Hoitotyö	18	62	15	2	3
Sosiaaliala	41	46	9	2	2
Vanhustyö	32	50	9	9	
Tekniikka	30	28	8	18	15
Bio- ja elintarviketekniikka	24	19	5	10	43
Kone- ja tuotantotekniikka	46	27	4	19	4
Puutekniikka	45	27	9	18	
Rakennustekniikka	29	52	10	10	
Tietotekniikka	25	26	12	19	18
Tietojenkäsittely	21	26	5	26	21
Kaikki nuoret vastaajat	38	34	9	10	9

TAULUKKO 7. Nuorten työssä olevien työsuhteen luonne koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Työsuhteen luonne	
	Toistaiseksi pysyvä/ vakinainen	Määräaikainen
	%	%
Kulttuuri	58	42
Konservointi		100
Kulttuurituotanto	47	53
Muotoilu	72	28
Kirjasto- ja tietopalvelu	73	27
Liiketoiminta	79	21
Liiketalous	88	13
Pk-yrittäjyys	77	23
Degree Programme in IB	40	60
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	67	33
Maa- ja metsätalous	86	14
Maaseutuelinkeinot	82	18
Metsätalous	89	11
Sosiaali- ja terveysala	54	46
Fysioterapia	77	23
Hoitotyö	40	60
Sosiaali- ja terveysala	61	39
Vanhustyö	59	41
Tekniikka	88	13
Bio- ja elintarviketekniikka	62	38
Kone- ja tuotantotekniikka	89	11
Puutekniikka	91	9
Rakennustekniikka	95	5
Tietotekniikka	95	5
Tietojenkäsittely	80	20
Kaikki nuoret vastaajat	73	27

TAULUKKO 8. Nuorten pääasialliset työtehtävät koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Miten kuvailee pääasiallisia työtehtäviä?									
	Koulutusta vastaa- mattomat suoritus- tason tehtävät	Koulutusta vastaavat suoritus- tason tehtävät	Esimies- tehtävät	Ylimmän johdon ja liikkeenjohdol- liset tehtävät	Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projektittehtävät	Opetus- tehtävät	Yrittä- jänä toimi- minen	Muu	%	%
Kulttuuri	27	40	3		21	3	6			
Konservointi					67	33				
Kulttuurituotanto	18	38	6		29		9			
Muotoilu	61	6			17	6	11			
Kirjasto- ja tietopalvelu	18	77			5					
Liiketoiminta	19	43	12	1	17	1	7			
Liiketalous	16	58	7	1	12	1	4			
Pk-yrityttäjäys	16	27	14	3	24		16			
Degree Programme in IB	40	40	20							
Palvelujen tuottam. ja joht.	26	37	20		11	3	3			
Maa- ja metsätalous	9	15	22	1	24	1	26	1		
Maaseutuelinkeinot	11	24	11		18		33	2		
Metsätalous	8	8	39	3	32	3	8			
Sosiaali- ja terveysala	6	71	10	1	8	1	4			
Fysioterapia	4	69	4		4		19			
Hoitotyö	5	92	3							
Sosiaaliala	7	63	9	2	16	2	2			
Vanhustyö	9	27	41		18		5			
Tekniikka	13	16	17	3	4	3	3	6		
Bio- ja elintarviketekniikka	19	24	24		33					
Kone- ja tuotantotekniikka	7	11	15	4	48	11	4			
Puutekniikka	9		36	18	36					
Rakennustekniikka		15	25		40	5	15			
Tietotekniikka	12	18	16	2	46	2	5			
Tietojenkäsittely	30	20			40		10			
Kaikki nuoret vastaajat	14	40	13	1	22	2	8			<1

TAULUKKO 9. Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus nuorilla koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus			
	Vastaa täysin	Vastaa osittain	Ei vastaa lainkaan	Ei osaa sanoa
	%	%	%	%
Kulttuuri	34	36	27	3
Konservointi	33		67	
Kulttuurituotanto	32	53	12	3
Muotoilu	11	28	56	6
Kirjasto- ja tietopalvelu	55	23	23	
Liiketoiminta	37	48	14	1
Liiketalous	38	45	13	3
Pk-yrittäjyys	41	47	13	
Degree Programme in IB	20	40	40	
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	36	47	17	
Maa- ja metsätalous	53	41	7	
Maaseutuelinkeinot	49	44	7	
Metsätalous	53	39	8	
Sosiaali- ja terveysala	75	23	2	
Fysioterapia	88	12		
Hoitotyö	82	18		
Sosiaaliala	66	30	4	
Vanhustyö	68	27	5	
Tekniikka	43	47	9	1
Bio- ja elintarviketekniikka	43	48	10	
Kone- ja tuotantotekniikka	70	22	4	4
Puutekniikka	9	91		
Rakennustekniikka	81	19		
Tietotekniikka	34	52	14	
Tietojenkäsittely	15	65	20	
Kaikki nuoret vastaajat	49	39	10	1

TAULUKKO 10. Nuorten bruttopalkkojen tunnuslukuja koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Bruttopalkka luontaisetuineen kuukaudessa				
	Keskiarvo	Mediaani	Minimi	Maksimi	Keskiahajonta
Kulttuuri	2 032 €	2 004 €	900 €	3 200 €	445 €
Konservointi	2 300 €	2 300 €	1 400 €	3 200 €	1 273 €
Kulttuurituotanto	2 193 €	2 100 €	1 500 €	3 000 €	388 €
Muotoilu	1 750 €	1 800 €	900 €	2 800 €	541 €
Kirjasto- ja tietopalvelu	1 925 €	2 004 €	1 200 €	2 300 €	281 €
Liiketoiminta	2 225 €	2 135 €	1 000 €	5 500 €	593 €
Liiketalous	2 291 €	2 183 €	1 300 €	5 500 €	589 €
Pk-yrittäjyys	2 365 €	2 300 €	1 000 €	4 000 €	609 €
Degree Programme in IB	2 100 €	2 150 €	1 600 €	2 500 €	374 €
Palvelujen tuottaminen ja joht.	1 831 €	1 800 €	1 000 €	3 000 €	470 €
Maa- ja metsätalous	2 492 €	2 500 €	1 000 €	5 000 €	771 €
Maaseutuelinkeinot	2 274 €	2 100 €	1 000 €	5 000 €	886 €
Metsätalous	2 649 €	2 665 €	1 480 €	4 200 €	511 €
Sosiaali- ja terveysala	2 172 €	2 132 €	1 400 €	3 600 €	266 €
Fysioterapia	2 094 €	2 125 €	1 400 €	2 700 €	274 €
Hoitotyö	2 223 €	2 150 €	1 700 €	3 600 €	270 €
Sosiaaliala	2 106 €	2 066 €	1 690 €	2 800 €	230 €
Vanhustyö	2 319 €	2 333 €	1 900 €	2 970 €	288 €
Tekniikka	2 681 €	2 600 €	1 500 €	4 500 €	521 €
Bio- ja elintarviketekniikka	2 638 €	2 550 €	1 797 €	4 200 €	550 €
Kone- ja tuotantotekniikka	2 680 €	2 500 €	1 500 €	4 500 €	603 €
Puutekniikka	2 524 €	2 350 €	2 165 €	3 100 €	381 €
Rakennustekniikka	2 883 €	2 920 €	2 250 €	4 300 €	518 €
Tietotekniikka	2 787 €	2 800 €	1 628 €	4 500 €	484 €
Tietojenkäsittely	2 241 €	2 250 €	1 700 €	2 900 €	338 €
Kaikki nuoret vastaajat	2 335 €	2 200 €	900 €	5 500 €	572 €

TAULUKKO 11. Tunteeko itsensä oman alansa käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi nuoret koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMA	Tunteeko itsensä oman alansa käytännön osaajaksi / ammattilaiseksi?		
	Kyllä	Ei	Ei osaa sanoa
	%	%	%
Kulttuuri	57	25	18
Konservointi	23	62	15
Kulttuurituotanto	62	21	17
Muotoilu	34	38	28
Kirjasto- ja tietopalvelu	78	8	14
Liiketoiminta	67	16	18
Liiketalous	67	16	17
Pk-yrittäjyys	67	18	15
Degree Programme in IB	50	13	38
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	72	11	17
Maa- ja metsätalous	77	11	13
Maaseutuelinkeinot	74	9	17
Metsätalous	77	14	9
Sosiaali- ja terveysala	82	5	14
Fysioterapia	88		13
Hoitotyö	85	7	8
Sosiaaliala	76	5	18
Vanhustyö	86		14
Tekniikka	62	15	23
Bio- ja elintarviketekniikka	61	21	18
Kone- ja tuotantotekniikka	70	7	23
Puutekniikka	56	13	31
Rakennustekniikka	78		22
Tietotekniikka	68	18	15
Tietojenkäsittely	37	22	41
Kaikki nuoret vastaajat	69	13	17

TAULUKKO 12. Tutkinnon tunnettuus työelämässä nuorilla koulutusohjelmittain.

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	Kuinka hyvin suorittamasi tutkinto tunnetaan työelämässä?		
	Hyvin	Kohtalaisesti	Heikosti
	%	%	%
Kulttuuri	9	53	38
Konservointi		31	69
Kulttuurituotanto	5	43	52
Muotoilu	10	55	34
Kirjasto- ja tietopalvelu	17	69	14
Liiketoiminta	45	43	12
Liiketalous	49	44	7
Pk-yrittäjyys	44	37	19
Degree Programme in IB	13	75	13
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	46	39	15
Maa- ja metsätalous	57	34	10
Maaseutuelinkeinot	60	34	6
Metsätalous	49	35	16
Sosiaali- ja terveysala	56	30	14
Fysioterapia	69	25	6
Hoitotyö	88	10	2
Sosiaaliala	38	57	5
Vanhustyö		31	69
Tekniikka	29	51	20
Bio- ja elintarviketekniikka	25	46	29
Kone- ja tuotantotekniikka	23	73	3
Puutekniikka	19	50	31
Rakennustekniikka	78	22	
Tietotekniikka	25	49	26
Tietojenkäsittely	15	59	26
Kaikki nuoret vastaajat	41	41	17

TAULUKKO 13. SeAMKin imago nuorilla yhteismuuttujana, sisältää kaikki muuttujat

SeAMK NUORET KOULUTUSOHJELMAT	SeAMKin imago
	Keskiarvo
Kulttuuri	3,3
Konservointi	2,8
Kulttuurituotanto	3,1
Muotoilu	3,3
Kirjasto- ja tietopalvelu	3,5
Liiketoiminta	3,6
Liiketalous	3,6
Pk-yrittäjyys	3,5
Degree Programme in IB	3,6
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	3,7
Maa- ja metsätalous	3,4
Maaseutuelinkeinot	3,7
Metsätalous	3,1
Sosiaali- ja terveysala	3,7
Fysioterapia	3,6
Hoitotyö	3,6
Sosiaali- ja terveysala	3,8
Vanhustyö	3,8
Tekniikka	3,4
Bio- ja elintarviketekniikka	3,3
Kone- ja tuotantotekniikka	3,3
Puutekniikka	3,2
Rakennustekniikka	3,6
Tietotekniikka	3,4
Tietojenkäsittely	3,4
Kaikki nuoret vastaajat	3,5

Liite 7. Nuorten tuloksia

TAULUKKO 1. AMK-tutkinnon jälkeen suoritettu toinen tutkinto.

Kulttuuri

- Ammatillisten aineiden opettajan pedagogiset opinnot
- Askarruttaja koulutus
- Avoin yo:_ kasvatustieteen aineopinnot, erityispedagogiikan perusopinnot.
- Certificate in Theology
- Filosofian maisteri (FM) -pääaine kansatiede
- Kasvatustieteiden yo
- Musiikin maisteri (taidehallinto)
- Rakennuspiirtäjä
- Sosiaali ja terveysalan perustutkinto, lähihoitaja
- Taiteen maisteri (kesken)
- Tekninen viestintä
- Tietojenkäsittely tradenomi
- Toisen AMK-tutkinnon; laskentatoimen tradenomi

Liiketoiminta

- Automyyjä
- Baarimestarin erikoisammattitutkinto, yrittäjän at
- Eepee esimies trainee-valmennus
- IAT-tutkinto
- Kappatieteiden maisteri (kesken)
- Kirjanpitäjän tutkinto
- KTM-tutkinto , Ekonomi
- KTM, yrittäjyys
- KTM. tuotantotalous
- LKV
- MA, Master Of Economien, university of economies prague
- Opinnot kesken; KTM
- Opiskelen tällä hetkellä Turun kauppakorkeakoulun maisteriohjelmassa työn ohessa
- Rahoitus- ja vakuutusalan ammattitutkinto / Finanssitutkinto
- Suorittanut osan jo KTM opinoista Vaasan Yliopistossa
- Urheiluhierojakurssi, Kuortaneen urheiluopisto
- Vartijan ammattitutkinto (2 vastaajaa)

Maa- ja metsätalous

- Kirjanpitäjä, maatalousyrittäjä
- Koneenasentajan ammattitutkinto
- Kotitalousopetus (taloukoulu)
- Menossa elintarvikealan PT.
- Suoritan parasta aikaa restonomi
- Taloushallinnon taitaja (näyttötutkinto)

Sosiaali- ja terveysala

- 130 op terveystieteiden kandin tutkinnosta
- Ammattikorkeakoulututkinto
- Insinööri-opiskelija
- Kätilö amk
- Terveydenhoitajan AMK 12/2009
- TLP-Kliinikon pätevyden
- Työterveyshoitaja (ammattilliset erikoistumisopinnot 30 op)
- Työterveyshuollon erikoistumisopinnot

Tekniikka

- Ammatillinen opettaja
- Automaatio asentaja/sedu
- DI-täydennys on vielä kesken
- Diplomi-insinööri
- Henkilöstöjohtamisen erikoisammattitutkinto JAKK 2010
- Laskentamerkonomi; hammas laborantti, hammasteknikko
- Lähihoitaja
- Talotekniikan perustutkinto, Rakennustekniikan ko, LVI -insinööri aloitettu -10 jajakuu
- Tekniikan erikoisammattitutkinto
- Viljelijän ammattitutkinto (2 vastaajaa)

TAULUKKO 2. Pää- ja sivutoimisesti opiskelevien oppilaitokset ja koulutusala, ammatti tai tutkinto, jota opiskelee

Oppilaitos, jossa opiskelee	Koulutusala, ammatti/tutkinto, jota opiskelee
Kulttuuri	
Itä-Suomen yo	Kasvatustiede
Jyväskylän AMK	Toimintaterapeutti AMK, SOTE-ala
Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu	Opettajan pedagoginen pätevyys
Jyväskylän avoin yliopisto	Kirjallisuus
Jyväskylän yo	Taidehistoria
Koulutuskeskus sedu	Lähihoitaja
Koulutuskeskus Tavastia	Erikoistuminen vanhustyöhön (sosiaali ja terveys- alan perustutkinnon täydennys)
Lahden AMK	Viestinnän ko. elokuva ja tv.
Metropolia	Mediatekniikan insinööri, AMK
Metropolia AMK	Vaatetusalan erikoisopinnot
Metropolian AMK	Toimintaterapeutti
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	Kirjasto- ja tietopalvelun ko
Sibelius-Akatemia	Musiikin maisteri (taidehallinto)
Taideteollinen korkeakoulu, Aalto-Yliopisto	Visuaalinen kulttuuri, TaM
TAMK	Rakennusala
Tampere yliopisto	Filosofian maisteri/informaatiotutkimus
TAMK	Mediatuottamisen koulutusohjelma, ylempi AMK
TAMK	Liiketalouden ko, tradenomi
TAMK	Ammatillinen opettajakoulutus
Tampereen yliopisto	Arkistonhallinnan maisteriohjelma
Tampereen yliopisto	Vero-oikeus
Tampereen yliopisto	Informaatiotutkimuksen maisteriopinnnot, suunt. arkisto- ja asiakirjahallinto

Tampereen yliopisto	Informaatiotutkimus, Filosofian maisteri
Tampereen yliopisto	Informaatiotutkimuksen maisteriopinnot, informaatiotieteiden tiedekunta
Tampereen yliopisto	Informaatiotutkimus, filosofian maisteri
Tampereen yo	Informaatiotutkimus
Tampereen yo	Sähköala
Turun avoin yo	Kasvatustiede
Turun yo	Humanistinen, Filosofian maisteri
Turun yo	Kulttuuriperinnön tutkimus/filosofian maisteri
Turun yo	Kulttuuriperinnön tutkimus, Filosofian maisteri
Vaasan yliopisto	Viestintätieteet
Vaasan yliopisto	Viestintätieteet
Åbo Akademi	Kasvatustieteen maisteriksi
Liiketoiminta	
Aalto opisto	maisteri: kaupan strateginen johtaminen
Avoin yliopisto	talousoikeus
Hämeen AMK	Tuotantotalous AMK
Jyväskylän AMK	Palveluliiketoiminnan ko. (YAMK)
Jyväskylän avoin yo	terveystiedon opintokokonaisuus ja erityispedagogiikan perusopinnot
Jyväskylän yliopisto	Kauppatieteiden maisteri
KAO	Yrittäjän ammattitutkinto
Kemi-Tornion AMK	Sosionomi
K-instituutti	Kaupan esimiehen erikoisammattitutkinto
Koulutuskeskus Sedu	Kuullisen ilmaisun perustutkinto, kuva-artsaani
Kuopio avoin yo.	Ravitsemustieteen perusopinnot.
Oulun yliopisto	Geotieteet
SeAMK	kone- ja tuotantotekniikka, insinööri
SeAMK	sar.hoit.
Sedu aikuiskoulutus	Taloushallinnon ammattitutkinto
Sedu Seinäjoki/aikuiskoulutus	Dieetikokki erikoisammattitutkinto
Seinäjoen aikuiskoulutuskeskus	Laitoshoitaja amt
SeAMK	Tradenomi YAMK
SeAMK	Metsätalous, metsätalousinsinööri
Tamperaan amaattiopisto	Suutari
Tre Kauppakamari	HHJ
Turun kauppakorkeakoulu, Porin yksikkö	Kauppatieteiden maisteri
Turun kauppakorkeakoulun Porin yksikkö	Hyvinvointipalveluiden liiketoimintaosaamisen maisteriohjelma, KTM
Vaasa yliopisto	kauppatieteet KTM
Vaasan yliopisto	Humanistinen koulutusala
Vaasan yliopisto	Kauppatieteiden maisteri
Vaasan yliopisto	Kauppatieteiden maisteri, tuotantotalous
Vaasan yliopisto	Kauppatieteiden maisterin tutkinto
Vaasan yliopisto	Hallintotieteet
Vaasan yliopisto	KTM
Vaasan yliopisto	Kauppatieteiden maisteri
Vaasan Yliopisto, KTM	Johtaminen ja organisaatiot, KTM "aloittanut 2006 - ja suorittanut n. 60 op /tarvittavista 120 op.sta
Vaasan yo	KTM, markkinointi

Vaasan yo Winnova, länsirannikon koulutus Oy Vogel instituutti	Kauppatieteet Taloushallinnon ammattitutkinto Tämä on kurssimuotoista täydennyskoulutusta
Maa- ja metsätalous	
Ahlmanin ammattiopisto Haaga-helia, Pasilan toimipiste Helsingin yliopisto Helsingin yliopisto Helsingin yo Helsingin yo Hämeen amk Itä-Suomen yo JAMK jyväskylän yliopisto Kauhavan yrittäjä oppilaitos Mikkelin AMK SeAMK Sedu Seinäjoen kesäyliopisto, VYO:n alaiset kurssit (pidin väli vuoden äitiysloman vuoksi) jatkan taas vuoden vaihteessa. Suomen yrittäjä opisto Suomen yrittäjäopisto Suomen Yrittäjäopisto Tamk/Taok Tampereen yo	Kukka- ja puutarhakaupan ko., Puutarhuri Yrittäjyyttä, erikoistumisopinnot Maa- ja metsätiede MMM Agronomi. Maatalousekonomia. Agronomi Maataloustieteet Agrologi Teologia Ammatillinen opettajakoulutus Luonnontiede Metsätalousyrittäjä Metsäalan lakiasiantuntija ravitsemissala, restonomi Elintarvikeala Talusoikeus Metsätalousyrittäjä Palkkahallinnon ammattitutkinto Järjestelmä asiantuntija Pedagoginen pätevyys (ammattillinen opettajakou- lutus) Humanististentieteiden kandidaatti
Sosiaali- ja terveysala	
Avoim yliopisto Avoim yliopisto Tre Helsingin yliopiston avoin Ihmissuhdetyö ry JAKK Jyväskylän avoin yliopisto Jyväskylän avoin yliopisto Jyväskylän yliopisto Jyväskylän YO (avoin) Kankaanpää opisto Kymenlaakson AMK Lapin yliopisto NDT-yhdistys järjestämä oulun amk Pori DIAK SaiEdu Satakunnan AMK SeAMK SeAMK SeAMK Tampereen AMK	Hallintotiede Sosiaalityö Valtiotiede, sosiaalipsykologia Expressiivistä kuvaterapiaa Maaseutumatkailu Terveystieteiden kandi pääaineena gerontologia ja kansanterveys Erityispedagogiikan perusopinnot Gerontologia, terveystieteiden maisteri Varhais- ja aikuiskasvatuksen perusopinnot. Muistihoitaja Terveyden edistämisen ko, Geronomi YAMK Kasvatustiede NDT-terapeutti Kättilö Sosionomi (YAMK) Johtamisen eat (JET) oppisopimuksella Diabeteksen ehkäisy ja ohjaus Sosionomi YAMK Tekniikan ko. Hoitotyön ko Sos. ja terv.alan johtamisen koulutus.

Tampereen ammattiopisto/Tampereen avoin yliopisto	Merkonomi/Kansanterveystieteen perusopinnot
Tampereen avoin yliopisto	Yhteiskuntatiet
Tampereen avoin yo	Sosiaalipsykologia
Tampereen avoin yo	Terveystieteen kandidaatti
Tampereen yliopisto	Hoitotiede, opettamisen ko.
Tampereen yliopisto	Lääketieteen lisensiaatti
Tampereen yo	Hallintotieteet
Turun yliopisto	VTM
Turun yliopisto	Biokemia
TYT	Sosiaalipsykologia
Vaasan avoin yo	Sosiaali- ja terveyshallintotieteiden perusopinnot
Vaasan yliopisto	Sosiaali- ja terveyshallintotiede
Vaasan yo	Hallintotieteiden maisteri
Väestöliitto	Seksuaalineuvoja
Yrittäjäopisto	Kauppan ala
Tekniikka	
AEI	Tekniikan erikoisammattitutkinto
Helsingin yo maatalous-metsätieteellinen tiedekunta	Elintarviketeknologia
Itä-Suomen avoin yliopisto	kauppatieteet
Jakk	yrittäjän ammattitutkinto
JAMK	Matkailu
Jyväskylän Yliopisto	Tietotekniikka / Opettajankoulutus / FM
JYväskylän yo, avoin	Kasvatustieteet
Lapuan kristillinen opisto	Koulunkäyntiavustaja
Metropolia ylempi ammattikorkeakoulu	Tekniikanala, Hankintatoimi
Oulun seudun AMK	Kone- ja tuotantotekniikka
Oulun yo	Ympäristöttekniikka DI
SeAMK	LVI-alan suuntautumisopinnot
SeAMK	YAMK
SeAMK	Rakennusala
SeAMK/TTY	DI Muutokoulutus / Kone- ja tuotantotekniikka
Sedu hyvinvointi	Lähihoitaja
Seinäjoen amk	Rakennustekniikka, LVI-insinööri
Suomen Yrittäjäopisto	Järjestelmäasiantuntija
Suomen Yrittäjäopisto, Kauhava	Järjestelmäasiantuntijan tutkinto
TAMK	Ammatillinen opettajakoulutus
TAMK	Ammatillisten aineiden opettajapedagogiset
TAMK	Rakennustekniikka, Intra
TAMK	Ammattikouluopettaja
Tampereen teknillinen yliopisto	Automaatio ja hydraulikka DI
Tampereen teknillinen yo	Konetekniikka
Tampereen teknillinen yo	Di-täydennys kone- ja tuotantotekniikka
Vaasan AMK	Hoitotyön koulutusohjelma, sairaanhoitaja
Vaasan avoin yo	Kauppatieteet
Vaasan yliopisto	Tuotantotalous KTM

TAULUKKO 3. Miten ammattikorkeakouluopiskelu kehitti keskeisiä työelämävalmiuksia ja miten tärkeinä nuoret vastanneet kokevat nämä valmiudet nykyisessä työssään ja omassa työssään tulevaisuudessa? Keskiarvot asteikolla 1–5.

Nuoret Työelämävalmiudet Keskiarvot asteikolla 1-5	Kulttuuri(n=102)		Liiketoiminta (n=233)		MaaMetsä (n=85)	
	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä
Oman alan teoreettinen osaaminen	3,4	3,4	3,5	3,7	3,6	4,1
Oman alan käytännön osaaminen	3,5	4,1	3,0	4,1	2,9	4,4
Montosaaminen	3,2	4,3	3,3	4,2	3,2	4,2
Yrittäjävalmiudet	2,5	2,3	3,4	2,7	2,9	3,2
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	2,9	3,5	3,3	3,7	3,2	3,9
Tiedonhankintataidot	3,7	4,1	3,8	3,9	3,7	4,1
Oppimiskyky	3,4	4,2	3,5	4,3	3,5	4,3
Ongelmanratkaisutaidot	3,3	4,2	3,4	4,4	3,2	4,5
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	3,9	4,5	4,1	4,2	3,9	4,1
Muutoksenhallinta	3,0	3,9	3,1	4,0	2,9	4,1
Kyky työskennellä itsenäisesti	3,6	4,4	3,6	4,4	3,4	4,6
Verkosto-osaaminen	3,0	3,4	3,3	3,4	3,2	3,5
Esiintymisvalmiudet	3,4	3,5	3,7	3,4	3,7	3,5
Neuvottelutaidot	2,7	3,6	3,2	3,7	2,9	4,2
Organisointi- ja koordinoitaitaidot	3,2	4,0	3,2	4,0	3,0	4,2
Esimiestaidot	2,2	2,8	2,9	3,0	2,6	3,5
Projektinhallintataidot	3,1	3,4	3,2	3,1	3,1	3,2
Oman alan lainsäädännön tuntemus	2,9	3,4	3,2	3,7	3,0	3,9
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	2,6	2,4	3,8	3,1	3,0	3,4
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	2,9	3,9	3,3	3,9	3,1	4,1
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	3,6	4,2	3,8	4,0	3,8	4,0
Kielitaito	3,1	3,5	3,6	3,3	3,0	2,8
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	2,4	2,4	3,2	2,3	2,4	2,2

Taulukon keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot

TAULUKKO 3. jatkuu. Miten ammattikorkeakouluopiskelu kehitti keskeisiä työelämävalmiuksia ja miten tärkeinä nuoret vastanneet kokevat nämä valmiudet nykyisessä työssään ja omassa työssään tulevaisuudessa? Keskiarvot asteikolla 1–5.

Nuoret Työelämävalmiudet Keskiarvot asteikolla 1-5	SosTer (n=228)			Tekniikka (n=170)		
	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tule- vais.	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tule- vais.
Oman alan teoreettinen osaaminen	4,0	4,4	4,4	3,6	3,7	4,1
Oman alan käytännön osaaminen	3,7	4,7	4,8	2,9	4,1	4,3
Moniosaaminen	3,5	4,4	4,6	3,2	4,2	4,3
Yrittäjyysvalmiudet	2,3	2,0	2,7	2,3	2,4	2,9
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	3,4	3,8	4,0	3,2	3,9	4,1
Tiedonhankintataidot	4,0	4,1	4,3	3,7	4,2	4,3
Oppimiskyky	3,7	4,4	4,4	3,6	4,3	4,3
Ongelmanratkaisutaidot	3,5	4,6	4,6	3,3	4,5	4,5
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	4,2	4,7	4,7	3,8	4,1	4,3
Muutoksenhallinta	3,3	4,4	4,5	2,8	3,9	4,1
Kyky työskennellä itsenäisesti	3,7	4,5	4,5	3,4	4,4	4,3
Verkosto-osaaminen	3,4	3,8	4,1	2,8	3,3	3,5
Esiintymisvalmiudet	3,7	3,7	4,0	3,5	3,3	3,9
Neuvottelutaidot	3,1	4,1	4,3	2,7	3,7	4,1
Organisointi- ja koordinoititaidot	3,2	4,1	4,2	2,9	3,9	4,2
Esimiestaidot	2,5	2,8	3,4	2,3	3,1	3,7
Projektinhallintataidot	3,0	2,8	3,4	2,9	3,5	3,9
Oman alan lainsäädännön tuntemus	3,4	4,0	4,3	2,6	3,5	3,9
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	2,3	2,0	2,7	2,5	2,6	3,1
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	4,2	4,8	4,8	2,7	4,0	4,0
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	3,7	4,0	4,3	3,7	4,2	4,2
Kielitaito	3,0	2,8	3,5	3,3	3,5	4,0
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	2,3	1,8	2,6	2,4	2,7	3,3

Taulukon keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot

TAULUKKO 4. Mitä työelämävalmiuksia nuoret olisivat kaivanneet eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten (vastaukset yksiköittäin)?

SeAMK NUORET Ammattikorkeakoulu- opiskelussa olisi pitänyt kehittää	Kulttuuri (n=96)			Liiketoiminta (n=217)			MaaMetsä (n=75)		
	eniten	toi- seksi	kol- man- neksi	eniten	toi- seksi	kol- man- neksi	eniten	toi- seksi	kol- man- neksi
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Oman alan teoreettinen osaaminen	7	14	7	3	8	3	7	15	3
Oman alan käytännön osaaminen	41	4	6	24	6	6	33	11	9
Moniosaaminen	7	8	5	4	5	4	1	11	7
Yrittäjyysvalmiudet	2	4	5	3	2	2	11	5	5
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	3	1		1	1	3	1		5
Tiedonhankintataidot	5	4	3		1	2		1	
Oppimiskyky	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Ongelmanratkaisutaidot		2	1	7	6	6	4	1	9
Ryhmätö ym. sosiaaliset taidot	1	2	5	2	3	2		1	
Muutoksenhallinta	2	3		4	4	4	1	4	7
Kyky työskennellä itsenäisesti		3		1	3	2			
Verkosto-osaaminen	2	5	8	2	2	2	3	1	1
Esiintymisvalmiudet	1	7	2	3	6	3	8	1	7
Neuvottelutaidot	3		5	6	7	6	5	9	1
Organisointi- ja koordinaointitaidot		1	6	3	5	6	1	1	3
Esimiestaidot	4	3	5	14	8	13	5	12	8
Projektinhallintataidot	6	6	10	1	5	3	0	3	1
Oman alan lainsäädännön tuntemus		7	4	4	5	6	4	5	5
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	1	3	1	2	<1	2	1	3	5
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	1	3	2	1	3	1			1
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	4	7	5	4	4	2		3	
Kielitaito	6	3	5	6	6	6	7	9	8
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä		1		1	3	5	1		4

TAULUKKO 4. jatkuu. Mitä työelämävalmiuksia nuoret olisivat kaivanneet eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten (vastaukset yksiköittäin)?

SeAMK NUORET Ammattikorkeakoulu- opiskelussa olisi pitänyt kehittää	SosTer (n=212)			Tekniikka (n=162)		
	eniten	toi- seksi	kol- man- neksi	eniten	toi- seksi	kol- man- neksi
	%	%	%	%	%	%
Oman alan teoreettinen osaaminen	11	14	6	9	9	6
Oman alan käytännön osaaminen	34	11	3	31	11	7
Moniosaaminen	4	7	6	3	9	6
Yrittäjyysvalmiudet	6	2	3	4	2	6
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	2	1	1	1	2	3
Tiedonhankintataidot		2	2		1	1
Oppimiskyky	<1	<1	2	1	2	1
Ongelmanratkaisutaidot	3	5	8	3	6	6
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	2	1	5	1	1	3
Muutoksenhallinta	4	5	4	2	2	4
Kyky työskennellä itsenäisesti		<1	3	2	1	1
Verkosto-osaaminen	2	3	2	1	1	4
Esiintymisvalmiudet	1	3	2	1	6	3
Neuvottelutaidot	2	4	4	6	7	3
Organisointi- ja koordinoitaidot	2	4	4	1	2	5
Esimiestaidot	10	7	4	10	8	10
Projektinhallintataidot	3	5	3	10	7	7
Oman alan lainsäädännön tuntemus	4	4	7	4	6	6
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	<1	3	4	2	2	1
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	1	2	2		2	2
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	1	2	<1		1	2
Kielitaito	2	5	6	8	6	5
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	1	1	2	2	2	4

Liite 8. Aikuisten tuloksia

TAULUKKO 1. Aikuisvastaajat koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET	Vastaajien lukumäärä
YKSIKKÖ / KOULUTUSOHJELMA	
Kulttuuriala	7
Liiketoiminta	
Liiketalous	28
Pk-yrittäjyys	7
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	6
Maa- ja metsätalous	
Maatalous	16
Metsätalous	11
Sosiaali- ja terveysala	
Terveysala	18
Sosiaaliala	29
Tekniikka	13
Koulutusohjelmatieto puuttuu	9
Kaikki aikuiset vastaajat	144

TAULUKKO 2. Aikuisten asuinpaikka koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Asuinpaikka tällä hetkellä					
	Seinäjoen seutu	Muu kunta Etelä- Pohjan- maalla	Pohjanmaan tai Keski- Pohjanmaan maakunta	Pääkaupun- kiseutu	Muu Suomi	Ulkomaat
	%	%	%	%	%	%
Kulttuuri	14	14	29		43	
Liiketoiminta	57	23	2	7	9	2
Liiketalous	64	25	4	7		
Pk-yrittäjyys		29			57	14
Palvelujen tuottami- nen ja johtaminen	83	17				
MaaMetsä	14	21	14	3	48	
Maaseutuelinkeinot	19	19	13	6	44	
Metsätalous	9	27	18		45	
Sosiaali- ja terveysala	43	37	10		10	
Terveysala	17	61	6		17	
Sosiaaliala	55	28	14		3	
Tekniikka	62	15	8		15	
Kaikki aikuiset vastaajat	42	26	9	3	19	1

TAULUKKO 3. Aikuisten päätoiminen toiminta koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Päätoiminen toiminta							
	Töissä toisen palveluk- sessa	Itsenäisenä yrittäjänä/ ammatin- harjoittajana/ freelancerina	Työttö- mänä työn- hakijana	Työvoima- poliittisessa tai vastaa- vassa koulutuk- sessa	Päätoi- misena opiskeli- jana	Äitiys- isyys-/ vanhem- pain-/ hoito- vapaalla	Varus- mies- tai siviilipal- velukses- sa	Muuten työ- elämän ulkop.
	%	%	%	%	%	%	%	%
Kulttuuri	85,7	14,3						
Liiketoiminta	81,8	11,4				6,8		
Liiketalous	82,1	14,3				3,6		
Pk-yrittäjyys	71,4	14,3				14,3		
Palvelujen tuottami- nen ja johtaminen	83,3					16,7		
Maa- ja metsätalous	69,0	17,2	3,4			3,4		6,9
Maaseutuelinkeinot	68,8	25,0				6,3		
Metsätalous	63,6	9,1	9,1					18,2
Sosiaali- ja terveysala	88,2	7,8		2,0		2,0		
Terveysala	83,3	11,1				5,6		
Sosiaaliala	89,7	6,9		3,4				
Tekniikka	84,6		7,7		7,7			
Kaikki aikuiset	81,9	10,4	1,4	0,7	0,7	3,5		1,4

TAULUKKO 4. Sivutoiminen yrittäjyys aikuisilla koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Toimiiko sivutoimisena yrittäjänä?	
	Kyllä	Ei
	%	%
Kulttuuri		100
Liiketoiminta	11	89
Liiketalous	14	86
Pk-yrittäjyys		100
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	17	83
Maa- ja metsätalous	28	72
Maaseutuelinkeinot	38	63
Metsätalous	9	91
Sosiaali- ja terveysala	8	92
Terveysala	11	89
Sosiaaliala	7	93
Tekniikka	17	83
Kaikki aikuiset vastaajat	13	87

TAULUKKO 5. Työttömyys ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen aikuisilla koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Onko ollut työttömänä ammattikorkeakoulusta valmistumisen jälkeen?	
	Kyllä	Ei
	%	%
Kulttuuri	14	86
Liiketoiminta	9	91
Liiketalous	11	89
Pk-yrittäjyys		100
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen		100
Maa- ja metsätalous	31	69
Maaseutuelinkeinot	31	69
Metsätalous	36	64
Sosiaali- ja terveysala	14	86
Terveysala	22	78
Sosiaali- ja terveysala	10	90
Tekniikka	8	92
Kaikki aikuiset vastaajat	15	85

TAULUKKO 6. Aikuisten työnantajat koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Työskentelee tällä hetkellä					
	Yrityksessä, toisen palveluksessa	Omassa yrityksessä tai omalla maatilalla	Kunnan / kuntayhtymän palveluksessa	Valtion palveluksessa	Järjestön / yhteisön palveluksessa	Muualla
	%	%	%	%	%	%
Kulttuuri		14	71		14	
Liiketoiminta	60	12	17	10		2
Liiketalous	63	15	15	7		
Pk-yrittäjyys	67	17		17		
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	33		33	17		17
Maa- ja metsätalous	12	24	20	36	8	
Maaseutuelinkeinot		33	20	40	7	
Metsätalous	25	13	25	25	13	
Sosiaali- ja terveysala	6	11	74		9	
Terveysala		17	83			
Sosiaali- ja terveysala	12	8	65		15	
Tekniikka	91		9			
Kaikki aikuiset	31	13	40	10	5	1

TAULUKKO 7. Aikuisten työpaikkojen koko koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Työntekijöiden määrä työpaikalla				
	1 - 10 työntekijää	11 - 50 työntekijää	51 - 100 työntekijää	101 - 250 työntekijää	251 ==> työntekijää
	%	%	%	%	%
Kulttuuri	29	43	14		14
Liiketoiminta	40	23	19	5	14
Liiketalous	46	21	18	7	7
Pk-yrittäjyys		33	33		33
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	50	33	17		
Maa- ja metsätalous	36	40	8	16	
Maaseutuelinkeinot	40	27	13	20	
Metsätalous	25	75			
Sosiaali- ja terveysala	37	53	6	4	
Terveysala	28	56	11	6	
Sosiaaliala	48	44	4	4	
Tekniikka	9	36		9	45
Kaikki aikuiset vastaajat	35	39	10	7	9

TAULUKKO 8. Aikuisten työssä olevien työsuhteen luonne koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Työsuhteen luonne	
	Toistaiseksi voimassa oleva/ vakinainen	Määräaikainen
	%	%
Kulttuuri	86	14
Liiketoiminta	88	12
Liiketalous	89	11
Pk-yrittäjyys	100	
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	83	17
Maa- ja metsätalous	63	38
Maaseutuelinkeinot	57	43
Metsätalous	63	38
Sosiaali- ja terveysala	73	27
Terveysala	72	28
Sosiaaliala	69	31
Tekniikka	100	
Kaikki aikuiset vastaajat	79	21

TAULUKKO 9. Aikuisten pääasialliset työtehtävät koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Miten kuvailee pääasiallisia työtehtäviä?							
	Koulutusta vastaa- mattomat suoritus- tason tehtävät	Koulutusta vastaavat suoritus- tason tehtävät	Esimies- tehtävät	Ylimmän johdon ja liikkeen- johdolliset tehtävät	Asiantuntija-, suunnittelu-, kehittämis-, neuvonta- ja projekti- tehtävät	Opetus- tehtä- vät	Yrittä- jänä toimi- minen	Muu
	%	%	%	%	%	%	%	%
Kulttuuri	14			14		57	14	
Liiketoiminta	21	16	23		21	2	12	5
Liiketalous	25	21	14		21		14	4
Pk-yrittäjyys		33	17		33		17	
Palvelujen tuottam. ja joht.	17		50			17		17
Maa- ja metsätalous	4	8	12		40	8	20	8
Maaseutuelinkeinot			7		53		27	13
Metsätalous		25	25		13	25	13	
Ko puuttuu	50				50			
Sosiaali- ja terveysala	6	40	19		25	2	8	
Terveysala	6	50	17		17		11	
Sosiaaliala	8	27	23		31	4	8	
Tekniikka		20	10	20	40	10		
Kaikki aikuiset vastaajat	11	23	17	2	26	7	11	3

TAULUKKO 10. Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Tutkinnon ja työtehtävien vastaavuus			
	Vastaa täysin	Vastaa sittain	Ei vastaa lainkaan	Ei osaa sanoa
	%	%	%	%
Kulttuuri	29	57	14	
Liiketoiminta	30	47	21	2
Liiketalous	29	46	25	
Pk-yrittäjyys	33	67		
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	33	33	17	17
Maa- ja metsätalous	48	40	12	
Maaseutuelinkeinot	47	40	13	
Metsätalous	50	50		
Sosiaali- ja terveysala	69	24	6	
Terveysala	61	33	6	
Sosiaaliala	70	22	7	
Tekniikka	36	55	9	
Kaikki aikuiset vastaajat	48	39	13	1

TAULUKKO 11. Aikuisten bruttopalkkojen tunnuslukuja koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Bruttopalkka luontaisetuineen kuukaudessa				
	Keskiarvo	Mediaani	Minimi	Maksimi	Keskihajonta
Kulttuuri	2 540 €	2 300 €	2 000 €	3 500 €	577 €
Liiketoiminta	2 693 €	2 500 €	1 500 €	4 500 €	666 €
Liiketalous	2 631 €	2 568 €	1 500 €	4 500 €	678 €
Pk-yrittäjyys	3 213 €	3 363 €	2 450 €	4 200 €	655 €
Palvelujen tuottaminen ja joht.	2 288 €	2 300 €	2 100 €	2 450 €	165 €
Maa- ja metsätalous	2 624 €	2 789 €	1 000 €	4 000 €	714 €
Maaseutuelinkeinot	2 402 €	2 643 €	1 000 €	4 000 €	842 €
Metsätalous	3 007 €	3 100 €	2 550 €	3 200 €	213 €
Sosiaali- ja terveysala	2 411 €	2 408 €	1 817 €	3 000 €	257 €
Terveysala	2 359 €	2 370 €	2 083 €	3 000 €	232 €
Sosiaaliala	2 453 €	2 500 €	1 817 €	2 900 €	272 €
Tekniikka	2 970 €	2 900 €	2 200 €	4 130 €	545 €
Kaikki aikuiset vastaajat	2 598 €	2 500 €	1 000 €	4 500 €	562 €

TAULUKKO 12. Tunteeko itsensä oman alansa käytännön osaajaksi/ammattilaiseksi koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Tunteeko itsensä oman alansa käytännön osaajaksi / ammattilaiseksi?		
	Kyllä	Ei	Ei osaa sanoa
	%	%	%
Kulttuuri	86		14
Liiketoiminta	88		12
Liiketalous	85		15
Pk-yrittäjyys	100		
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	83		17
Maa- ja metsätalous	86		14
Maaseutuelinkeinot	81		19
Metsätalous	100		
Sosiaali- ja terveysala	90	6	4
Terveysala	94	6	
Sosiaaliala	86	7	7
Tekniikka	83	8	8
Kaikki aikuiset vastaajat	88	3	9

TAULUKKO 13. Tutkinnon tunnettuus työelämässä aikuisilla koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	Kuinka hyvin suorittamasi tutkinto tunnetaan työelämässä?		
	Hyvin	Kohtalaisesti	Heikosti
	%	%	%
Kulttuuri	29	57	14
Liiketoiminta	42	40	19
Liiketalous	41	33	26
Pk-yrittäjyys	43	43	14
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	50	50	
Maa- ja metsätalous	46	50	4
Maaseutuelinkeinot	56	38	6
Metsätalous	40	60	
Sosiaali- ja terveysala	61	31	8
Terveysala	61	33	6
Sosiaali- ja terveysala	59	31	10
Tekniikka	46	31	23
Kaikki aikuiset vastaajat	49	39	12

TAULUKKO 14. Aikuisten kokonaisnäkemys SeAMKin imagosta koulutusohjelmittain.

SeAMK AIKUISET KOULUTUSALA/ KOULUTUSOHJELMA	SeAMKin imago
	Keskiarvo
Kulttuuri	3,7
Liiketoiminta	3,8
Liiketalous	3,9
Pk-yrittäjyys	4,1
Palvelujen tuottaminen ja johtaminen	3,4
Maa- ja metsätalous	3,5
Maaseutuelinkeinot	3,8
Metsätalous	3,3
Sosiaali- ja terveysala	3,7
Terveysala	3,6
Sosiaali- ja terveysala	3,7
Tekniikka	3,6
Kaikki aikuiset vastaajat	3,7

TAULUKKO 15. Miten ammattikorkeakouluopiskelu kehitti keskeisiä työelämävalmiuksia ja miten tärkeinä aikuiset vastanneet kokevat nämä valmiudet nykyisessä työssään ja omassa työssään tulevaisuudessa? Keskiarvot yksiköittäin asteikolla 1–5.

SeAMK AIKUISET Työelämävalmiudet Keskiarvot asteikolla 1 - 5	Kulttuuri (n=7)			Liiketoim (n=43)			MaaMetsä (n=28)		
	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tulevais.	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tulevais.	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tulevais.
Oman alan teoreettinen osaaminen	3,0	3,9	3,6	3,4	4,2	4,4	3,6	3,9	4,0
Oman alan käytännön osaaminen	2,4	3,9	4,0	2,7	4,4	4,5	3,1	4,1	4,1
Moniosaaminen	2,9	4,0	4,1	3,4	4,3	4,6	3,1	4,5	4,3
Yrittäjyysvalmiudet	2,0	4,0	3,9	3,3	2,6	3,2	3,0	3,3	3,5
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	2,9	3,1	3,6	3,6	3,9	4,3	3,2	3,8	4,0
Tiedonhankintataidot	3,3	4,3	4,3	4,1	4,1	4,4	4,0	4,1	4,3
Oppimiskyky	3,6	4,1	4,3	4,0	4,3	4,3	3,5	4,0	4,3
Ongelmanratkaisutaidot	3,1	4,3	4,4	3,6	4,4	4,6	3,2	4,2	4,4
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	2,9	4,1	4,3	3,9	4,1	4,3	3,6	4,0	4,3
Muutoksenhallinta	2,7	4,1	4,1	3,2	4,2	4,4	3,1	4,1	4,3
Kyky työskennellä itsenäisesti	3,1	4,4	4,1	3,8	4,6	4,7	3,4	4,2	4,3
Verkosto-osaaminen	3,3	3,7	4,0	3,4	3,6	4,0	3,3	3,8	3,9
Esiintymisvalmiudet	3,2	4,2	4,0	3,6	3,9	4,1	3,6	4,0	4,3
Neuvottelutaidot	3,0	4,3	4,3	3,2	4,0	4,3	3,3	3,9	4,3
Organisointi- ja koordinoititaidot	3,0	4,5	4,3	3,4	4,3	4,5	3,3	4,0	4,1
Esimiestaidot	2,7	3,8	3,7	3,2	3,4	4,2	3,1	3,7	3,9
Projektinhallintataidot	2,8	4,2	4,2	3,4	3,4	4,0	3,2	3,5	3,8
Oman alan lainsäädännön tuntemus	2,3	3,7	3,7	2,8	4,2	4,3	3,1	4,2	4,4
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	2,3	3,8	3,5	3,6	3,3	3,8	3,3	3,2	3,5
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	2,8	3,8	4,0	3,1	4,4	4,3	3,1	4,1	4,3
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	3,2	3,7	4,2	3,8	4,2	4,3	3,7	4,3	4,3
Kielitaito	3,0	3,2	3,7	3,8	3,3	3,8	3,0	3,2	3,7
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	2,3	3,0	3,2	2,9	2,3	3,1	2,5	2,5	3,2

Taulukon keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot

TAULUKKO 15. jatkuu. Miten ammattikorkeakouluopiskelu kehitti keskeisiä työelämävalmiuksia ja miten tärkeinä aikuiset vastanneet kokevat nämä valmiudet nykyisessä työssään ja omassa työssään tulevaisuudessa? Keskiarvot asteikolla 1–5.

SeAMK AIKUISET Työelämävalmiudet Keskiarvot asteikolla 1 - 5	SosTer (n=50)			Tekniikka (n=12)		
	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tulevais.	Miten amk kehitti	Kuinka tärkeä työssä	Kuinka tärkeä tulevais.
Oman alan teoreettinen osaaminen	4,0	4,5	4,7	3,4	3,9	4,2
Oman alan käytännön osaaminen	3,6	4,6	4,7	3,2	3,5	4,2
Moniosaaminen	3,8	4,7	4,7	3,2	3,6	4,2
Yrittäjyysvalmiudet	2,8	2,5	2,9	2,3	2,4	2,9
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	3,8	4,1	4,3	3,6	3,8	4,3
Tiedonhankintataidot	4,4	4,4	4,6	3,3	3,8	4,3
Oppimiskyky	3,9	4,2	4,3	3,5	3,9	4,0
Ongelmanratkaisutaidot	3,8	4,8	4,8	3,4	4,0	4,3
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	4,1	4,8	4,7	3,7	4,2	4,3
Muutoksenhallinta	3,8	4,6	4,7	3,1	4,1	4,3
Kyky työskennellä itsenäisesti	3,8	4,7	4,7	3,3	4,1	4,1
Verkosto-osaaminen	3,7	4,5	4,5	2,8	3,3	3,8
Esiintymisvalmiudet	3,6	4,2	4,4	2,9	3,8	4,3
Neuvottelutaidot	3,6	4,6	4,7	2,4	3,9	4,3
Organisointi- ja koordinoitaitaidot	3,5	4,4	4,5	2,8	3,9	4,3
Esimiestaidot	3,1	3,3	3,9	2,5	3,6	4,3
Projektinhallintataidot	3,3	3,3	3,8	2,8	3,8	4,3
Oman alan lainsäädännön tuntemus	3,6	4,4	4,5	2,9	3,7	4,1
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	2,7	2,4	2,9	2,4	2,5	3,4
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	4,2	4,8	4,8	2,7	3,8	3,9
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	3,7	4,3	4,5	3,7	4,0	4,4
Kielitaito	2,9	2,8	3,5	2,9	3,2	3,9
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	2,2	1,9	2,5	2,3	2,8	3,8

Taulukon keskiarvoista on merkitty sinisellä vähintään nelosen keskiarvot ja punaisella alle kolmosen keskiarvot

TAULUKKO 16. Mitä työelämävalmiuksia ammattikorkeakouluopiskelussa olisi pitänyt kehittää eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten. Aikuisten vastaukset yksiköittäin.

SeAMK AIKUISET Ammattikorkeakoulu- opiskelussa olisi pitänyt kehittää	Kulttuuriala (n=6)			Liiketoim (n=34)			MaaMetsä (n=21)		
	Vastausten määrä			Vastausten määrä			Vastausten määrä		
	eni- ten	toi- seksi	kol- man- neksi	eni- ten	toi- seksi	kol- man- neksi	eni- ten	toi- seksi	kol- man- neksi
Oman alan teoreettinen osaaminen		1		3				1	
Oman alan käytännön osaaminen			1	1	5		3		2
Moniosaaminen	1	1	1	2		3	3		2
Yrittäjyysvalmiudet				4			2	4	1
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot				2	2		1		
Tiedonhankintataidot		1					1	1	
Oppimiskyky					1				1
Ongelmanratkaisutaidot			1		1	4		1	1
Ryhmätö ym. sosiaaliset taidot				1				1	
Muutoksenhallinta				1	4	1	2		1
Kyky työskennellä itsenäisesti						1			
Verkosto-osaaminen	1		1	1	1				
Esiintymisvalmiudet				2	2	3	1	1	3
Neuvottelutaidot				1	2	1			1
Organisointi- ja koordinaatio- taidot		1	1			2			
Esimiestaidot				6	6	1	1	3	2
Projektinhallintataidot	2			1	4	1	1	1	
Oman alan lainsäädännön tuntemus				1	2	1	3	4	1
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus				1		2			1
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa	1			2	1				1
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	1			2				1	2
Kielitaito			1	1		6	2	2	
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä		2		2		1			

TAULUKKO 16 jatkuu. Mitä työelämävalmiuksia ammattikorkeakouluopiskelussa olisi pitänyt kehittää eniten, toiseksi eniten ja kolmanneksi eniten. Aikuisten vastaukset yksiköittäin.

SeAMK AIKUISET Ammattikorkeakouluopiskelussa olisi pitänyt kehittää	SosTer (n=37)			Tekniikka (n=10)		
	Vastausten määrä			Vastausten määrä		
	eniten	toiseksi	kolmanneksi	eniten	toiseksi	kolmanneksi
Oman alan teoreettinen osaaminen	6	4	4	1		
Oman alan käytännön osaaminen	11	4	2	1	1	1
Moniosaaminen	2	1	2			
Yrittäjyysvalmiudet			1	1		
Analyttiset, systemaattisen ajattelun taidot			1		1	
Tiedonhankintataidot		2				1
Oppimiskyky						1
Ongelmanratkaisutaidot	1	3	2		1	
Ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot	1	1				
Muutoksenhallinta	3	2	1		1	
Kyky työskennellä itsenäisesti		1		1		
Verkosto-osaaminen	3	2	1			
Esiintymisvalmiudet		2	2		1	1
Neuvottelutaidot	1	3	2		3	
Organisointi- ja koordinoitaitaidot	1	1	2			1
Esimiestaidot	4	5	4	1		1
Projektinhallintataidot			2			1
Oman alan lainsäädännön tuntemus	1		4		2	
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus						
Vastuullisuus ja eettisyys toiminnassa				1		
Tieto- ja viestintätekniikan taidot	1	1	3	1		
Kielitaito	1	1	1	2		2
Kyky toimia kansainvälisissä tehtävissä	1					1

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULUN JULKAISUSARJA

A. TUTKIMUKSIA

1. Timo Toikko. Sosiaalityön amerikkalainen oppi. Yhdysvaltalaisen caseworkin kehitys ja sen yhteys suomalaiseen tapauskohtaiseen sosiaalityöhön. 2001.
2. Jouni Björkman. Risk Assessment Methods in System Approach to Fire Safety. 2005.
3. Minna Kivipelto. Sosiaalityön kriittinen arviointi. Sosiaalityön kriittisen arvioinnin perustelut, teoriat ja menetelmät. 2006.
4. Jouni Niskanen. Community Governance. 2006. (verkkojulkaisu)
5. Elina Varamäki, Matleena Saarakkala & Erno Tornikoski. Kasvu-yrityäjyyden olemus ja pk-yritysten kasvustrategiat Etelä-Pohjanmaalla. 2007.
6. Kari Jokiranta. Konkretisoitua uhka. Ilkka-lehden huumekirjoitukset vuosina 1970–2002. 2008.
7. Kaija Loppela. ”Ryhmässä oppiminen - tehokasta ja hauskaa”. Arviointitutkimus PBL-pedagogiikan käyttöönotosta fysioterapeuttikoulutuksessa Seinäjoen ammattikorkeakoulussa vuosina 2005-2008. 2009.

B. RAPORTTEJA JA SELVITYKSIÄ

1. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta soveltavan osaamisen korkeakoulu – tutkimus- ja kehitystoiminnan ohjelma. 1998.
 2. Elina Varamäki - Ritva Lintilä - Taru Hautala - Eija Taipalus. Pk-yritysten ja ammattikorkeakoulun yhteinen tulevaisuus: prosessin kuvaus, tuotokset ja toimintaehdotukset. 1998.
 3. Elina Varamäki - Tarja Heikkilä - Eija Taipalus. Ammattikorkeakoulusta työelämään: Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 1996-1997 valmistuneiden sijoittuminen. 1999.
 4. Petri Kahila. Tietoteollisen koulutuksen tilanne- ja tarveselvitys Seinäjoen ammattikorkeakoulussa: väliraportti. 1999.
 5. Elina Varamäki. Pk-yritysten tuleva elinkaari - säilyykö Etelä-Pohjanmaa yrittäjämaakuntana? 1999.
-

-
6. Seinäjoen ammattikorkeakoulun laatu järjestelmän auditointi 1998–1999. Itsearviointiraportti ja keskeiset tulokset. 2000.
 7. Heikki Ylihärtilä. Puurakentaminen rakennusinsinöörien koulutuksessa. 2000.
 8. Juha Ruuska. Kulttuuri- ja sisältötuotannon koulutus selvitys. 2000.
 9. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta soveltavan osaamisen korkeakoulu. Tutkimus- ja kehitystoiminnan ohjelma 2001. 2001.
 10. Minna Kivipelto (toim.). Sosionomin asiantuntijuus. Esimerkkejä kriminaalihuolto-, vankila- ja projektityöstä. 2001.
 11. Elina Varamäki - Tarja Heikkilä - Eija Taipalus. Ammattikorkeakoulusta työelämään. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta 1998–2000 valmistuneiden sijoittuminen. 2002.
 12. Varmola T., Kitinoja H. & Peltola A. (ed.) Quality and new challenges of higher education. International Conference 25.-26. September, 2002. Seinäjoki Finland. Proceedings. 2002.
 13. Susanna Tauriainen & Arja Ala-Kauppi. Kivennäisaineet kasvavien nautojen ruokinnassa. 2003.
 14. Päivi Laitinen & Sanna Välisaari. Staphylococcus aureus -bakteerien aiheuttaman utaretulehduksen ennaltaehkäisy ja hoito lypsykarjatiljoilla. 2003.
 15. Riikka Ahmaniemi & Marjut Setälä. Seinäjoen ammattikorkeakoulu – Alueellinen kehittäjä, toimija ja näkijä. 2003.
 16. Hannu Saari & Mika Oijennus. Toiminnanohjaus kehityskohteena pk-yrityksessä. 2004.
 17. Leena Niemi. Sosiaalisen tarkastelua. 2004.
 18. Marko Järvenpää (toim.) Muutoksen kärjessä. Kalevi Karjanlahti 60 vuotta. 2004.
 19. Suvi Torkki (toim.). Kohti käyttäjäkeskeistä muotoilua. Muotoilija-koulutuksen painotuksia SeAMK:ssa. 2005.
 20. Timo Toikko (toim.). Sosiaalialan kehittämistyön lähtökohta. 2005.
 21. Elina Varamäki & Tarja Heikkilä & Eija Taipalus. Ammattikorkeakoulusta työelämään. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta v. 2001–2003 valmistuneiden sijoittuminen opiskelun jälkeen. 2005.
 22. Tuija Pitkäköske, Sari Pajuniemi & Hanne Vuorenmaa (ed.). Food Choices and Healthy Eating. Focusing on Vegetables, Fruits and Berries. International Conference September 2nd – 3rd 2005. Kauhajoki, Finland. Proceedings. 2005.
-

-
23. Katariina Perttula. Kokemuksellinen hyvinvointi Seinäjoen kolmella asuinalueella. Raportti pilottihankkeen tuloksista. 2005.
 24. Mervi Lehtola. Alueellinen hyvinvointitiedon malli – asiantuntijat puhujina. Hankkeen loppuraportti. 2005.
 25. Timo Suutari, Kari Salo & Sami Kurki. Seinäjoen teknologia- ja innovaatiokeskus Frami vuorovaikutusta ja innovatiivisuutta edistävänä ympäristönä. 2005.
 26. Päivö Laine. Pk-yritysten verkkosivustot – vuorovaikutteisuus ja kansainvälistyminen. 2006.
 27. Erno Tornikoski, Elina Varamäki, Marko Kohtamäki, Erkki Petäjä, Tarja Heikkilä, Kirsti Sorama. Asiantuntijapalveluyritysten yrittäjien näkemys kasvun mahdollisuuksista ja kasvun seurauksista Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla –Pro Advisor –hankkeen esiselvitystutkimus. 2006.
 28. Elina Varamäki (toim.) Omistajanvaihdosnäkömät ja yritysten jatkuvuuden edistäminen Etelä-Pohjanmaalla. 2007.
 29. Beck Thorsten, Bruun-Schmidt Henning, Kitinoja Helli, Sjöberg Lars, Svensson Owe and Vainoras Alfonsas. eHealth as a facilitator of transnational cooperation on health. A report from the Interreg III B project "eHealth for Regions". 2007.
 30. Anmari Viljamaa, Elina Varamäki (toim.) Etelä-Pohjanmaan yrittäjyyskatsaus 2007. 2007.
 31. Elina Varamäki - Tarja Heikkilä - Eija Taipalus – Marja Lautamaja. Ammattikorkeakoulusta työelämään. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta v.2004–2005 valmistuneiden sijoittuminen opiskelujen jälkeen. 2007.
 32. Sulevi Riukulehto. Tietoa, tasoa, tekoja. Seinäjoen ammattikorkeakoulun ensimmäiset vuosikymmenet. 2007.
 33. Risto Lauhanen & Jussi Laurila Bioenergian hankintalogistiikka. Tapaustutkimuksia Etelä-Pohjanmaalta. 2007. (verkkojulkaisu)
 34. Jouni Niskanen (toim.). Virtuaalioppimisen ja -opettamisen Benchmarking Seinäjoen ammattikorkeakoulun, Seinäjoen yliopistokeskuksen sekä Kokkolan yliopistokeskuksen ja Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakouluun Averkon välillä keväällä 2007. Loppuraportti. 2007. (verkkojulkaisu)
 35. Heli Simon & Taina Vuorela. Ammatillisuus ammattikorkeakoulujen kielten- ja viestinnänopetuksessa. Oulun seudun ammattikorkeakoulun ja Seinäjoen ammattikorkeakoulun kielten- ja viestinnänopetuksen arviointi- ja kehittämishanke 2005–2006. 2008. (verkkojulkaisu)
-

-
36. Margit Närvä - Matti Ryhänen - Esa Veikkola - Tarmo Vuorenmaa. Esiselvitys maidontuotannon kehittämiskohteista. Loppuraportti. 2008.
 37. Anu Aalto, Ritva Kuoppamäki & Leena Niemi. Sosiaali- ja terveysalan yrittäjyyspedagogisia ratkaisuja. Seinäjoen ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan yksikön kehittämishanke. 2008. (verkkojulkaisu)
 38. Anmari Viljamaa, Marko Rossinen, Elina Varamäki, Juha Alarinta, Pertti Kinnunen & Juha Tall. Etelä-Pohjanmaan yrittäjyyskatsaus 2008. 2008. (verkkojulkaisu)
 39. Risto Lauhanen. Metsä kasvaa myös Länsi-Suomessa. Taustaselvitys hakkuumahdollisuuksista, työmääristä ja resurssitarpeista. 2009. (verkkojulkaisu)
 40. Päivi Niiranen & Sirpa Tuomela-Jaskari. Haasteena ikäihmisten päihdeongelma? Selvitys ikäihmisten päihdeongelman esiintyvyydestä pohjalaismaakunnissa. 2009. (verkkojulkaisu)
 41. Jouni Niskanen. Virtuaaliopetuksen ajokorttikonsepti. Portfoliotyyppinen henkilöstökoulutuskokonaisuus. 2009. (verkkojulkaisu)
 42. Minttu Kuronen-Ojala, Pirjo Knif, Anne Saarijärvi, Mervi Lehtola & Harri Jokiranta. Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometri 2009. Selvitys pohjalaismaakuntien hyvinvoinnin ja hyvinvointipalveluiden tilasta sekä niiden muutossuunnista. 2009. (verkkojulkaisu)
 43. Vesa Harmaakorpi, Päivi Myllykangas ja Pentti Rauhala. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan arviointiraportti. 2010.
 44. Elina Varamäki (toim.) Pertti Kinnunen, Marko Kohtamäki, Mervi Lehtola, Sami Rintala, Marko Rossinen, Juha Tall ja Anmari Viljamaa. Etelä-Pohjanmaan yrittäjyyskatsaus 2010. 2010.
 45. Elina Varamäki, Marja Lautamaja & Juha Tall. Etelä-Pohjanmaan omistajan-vaihdosbarometri 2010. 2010.
 46. Tiina Sauvula-Seppälä, Essi Ulander ja Tapani Tasanen (toim.). Kehittyvä metsäenergia. Tutkimusseminaari Seinäjoen Framissa 18.11.2009. 2010.
 47. Autio Veli, Björkman Jouni, Grönberg Peter, Heinisuo Markku & Ylihärsilä Heikki. Rakennusten palokuormien inventaariotutkimus. 2011.
 48. Erkki K. Laitinen, Elina Varamäki, Juha Tall, Tarja Heikkilä & Kirsti Sorama. Omistajanvaihdokset Etelä-Pohjanmaalla 2006-2010 - ostajayritysten ja ostokohteiden profiilit ja taloudellinen tilanne. 2011.
-

C. OPPIMATERIAALEJA

1. Ville-Pekka Mäkeläinen. Basics of business to business marketing. 1999.
2. Lea Knuuttila. Mihin työohjausta tarvitaan? Oppimateriaalia sosiaali-alan opiskelijoiden työnohjauskurssille. 2001.
3. Mirva Kuni & Petteri Männistö & Markus Välimaa. Leikkauspelot ja niiden hoitaminen. 2002.

D. OPINNÄYTETÖITÄ

1. Hanna Halmesmäki – Merja Halmesmäki. Työvoiman osaamistarvekartoitus Etelä-Pohjanmaan metalli- ja puualan yrityksissä. 1999.
 2. Tiina Kankaanpää – Maija Luoma-aho – Heli Sinisalo. Kymmenen metrin kävelytestin suoritusohjeet CD-rom levyllä: aivoverenkiertohäiriöön sairastuneen kävelyn mittaaminen. 2000.
 3. Laura Elo. Arvojen rooli yritysmaailmassa. 2001.
 4. Nina Anttila. Päälle käyvää – vaatemallisto ikääntyvälle naiselle. 2002.
 5. Jaana Jeminen. Matkalla muotoiluyrittäjyyteen. 2002.
 6. Päivi Akkanen. Lypsääkö meillä tulevaisuudessa robotti? 2002.
 7. Johanna Kivioja. E-learningin alkutaival ja tulevaisuus Suomessa. 2002.
 8. Heli Kuntola – Hannele Raukola. Naisen kokemuksia minäkuvan muuttumisesta rinnanpoistoleikkauksen jälkeen. 2003.
 9. Jenni Pietarila. Meno-paluu –lauluillan tuottaminen. Produktion tuottajan käsikirja. 2003.
 10. Johanna Hautamäki. Asiantuntijapalvelun tuotteistaminen case: 'Avaimet markkinointiin, kehittyvän yrityksen asiakasohjelma -pilotti projekti'. 2003.
 11. Sanna-Mari Petäjästä. Teollinen tuotemuotoiluprosessi – Sohvapöydän ja sen oheistuotteiden suunnittelu. 2004.
 12. Susanna Patrikainen. Nuorekkaita asukokonaisuuksia Mode LaRose Oy:lle. Vaatemallien suunnittelu teolliseen mallistoon. 2004.
 13. Tanja Rajala. Suonikohjuleikkaukseen tulevan potilaan ja hänen perheensä ohjaus päiväkirurgisessa yksikössä. 2004.
 14. Marjo Lapiolahti. Maksuvalmiuslaskelmien toteutuminen sukupolvenvaihdostiloilla. 2004.
-

-
15. Marjo Taittonen. Tutkimusmatka syrjäytymisen maailmaan. 2004.
 16. Minna Hakala. Maidon koostumus ja laatutekijät. 2004.
 17. Anne Uusitalo. Tuomarniemen ympäristöohjelma. 2004.
 18. Maarit Hoffrén. Vaihtelua kasviksilla. Kasvisruokalistan kehittäminen opiskelijaravintola Risetiin. 2004.
 19. Sami Karppinen. Tuomarniemen hengessä. Arkeista antologiaksi. 2005.
 20. Elina Syrjänen – Anne-Mari Uschanoff. Messut – ideasta toimintaan. Messutoteutus osana yrityksen markkinointiviestintää. 2005.
 21. Ari Sivula. Metahakemiston ja LDAP-hakemiston asennus, konfigurointi ja ohjelmointi Seinäjoen koulutuskuntayhtymälle. 2006. (verkkójulkaisu)
 22. Johanna Väliniemi. Suorat kaaret – kattaustekstiilien suunnittelu yhteistyössä tekstiiliteollisuuden kanssa. 2006. (verkkójulkaisu)
-

Seinäjoen ammattikorkeakoulu
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Seinäjoen korkeakoulukirjasto
Keskuskatu 34 PL 97, 60101 Seinäjoki
puh. 020 124 5040 fax 020 124 5041
seamk.kirjasto@seamk.fi

ISBN 978-952-5863-11-6
ISSN 1456-1743

ISBN 978-952-5863-12-3 (verkkojulkaisu)
ISSN 1797-5573 (verkkojulkaisu)